

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2013 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)
KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----O-----

13.11.2014

İ Ç İ N D E K İ L E R

- MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
- Savunma Sanayi Müsteşarlığı

- ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	4
ADNAN KESKİN (Denizli).....	4
MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas)	4
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	8
MEHMET GÜNAL (Antalya)	10
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	12
HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli)	14
ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa)	14
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	14
MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas)	15
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	15
İKİNCİ OTURUM	16
ERKAN AKÇAY (Manisa)	16
MUSTAFA MOROĞLU (İzmir)	18
İZZET ÇETİN (Ankara).....	19
ÜÇÜNCÜ OTURUM	21
MUSA ÇAM (İzmir).....	21
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	23
ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep)	26
ADNAN KESKİN (Denizli).....	26
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	28
VAHAP SEÇER (Mersin).....	30
NURETTİN DEMİR (Muğla)	32
MÜSLİM SARI (İstanbul)	33

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul)	34
SORULAR VE CEVAPLAR	35
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	35
İZZET ÇETİN (Ankara).....	36
AYTUN ÇIRAY (İzmir)	36
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir)	37
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	37
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	37
MEHMET GÜNAL (Antalya)	37
VAHAP SEÇER (Mersin).....	38
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	38
NURETTİN DEMİR (Muğla)	38
MUSA ÇAM (İzmir).....	38
ADNAN KESKİN (Denizli).....	38
ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat).....	38
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane)	39
ADİZ ZOZANİ (Hakkâri)	39
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	39
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	39
MİLLİ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas)	39
PROGRAMLAR	44
DÖRDÜNCÜ OTURUM.....	45
ADNAN KESKİN (Denizli).....	45
MEHMET GÜNAL (Antalya)	47
SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta).....	48
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	48
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa).....	49
MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana).....	49
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	50
MÜSLİM SARI (İstanbul)	51
BEŞİNCİ OTURUM.....	52
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri)	52
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	58
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	59
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	61
ALTINCI OTURUM	62
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	62
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	63
MEHMET GÜNAL (Antalya)	64
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	66
ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa)	69
MELDA ONUR (İstanbul)	71
İZZET ÇETİN (Ankara).....	72
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir)	73
OSMAN AYDIN (Aydın).....	75
VAHAP SEÇER (Mersin).....	76
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa)	78
MUSA ÇAM (İzmir).....	79
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	81
ADNAN KESKİN (Denizli).....	82
UĞUR AYDEMİR (Manisa)	83
SORULAR VE CEVAPLAR	86
İZZET ÇETİN (Ankara).....	86
SALİH KOCA (Eskişehir).....	86
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa).....	86
ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak)	86

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa)	86
OSMAN AYDIN (Aydın).....	87
EKREM ÇELEBİ (Ağrı).....	87
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	87
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri)	87
YEDİNCİ OTURUM	100
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri)	100
PROGRAMLAR	102
MEHMET GÜNAL (Antalya)	102
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri)	103
MEHMET GÜNAL (Antalya)	103
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri)	103
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	104
ADNAN KESKİN (Denizli).....	105
Kapanma Saati: 01.32	105

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

13 Kasım 2014 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.12

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Bakanımız, kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 10'uncu Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Millî Savunma Bakanlığı ile Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçe kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim ama önce, usul açısından Sayın Keskin söz istemişti.

Buyurun Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakanın çevresinde yer alan Savunma Bakanlığı bürokratlarına baktığımda çok ciddi bir çarpıklık görüyorum. Deniz Kuvvetleri ve Hava Kuvvetlerinden hemen hemen hiç temsilci yok gibi bir görüntü var, bir kişi var Hava Kuvvetlerinden görebildiğim kadarıyla bir de Deniz Kuvvetlerinden var. Acaba, bu çarpık tablo son zamanlarda sanal kanıtlarla ordu üzerinde yapılan operasyonların getirdiği bir olumsuzluk mu da Deniz Kuvvetlerinden, Hava Kuvvetlerinden yeterince temsilci buraya gelmemiş durumdadır? Bu konuda Sayın Bakan konuşması sırasında bir açıklık getirirse çok memnun olurum çünkü zaten bu konuda, biliyorsunuz, çok yoğun istifade olduğuna ilişkin basında haberler çıkmıştı hem Deniz Kuvvetlerinde hem Hava Kuvvetlerinde. Hatta şimdiki Sayın Cumhurbaşkanımız, o zamanki Başbakanımız, “Ya, kardeşim, komutan atayacak adam bulamıyorum, komutan bulamıyorum...” Hani biraz timsahın göz yaşlarına benziyordu, timsah önce yavrusunu yer, sonra ağlamış. Başbakanımızın da öyle bir şeydi. Acaba bu operasyonların sonucu mudur bu çarpık tablo? O konuda bir açıklık getirirse sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Önce şöyle yapalım isterseniz: Sayın Bakanım, biz teamül olarak sunumunuzdan önce bürokrat arkadaşlarımızı da tanıyoruz, tanımak istiyoruz. Ben mikrofonlarını açıyorum, kendilerini tanıtırlarsa...

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlarım kendilerini tanıtacaklar.

Efendim, biz buraya gelirken Deniz Kuvvetlerinden bu temsilci, Hava Kuvvetlerinden bu temsilci, işte, Genelkurmaydan bu temsilci diye gelmiyoruz. Burada çalışan arkadaşlar Millî Savunma Bakanlığında çalışanlar. Millî Savunma Bakanlığında hem Deniz Kuvvetlerinden var hem Hava Kuvvetlerinden var. Dolayısıyla, Bakanlığımızın temsilcisi yoksa diğer kuvvet komutanlarından buraya gelmiş arkadaşlarımız değildir.

Efendim, arkadaşlarımızın kendilerini tanıtması için de...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Karadan 50 kişi var, sizin Bakanlıkta Denizde 1 kişi, 2 kişi mi var Sayın Bakanım? Yani yanınızdaki Sahil Güvenlik olabilir, bilmiyoruz...

BAŞKAN – Sayın Keskin, Bakanlıktaki görevlerini bir alalım, tanıyalım arkadaşlarımızı o zaman belki kanaatiniz değişir.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sunum için biz genelde yarım saat süre veriyoruz.

Sayın Bakanım, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok saygıdeğer üyeleri; bugün Millî Savunma Bakanlığının ve Savunma Sanayii Müsteşarlığının bütçesi için Komisyonunuzdan onay almayı düşünüyoruz, desteklerinizi bekliyoruz.

Tabii, savunma her şeyin başı. Eğer güvenlik olmazsa yani özgürlüklerinizi kullanacağınız bir güvenlik olmazsa yapacağınız hiçbir şey yok. Bunu yaşadığımız dünyada her gün görüyoruz.

Her gün, kurulan yeni bir dünyada, ülkemizin çevresinde yer alan hızlı değişime de şahitlik ediyoruz. Bu değişim soğuk savaşın sona ermesi ile daha da hızlanmıştır. Son yirmi beş yılda etkileri hissedilen bir geçiş dönemini yaşamaktayız. Bu süreçte, hiç bir dönemde olmadığı kadar ülkelerin ve insanların güvenlik ihtiyacı ortaya çıkmakta ve buna uygun talepler dile getirilmektedir.

Bu sürecin coğrafyamızı etkileyen en önemli safhası 2011 yılında başlayan ve etkileri tüm dünyada derinden hissedilen ve hâlen de devam eden Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki “Arap Baharı” olarak nitelendirilen halk hareketleri ve sonucunda ortaya çıkan yapılanmalardır. 21'inci yüzyılda ülkelerin uluslararası tanınmış coğrafi sınırları değişmekte ve bu değişimin nerede duracağını da kimse bilmemekte. Ukrayna'da, Gürcistan'da, Azerbaycan'da, Ermenistan'da, Irak'ta, Suriye'de, Libya'da ve Yemen'de yarın ne olacağını da kimse bilmemekte. Bu ülkelere başka ülkeleri de ekleyebilmek mümkündür. Fırsatlar ve tehditlerin iç içe geçtiği bu süreçte siyasal güç dengeleri her gün değişmektedir. Bu değişim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

hâlen de devam etmektedir. Bu kapsamda, küresel düzeyde önemli değişimlerin yaşandığı, yakın bölgemizde, kuzeyde ve güneyde stratejik olarak etkisi on yıllarca hissedilecek dönüşümlerin devam ettiği bir dönemden geçiyoruz. Yakın çevresindeki istikrarsızlık unsurları çoğalırken, Türkiye her şeye rağmen bu coğrafyanın barış adası ve güvenli liman olma vasfını sürdürmektedir.

Hâlihazır çalkantılı konjonktürde güvenlik ve istikrar üreten, bölge ülkeleri ve halklarına karşı sorumluluklarını yerine getiren bir güç olarak etkinliğini artırmaktadır. Bir taraftan Orta Doğu, diğer taraftan Ukrayna'da Avrasya güvenlik mimarisini derinden etkileyecek stratejik önemde gelişmeler yaşanmaktadır. Bu kapsamda, Rusya Federasyonu Ukrayna'da istikrarsızlığı körükleyen, ülkemizin ve bölgedeki diğer ülkelerin derin güvenlik kaygısı duymasına sebep olan tavırları, Suriye ve Irak başta olmak üzere Orta Doğu'daki gelişmelerin ortaya koyduğu tehditler ülkemizin süratle değişmekte olan bu yeni güvenlik ortamında her türlü risk ve tehditlere karşı mücadeleye hazır olmasını gerektirmektedir.

Sorunların etkin müzakere ve iş birliğiyle çözülmesi gerektiğine inanan Türkiye'nin, yeniden yapılanmakta olan güvenlik ortamında gerek tek başına gerekse müttefikleriyle beraber uluslararası konjonktürdeki gelişmeleri sınırlarının ötesinde yönlendirebilecek stratejilere ve yeteneklere sahip olması gerekmektedir. Bu amaç doğrultusunda ülkemizin güvenlik ve bölgesel politikaları yönlendirebilme kapasitesini geliştirmesi kaçınılmazdır.

Yaşanan süreçte, ülkemizin, bölgesinde yaşanan uluslararası istikrarsızlık ve belirsizlikleri fırsata çevirebilme ve yönlendirebilme kapasitesinin geliştirilmesi ve idamesi ancak güçlü bir Türk Silahlı Kuvvetleriyle mümkündür. Bu kapsamda, ülke savunmasının ana unsuru olan ve mevcut jeostratejik düzen içerisinde önemi daha da artan Türk Silahlı Kuvvetlerinin simetrik harekât ile asimetrik harekâtı, her üç kuvvetin müştereken birlikte icra edeceği, modernize edilerek etkinliği artan, daha nitelikli ve beka kabiliyeti yüksek, modüler, esnek ve her türlü ortamda kesintisiz görev yapabilecek caydırıcı bir kuvvet yapısına sahip olması ve bunu idame ettirmesi her zamankinden daha önemli hâle gelmiştir.

Ayrıca, ülkemizin soğuk savaş sonrası sürekli değişen, karmaşıklığı ve belirsizliği giderek artan güvenlik ortamında, güçlü bir orduyla gerek küresel gerekse bölgesel iş birliği mekanizmalarında da yer alması kaçınılmazdır. Ülke güvenliği için bunu gerekli görüyoruz. Bu kapsamda, ülkemiz, ulusal güvenliğimiz açısından NATO'nun askerî ve siyasi etkinliğinin muhafazasına büyük önem vermektedir. Avrupa ve çevresinde yeniden şekillenmekte olan güvenlik ortamında özellikle NATO üyesi ülkelerin askerî yeteneklerini geliştirmeleri ve buna yönelik olarak kapasitelerini artırmaları gerektiği görüşündeyiz.

Nitekim, geçtiğimiz eylül ayında Galler'de icra edilen Devlet ve Hükümet Başkanları NATO Zirvesi'nde alınan kararla üye ülkeler on yıl içerisinde, gayrisafi yurt içi hasıllarının yüzde 2'sini savunma harcamalarına, savunma harcamalarının en az yüzde 20'sini ise ana silah sistemlerinin tedarikine ayırmayı kabul etmişlerdir, ülkeler taahhüt etmişlerdir. Ekonomik kriz içinde olan ülkeler eğer harcamaları gayrisafi millî hasılların yüzde 2'sine ulaşmamışsa öncelikle geri gidişi durdurmayı ve on yıl içerisinde de yüzde 2'ye kadar çıkmayı da her ülke taahhüt etmiştir.

Bu minvalde, diğer ülkelerle birlikte ülkemiz savunma harcamalarını gayrisafi yurt içi hasıllarının yüzde 2'sine çıkaracağını taahhüt etmiştir. Ayrıca ülkemizin 2013 yılında gayrisafi yurt içi hasılların yüzde 1,74'ünü savunma harcamalarına ayırdığını ve bu konuda NATO ülkeleri arasında 7'nci sırada yer aldığını belirtmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ülkemiz, gerek tek başına bir güç olarak ve gerekse üyesi olduğu kuruluşlar vasıtasıyla geniş bir yelpazede, barışçı, ilkel ve etkin bir güvenlik politikası izlemektedir. Bu doğrultuda, bir yandan ülkenin birliği, ulusal bağımsızlığı, egemenliği, toprak bütünlüğü ve hayati çıkarları korunurken diğer yandan, güvenlik alanında da NATO, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler öncülüğünde uluslararası ilişkileri ikili ve çok taraflı olarak sürdürmektedir.

Silahlı Kuvvetlerimizin Birleşmiş Milletler çatısı altında Lübnan'da, NATO kapsamında: Afganistan'da, Kosova'da ve Akdeniz'de; Avrupa Birliği şemsiyesi altında: Bosna-Hersek'te yürütülen barışı destekleme görevlerine katkısı devam etmektedir. Ayrıca, Aden Körfezi ve Somali açıklarında yoğunlaşan deniz haydutluğu faaliyetlerine karşı yürütülen deniz operasyonlarına da Birleşmiş Milletler ve NATO çatısı altında katkı verilmektedir. Söz konusu katkıların yanı sıra, Balkanlarda barış ve istikrarın sağlanması amacıyla, Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları süreci ve Güneydoğu Avrupa Barış Tugayı kapsamında icra edilen faaliyetlerde, ayrıca Karadeniz'de deniz güvenliğini temin amacıyla Karadeniz Deniz İşbirliği Görev Grubu ve Karadeniz Uyum Harekâtında ülkemize düşen görevleri yerine getirmeye devam etmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü (UNIFIL)'nin deniz görev kuvvetine, mevsimsel şartlar da göz önünde bulundurularak kırk beşer günlük periyotlarla firkateyn, hücumbot, korvet ve Tuzla sınıfı karakol gemileriyle katkı sağlamaktadır.

Somali açıkları ve Aden Körfezi'nde icra edilen deniz haydutluğuyla mücadele faaliyetleri kapsamında NATO Daimi Deniz Görev Grubu Kuvveti ile Birleşmiş Milletler çatısı altında Birleşik Görev Kuvveti 151'e, altı aylık dönüşümlerle, bir firkateynle katkı sağlamaktadır.

Türkiye, Afganistan'da NATO'nun komutası altında görev yapan Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti (ISAF)'ne başlangıcından itibaren katkıda bulunmakta, hâlihazırdaki personel desteğimiz 693'tür. 2009 yılından itibaren de Kabil Bölge Komutanlığını yürütmekteyiz. Bu görev 2014 yılı sonuna kadar ülkemiz tarafından yerine getirilecektir.

01 Ocak 2015 tarihinden itibaren başlayacak Kararlı Destek Misyonu kapsamında Türkiye, Kabil bölgesi çerçeve ülke sorumluluğunu, Kabil Eğitim, Yardım ve Danışma Komutanlığının sorumluluk sahasında üstlenecektir. Kabil Uluslararası Havaalanı'nın sorumluluğunun üstlenilmesi kapsamındaki çalışmalar da devam etmektedir.

Türkiye 1999 yılından beri Kosova'da sürdürülen Kosova Gücü Harekâtına hâlen 368 personelle katkıda bulunmaktadır.

NATO'nun etkin çaba harekâtı, diğer üye ülkelerle birlikte Türkiye'nin katkıları ve NATO Daimi Deniz Görev Gruplarının desteğiyle 2001 yılından bu yana Akdeniz'de icra edilmeye devam edilmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

Türkiye, NATO'nun Transformasyon Komutanlığı yapısı altında kurulmakta olan mükemmeliyet merkezlerine NATO'nun çok yönlü dönüşümüne katkı yaptığı inancıyla, büyük önem vermektedir. Bu doğrultuda, Terörizmle Mücadele Mükemmeliyet Merkezinde ve Barış İçin Ortaklık Eğitim Merkezinde eğitim faaliyetlerimiz devam etmektedir. Çok Uluslu Deniz Güvenliği Mükemmeliyet Merkezi ise 30 Temmuz 2012 tarihinde faaliyetine başlamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği üyelik süreci çerçevesinde, Birliğin ortak güvenlik ve savunma politikası içerisinde Türkiye'nin yer alması ülkemizin savunma politikasıyla uyumlu olacaktır. Bu kapsamda Türkiye, Avrupa Birliğinin Bosna-Hersek'teki EUFOR-ALTHEA harekâtına 239 personelle katkı sağlamaya devam etmektedir.

Türkiye, Balkanlarda barış ve istikrarın sağlanması amacıyla Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları sürecine de aktif katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda, 11 Eylül 2013 tarihinde devralınan Güneydoğu Avrupa Barış Tugayı Komutanlığı görevi 2017 yılına kadar Türkiye tarafından yerine getirilecektir. Ayrıca, 2015-2017 döneminde SEDM sürecinin Sekreteryası Başkanlığı da Türkiye tarafından yürütülecektir.

Gerek bölgesel, gerekse küresel güvenlik ortamında yaşanan gelişmeler çerçevesinde Türkiye Karadeniz'de deniz güvenliğinin, Karadeniz'e kıyıdaş ülkelerce alınacak tedbirlerle sağlanması prensibinden hareketle, çeşitli güvenlik girişimlerine öncülük etmektedir. Bu prensip ışığında yani Karadeniz'in güvenliğinin Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerce sağlanması prensibinin ışığı altında, Türkiye'nin liderliğinde 2 Nisan 2001 tarihinde Ukrayna, Rusya Federasyonu, Bulgaristan, Gürcistan ve Romanya Deniz Kuvvetlerinin katılımıyla, kıyıdaş ülkeler arasında iş birliğini ve birlikte çalışabilirliği geliştirmek amacıyla Karadeniz Deniz İş Birliği Görev Grubu oluşturulmuştur, BLACKSEAFOR. BLACKSEAFOR'un yanı sıra, Deniz Kuvvetlerimiz öncülüğünde 1 Mart 2004 tarihinde başlatılan Karadeniz Uyumu Harekâtına da devam edilmektedir.

Akdeniz'in deniz güvenliğine ilişkin olarak özellikle Doğu Akdeniz'de güvenliğin sağlanması ve bölgedeki muhtemel risk ve tehdit unsurlarına karşı caydırıcılık sağlamak, NATO'nun bölgedeki deniz güvenliği çabalarına da destek verilmesi amacıyla Akdeniz Kalkanı Harekâtı icra edilmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bölgesel ve küresel önceliklerin yanı sıra, askerî anlamda ikili ilişkilerin geliştirilmesine de büyük önem vermekteyiz. Bugüne kadar, 68 ülkeyle askerî alanda eğitim, teknik ve bilimsel iş birliği anlaşması, 59 ülkeyle savunma sanayii iş birliği anlaşması, 52 ülkeyle de askerî eğitim iş birliği anlaşması imzalamış durumdayız.

Orta Asya, Kafkasya, Balkanlar ve Afrika'da tarihî dostluk ve kardeşlik bağlarımız bulunan birçok ülke ile 1992 yılından itibaren askerî yardım faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz.

Bu kapsamda, 2013 yılında 15 ülke ile askerî mali iş birliği anlaşması ve nakdî yardım protokolü imzalamış durumdayız. Hâlen, 2014 yılı içinde 16 ülkeyle söz konusu anlaşmaların akdedilmesi faaliyetlerine devam edilmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bakanlığımın bir diğer faaliyet konusu asker alma faaliyetleridir, bu nedenle de bu yılın başından itibaren vatan görevi kapsamında yerine getirilen on beş aylık askerlik süresi on iki aya indirilmiştir. Askerlik şubelerine gitmeden e-devlet üzerinden vatandaşlarımızın askerlik durum belgesi alabilmeleri hizmet verilmeye başlanmıştır. Yıl başından itibaren bu uygulama ile yaklaşık 2 milyon vatandaşımız askerlik şubesine müracaat etmeden, gelmeden e-devlet üzerinden belge almıştır. Ayrıca, askerlik şubelerindeki işlemler için e-devlet üzerinden randevu alınabilmesine imkân sağlanmıştır.

TÜRKSAT ve PTT ile yapılan protokoller ile vatandaşların sevk işlemlerini askerlik şubelerine gitmeden e-devlet üzerinden yapmalarına bu yılın mayıs ayında başlanmıştır. Bu tarihten itibaren, 172 bin vatandaşımızdan 70 bini askere sevk belgesini e-devlet üzerinden almıştır. Vatandaşlarımızın yol ve yemek bedelleri ise PTT vasıtasıyla kendilerine ödenmektedir.

Verilen hizmetlere ilave olarak; Adalet, İçişleri, Dışişleri ve Millî Eğitim Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumu, Yükseköğretim Kurulu ve Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi gibi kurumlarla merkezî veri paylaşımına da başlanılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımıza bağlı bir diğer kuruluş Millî Savunma Bakanlığı Harita Genel Komutanlığıdır. Yüz yirmi yıllık birikimiyle 21'inci yüzyıl gereklerine uygun olarak, ülkemizin savunma ve kalkınma hamlesine alt yapı sağlayan harita, coğrafi bilgi ve belgelerin üretimini gerçekleştirilmektedir.

Harita Genel Komutanlığı, doğal afetler başta olmak üzere, büyük ölçekli kalkınma ve bilimsel çalışmalara destek sağlayacak şekilde uçak ve teknolojik donanımlarını kurumlar arası iş birliği protokolleri ile kamuya hizmet sunumuna devam etmektedir. Bu alanda teknolojik imkânların da kullanılması ile kaynak ve zaman tasarrufu sağlayan projeler hayata geçirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde savunma sanayisiyle ilgili bilgi vermek istiyorum. Savunma Sanayii Müsteşarlığımız tarafından yürütülen projeler ve çalışmalar neticesinde savunma sanayii faaliyetlerimizde geldiğimiz nokta hakkında birkaç bilgi sunmak istiyorum.

Türk savunma sanayisi bu dönemde stratejik bir dönüşüm yaşamıştır. Bundan on iki yıl önce yüzde 80 oranında dışa bağımlı olan savunma sanayimiz, kritik teknolojiye sahip savunma sistemlerinin yerli sanayimiz tarafından tasarlanması ve üretilmesi sayesinde bugün binden fazla şirketimizin, KOBİ'lerimizin, araştırma kuruluşlarımızın ve üniversitelerimizin katılımını sağlayan, Türkiye'nin bu alanda bütün üretim gücünü seferber eden bir yapıya dönüşmüştür. Savunma programlarımızda kaydettiğimiz başarılarla beraber, savunma ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirilen alımlarla da Silahlı Kuvvetlerimizin kabiliyetleri artmıştır.

2023 yılı vizyonumuz çerçevesinde, ülkemizin dünyada savunma sanayisi alanında en gelişmiş 10 ülkeden biri olmasını hedefliyoruz. Yaşadığımız bu zorlu coğrafyada, karşı karşıya kaldığımız geniş yelpazedeki güvenlik ihtiyaçlarımızın gerektirdiği savunma teknolojileri için Silahlı Kuvvetlerimizin her talebini ülkemiz üretimiyle karşılamak

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

temel gayemizdir. Bu anlayış savunma sanayisini teknolojik, sınai ve ticari hedeflere hizmet eder bir sektör hâline getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bu bağlamda, Savunma Sanayii Müsteşarlığımızda hâlen yürütülmekte olan önemli savunma projelerine ilişkin bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum. Savaşların, âdeta klasik konvansiyonel savaşların en güçlü silahı tank dolayısıyla Türkiye'nin bir tank teknolojisine, üretim kapasitesine sahip olması Türkiye'nin savunmasını güçlendirecektir, gücüne güç katacaktır. Bu nedenle de Altay ana muharebe millî tankının üretiminin Türkiye'de yapılması kararı alındı, kritik tasarım süreci bu yıl mayıs ayında tamamlandı. Doğrulama testlerine tabi tutulmakta ve iki nihai prototipin üretimlerine başlanmıştır. Daha önce üretimi gerçekleştirilen 2 adet ön prototip üzerinde hareket ve atış kabiliyetlerine yönelik denemeler ise sürdürülmektedir. Altay tankımızın seri üretiminin 2017 yılından itibaren başlaması ve Kara Kuvvetleri Komutanlığımız hizmetine sunulması öngörülmektedir. Askerlerimizin mayın tehdidine karşı korumasını sağlayan KİRPİ Projesi kapsamındaki toplam 614 araçtan 473 adedinin kabulü gerçekleştirilmiş olup geriye kalan 141 adet aracın teslimatının ise en kısa zamanda, önümüzdeki yılın ilk yarısında tamamlamayı öngörmekteyiz.

Sahil Güvenlik Arama Kurtarma Gemisi Projesi kapsamında Dost, Umut, Güven, Yaşam arama kurtarma gemilerimiz Sahil Güvenlik Komutanlığına teslim edilmiştir. Türkiye'nin ilk millî savaş gemisi olan ve tamamen ülkemizde tasarlanarak inşa edilen MİLGEM savaş gemileri Heybeliada ve Büyükkada donanmamızın envanterine girmiştir. Gerek kendi kara sularımızda gerekse uluslararası sularda görevlerini başarıyla icra etmektedir. Proje kapsamında inşa edilecek üçüncü gemi olan Burgazada'nın inşası ise devam etmektedir. Deniz karakol ve sahil güvenlik uçakları Meltem-2 Projesi kapsamında Sahil Güvenlik Komutanlığının 3 uçağı ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığının 5 deniz karakol uçağı teslim edilmiş, 6 deniz karakol uçağının ise test ve kabul faaliyetleri devam etmektedir.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kullanıcısı vardır inşallah.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) - Deniz Kuvvetleri Komutanlığımız ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte ise 2 adet akaryakıt gemisinin tedarik edilmesine yönelik başlatılan Lojistik Destek Gemisi Projesi kapsamında sözleşme görüşmelerine devam edilmektedir. Ege, Akdeniz ve Karadeniz'de asgari bir tabur büyüklüğündeki bir kuvveti ana üs desteği gerektirmeksizin, kendi lojistik desteğiyle kriz bölgesine intikal ettirebilecek havuzlu çıkarma gemisinin tedarikine yönelik Havuzlu Çıkarma Gemisi Projesi kapsamında sözleşme görüşmelerine devam edilmektedir.

Ülkemizde özel sektörümüzün ürettiği mini insansız hava aracı sistemlerinden bugüne kadar Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine 164 adet insansız uçak ve 4 adet insansız helikopter alınmıştır. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğümüz için 15 adet mini İHA teslim edilmiştir. Bu mini İHA'lar yurt dışına da ihraç edilmiştir, Katar'da faaliyet göstermektedir. İlk uçuşunu Aralık 2010 tarihinde gerçekleştiren insansız hava aracı ANKA'nın üretim faaliyetleri devam etmektedir. Bu meydana, Hava Kuvvetlerinin ihtiyacına binaen 10 adet insansız hava aracının seri üretimi için sözleşme de imzalanmıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında başlatılan ancak daha sonra akamete uğrayan havacılık çalışmalarımızın ardından altmış yıllık bir fasıladan sonra, ilk Türk tasarımı eğitim uçağı HÜRKUŞ 29 Ağustos 2013 tarihinde ilk uçuşunu gerçekleştirmiş olup 15 adetlik seri üretim için Savunma Sanayii İcra Komitesi kararı alınmıştır. Proje kapsamında üretilen 2 numaralı prototip uçağın uçuş testlerine 10 Eylül 2014 tarihinde başlanmıştır.

ATAK Projesi kapsamında 5 adet helikopterin teslimatı gerçekleştirilmiştir. Helikopterimizi asimetrik savaş alanında dünyadaki operasyonel anlamda en iyi çözüm ve şimdiden ihracat potansiyeli yüksek bir proje olarak değerlendiriyoruz. Proje kapsamında 59 helikopterin Türk Silahlı Kuvvetlerimize teslim edilmesi planlanmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin taktik sınıfı insansız hava aracı ihtiyacının karşılanması amacıyla başlatılan 2 ayrı proje kapsamında Bayraktar İHA Sistemi ve Karayel İHA Sistemi'nin 2015 yılı içerisinde Türk Silahlı Kuvvetlerine teslimi öngörülmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının hafif sınıf genel maksat helikopteri ihtiyacını karşılamak ve bunun yanı sıra sürdürülebilir bir helikopter sanayisi teşkil ederek ülkemizin sürekli helikopter ihtiyacını özgün ürünlerle karşılamak amacına yönelik olarak Özgün Helikopter Programı'nı başlattık. Bu kapsamda, millî imkânlarla tasarlanacak olan helikopterler; hafif sınıf genel maksat, pilot eğitimi, ambulans, sınır güvenliği, arama kurtarma, güvenlik ve keşif amaçlı olarak kullanılabilir. Bu şekilde hem ülkemiz ihtiyaçları karşılanacak hem de bölge ülkelerin ihtiyaçları karşılanabilecektir.

Özgün bir savaş uçağı geliştirilmesi de yine hedeflerimiz arasındadır. Bu kapsamda başlatılan proje kapsamında, kavramsal tasarım çalışmalarında 3 alternatif konfigürasyon belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçları toplanacak ilk icra komitesine sunulacak olup projenin bir sonraki aşaması olan Mühendislik Geliştirme Ön Tasarım Fazı'na geçilecektir.

F35 uçaklarının uluslararası katılımı tasarımı, geliştirilmesi, üretimi ve lojistik desteğini kapsayan Müşterek Taarruz Uçağı Programı kapsamında uçağın geliştirme ve test faaliyetleri devam etmektedir. Millî mühimmatlarımızın da entegre edileceği F35 savaş uçağının bilgi füzyonu, görünmezlik ve ileri algılayıcı teknolojileri gibi gelişmiş yetenekleriyle 2020'li yıllarda Türk hava kuvvetlerinin önemli bir muharip unsuru olması öngörülmektedir. Hali hazırda ilk 2 tanesinin siparişi de verilmiş durumdadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri Helikopter Tedariki Projesi kapsamında Savunma Sanayii İcra Komitesi seçim kararı Ocak 2005 tarihinde alınmış olup 21 Şubat 2014 tarihinde Sikorsky'le sözleşme imzalanmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü ihtiyacı toplam 109 adet helikopter tedarik edilecektir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

Türk Silahlı Kuvvetlerinin modern taktik ulaştırma uçağı ihtiyacının karşılanması amacıyla, 6 Avrupa ülkesinin katılımıyla başlatılan A400M Stratejik Ulaştırma Uçağı Programı, gerek tasarım ve üretim gerekse harekât ve lojistik anlamında ülkemize önemli kabiliyetler kazandıracaktır. Mevcut durumda ilk uçağımızın teslimatı gerçekleştirilmiştir.

Modern Piyade Tüfeği Projesi kapsamında, yurt içinde geliştirilen Millî Piyade Tüfeği'nin ilk kafflesinin üretimi gerçekleştirilerek Silahlı Kuvvetlerimize teslim edilmiştir. Böylelikle, Silahlı Kuvvetlerimiz yeni nesil üstün teknolojik özelliklere sahip modern bir piyade tüfeğine kavuşmuştur.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin alçak irtifa hava savunma ihtiyacının millî imkânlarla karşılanması amacıyla başlatılan Alçak İrtifa Hava Savunma Füze Sistemi Projesi kapsamında, yurt içinde geliştirilen ve üretilen füzelerin ilk deneme atışları Ekim 2013'te Aksaray'da başarıyla gerçekleştirilmiştir. Orta İrtifa Hava Savunma Füze Sistemi Projesi kapsamında geliştirilmekte olan Millî Orta İrtifa Hava Savunma Füzesi'nin ilk uçuş testi olan Balistik Test Füzesi atışı Temmuz 2014 tarihinde Aksaray'da başarıyla gerçekleştirilmiştir.

İleri teknolojiyle donatılan 40 kilometre ve daha uzun menzilli obüs ve roket sistemlerinin seri üretimlerine başlanmış, CİRİT lazer güdümlü roketimiz Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine girmiş ve ilk ihracatı da yapılmıştır. Uzun Menzilli Bölge Hava ve Füze Savunma Sistemi Projesi kapsamında sözleşme görüşmeleri devam etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; üzerinde çalıştığımız bir diğer proje de Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyaçlarının uydu üzerinden sağlanması, istihbarat ihtiyacının uydu üzerinden sağlanması, temin edilmesidir. Bu kapsamda, Yer Gözlem Uydu Teknolojilerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında, Göktürk2 Projesi'yle yurt içinde kazanılan teknolojik altyapı ve kapasitenin sürdürülebilirliğinin sağlanması, geliştirilen sistemlere uzay yeterliliği kazandırılması, metre altı çözünürlüğe sahip uydularda kullanılabilecek sistemlerde yurt dışı bağımlılığının ortadan kaldırılması amacıyla Millî Savunma Bakanlığı koordinesinde Yer Gözlem Uydu Teknolojilerinin Geliştirilmesi Projesi başlatılmıştır. Bu proje İMECE olarak adlandırılmaktadır. İMECE isminden de anlaşılacağı gibi çok sayıda kurum ve kuruluşunun içinde yer aldığı bir AR-GE projesidir. Bu projede TUSAŞ ana yükleniciliğinde TÜBİTAK Uzay, TÜBİTAK Enerji, TÜBİTAK Malzeme Enstitüleri ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile Gazi, Uludağ ve Kırıkkale Üniversiteleri de yer almaktadır.

2019 yılında fırlatılması planlanan İMECE Uydusu sayesinde dünyanın her yerinden, hiç bir kısıtlamaya tabi olmaksızın alınacak görüntüler ile istihbarat, tarım, afet, maden arama ve buna benzer alanlarda uydu görüntü ihtiyacı karşılanacaktır.

Uluslararası bir sözleşme çerçevesinde yürütülen yüksek çözünürlüklü Göktürk1 uydumuzun nihai entegrasyonunun bu yıl ülkemizde kurulan Uydu Sistem ve Entegrasyon Tesisinde tamamlanarak 2015 yılında, önümüzdeki yıl fırlatılması hedeflenmektedir.

Yine, radar teknolojisine dayalı bir gözlem uydusunun -hava koşullarına bağlı olmaksızın istihbarat faaliyeti temin edebilmesi için bu teknoloji seçildi- millî teknolojilerle geliştirilmesi için çalışmalar başlatılmış olup Göktürk3 radar gözlem uydusunun 2019 yılında fırlatılması hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok saygıdeğer üyeleri; Millî Savunma Bakanlığı 2015 yılı bütçe teklifi 22 milyar 764 milyon 255 bin Türk lirası olarak huzurlarınıza getirilmiş bulunmaktadır. Bu bütçenin yüzde 57'sini personel giderleri, yüzde 41'ini mal ve hizmet alım giderleri, yüzde 1'ini cari transferler ve yaklaşık yüzde 1'ini ise sermaye giderleri oluşturmaktadır.

Mal ve hizmet alım giderleri kapsamında 9 milyar 259 milyon 498 bin Türk lirası Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin barınma, beslenme, giyim gibi yasalarla belirlenmiş yasal istihkakları ile akaryakıt, yakacak, taşıma, ulaşım gibi tüketim mal ve hizmet alımlarına ve stratejik hedef planı 2015 yılı programı modernizasyon ihtiyaçlarına ayrılmıştır. Hazırlanışı sırasında, azami tasarruf ve kaynakların etkin kullanımı temel ilke edinilmiştir. 2015 yılı bütçesinde kanunlara dayalı istihkaklar, iç güvenlik, uluslararası görevler gibi öncelikli ihtiyaçlara yer verilmiştir.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı özel bütçesi, savunma projelerinin haricinde kalan Müsteşarlık idari giderleri için toplam 49 milyon 643 bin TL'dir. Teklif edilen bütçenin büyük bölümü Müsteşarlığın personel giderleri ile yönetim faaliyetleri için gerekli malzeme ve hizmet alımlarını karşılamaya yöneliktir.

Sözlerime son verirken Millî Savunma Bakanlığımız ve Savunma Sanayii Müsteşarlığımızın 2015 yılı bütçelerinin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyor, bütçemize verecekleri katkı için Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Başkan ve üyelerine şimdiden teşekkür ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım bu ayrıntılı sunumunuzdan dolayı.

Şimdi bütçelerimizin görüşmelerine, müzakerelerine başlıyoruz.

İlk söz Sayın Ayaydın'da.

Buyurun Sayın Ayaydın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; konuşmama başlamadan önce, öncelikle, şu bedelli askerlik konusunu bütün Türk kamuoyu büyük bir merakla bekliyor. Hükûmetin değişik kanatlarında büyük bir farklılık görüyoruz. Hükûmetin bir yetkilisi "Bedelli askerlik çıkacak." diyor, ertesi gün bir başka bakan "Bedelli askerlik kesinlikle yok." diyor. Bugün, Komisyonumuzda, en azından 78 milyon halkımızın beklemiş olduğu, bu bedelli askerlik çıkacak mı çıkmayacak mı, öncelikle bunun bir açıklığa kavuşmasını birinci elden, sizin ağzınızdan duymak istiyorum ve bu düşüncelerle ben bütçeniz üzerindeki kişisel görüşlerimi sunmak istiyorum.

Savunma harcamaları bir devlet için temel harcamalardan biri olup günümüz dünyasında milyar dolarların artık yetersiz kaldığı bir düzeye gelmiştir. Savunma bütçeleri gerek büyüklük gerekse de faaliyet alanı nedeniyle özellikle demokrasiyle yönetilen ülkelerde en çok tartışılan alanlardan biri olagelmıştır. Gerek bu tartışmaların sonucunda gerekse

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

de soğuk savaşın bitmesi sonrasında dünyada savunma konseptleri ve silahlı kuvvetlerin yapısı kapsamlı bir anlayışla revize edilmiştir ve hâlâ da bu revizyon devam etmektedir. Bu tablo içinde Türkiye maalesef söz konusu revizyonda geç kalmış, ülkemizde yurt savunmasına yönelik olarak yeniden yapılanma henüz tam olarak hayata geçirilememiştir. O Türkiye ki hem sahip olduğu iç dinamikler hem de bugünlerde maalesef fazlasıyla kendisini hissettiren dış dinamikler nedeniyle, bu yenilenmeye, bu revizyona en çok ihtiyaç duyan ülkelerdendir. Açık ki bu çerçevede katedilecek yol, bir başka deyişle hayata geçirilecek reform ve uygulamalar, ülke içinde kaynakların etkin dağılımına hizmet edeceği gibi, aynı zamanda ülke savunmasını güçlendirecek ve dış politikada Türkiye'yi daha etkin kılacaktır. Yanlış anlaşılmasın sakın; güçlü ve etkin bir ordunun varlığı, ülke çıkarlarının gerçekçi, barışçıl ve dengeli şekilde gözetilmesine hizmet etmeli, maceracı ve çatışmacı bir dış politika anlayışı için araç olarak kullanılmamalıdır. Bu çerçevede, etkin bir savunma hizmeti ve caydırıcı, güçlü bir ordunun personel yapısı ayağında yapılması gerekenlerin başında, profesyonel orduya geçiş ve bu bağlamda zorunlu askerlikte aşamalı şekilde indirime gidilmesi gelmektedir.

Dünyada, uzun yıllar boyunca yaşanan soğuk savaşın bitmesiyle her alanda baş döndürücü bir hızla ilerleyen teknolojinin savaş teknolojilerine de sirayet etmesi bir araya gelince, savunma alanında insan kaynağına olan ihtiyaç azalmış ve başta NATO üyesi ülkeler olmak üzere orduların hacmi önemli oranda küçültülmüştür. Dünyada soğuk savaş sonrası zorunlu askerlik anlayışı terk edilerek gönüllü profesyonellerden oluşan askerliğe geçilmiş, kitlesel ordular yerini profesyonel ordulara bırakmış ve zorunlu askerlik uygulamasına devam eden ülkelerde de askerlik süreleri kısa tutulmuştur.

Bu bağlamda, dünyanın gittiği istikameti geç fark eden ve bu yolda hareket etme konusunda geç kalan ülkemizin bir an önce savunma alanında çağı yakalamasını sağlamak üzere Eylül 2011'de yani 24'üncü Dönemin hemen başında bir kanun teklifi sunmuştum. Teklifim, profesyonelleşme yolunda geride kalmış ordumuzda askerlik süresinin dokuz aya indirilmesini, bu sürenin Bakanlar Kurulu kararıyla kademeli olarak altı aya kadar çekilmesini ve bu kapsamda kısa dönem askerliğinin dört buçuk aya indirilmesini öngörüyordu. Maalesef, görüş ve önerilerimize bugüne dek pek kulak asılmadığı için, önerimiz dikkate alınmadı. Aksine, biz bu konuyu gündeme getirdiğimizde Hükûmet yetkilileri askerliğinin kısaltılmasına ilişkin bir çalışmanın gündemlerinde olmadığını, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaçlarını ihmal edemeyeceklerini söyleyip durdular. Ama, sonra AKP Hükûmeti birden askerlik süresini kısaltmaya karar verdi ve kendi projeleriniymiş gibi 2014'ten geçerli olmak üzere hayata geçirdi. 2011'den beri bekleyen bir düzenleme için biraz geç, kısa dönem askerliği indirmede için ise biraz eksik oldu ama yine de tebrik ediyoruz. Önerdiğimiz bir projenin daha hayata geçmiş olması bizi ancak mutlu eder. Amacımız, ülke için gerekli, doğru işlerin bir an önce gerçekleştirilmesidir yani üzüm yemektir, bağcıyı dövmek değil. İşte, son Irak-Suriye tezkeresinde de bizi dinlemeyerek yine bildiğinizi yaptınız ve gerek Türkiye gerekse uluslararası toplumun önceliklerini, konjonktürel gelişmeleri ve bölge gerçeklerini doğru okuyamayan bir yaklaşımla yetki aldınız bu Parlamentodan. Keşke muhalefete biraz kulak verseniz inanın bir şey kaybetmezsiniz, ülke kazanır sadece.

Hemen buna bir başka örnek vereyim; bedelli askerlik uygulaması: 2011 yılında 6252 sayılı Kanun'la hayata geçirilen bedelli askerlik uygulaması maalesef vatandaşlarımızın taleplerine yanıt verememiştir. Bunun içindir ki söz konusu yasadaki yaklaşık üç yıl geçmiş olmasına rağmen, bugün hâlen yeni bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Sayın Bakanım, bizzat siz, Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde bedelli askerliğe kapıları kapatmayarak "Bu konuda son kararı yeni Cumhurbaşkanımız verecektir." dediniz. Yine, Sayın Numan Kurtulmuş bedelli askerliğinin toplumsal bir ihtiyaç olduğunu ve son bir kez hayata geçirilebileceğini, yaş ve miktarın aşağıya indirilebileceğini ifade etmiştir. Bu açıklamalar ülke gündemine oturmuş, gençler arasında heyecan ve umut yaratmıştır. Eğer bu konuya dair bir açıklama bu kadar gündem oluyor, bu kadar heyecan yaratıyorsa bu durum, sorunun çözülmediğini, beklentilerin karşılanmadığını göstermez mi Allah aşkına, Sayın Bakan, size bunu açık bir ifadeyle sormak istiyorum.

Nitekim, bedelli askerliğinin yasalaşma sürecinde biz ne söyledik? "Bedeli ve yaş sınırı yüksek, dar gelirli neden düşünülüyor. Vatandaşlar buna başvuramayacak, sayı beklenenin çok altında kalacak." Nihayet öyle oldu. Yüksek bedel ve yaş sınırından dolayı 460 bin düzeyinde ifade edilen bedelli askerliğe başvuracakların sayısı 70 bine ulaşmadı.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kaldırıverelim askerliği!

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Ayrıca, tutarın yüksekliğinden dolayı başvuruların bir kısmı bu bedeli ödeyememiş, bunun için de Şubat 2013'te 6413 sayılı ayrı bir yasa çıkarılmak zorunda kalmıştır. Yani, AKP projesi sınıfta kalmış, olan da yıllardır bedelli askerlik olanağı bekleyen gençlerin umutlarına olmuştur. Oysa toplumda önemli bir sorun ve beklenti unsuru olan bedelli askerlik konusunda biliyorsunuz, daha AKP'nin gündeminde bile yokken Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler kanun teklifi verdik. Üstelik, bizim kanun teklifimiz daha adil, daha kapsamlı, daha makul ve dolayısıyla daha işlevseldi. Zira, bizim kanun teklifimizde yaş daha düşük, bedel -gelirle orantılı şekilde- daha düşük ve de geliri olmayanlar da kapsam dâhilindeydi. Neyse ümit ediyorum ki bedelli askerlik en kısa süre içerisinde... Siz, bugün burada bunun sonuçlarını Türk kamu oyuna açıklayacaksınız.

Gerçi, Sayın Başbakan Davutoğlu, geçen ay böyle bir konjonktürde bedelli askerliğinin mümkün olmadığını belirtti, "Fakir çocuğunun askerlik yapması, zengin çocuğunun bedel ödeyerek askerlik yapmaması olmaz" dedi. Ama, AKP'nin fazla esnek yapısını dikkate aldığımızda ümitlerimizi koruyoruz hem kim bilir belki bir güç sayın Davutoğlu'nu bir anda ikna eder ve bakarız, birdenbire bedelli askerlik çıkmış. Zaten, CHP olarak biz, zenginlerin bedel ödemesini, fakir gençlerin ise bedelsiz yararlanmasını istiyoruz. Yani Sayın Davutoğlu bizim teklifi değerlendirebilir, buradan duyurmuş olayım.

Savunma sanayimize ilişkin de birkaç hususa değinmek istiyorum: Savunma sanayimizin son dönemde göstermiş olduğu ilerleme önemli ancak maalesef yeterli değil. Zira, ülke olarak bu konuda gerekli maddi ve özellikle de beşeri kaynakları fazlasıyla haiz olduğumuzu düşünmekteyim. Savunma alanındaki bu potansiyellerimizin hayata

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

geçirilmesini bir an önce istiyoruz. Bu bağlamda, AR-GE harcamalarının artırılması gereğini söylemeye gerek dahi yok sanırım.

Konuşmama son verirken Bakanlığın personel yönetimi sonucunda oluşan bir mağduriyeti daha dile getirmek istiyorum: Ordumuz bünyesinde önemli görev ifa eden astsubaylar ne yazık ki son yıllarda istifalarla, intiharlarla gündeme gelmekte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - ...astsubaylara ilişkin olumsuz haberler medyaya da yansımaktadır. Görüyoruz ki yetersiz özlük hakları, çalışma koşulları astsubaylarımızın severek yaptıkları bu meslekten uzaklaşmak zorunda kalmasına neden olmaktadır. Elbette, bu durum ortadan kaldırılmalıdır. Bir diğer mağdur kesim ise ordudan resen emekli edilen vatandaşlarımızdır. 2011 yılında 6191 sayılı Kanun'la Yüksek Askerî Şûra kararlarına dayalı olarak ordudan atılan personele araştırmacı kadrosunda atanma hakkı tanıyan AKP iktidarı, ordudan herhangi bir yargı kararı olmaksızın disiplin suçu nedeniyle işinden olan askerî personele ise sırt çevirmiştir. Kendilerine uygulanan bu kararlara karşı gidecek hiçbir idari ve yargısal makamı olmayan bu vatandaşlarımızın yıllardır maruz kaldıkları maddi ve manevi kayıpların görmezden gelinmesi vicdani ve tutarlı değildir. Uzman erbaşlarımızın mağduriyetleri maalesef olduğu gibi devam etmektedir. Yetersiz özlük hakları ile bu ülkeye hizmet eden bu vatandaşlarımızın bir de sözleşme yenilenmediğinde, 45 yaş sonrası yaşamları için devletten iş taleplerine yanıt verilmemesini anlayamadığımı da belirtmek istiyorum.

Ülkemiz için önemi büyük olan savunma alanında daha ileri noktalara ulaşılması ve mağduriyetlerin giderilmesi dileğiyle ve sizden hemen bedelli askerlikle ilgili de bir cevap alma dileğiyle 2015 yılı bütçenizin hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz böyle soru-cevap şeklinde değil, sunumların değerlendirmelerin sonunda Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama, bu konu çok isabetli, Bakan bir mesaj vermek isteyebilir. Sayın Bakana bir sorulım.

BAŞKAN – Doğru ama hepsini birden değerlendiririz Sayın Bakan.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli komutanlar, bürokratlar, çok kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım da biliyor, sesim normalde çok çıkar ama yavaş konuşuyorum çünkü bu en buruk konuştuğum bütçelerden bir tanesi maalesef. Yani, ordunun sindirildiği, kışlaya hapsedildiği, sesinin kısıldığı bir ortamda çok da fazla konuşacak şey bulamıyorum. Çok şey var ama maalesef muzdarip bir durumdayız. 29 Ekimde yeni bir Habur-Oslo vakası yaşarken tabii ki on buçuk saat eğer MGK'da havanda su dövme rekoru kırılırsa çok da söyleyecek bir şey maalesef bulamıyoruz. Yani ordunun görevlerini yapması, siyasete karışmaması başka bir şey ama görev yapamaz hâle getirilmesi, asli görevlerinden uzaklaşıyor olması başka bir şey. Enteresan geldi bana yani on buçuk saat görüşülmüş, siz de üyesi olarak içindeydiniz, yapılan açıklamada hâlâ bir yarım akademisyen olarak anlayamadığım “legal görünümlü illegal örgüt” diye bir tanımlama. Arkasından daha siz açıklama yapmadan, burada arkadaşlarımızın “Bu bizi mi kastediyor, kapatacaklar mı?” diye bir çıkışı, arkasından... Anlayamadım yani bu MGK'nın işi midir hâlâ anlayamadım. Yok kırmızı kitap, beyaz kitap, o girdi, bu çıktı... Ya, hukuk devleti var Sayın Bakanım, ne yapacaksınız yapın, buraya getirip otuz sekiz gün Komisyonunda, doksan dokuz günde bir torba kanun çıkardınız yüzde 90'ının kavgası, bu hâlâ çözemediğiniz her neyse bu paralel, anlamadım ben ya. Bütün ülkenin enerjisini koydunuz hâlâ... İnine girecektiniz, ne in bulabildiniz, ne adam bulabildiniz, 10 tane polis alıyorsunuz, iki gün sonra bırakılıyor; başka hiçbir şey yok ortada. Ya varsa yapın, yani ne varsa hepsini yapın ya da bırakiverin. Anlamadım ki on buçuk saat ne konuşuluyor veya bizi kandırıyor musunuz, konuştuklarınızın özetini en azından söylemiyor musunuz, başka bir şeyler söyleniyor da bize mi söyleyemiyor musunuz? Benim böylesine önemli bir şeyde kafam karışıyor. Genelkurmay Başkanı diyor ki: “Bizim süreçten müreçten haberimiz yok.” Siz diyorsunuz ki: “Ben Bakanım, benim var.” Bize de söyleyin. Niye kamuoyundan gizliyorsunuz? Sonu nereye gidiyor bunun, ne olacak? Yani bir taraftan her gün pazarlık “Biz onu demiştik de tutmamıştılar, şu anlaşmayı yapmıştık, bozmuşlardı.” Onlar başka bir şey söylüyor, siz başka bir şey söylüyorsunuz. Ortada bir Karagöz Hacivat ortaoyunu gibi bir şey var. Yani varsa, gerçekten çıkın sorumluluğunu alın, yapacaksınız da faturasını öder yaparsınız ama her seferinde yeni bir şey çıkarıp... Orada hakiki paralel devlet kurulmuş, alan hakimiyeti kurmuş, birçok yerde mahalleleri çeviriyor, sokakları çeviriyor, hâlâ tehditler devam ediyor, vallahi biz kafamızı gömüyoruz deve kuşu gibi, tamam hiçbir şey yok. E, bütün gövdemiz dışarıda. Nasıl olacak benim aklım ermiyor, onun için buruğum yani hele hele 29 Ekimde özellikle de nasıl denk getiriyorsanız... Her şeye oradan buradan izin vermiyorsunuz. Dün burada Maliyenin önünde vatandaşlar gelmiş, memurlar, bizim servimizle ilgili şey konulsun diye bisikletle gösteri yürüyüşü... Ona müsaade etmiyor ama ortalığı yakıyor yıkıyor, kaldırıyor deviriyor, nedense, arkadaşların eli ellemesin... Neden? Bakanın talimatı var, Başbakanın talimatı var. Böyle bir şey olabilir mi? Bakın, daha geçen hafta duyduğum, niye canım sıkılıyor bir örnek anlatayım: Karadeniz'den fındıklar ilaçlandığı için bazı vatandaşlarımız Bitlis, Muş, Bingöl, oralara balcılığa gidiyor yazın. İnerler bir karakola, yanlarında karakol var, adamlara saldırı olur, 1 kilometre mesafedeki karakol... Valiye giderler “Karakola gidin.” Karakola giderler “Bize talimat var, karışmayın diye.” E, şimdi nasıl olacak yani biz devletin alan hâkimiyetini tesis etmeden kiminle ne müzakeresi yapıyorsunuz Sayın Bakanım? Hani silahlar bırakılacaktı, öyle demiştiniz, hani hiçbir şey olmayacaktı? Kimisi kibar kibar söylüyor “Bizi kandırdılar, öyle sözleşmemiştik, böyle protokol yapmamıştık.” diye. O zaman peki, buna paralel olarak ne

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

oluyor, bir taraftan siz ne yapıyorsunuz? İşiniz gücünüz yok “Jandarmayla Genelkurmayın bağıını koparalım.” Jandarma zaten size bağlı, İçişleri Bakanlığına bağlı, valiye bağlı zaten normalde. Ama tamamen kopardığınız zaman kapatalım Genelkurmayı da o zaman, askerleri de kapatın, siz memurlar olarak hepsini yaparsınız. Ne anlamı kalacak o zaman?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Emniyeti de kapatalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaten kapanıyor, birbirine düşürdünüz. Türkiye'nin kurumları, herkes birbirine düşman hâle geldi Sayın Bakanım, bu nasıl bir yönetme anlayışı ben anlamıyorum. Kim suçluysa bulun çıkarın, delillendirin, cezasını çeksin o bizim derdimiz değil ama bütün kurumların yarısı kavgalı, yarısı paralel, yarısı yandaş, yarısı bilmem ne olmuş. Emniyeti öyle, askeriyesi öyle, yarısı Balyoz, yarısı bilmem neci, yarısı şuradan yarısı buradan içeride... Bu nasıl bir devlet oldu anlayamadım ben yani, onun için canım sıkılıyor yani konuşmayayım diyorum ama böyle tabloyu da gördükçe...

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda burnumuza gözümüze sokar gibi daha önce de yaptılar. Nasıl ki, 29 Ekimde, yine başka bir 29 Ekimde Sayın Erdoğan ile Sayın Gül, nasıl kocaman şeyin altında böyle 10 adam büyüklüğünde Buda heykeli gibi, Papa'nın heykeli altında imzalatıldıysa -özellikle de hiçbir gün kalmamış gibi 29 Ekime denk getiriliyor bunlar- o zaman bizim gururumuza dokunuyor. Biz orduyu, Peygamber ocağı diye biliyoruz, kutsal diye biliyoruz. Hiçbir memlekette çocuğu şehit olduktan sonra “Vatan sağ olsun, öbürü de var, o olmazsa kendim giderim.” diyen bir baba görmezsiniz. Hiçbir ülkede çocuğunu askere davulla zurnayla düğün yaparak gönderen bir şey ben duymadım. Şimdi, bu ruhu niye öldürüyorsunuz? Benim asıl çıkışım ona. Ötekileri yaptınız, geldi gitti tamam anladık ama maalesef burada çok ciddi sıkıntılar var ve biz... Onlar seslenemiyor bir kısmı biliyoruz, bir kısmı da “seslenmeyin” diyor. Maalesef böyle bir süreçteyiz.

Geçen yıl söylemiştim, füze sistemiyle ilgili sizi sıkıştırıyorlar mı? Biz arkanızdayız, eğer buradan gerçekten teknoloji transferi olarsa Çin'le yapın yani nereden bizim lehimize olacak bir düzenleme varsa onlarla yapalım demiştik ama Allah'ın işi, aynen seçimden önce söylemiştim arkadaşlara, Sayın Erdoğan tekrar anlarsa birinci gelecek işaret Savunma Sanayisinden ya da Millî Savunma cenanından “Çin'le görüşmeleri düşünüyoruz, sürdürüyoruz.” alternatifler gelir demiştim. Bir hafta geçmeden Sayın Cumhurbaşkanı gitti geldi, ne olduysa savsaklanmaya başlandı “Görüşme devam ediyor, ucu açıldı, uzattık, başkaları da teklif verebilir...” Özetini söylüyorum, zaman almamak için.

Şimdi, nedir yani bir taraftan yazmış cafcacı bir şekilde, Sayın Başbakanımız... Kaç gündür tartışıyoruz ekonomiyle ilgili bakanlarla yerli tedarik sistemi, şu bu diyoruz, güzel. Teknoloji transferi, güzel, yüksek teknoloji, katma değerli.. Hepsi güzel. Peki, nasıl yapacağız? Yani, ya baştan ona göre çalışmamızı yapıp alternatifleri koymamız lazım. Bize teknoloji transfer etmiyorsa, bize alt yapısını vermiyorsa, bize parçalarını vermiyorsa hatta ve hatta alternatif teknolojiler üreten mühendislerimiz intihar süsü içerisinde katlediyorlarsa, biz seyirci kalıyorsak nasıl yapacağız? Ayrıntısını siz bildiğiniz için söylemiyorum, daha önce de konuştuk. Ne oldu? ASELSAN'da giden o gencecik insanların sonucunda ne mahkemenin ne sizin iç soruşturmanızdan bir şey çıktı mı, ölenler öldüğüyle mi kaldı? Nasıl yapacağız yani o teknolojileri biz üretemezsek, o çocukları koruyamazsak? Böyle bir şey olabilir mi? Genelkurmayın bütün elektronik sistemini aldı MİT, hâlâ kendi yaptığı görüşmeyi, Dışişleriyle yaptığı görüşmeyi koruyamadığını söylüyor. Nasıl bir şey bu? Bütün teknolojiyi verdik. Bütün dinleme sistemleriyle ilgili her türlü teknoloji var mı? Var. Örtülü ödenekten parayla alıyor mu? Alıyor. Götürüp örtülü ödeneği kaçak saraya, kara saraya harcayacağına o zaman yeni teknolojilere harcayın. Yani nasıl oluyor da böylesine önemli bir görüşme, seçimin arifesinde bir psikolojik harekât gibi yapıp servis ediliyor; çok vahim. Biz açıklamalardan bir şey anlamadık. Eğer güvenli odada yapılmışdı/a sızıyorsa zaten çok vahim durumdayız, hâpı yuttuk yani öldük. Güvenli odada yapılmıyorsa o zaman o daha da vahim. Niye öyle önemli bir konuyu... İçeriği ayrı tartışırız onu da. Hani siz “Bunlar şurayı bile dinlemişler.” dediğiniz için söylüyorum. Kim onlar? Ya, açıkça söyleyin. Yani karnımızdan konuşmayalım, okyanus ötesi, bilmem ne, paralel diye, herkes arka planda ne varsa söylesin o zaman; dolaylı olarak... Kuklanın sahibini söyleyin eğer öyle düşünüyorsanız. Ben anlamıyorum, böyle bir şeydir gidiyor, bilgi kirliliği, psikolojik algı hareketleri karşılıklı gidiyor.

Benim sorum şu: Bu kurumlar bu sayede yıpratılıyor. Suçlu varsa bulursunuz, darbeci varsa bulursunuz, illegal örgüt varsa bulursunuz ama sizin derdiniz bulmak değil, karşınızda duranla oturup müzakere ediyorsunuz. Sonra da hayalî örgütler yaratmaya çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Müsaade ederseniz bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun tabii.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, bakın, bu güvenlik konusu önemlidir. Dolayısıyla bütün teknolojiyi de, yerli tedariki de, bunları anlıyoruz, bir şeyler söylüyorsunuz ama bir tane hareketle, bir siyasi kavgayla bir gemi projesi baltalanıyorsa “Fılanca gruba şunu vermeyelim, bunu alalım.” deniliyorsa, uyduruktan bir darbe planıyla bütün Deniz Kuvvetlerinin subaylarının hepsi birden içeri tıkılıyorsa, o zaman birilerinin operasyonuna geliyorsunuz demektir, o zaman Montrö Sözleşmesi'ni uygulayan askerler cezalandırılıyor demektir, o zaman tezkerenin çıkmasına karşı duranları birileri cezalandırıyor demektir. Böyle davul çalarak, zurna çalarak darbe mi yapılır? Daha önce de söyledim, başkenti Ankara olan bir yerde Deniz Kuvvetleri darbenin neresinde olur? İstanbul'da Huber Köşkünde oturuyor diye sizi mi şey yapacak? Gelin burada oturun. Köşklere giderseniz, doğru, korkmaya başlarsınız; o ayrı bir konu da... Ankara'da, başkentte olan, Meclisi, Başbakanlığı, Cumhurbaşkanlığı, bütün kurumları burada olan bir yerde İstanbul'daki askerî birim, darbenin neresinde, ne yapar, ben onu anlamadım yani denizaltıları mı dayayacak, kruvazörleri getirip onları mı dayayacak? Lütfen... Bunlara vaktiyle sahip çıkmadığımız için şu anda bu hâldeyiz.

Şimdi belli yanlışları görüyorsunuz ama siyasi olarak da asıl sizin sorumluluğunuzda. Tekrar herkes görevine dönsün, demokrasi içerisinde asker görevini yapsın ama yıpratılmasın, gerçek mücadeleyi güvenlik kuvvetleri yapsın, biz de ekonomik, sosyal konularda bütün bireylerimiz için alınması gereken önlemleri... Bir bölgeye, bir şeye, bir etnik

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

gruba, bir dinî gruba, cemaate değil Sayın Bakan, bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için demokrasi düzeyini yükseltelim, ekonomik gelişmişlik düzeylerini yükseltelim, Hakkârî'nin Yüksekova'sı ile Antalya'nın Gündoğmuş'u aynı düzeyde olsun. Benim Gündoğmuş'taki, Akseki'deki insanlarıma bakarsanız, bu söylenen yerlerdekinden gelir düzeyi olarak daha geride.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama bütün insanlarımız için aynı demokrasi düzeyini, aynı refah düzeyini isteyelim, aynı özgürlük düzeyini isteyelim, özgür bireyler olsun, mutlu bir toplum olsun diyorum. Bunun da görevi ne diyorsunuz? Güçlü ordu, güçlü ekonomi, güçlü devlet. Yani ordu güçlü olmayınca üzüldüyorum, buruluyorum. Bütün söylediklerimin özü budur çünkü devletin kurumlarının yıpranmaması gerekir, siyasete alet edilmemesi gerekir diyorum.

Buna rağmen bu hatalardan bir an önce inşallah döner, kurumlarımız asli fonksiyonlarına rücu eder, devletimiz de terörist ile terörü ayırt eder, vatandaşlarımızı ayırt eder, terörist başını o vatandaşlarımızın sözcüsü olmaktan çıkarır, kendi sorununu kendisi çözer hâle gelir diye umut ediyor, bütçemizin hayırlı olmasına, herkesin de asli görevlerine dönmesine vesile olmasına inşallah neden olur diyor, tekrar saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Günal.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kurumların değerli temsilcileri; gerçekten önemli bir Bakanlık bütçesini görüşüyoruz ama en az konuşabildiğimiz Bakanlık çünkü Sayıştay Kanunu'yla, maalesef, Hükûmet, Sayıştay denetimini göstermelik bir duruma indirdi. Sayıştay denetimi göstermelik bir duruma inince de -silah alım satım harcamalarını bilmiyoruz- zaten 3 sayfa usulden bir Sayıştay raporu geldi. Sunumunuz da çok kısa, en kısa sunum bakanlıklar içinde. Arkadaşlarımız da fazla konuşmayacaklar, biz de yani elde bir şey yok ama şunu merak ederiz: Yani biz Halkların Demokratik Partisi olarak görüşlerimizi net ifade etme konusunda tereddütsüz bir partiyiz. Genelkurmay Başkanlığı Başbakan'a bağlı. E, Millî Savunma Bakanlığı olarak bütçeyi sizler sunuyorsunuz.

Sayın Bakan, bütçeyi sunarken... Sizinle ilgili kullanılan kavramı biz söylemiyoruz. Cumhurbaşkanı Sayın Gül'ün döneminde asker ve sivil bir çalışma grubunun hazırladığı 220 sayfalık bir rapor var ve Bakanlığınızda "tedarik ajansı" diyor. Bu çok vahim. Onun için yani burada güvenliği, dış güvenliği, Orta Doğu'yu yani bunları sizinle nasıl konuşayım ben şimdi? Şimdi size haksızlık etmek de istemiyorum yani ağır sorular sormak istemiyorum ama şunu açıkça ifade ediyorum yani parti olarak da ifade ediyoruz: Demokrasilerde genelkurmay da, kuvvet komutanları da, tamamı da Millî Savunma Bakanına bağlı olur. Siz de dışarı gittiğiniz zaman, temsil ettiğiniz zaman bu ülkeyi, herkes sizi savunmanın temsilcisi olarak görür ama bir bakanlık ki tedarikle uğraşırsa ama güvenlik ve diğer konuları MGK, gerçi sizler de katılıyorsunuz kuvvet komutanlarıyla... Genelkurmay ayrı bir birim olarak bunu konuşur noktadaysa sorun var, dağınıklık var, hem sorun var hem dağınıklık var hem modernizasyon konusunda çok hantal bir durum var.

Biz çok net görüşlerimizi açıklayan bir parti olarak dedik ki: "Ankara'da merkezî iktidara bütün güçleri yığmak, demokrasinin önündeki en büyük engeldir." Yerel parlamentoların Türkiye'de 20 tane olmasını önerdik. Bütün dünya gelişmiş ülkelerinde var, demokrasilerinde var ve yakında da, Sayın Bakan, Türkiye, senato sistemine dönecek. Eskiden Senato vardı, karşı bina. İsterse Başkanlık sevdası olsun isterse parlamenterizm sevdası olsun ikisinde de senato var, senato olgusu var, temsilciler meclisi, senato, denge fren sistemi, kongre, Lordlar Kamarası, Avam Kamarası, bilmem ne. Türkiye'de de bu gelecek. İşte bu geliş ve dizaynda savunma ister federal olsun ister bizim önerdiğimiz biçimiyle demokratik özerklik olsun ne olursa olsun merkezîdir, savunma, maliye, dış işleri, bu üç konu merkezîdir. Şimdi, bu üç merkezî olan konuda asker-sivil otorite ilişkisi... Avrupa Birliği, biliyorsunuz bizim müzakere sürecinde olduğumuz bir durum. Zaten arkadaşlar da... MGK'da sivil genel sekreter, sivil arkadaşların olması biraz da sivil otorite-asker ilişkisi olarak dile getiriliyor.

Şimdi, burada, bir kere, bu noktadan baktığımız zaman, net olmamız lazım yani bu dört partinin aslında net olması gereken bir şey. Millî Savunma Bakanlığına bağlanmalı, anayasal bir değişiklik gerektiriyor bu tabii ki ve bunun bu şekilde çözülmesi gerekiyor.

Şimdi, "2023 vizyonu" diye bir tutturmuşsunuz, bu sizin vizyonunuz, sizin takviminiz yani bu Türkiye'nin takvimi değil, TSK'nın da takvimi değil.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – 2033...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Siz, ama yani 2023'e göre...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Silahlı Kuvvetleri 2033...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sizin verdiğiniz rakam artışlarını üst üste koyduğumuz zaman 2023'de bütçe 43 milyar 981 olacak. Yani son çalışma raporunda Pentagon modeli öne çıkmış, işte aslında Fransa'nın da biraz benzer. Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay, kuvvet komutanlıkları, hepsi aynı kampüs içine alınacak yani belli işte. Gerçi zaten Ankara çok büyüdü. Belki Ankara'nın dışında artık güzel binalar oluyor, emsal alabilirsiniz, saraylardan da esinlenebilirsiniz, belki daha geniş alanlarda daha rahat çalışma imkânları sağlanabilir.

ADİL ZOZANI (Hakkârî) – Oraya da "Devlet Mahallesi" mi diyeceksiniz adres olarak?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yeni yer olursa.

Şimdi, Sayıştay denetimi konusunda bizim –şöyle, silah harcamaları konusunda arada bir koyduğunuz rakamlar var- 35 uçakları için harcadığımız para ne kadar? Yakın zamanda ne kadar harcayacağız? Füzelerle ilgili var, F16'ların alımıyla ilgili var yani sanıyorum bu kadarını bilmek... Basın yazdı çünkü sikorsk ve Kobralarla ilgili sipariş var, o ne kadar? Çin füzeleri olayı ne oldu? Yani bunları aydınlatırsanız seviniriz.

Yani bedelli askerlik konusu, bizi de sık sıkı arıyorlar. Parası olanın bankamatikten teskere aldığı bir sistem olması nedeniyle, ben şahsen karşıyım fakat dünyadaki en büyük ördülara ve sayılara baktığımız zaman da Türkiye'nin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

sayısal olarak dünya ülkeleri içindeki yeri -kamu harcamalarıyla ilgili bir kurum- Türkiye'de hâlâ 613 bin gözüküyor. Gerçi askerlik süresi de kısaltıldı ama yani bu hacim, nüfus çoğunluğu olan ordu güçlü ordu demek değildir yani öyle olsaydı Çin herkesi yenerdi zaten kimse önünde duramazdı ama Orta Doğu'da görüyorsunuz İsrail nüfusuna göre, silah gücü ve donanımına göre 23 tane Arap ülkesi ile 30 senedir mücadele ediyor. Şimdi, hemen bunun arkasından, dün Brezilya'dan 4 gol yedik, 713 bin askeri var, nüfusu bizimkinin 3 katı. Yani Kolombiya'da 442 bin var, Pakistan'ın 921, Hindistan'ın 2 milyar 625 bin. Yani, ben bunları tek tek şey etmiyorum ama despotik ülkelere, baskıcı ülkelere doğru gittiğiniz zaman bu sayı artıyor; mesela Kuzey Kore'de 1 milyar 379 milyon yani bilmiyorum, ben buradan rakam okuyorum belki... Çin'in nüfusu 3 milyar civarında 2,945; 3 milyonluk bir ordusu var. Şunu ifade ediyoruz: Verdiğiniz harcamalar var; bir yurt dışı savunma harcamaları var gayrisafi millî hâsıla içindeki oranı, bir de iç güvenlikle ilgili harcamalar var. Şimdi iç güvenlik, jandarma, Emniyet, Sahil Güvenlik, korucular, özel güvenlik bunları da eklediğiniz zaman Türkiye'nin silahlı güçleri 618 binle, 20 milyonu geçiyor. 77 milyonu 20 milyon nüfusa bölersek 35 kişiye silahlı 1 kişi düşüyor. Yani demek ki bir ülkede adalet, güvenlik ve özgürlük çok silahlı güçle korunmuyor yani bir sistem olayı, bir hukuk devleti olayı da... Eğer hukukunuz varsa bu olur. Bu olmadığı için, en çok darbeyi bu yakın zamanda kim aldı bakıyoruz? TSK aldı, 463 tane subayı, generali darbeci diye dört, beş sene hapiste yattı. Bunun sonrası, Anayasa Mahkemesi bir karar verdi, şimdi yeniden yargılamalar başladı. Eski Genelkurmay başkanları çıktı dedi ki: "Bizim darbeden haberimiz yok." Peki, kardeşim kim bu kumpası kurdu? Yani Hükûmetin açıklamaları var; Hükûmetiniz ile paralellerin hiç mi ortaklığı olmadı bu dönemde ? Yani bu ciddi bir durum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, Türk Silahlı Kuvvetleri nedense, bilmiyorum, seçilmişlere kapalı bir konumdadır yani bir milletvekili ziyaretine gittiği zaman komutan yoksa kimseyle de görüşemiyor. Bu herkes için, AKP iktidarı için öyle mi bilmiyorum ama herhâlde öyle olması lazım yani MHP gidiyor kapıyı açıyorlar, HDP gidiyor kapatıyorlar gibi bir durum olmasa gerek diye düşünüyorum. Bu konudaki ilişkilerin biraz daha düzene girmesi gerektiğini söylüyorum.

Şöyle bir durum söz konusu –mecburen, Adil Arkadaş, siz o olayların hep içinde mecburen komutanlarla konuşuyorsunuz- güvenlik yolu. HES barajı yapılıyor, güvenlik barajı. Ya bir de insanlık adına... Yani hep güvenlik adına hizmetler yapıyor Hükûmet, bir de insanlık adına bir yatırım yapılsa. Yani barajı insan niye güvenlik için yapsın? Dünyada bir Türkiye'ye mahsustur bu. Yolu niçin güvenlik için yapsın? Yol ulaşım içindir yani hakikaten bu durum.

Şimdi, IŞİD'in, El-Nusra'nın ciddi makine kimya endüstrisine ait mühimmat üstlerinde çıkıyor ve kendimiz de Suroç'ta, Kobani'de gözlerimizle gördük televizyonlara yansıdı, canlı yayında gördük. IŞİD unsurlarına karşı son derece sıcak ilişkiler, sohbetler askerin ama bir sanatçı aktivist Kader Ortakkaya, sanatçılarla barış zinciri oluştururken kafasından vuruluyor, öldürülüyor. Yani bu, kabul edilir bir durum değil, Sayın Bakan bu konuda ne düşünüyorsunuz? Ben açıkça buradan da ifade ediyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen toparlar mısınız.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Toparlıyorum zaten.

Bingöl'deki polise saldırı ile maskeden yapılan, arkadan alçakça saldırıları da, hepsini de hatta Erzurum'daki PKK'lıların öldürülmesinde, hepsini bir provokasyonun kirli bir parmağın bastığı bir düğme olarak biz değerlendiriyoruz. Fakat, Hükûmetin daha doğru dürüst bir açıklaması olmadan Genelkurmay sitelerinde açıklamalar yapılıyor. Bu, doğru mudur? Yani, siyaseten sorumluluk sizde, bu konuda çözüm sürecinin hassasiyetiyle dikkat edilmesi gerekmiyor mu?

Sayın Bakan, son olarak iki olayı söyleyip bitirmek istiyorum. Bu Rosetta'yı biliyorsunuz, on yılda 500 milyon kilometre katetti ve kuyruklu yıldız gitti. Biz de bir tane uydu fırlatmışız, bununla övünüyoruz. Şimdi, bu açık nasıl kapanacak yani? Bilim ve teknolojiye gelişme, savunma sadece Türk Silahlı Kuvvetlerinde değil bir ülkede, TÜBİTAK'ı var, bilmem ne kurumu var, eğitimi var, sağlığı var, bilmem nesi var bunların hepsi bir bütün. Şimdi, 700 metre mesafede, Ermenek'te ise biz hâlâ yani maden ocağındaki 15 canımıza ulaşamıyoruz. Şimdi, 500 milyon kilometre kateden bir şey karşısında, gerçekten durduğumuz nokta çok vahim. Ve şöyle bir durum daha var, basına yansıdı. Bu Mısır'daki tatbikatta askerlerimize yönelik veya tatbikata katılan askerlere yönelik balıkçılardan bir saldırı olduğu, 5 askerin yaralandığı, bir miktar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Tatbikata katıldı mı Türkiye?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Mısır'da hiçbir tatbikatımız yok.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani, Dimyat Limanı civarındaki tatbikata katılmıyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, yok.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Evet. Tabii, yani şimdi sizin tatbikata katılan 3 tane Amerikalı asker Eminönü'nde tur atarken bir grup genç çuval geçiriyor. "Efendim intikam aldık." Ve tabii ki bu yansıyor ilişkilere. Şimdi TSK'nın gururunu, şeyini bu şekilde... 3 sivil gezen kişinin başına çuval geçirerek bu tür bir saldırı yapmak ve intikam alındığını söyleyip misilleme yaptığını sanan bir anlayışı TSK kabul ediyor mu? Yani böyle bir yaklaşım tarzı kabul edilebilir midir? Ve asker intiharlarıyla ilgili bir çalışmanız var mı? sosyal güvenlik açısından, tespit açısından. Vicdanî ret konusunda zorunlu askerliğin yumuşatılması konusunda bir çabanız var mı? Bedelliyle beraber, asker intiharları için bir çalışma düşünüyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlar mısınız.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çünkü ikisi birbirine bağlı, cezalar biraz fazlaca. Şimdi diyeceklerimiz bu kadar.

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Sayın Başkan, uçağa yetişeceğim için...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz ben işimi yapayım yani.

Sayın Güneş, buyurun.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Hiçbir otorite millî iradeyi temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin üstünde değildir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin bütçesi görüşülürken Türk Silahlı Kuvvetlerinin en üst yetkilisinin burada olması gerekirdi. Bu, demokrasinin bir gereğidir. Gerçi bu iktidar, şerefli Türk subaylarının içeri tıklılmasına vesile olan “Balyoz” diye uydurmaca, düzmece olduğu şimdi ortaya çıkan davanın savcılığını üstlendiği için o subaylar nasıl olup yanınıza oturacak bilemiyorum. Bunu bilginize sunmak istedim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Uçağa gidebilirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Gök, buyurun.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, bütçeniz şimdiden hayırlı uğurlu olsun. Ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, açıkçası ben de uzun konuşmayacağım.

BAŞKAN – Size de teşekkür ediyorum.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Tabii, biz akademisyenler, zamanında üç başlığı yoğun olarak inceledik ve makalelerimiz olurdu Sayın Bakanım; eğitim, sağlık ve savunma. Savunma alanında veri çok bulunmazdı ve bu manada da çok da bilimsel altyapısı güçlü olan makalelere rastlayamazdık. Ancak, şu anda, hamdolsun, gördüğümüz bir şey var ki rakamlar çok net bir şekilde konuşuluyor, analiz ediliyor, tartışılıyor. Aslında geldiğimiz nokta açısından, demokrasimiz açısından önemli bir yerde olduğumuzu vurgulamak istiyorum.

Bir diğer konu da Sayın Bakanım, özellikle son iki yılı aşkındır yeniden akademisyenlerin, araştırmacıların söylemiş olduğu kamuoyunda birçok rakamlar tartışılıyor, konuşuluyor. Bizim yaklaşık yirmi beş, otuz yıllık bir süreç içerisinde doğu ve güneydoğuda savunma bağlamındaki maliyetlerimize baktığımızda kimine göre 200 milyar dolar, kimilerine göre 500 milyar dolar. Ama, ben bir şeyi öğrenmek istiyorum, var mı böyle bir çalışma yoksa böyle bir çalışmanın üzerine eğilmekte fayda olduğunu düşünmek istedim, o da şu: Son iki yıl içerisinde bizlerin bu çatışmasızlık ortamında özellikle bütçe bağlamında analiz edeceğimiz bir rakam var mı? Yani önceki durumla karşılaştırdığımızda son iki yıl, çatışmasızlık ortamındaki bütçe rakamını analiz ettik mi, böyle bir çalışma var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli askerî ve sivil bürokrasi ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz.

Sayın Bakan, normal bir dönemde olsak bu bütçe görüşmesinde Millî Savunma Bakanlığının 2015 hedeflerini, projelerini tartışmak doğru olurdu tabii ki. Normal bir dönemde olsaydık oturup, Millî Savunma Bakanlığının hedefleri nelerdir, ne tür alımlar yapıyor, nasıl projeleri var bunları tartışmak isterdim, çok da zevkli olurdu. Bunların rantabl olup olmadığı, uygun olup olmadığı, ödeneklerinin yeterli olup olmadığını tartışırdık, çok da güzel olurdu hakikaten. Ya da mesela Almanya'yla yaşadığınız denizaltı krizini tartışmak isterdim, orada yaşadığımız sıkıntıları ya da son aylarda ayrılan 69-70'e yakın pilotumuzu, hava subayımızı tartışmak, konuşmak isterdim. Ya da bakın, Sayıştay tarafından 2013'le ilgili olarak düzenlenen Savunma Sanayii Müsteşarlığı Denetim Raporu'nda 3+3 yani 3'ü denetim raporunun görüşünü etkileyen, 3'ü de etkilemeyen 6 tane toplam bulgu var, bunları tartışmak isterdim ya da Bakanlığınızla ilgili 2 tane bulgu var Sayıştay tarafından tespit edilen; bunları tartışmak isterdim. Çok güzel olurdu. Savunma ve güvenlik harcamalarının neler olduğunu, millî gelirimizin ne kadarına tekabül ettiğini, diğer ülkelerle kıyaslayarak ortaya koymak isterdim, çok iyi olurdu ama normal bir dönemde değiliz maalesef. Maalesef, Millî Savunma Bakanlığı ya da Türk Silahlı Kuvvetlerinin değiştirilmesi, dönüştürülmesi, ne olduğunun tam anlaşılmadığı bir geçiş dönemindeyiz.

Bakın, iktidara mensup arkadaşımız da konuştu, bizler de konuşuyoruz. Senelerden beri burada bunları tartışıyoruz -sizinle bu üçüncü dönemdir- ben hâlâ Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili nasıl bir projeniz olduğunu, nasıl bir reform düşündüğünüzü anlamadım. Reform lafları söyleniyor ama Hükûmetinizin bu konuyla ilgili net olarak düşüncesi nedir bir türlü anlayamadık. Fakat çok olumsuz gelişmeler var bütün bunların yanı sıra, çok olumsuz gelişmeler var. İşte, en son, bugün Jandarma bütçesini konuşmuyoruz ama Jandarmanın İçişleri Bakanlığına bağlanması, sivil bir kurum hâline getirilmesi, Jandarmadan başlayarak da Türk Silahlı Kuvvetlerinin yeniden dizayn edilmesi gibi bir sonuç ortaya çıkıyor, bunlar yapılırken de böyle biraz kapalı kapılar ardında yapılıyor, bazı numaralarla yapılıyor ve bildiğim kadarıyla Jandarma Genel Komutanlığıyla ilgili olarak daha önce mayısta yapılan, sonradan da geçenlerde ekim ayında tekrar Bakanlar Kurulu gündemine gelen tasarı sanki Genelkurmay Başkanlığıyla görüşülmüş, Jandarma Genel Komutanlığının da görüşü alınmış, ikisi arasında bir uyum varmış gibi önce birisine sonra da diğerine “Evet, görüşlerini aldık biz, mutabakat içerisindeyiz, uzlaştık.” diye sunuluyor, ondan sonra da Meclise getirilmeye çalışılıyor. Buralardan yola çıkarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin dizayn edilmesi mümkün değil. Reform ihtiyacı var mı? Türk Silahlı Kuvvetlerinin reform ihtiyacı var ama sizin yapmak istediğiniz bizim anladığımız kadarıyla bir reform değil, sizin yapmak istediğiniz tamamen Türk Silahlı Kuvvetlerini ele geçirmek, bir iktidar, bir siyasi kurum hâline getirmek, iktidarın bir kurumu hâline getirmek tıpkı YÖK gibi ya da diğer kurumlar gibi tümüyle iktidarın yakın gördüğü kişilerle doldurmak gibi, üst düzeyini özellikle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

kendi seçtiği kişilerle, atadığı kişilerle doldurmak gibi. Yani böyle bir niyet olabilir mi? Sizin şahsen de böyle bir niyet taşıdığınızı düşünmüyorum ama bu yapılan eylemler, tasarruflar bunu getiriyor, bunu gösteriyor.

Bakın, şimdi, bana diyeceksiniz ki: "Sen ana muhalefet milletvekilisin, ana muhalefet partisine mensupsun onun için böyle düşünüyorsun." Ama bakın, Avrupa Birliği İlerleme Raporu da benzeri şeyleri söylüyor. Genelkurmay Başkanlığı... Mesela çok önemli bir konu: Çözüm süreci. Genelkurmay Başkanlığı diyebiliyor ki: "Biz çözüm sürecinde haritayı bilmiyoruz." Yani Genelkurmay Başkanlığı gibi önemli bir kurum harita bilmezse, çözüm sürecinin ne olduğunu bilmezse, safhalarını bilmezse bu nasıl gerçekleştirilebilir peki? Halkın bilmediği, Genelkurmay Başkanlığının bilmediği bir çözüm sürecini gerçekleştirmek toplumların, karşıt görüşlerin frekanslarını tutturmak mümkün müdür? Daha sonra bir infial olacağı, sıkıntı olacağı çok açıktır. Bakın, diyor ki AB İlerleme Raporu'nda: "Genelkurmay Başkanlığı, çözüm sürecine ilişkin bir durum haricinde, sorumluluk alanı dışındaki siyasi konularda görüş beyan etmekten kaçınmıştır. Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanları hakkında görevleriyle ilgili suçlardan dolayı kovuşturma yürütülmesine Bakanın onayıyla bütçe dışı olan Savunma Sanayi Destekleme Fonu'ndan yararlanma olanağı sağlanarak, güvenlik sektöründeki mali şeffaflık daha da kısıtlanmıştır."

Bakın, bugün, 2013'ün kesin hesabını konuşuyoruz, 2015'in de bütçesini konuşuyoruz. "Emniyet, savunma ve istihbarat örgütleriyle ilgili Sayıştay mali denetim raporlarına erişim sınırlı kalmıştır." diyor. "Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Teşkilata, Başbakanın ve Milli Savunma Bakanının onayıyla bütçe dışı olan Savunma Sanayi Destekleme Fonu'ndan yararlanma olanağı sağlanarak, güvenlik sektöründeki mali şeffaflık daha da kısıtlanmıştır."

Geçen yıl tartışmıştık, siz 1,8; 1,7'lerde olduğunu söylemiştiniz savunma harcamalarının millî gelire oranının, SIPRI esasına göre de 2,3 olduğunu söylemiştim ben. Öyle, gerçekten de öyle.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Aradaki fark belki şundan oluyor... Özür diliyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bazı hesaplamalarında asker emeklilerine ödenen ücret dahi buna ekleniliyor. Bir husus daha var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bu uluslararası bir koddur tabii.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – İşte, yani hesaplama şeyi. Dolayısıyla, biz asker emeklilerine olanı katmıyoruz ancak o katıyor.

Bir başka husus, Jandarmanın bu, Silahlı Kuvvetler bünyesinde kullanılan bölümünün bir kısmı da ekleniyor. Dolayısıyla, o rakam, hatırlıyorsa, ben o zaman şunu... O rakam da doğru, bu rakam da doğru. O zaman Mehmet Bey sormuştu: "Nasıl olur ikisi de doğru?" diye. İşte, genel hesaplamanızı böyle yaparsanız bizim verdiğimiz rakamlar da doğru, 1,74; 1,8 gibi bir rakam. Biz emekli olan askerî personelimize ödediğimizi savunma harcamasının bir bütün olarak görmüyoruz ancak SIPRI diyor ki: "Bunların emekliliği de bu savunmadan kaynaklanıyor." Böyle bir hesaplama farklılığı var. Dolayısıyla, her iki rakam da doğrudur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle, tabii, hesaplama doğru olabilir ama bu konularla ilgili uluslararası yöntemler vardır, SIPRI yöntemi de bunlardan biri, bütün uluslararası karşılaştırmalarda o kullanılır. Bakın, bu konuda da, güvenlik harcamaları konusunda da çok ayrıntılı çalışmalar yapmışlardır bunlar. Dediğiniz gibi, emekli askerlerin harcamalarını da dâhil ederler, bütün dünyada öyledir, öyle olması da gerekir. Yani onlar emekli olduktan sonraki harcamalar tabii ki köken asker olduğu için bu sınıfa dâhil edilecektir, güvenlik harcaması olarak görülecektir, anormallik yok ve bütün dünya için de geçerlidir.

Yine, Avrupa Birliği İlerleme Raporu'ndan devam edeyim, benim görüşlerimle paralel görüşler öne sürüyor: "Nisan ayında, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi Ergenekon davasına ilişkin gerekçeli kararını açıklamıştır. Bununla birlikte, müebbet hapse mahkûm edilen eski Genelkurmay Başkanı, hukuksuz şekilde özgürlüğünden mahrum bırakıldığı gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinin verdiği karar doğrultusunda Mart ayında serbest bırakılmıştır. Mahkeme kararı sonucunda, Ergenekon davası kapsamında mahkûm olan 52 kişi serbest kalmıştır." Şimdi, bütün bunlar sizin döneminizde yapılan, Türk Silahlı Kuvvetlerine karşı yapılan hukuksuz, ne olduğu belli olmayan uygulamalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bugün siz de bunları eleştiriyorsunuz ama dün sahip çıkmıştınız. Bütün bunlardan sonra nasıl bir Türk Silahlı Kuvvetleri oluşacak diye bekliyorsunuz yani reform düşünceniz nedir? Biraz önce arkadaşlarımız söyledi yani bu çok kalıp bir düşünce, Genelkurmay Başkanlığı Millî Savunma Bakanlığına bağlansın ama bu yetmiyor, ondan sonra ne olacak? Nedir ayrıntılı olarak düşünceniz? Yani hedef, "Evet, askeri kontrol altına alalım, bizim adamlarımızı getirelim oraya, asker tümüyle bizim kontrolümüzde olsun." Böyle bir hedef olamaz. Türk Silahlı Kuvvetleri için özellikle böyle bir hedef söz konusu olamaz, olmamalıdır. Burada hiç kimsenin vicdanının, aklının, mantığının böyle bir hedefi kabul edebileceğini düşünmüyorum ama uygulamaya bakarsanız böyle geliyor bütün olaylar. En son, jandarmayla ilgili olarak hazırlanan tasarı da "Bir yerden başlamak gerekir." mantığıyla böyle bir başlangıçtır maalesef.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Arka bahçe.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Birçok konu var aslında değinmek istediğim. NATO'yla ilgili konular var. Bu ara NATO'dan Türkiye'nin çıkarılması bile tartışılır hâle geldi. NATO konusunu gündeme getirmek isterdim, siz sonuç bölümündeki konuşmanızda belirtebilirseniz memnun olurum.

Her sene gündeme getiriyoruz, astsubayların sorunlarıyla ilgili konular. Bu konuları da gündeme getirebilirseniz memnun olurum. Bu reform çalışmaları içerisinde astsubayların durumu nedir ne düşünüyorsunuz o konuda?

Yine bu, Afyonkarahisar'daki patlama. Geçen yıl da gündeme getirmiştım o 25 askerimizin şehit olduğu konu. Onun ne olduğu belli olmadı, hâlen belli değil, dava bir şekilde kapatılmaya çalışılıyor. Son durumla ilgili bilgi verebilirseniz o konuda da memnun olurum Sayın Bakanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, bir dakika verebilirseniz bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Yine demin söylemeyi unuttum, Türk Silahlı Kuvvetlerine, Genelkurmay Başkanlığına biraz önce söylediğim mantalite doğrultusunda, mantık doğrultusunda “İçinizdeki paralel unsurları temizleyin, şunları atın.” diye bir baskı yapıldığını medyadan öğreniyoruz. Bu tür konular tabii, çok sakıncalı. Bunlarla ilgili olarak sizin arada olan hem sivil otoriteyle, siyasi otoriteyle hem de askerlerle arayış özellikle bulmayı çalışması gereken uzlaştırmacı bir tavır içerisinde bu konuları halletmeniz lazım. Bu kimin olduğu belli olmayan, işte “bize muhalif” diye ya da “Hükûmete muhalif” diye bilinen herkesi tasfiyeye yönelik eylemler doğru karşılanmamalı, siz de karşılamamalısınız bir Millî Savunma Bakanı olarak. Bu konularda sizin de asker kadar direncinizin olması lazım. Askerin ne olduğunu, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ne olduğunu, ne kadar önemli olduğunu birileri bilmeyebilir ama sizin bilmeniz gerekir, biliyorsunuz diye de düşünüyorum ve daha da itina göstermeniz gerekir kanaatindeyim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.46

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.58

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 10'uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığının değerli mensupları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin de hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Tabii, Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili çok söylenecek hususlar var. Şimdi, konuşmaların başında bazı konuşmacı arkadaşlarımız, Sayın Ayaydın dile getirdi, bedelli askerlik konusunu. Şimdi, tabii, bunu vicdanen şahsen benim kabul etmem çok zor, mümkün de değil. Genelkurmayın, Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyaç çalışmaları vardır, ona göre birtakım değerlendirmeler de yapılır ama bu işi, vatan görevi diyoruz bu askerliğe, vatan görevini de paralı hâle de getirmemek lazım, kaldı ki Adalet Kalkınma Partisi Askerlik Kanun'unda yaptığı değişikliklerle askerliğin tanımını da değiştirdi, herhâlde yakında vatan tanımını da değiştirecek. Âdeta bir vatan görevi olmaktan çıkartıp sadece işi paralı askerliğe dökmeye kadar giden bir anlayışı görüyoruz, bunu kabul etmek mümkün değil, bir.

İkincisi: Hatırlıyoruz, Sayın Millî Savunma Bakanına bu bedelli askerlikle ilgili sorular sorulduğunda, Cumhurbaşkanlığı seçiminden evvel “İşte, Cumhurbaşkanını seçilecek, Başkomutan olacak, o karar verir.”

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kim dedi bunu?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bunu Millî Savunma Bakanı söyledi, Millî Savunma Bakanının söyleyeceği bir laf mıdır bu? Askeriye, Genelkurmay bir kurumsal yapı değil mi, bunların bir ihtiyaçları vesaireleri dikkate alınacak. Başkomutanlık falan da yapmıyor Cumhurbaşkanı, sokaklarda vatandaşa sigara cezası kesmekle meşgul ve devlet otoritesini de sıfırlamış durumdasınız. Ne Ankara'nın merkezinde kaçak mal ve illegal faaliyetlerle mücadele edebiliyorsunuz ne de askerimiz kendisini savunabilir durumda. Şimdi açtırmayın hesabı söyletmeyin kötüyü.

MUSA ÇAM (İzmir) – Aç, aç!

ADNAN KESKİN (Denizli) – Aç, ihtiyaç var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, tabii bunları konuşmak gerekiyor.

BAŞKAN – Sigaralar evde kaldı galiba!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, evet, bazıları hâlâ bu işi alabilir ama bu bir utanç vesikasıdır bir iktidar partisi için ve Hükûmet bakımından da aynı şekildedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Askerlerimize sokak ortasında kalleşçe suikastların yapıldığı bir ortamda görüşüyoruz bu Millî Savunma bütçesini. Askerimizi kendini savunamaz hâle getirdiğiniz, bayrağımızı koruyamaz hâle getirdiğiniz bir ortamda bunları konuşuyoruz.

Yıllarca asker düşmanlığı yaptınız, orduya darbe yaptınız, askeri kötülediniz, “İyi ki bunlarla savaşa girmemişiz.” dediniz, şehide “kelle” dediniz, utanç verici ve terörbaşına da “sayın” dediğinizi de gayet iyi hatırlıyoruz. “Darbelerle mücadele söylemi” adı altında, asıl darbeyi siz yaptınız; sonra “Biz yapmadık o yaptı.” dediniz, “kumpas” dediniz. Siz nice subay, astsubay ailelerini, eşlerini, çocuklarını perişan ettiniz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Darbecilere mi?

BAŞKAN – Bana söylüyor zaten, siz rahat olun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hükûmete söylüyorum, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarına söylüyorum, Adalet ve Kalkınma Partisine söylüyorum, Millî Savunma Bakanına söylüyorum.

Askere darbe, polise darbe, hâkime, savcıya darbe, eğitime, okul müdürlerine darbe! Nedir? Vesayet rejimi. Yahu devleti bir parti devletine dönüştürüyorsunuz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yağmurdan kaçarken doluya tutulduk yahu!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, “Legal görünümü illegal örgüt.” dediniz Millî Güvenlik Kurulu toplantısında, demeye çalıştınız. “Legal görünümü illegal örgüt.” diyerek bir cemaat heyulası yaratmaya çalışıyorsunuz ama şunu bize unutturamazsınız: Illegal görünümü legal bir örgüt hâline getirdiniz PKK’yı, illegal görünümüyle legalleştirdiniz. Şimdi, bir ülkede karışıklık çıkartan İmralı canisi, ondan rica minnet eden yine Hükûmetiniz “Aman bu olayları durdurun.” diye. Bu, iktidarınızın acziyetini gösterir. Devleti devlet gibi yönetmiyorsunuz, devlet bilincinden fevkalade uzaksınız. Türk milleti, ordumillet bir millettir. “Devletiebedmüddet” kavramı vardır, bunlardan fevkalade uzak bir durumunuz var.

Şimdi, uzman erbaş ve uzman çavuşların özlük hakları çok sıkıntılı yani bu sıkıntıyı hissetmeyen milletvekili arkadaşımız da hemen hemen yoktur. Bunların belli bir görev süresini doldurduktan sonra kamu kurumlarında istihdamına artık, Hükûmet buna vaziyet etmelidir bir çare bulmalıdır, Millî Savunma Bakanlığı bulacak bu çareyi. Belediyelerde, kamu kurumlarında aşırı derecede istihdam talebi var. Oysa ben biliyorum ki bu görev yapan kişileri Genelkurmay da istihdam imkânına sahip. Bu konudaki sıkıntının... Bunları mutlaka Devlet Personel Başkanlığıyla birlikte böyle ahabp çavuş, hatır gönül işlerinde kesinlikle kurtarmak lazım.

Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıklarına atamaların doğrudan İçişleri Bakanlığına bağlanması söz konusu, Başbakan Davutoğlu 21 Ekim günü böyle bir açıklama yaptı ve bu açıklamaların Ayn El-Arap bahanesiyle 35 ilimizin sokaklarında PKK’nın başlattığı ayaklanma provası mahiyetindeki şiddet olaylarından hemen sonra gelmesi de dikkat çekicidir. Hükûmet Oslo’da terör örgütüne verdiği sözü tutmak ve terör örgütüyle pazarlık konularına bağlılığını ifade etmek için bu kararı almıştır.

Jandarma üzerinde oynadığınız oyunlar ve yapmak istedikleriniz fevkalade yanlıştır. Türkiye’nin jandarmaya ihtiyacı vardır. Bu kuvvetler zaten İçişleri Bakanlığına bağlı olarak çalışıyor, illerde valilere, ilçelerde kaymakamlara, mülki idareye bağlı olarak çalışıyor. Yani, atama ve sicil işlemlerinin de İçişlerine verilmesiyle Hükûmet ne yapmak istiyor? Niye rahatsız oluyorsunuz? Hem siz rahatsızsınız hem bölücü teröristler rahatsız, böyle bir ortaklığınızda var maalesef.

Hükûmet bölgeyi âdeta PKK’nın insafına terk etti. Başbakanın Başdanışmanı, o yeni atadığınız Başdanışman size ne akıllar verecekse 2015 yılında göreceğiz biz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kim o Başdanışman?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ermeni meselesinden Türkiye’nin başının ne kadar ağrıtlacağını... Yıllardır buradan soruyoruz, ne gibi bir hazırlığınız var Hükûmet olarak? Tın tın... Hiçbir hazırlığınız yok. “Özrü nasıl dileriz? Acaba nasıl bir geçişirme yaparız?” diye... Ama, bu Ermeni meselesinde diaspora -âdeta bir tsunami gibi- hazırlık yapıyor, sizin hiçbir hazırlığınız yok.

PKK’lı teröristlerin sözde öz savunma gücü olarak bölgeye dönmelerine göz yumdunuz, çözüm adına göz yumdunuz; silahlanmasa arttı, kadrolarını artırdı, yurt dışına çıkmadı, bunları bildiğiniz hâlde halkımıza, milletimize yalan söylediniz, yalan söylediniz. Sizi, iktidarınızı bu “çözüm süreci” adı altında yalan söylemekle itham ediyorum, benim kullandığım bir kelime de değildir bu.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Çözemediğimiz için mi, çözmediğimiz için mi?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kandırdınız milleti.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Verdiğiniz bilgiler bir kere yanlış ve yalan, söyledikleriniz, verdiğiniz vaatler. Derdiniz, gününüz seçim. “Hele bu seçimleri atlatalım...” gerisi ne olursa olsun, hiç umurunuzda değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – 2015’i mi bekliyorlar şimdi?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 2015 seçimlerinden sonrasına söz verip sürekli tehdit ve şantajla bu süreci götürmeye çalışıyorlar.

Savunma Sanayii Destekleme Fonu ve Sayıştay raporu var. Şimdi, Sayın Başbakan Yardımcısı Babacan “Savunma Sanayii Fonu’muz var, çok ciddi birikmiş rezervimiz var; gerektiği anda, nerede ne gerekiyorsa yapılır, bu konuda en ufak tereddüt olmaz.” derken, Maliye Bakanı da “Güvenlik, savunma harcamalarında deflatör kadar bile artış öngörmüyoruz.” dedi ve fondaki para Sayın Babacan’ın fondan beklentilerini karşılayacak düzeyde değil ve faaliyet raporunda fonla ilgili şu ifade bulunuyor: “Savunma Sanayii Destekleme Fonu hesaplarına giriş yapan kaynak açısından son yıllarda görülen düşmenin nedeni -yani bir kaynak düşüşü söz konusu 2008-2009’dan bu yana- fon gelirlerinin azalması değil, tahakkuk etmiş fon alacaklarının hazine tarafından aktarılmamış olmasıdır.” Buna Sayın Bakanın cevap vermesi gerekir. Etkin bir nakit yönetimi gerçekleştirmek amacıyla Hazine Müsteşarlığıyla koordinasyon içerisinde çalışıldığı ifade ediliyor ve hâlihazırda fonun hazine nezdinde tahakkuk etmiş, aktarılmayı bekleyen yaklaşık 5,7 milyar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

dolar kaynağı olduğu ifade ediliyor ve ezcümle, fonda Türkiye'nin acil savunma ihtiyaçlarını karşılayacak kadar parası yoktur, Savunma Sanayisinin bu kaynaklarının artırılması ihtiyacı vardır.

Sayın Başkan, müsaadenizle son cümlemi de ifade ediyorum.

22 Nisan 2013 tarihinde bir kanun teklifi vermiştim. Bu kanun teklifi Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu ve Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanun'da bir değişiklik teklifidir.

Şimdi, bizim özellikle er ve erbaş olarak askerlik yapan çocuklarımızın büyük çoğunluğu çiftçi ve köylü ailelerinin evlatları ve bunlar askere gittikten sonra tabii, üretimden kopuyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından açıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hemen toparlıyorum.

...ve pek çoğu da ailesini geçindirmek durumunda olan gençlerdir. Dolayısıyla, bu askerlik süresince hem aile hem de çocuk maddeten mağdur duruma düşüyorlar; aile para gönderemiyor çünkü geliri azalmış, e, askerin parası gelmiyor. Dolayısıyla, bu kanun teklifinde öngördüğümüz üzere, asker, er ve erbaş harçlıklarının artırılması gerekir. Günün şartlarına göre biz bunu 250 lira olarak öngördük. Bu da yetmez. Mağdur durumda, hiçbir geliri olmayan aileler var. Bu ailelerin de eğer asgari ücretin altında gelir durumu var ise gerekli gelir testi de yapılmak suretiyle en azından asgari ücret tutarında bir yardım yapılabilir. Benim yaptığım tahmini hesaplara göre de bunun bütçeye maliyeti yıllık 2 milyar, 2,5 milyar civarında olacaktır. Bu kanun teklifine de Hükûmetin dikkatini çekiyorum. İlk yapılacak düzenlemelerde gündeme alınmasını diliyorum, hepinize saygılara sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Moroğlu....

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Sayın Bakan, Sayın Komisyon üyeleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin değerli mensupları ve değerli bürokrat arkadaşlarımız; Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin görüşüleceği bir gündemle, ben de heyecanla acaba ülkenin tehdit altında olduğu iç ve dış gelişmelere karşı Millî Savunma Bakanlığı bütçesini nasıl öğrenebiliriz ve nasıl katkıda bulunuruz diye geldim. Fakat, itiraf ederim ki Sayın Bakan, hakikaten, konuşmanızda hayal kırıklığı yaşadım. Yaşamamın nedeni şu: Bence ihtiyaçlar belirlenir ve ihtiyaçların karşısında da “Bizim şu kadar bir bütçeye ihtiyacımız vardı, bunun için de şöyle bir bütçe hazırlandı.” denir ve bunun üzerinde de Bütçe Komisyonundan bunun onaylanması istenir. Fakat, konuşmanız ve sunumunuz hem çelişkilerle hem de övgülerle yani bugüne kadar Millî Savunma Bakanlığının yaptığı işlerle ya da Millî Savunma Bakanlığına bağlı kuruluşların yaptığı işlerle geçti. Mesela sunuş şöyle başlamamalıydı bence ülkeler sayıldıktan sonra: “Komşularımızda kimse ne olup bittiğini bilmiyor, kestiremiyor.” bence Millî Savunma Bakanlığı Dışişleri Bakanlığıyla, Türk Silahlı Kuvvetleriyle, Genelkurmay Başkanlığıyla bilgileri toparlayarak çevremizde ne olup biteceğini mutlaka bilmeli ve ona göre bir bütçe önermeliydi. Bunun olmaması, bu bütçe açısından, benim açımdan, gerekli, doğru önerileri bizim getirmemizi de engelliyor diye düşünüyorum.

Sayıştayın hem Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla ilgili hem de Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili denetleme raporlarında da bu bütçenin geçmiş yıllarda çok şeffaf kullanılmadığı, usule uygun kullanılmadığı -onu Bütçe Komisyonundaki arkadaşlarımız görüşmelerde detaylıca açıklar- bu şeffaflığın da sizin tarafınızdan niye Savunma Sanayii Destekleme Fonu'ndan 60 milyara yakın bir harcamanın niye usulsüz bir şekilde Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından harcandığının da belirtilmesini saygılarımla rica ediyorum.

Cumhurbaşkanın 2010, 2011 ve 2012 denetim raporuyla ilgili de 54 rapor geçti elimize. Raporlarının tespitleri ne olduğunu bilmiyoruz ama 54 tespit ve 164 alt tespit olduğu belirtilmiş. Bu tespitlere ilişkin neler yapılmıştır Millî Savunma Bakanlığı tarafında ve bu tür hataların engellenmesi için nasıl tedbirler alınmaktadır? Bakıldığı zaman bütçelerinin de önümüze gelen kanun tasarılarındaki taleplerimiz dikkate alınmadığından ötürü bütçenin de eşit bir şekilde dağıtılmadığı, ayrılmadığı özellikle, personel giderlerine ayrıldığı görülüyor büyük bir kesimin. Özellikle, astsubay ve uzman erbaşların bu personel ücretleriyle ilgili eşit dağıtım konusundaki taleplerinin bu bütçe döneminde yerine getirilmesini...

Ayrıca, dikkatimizi çeken bir konu da özellikle soğuk savaş döneminden sonra, birçok Avrupa ülkesinde, başta Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa, Belçika olmak üzere, savunmaya harcanan bütçelerin yüzde 33 civarında azaldığı ama bizde yüzde 100 civarında arttığı, buna rağmen de savunma sanayisine ilişkin teknolojik gelişmelerde hâlâ ileri bir düzeye gidilmediği görülüyor. Bunda da bütçenin doğru kullanılmadığı... Özellikle de bir arkadaşımız da belirtti, tedariklerle ilgili yapılan anlaşmalarda ve ihalelerde çok şeffaf davranılmadığı ve özellikle, Almanya'yla yaşanan son denizaltı krizine ilişkin ben Bakanlığınıza bir soru sormama rağmen, bir cevap alamadığımı bugüne kadar... Umarım, bundan sonra alırız. Bu denizaltı ihalelerinin ne durumda olduğu ve niye geciktiği konusunda da bir bilgi verirseniz sevinirim.

Ayrıca, hem Millî Savunma Komisyonunda hem de Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkin görüşülen kanunlarda Meclisteki bütün ısrarlarımıza rağmen, muhalefet partilerinin bütün ısrarlarına ve önermelerine rağmen, Türk Silahlı Kuvvetlerinde intihar vakalarını hem de intihar süsüyle şüpheli ölümlerin aydınlatılması için herhangi bir çaba harcanmadığı... Acaba bütçe açısından da bu intihar vakalarının önlenmesi için de bir tasarruf sağlanabilir mi? Bunun da bir neden olarak düşünülmesini gerektiğini düşünenlerdenim.

Yine, Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili bir kanun tasarısı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Moroğlu, lütfen sözlerinizi toparlayabilir misiniz?

MUSTAFA MOROĞLU (İzmir) – Toparlıyorum.

Trafik kazalarıyla ya da başka terör eylemleriyle ölmüş herkese maaş bağlanması kararı verilirken de intihar edenlere bu muaf tutuldu. Bu nedenle, intihar süsü verilerek ya da intihar ettiği düşünülen insanlara da bu bütçeden...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

Önümüzde sanırım, Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili bir torba kanun tasarısının geleceği gibi düşüncelerin olduğu ifade ediliyor. Bu tasarılar gelirken de madem bir torba kanun alışkanlığı edinildi. Bu intihar meselelerinden ötürü hayatlarını kaybetmiş askerlerimizin de bir araştırma sonucu bu haktan yararlanmalarını talep ediyoruz. Bunun dikkate alınmasını istiyoruz.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Moroğlu.

Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlar, Sayın Bakan, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin değerli temsilcileri, değerli basın emekçileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, konuşmama geçmeden önce, bir soru sormak istiyorum, bilginiz dâhilindedir herhâlde: Özgür Suriye Ordusunun eğitimi ve denetimiyle ilgili olarak ABD'den bugün Türkiye'ye bir heyetin geleceği ve bu heyetin Türkiye'de temaslarda bulunacağı Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay tarafından açıklandı. Bu hangi amaçla geliyor? Özgür Suriye Ordusunu biz mi eğiteceğiz, ABD'liler mi eğitecek? Eğitilecekler nasıl seçilecek? Ne olacak? Yani, Türkiye'nin bu konudaki tutumu ne olacak? Belirsizlik egemen açıklamalarda. Bu konuya bir açıklık getirmenizi ve bilgilendirmenizi rica ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, Millî Savunma bütçesini görüşüyoruz. Görüşmelerimizde eğer Türk Silahlı Kuvvetlerinin özellikle Millî Savunma Bakanlığının bütçesine bakarsak sadece Millî Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Müsteşarlığının bütçelerini görüşüyoruz gibi gözüküyor ama "savunma harcamaları" denildiği zaman, bu kalemden gözükmeyen özellikle, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Savunma Sanayii Müsteşarlığı, Savunma Sanayii Destekleme Fonu, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna bütçeden transferler, köy korucularının maaşları, "gizli hizmet giderleri" dediğimiz bazı mal ve hizmet alımları, Başbakanlık örtülü ödeneğinden kullanılan kalem. Son zamanlarda örtülü ödenekten Millî Savunmanın da çok küçük de olsa bir kalem olarak kullandığı rakam gözüküyor. TÜBİTAK'ın savunma sanayiiyle ilgili AR-GE çalışmaları, üst kredi geri ödemeleri yani FMS, ana para, faiz ve merkezî yönetim kurumları için ödenen faizler ve KKTC'ye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne askerî amaçlı yapılan yardımlar da bir bütün olarak alındığında esasında 2015 bütçesinin savunma ve güvenlik harcamaları için 35,5 milyar TL'lik bir kaleme ulaştığı ve 22 milyar 764 milyon lira olarak açıkladığınız bütçenin çok çok üzerinden güvenlik ve savunma harcamaları kaleminin bulunduğu, bunların da büyük bölümünün personel giderleri olduğu bir gerçek. Tabii Silahlı kuvvetlerimiz özellikle Türk Silahlı Kuvvetleri yakın zamana kadar daha kapalıydı, giderek gerçekten çok hırpalandı, çok örselendi, şeffaflaşma adına yapıldı belki bunlar ama böyle bir kurumun bu hâle getirilmesi hiç yakışık almadı. Biraz evvel Sayın Akçay da söyledi, Ergenekon, Balyoz ve yakın zamandaki casusluk davalarında hapis yatanların yaşadıkları olayları şimdi -hapis yatan onlar- cemaate yıkmaya çalışarak AKP'nin başta da dönemin Başbakanı şimdinin Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Ben bu davanın savcısıyım." diye üstlendiği rolü görmezden geliyor. Başbakan Erdoğan da cemaati hedef göstererek savcılığını üstlendiği davadan sıyrılmaya çalıştı Başbakanlığı döneminde. Şimdi "Cemaatin bu işlerde parmağı var, Erdoğan ve AKP'nin yok." demek olayların gerçek yüzünü görmemek ve göstermemektir. Hele Ergenekon, Balyoz ve bunun gibi davalarda hapis yatıp çıkanların bu son dönemde uğradıkları haksızlıkların kamuoyunun vicdanını sızlattığını siz de biliyorsunuz. Yani bizim Silahlı Kuvvetlere yönelik olarak Sayın Arıncı'nın "Orduevinden de bir ordu komutanının alınabileceği artık, Türkiye'de -bunu 2008'de söylüyor- halkın gözünün önüne gelmiştir. Türkiye iyi bir noktaya gidiyor. Bu sıkıntılar, sancılar bir taraftan doğum sancısıdır, bir taraftan bağırsakların temizlenmesidir." ifadesi ve Erdoğan "Fildişi kulelerde oturanlar Ergenekon çetesiyle yaptığımız mücadelemizden rahatsız oldu, her şeye rağmen bu mücadeleyi sürdüreceğiz." diyor 18 Mart 2008'de.

Şimdi, bütün bunlar yaşanmışken Erdoğan'ın da, AKP'nin de, her siyasi pisliliğini cemaat örtüsü ile kapatma hastalığı başladı, kendisini AKP ya da Cumhurbaşkanı "Bizim evdeki paraları da cemaat sıfırladı, oğlum Bilal masumdur." noktasına gelecek neredeyse. Bunların kabul edilebilir davranışlar ve söylemler olması mümkün değil.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Geldi ya...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Geldi. Yani, kabul edilebilir olması mümkün değil.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Niye aklıyorsun yani?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Aklamıyorum.

Şimdi, Sayın Bakan bunun doğrudan doğruya alakası var. Küçük bir fıkra anlatayım: Bir gün Nasrettin Hoca bir zenciyle hamama gidiyor. Adam birkaç sabun tüketiyor. Bizim Hoca diyor ki: "Ya, vallahi senin boyayana helal olsun, ne güzel boya kullanmış." Gerçekten Ergenekon, Balyoz ve Silahlı Kuvvetler üzerine yaptıklarını ne kadar sabunla, deterjanla yıkasanız da aklamazsınız Sayın Bakan. Öyle o kadar o konuda kirlisiniz.

Şimdi, Sayın Bakan, gerçekten ben Türk Silahlı Kuvvetleri içinde uzun yıllar çalıştım, sendikacılık yaptım, o kurumun gözbebeği gibi korunması gerektiğini bilenlerdenim. Onun için de Silahlı Kuvvetlerin içinde bulunduğu, düşürüldüğü durumdan son derece rahatsızım yani arkadaşım da az evvel söyledi "İyi ki bu orduyla savaşa girmemiştir." söylemi bile Silahlı Kuvvetlerin ne hâle getirildiği konusunda düşündürücü bir söylem. O nedenle pek kolay değil. Ama ben bütçeye dönmek istiyorum. Sayın Bakan, siz konuşmanızın 15'inci sayfasında MİLGEM savaş gemilerinin hizmete girdiğini söylüyorsunuz. Oysa burada Heybeliada savaş gemisi Eylül 2011'de, Büyükada gemisi de Eylül 2013'te hizmete girdi, yani envanter kayıtlarına girdi; yeni girdi gibi gösteriyorsunuz. Tabii onu okuyunca ben bir başka olaya baktım, bu bana gene, MİLGEM konusunda dönemin Başbakanı Erdoğan'la yandaş iş adamı Kalkavan arasındaki konuşmaların basına yansıyan bölümlerini getirdi aklıma ve Savunma Sanayii Müsteşarlığınca yapılan bir ihale yani MİLGEM ihalesinin iptalinden sonra özellikle 3 milyar dolarlık havuzlu çıkarma gemisi ihalesinin Kalkavan'a verilmesi basına "Büyük balığı yakaladı şeklinde." yansımıştı. Yani, bu ihale nasıl verildi? Savunma Sanayiindeki ihalelerin nasıl yürütüldüğü konusunu bir gözler önüne sermek gerekiyor. Gerçekten Silahlı Kuvvetler şeffaf olacak, olsun, ona bir şeyimiz yok ama son

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

zamanlarda özellikle Bakanlığınız döneminde, bu dönemde, Savunma Sanayii Müsteşarlığının vermiş olduğu ihalelerin büyük bölümünün sayıları 200 civarında iktidarınıza yakın, partinize yakın iş adamlarına aktarıldığı artık herkes tarafından bilinen bir gerçek. Yani, Türk Silahlı Kuvvetleri istediği savunma ürününü nerede, nasıl kullanacağını ve ihtiyaçlarının ne olduğunu Savunma Sanayii Müsteşarlığına bildiriyor. Müsteşarlık da firmalara çağrıda bulunarak yeterliliklerini ispatlamalarını, ardından da teklif vermelerini istiyor. Firmaların verdiği teklifler Müsteşarlığın Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri daire başkanlıklarında değerlendirildikten sonra Savunma Sanayii İcra Komitesine sunuluyor. Her yıl iki defa toplanan Savunma Sanayii İcra Komitesine dönemin başbakanı başkanlık ediyor ve son kararı o veriyor. Erdoğan'ın yanında masada, Başbakanken, Millî Savunma Bakanı olarak siz, Genelkurmay Başkanı kimse o ve Savunma Sanayii Müsteşarı bulunuyor. Büyük ihalelerde karar bu toplantıda veriliyor. Şimdi, "şeffaflık" diyoruz, "Silahlı Kuvvetleri şeffaflaştıralım." diyoruz da Kamu İhale Kanunu'ndan ve diğer şeylerden böyle sanki bağımsız, böyle karanlık bir biçimde ihaleler veriliyor ve bu 3 milyar dolarlık ihale de aynı yöntemle verildi.

Şimdi, Sayın Bakan, süre tabii çok kısa, ben özellikle girmem gereken konuları bir bir not ettim ama hepsine değinebilmemin olanağı yok ama yine arkadaşlar değindiler. Şimdi, son zamanlarda özellikle IŞİD'in kullandığı silahların Makine ve Kimya Endüstrisi damgalı mühimmatlar olduğu basına da yansıdı, bu tartışıldı da. Şimdi böyle olunca ister istemez Afyon'daki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ÇETİN (Ankara) – ...o 25 askerimizin yaşamını yitirdiği patlamayı da acaba orada bir envanter hesaplaması gibi bir büyük, oradan silahlar gitti, bir şeyler oldu da böyle bir şey mi oldu diye insan düşünmeden kendini alamıyor.

Bakınız "Suriye ve Irak Kürdistan bölgesine gerçekleştirdikleri kanlı saldırılarda tüm dünyanın tepkisini çeken IŞİD terör örgütünün elinde Makine ve Kimya Endüstrisi damgalı mühimmat olduğu ortaya çıktı. IŞİD üyelerinin elindeki MKE damgalı mühimmat bulunduğu yönelik bilgiler IŞİD militanlarının Erbil'de ABD güçleri ve peşmergelerle girdikleri çatışmalarda elde edildi." Yine bir başka şeyde haberler aynı şekilde. "Bombalı saldırıda da aynı mühimmatlar kullanıldı." deniliyor.

Şimdi bu IŞİD militanlarına, biz bu mühimmatları hangi kaynaktan, nasıl gönderdik, verdik? Şimdi, Özgür Suriye Ordusunu eğitmeye kalkıyoruz Amerika'yla ortak. Yani, Türkiye'nin güvenliği, diğer komşu ülkelerin iç işlerine müdahale ederek onlara muhalif olanları silahlandırıp, giyindirip kuşandırıp kendilerini iç savaşta tutarak mı sağlanacak, yoksa barışla mı? Yani, bize Mustafa Kemal Atatürk "Yurtta barış dünyada barış" diye bir büyük şiar bıraktı; onunla mı sağlanacak? Gerçekten, Hükûmetiniz döneminde neredeyse son zamanlarda özellikle altını çizerek söylüyorum, kalın harflerle söylüyorum; on iki yıldan bu yana yapılan bir sürü karanlık ihaleyi, birtakım yasa dışı işlemleri savaşla kapatma gibi bir noktaya geldi Türkiye, neredeyse bir savaş çığırtkanlığı noktasına taşındı. Silahlı Kuvvetlerimizin buna hazır olmadığını siz de biliyorsunuz. Türkiye'yi bir savaşa buluşturmaktan uzak durunuz Sayın Bakan. Türkiye'nin, ne Silahlı Kuvvetlerimizin böyle bir savaşa taraf olması söz konusu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen toparlayın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Şimdi, Sayın Başkan, özür dilerim, bir iki nokta daha var.

BAŞKAN – İki dakika daha süre veriyorum, sözü uzatmayın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tabii, astsubaylarla ilgili sıkıntılara arkadaşım değindi ama özellikle "uzman erbaşlar" dediğimiz ve 90'lı yıllarda başladığınız, 20-25 yaşındaki gençleri Silahlı Kuvvetlere alıp, arkasından posası çıkınca da kapının önüne istifaen ya da mobbing uygulayarak, zorlanıyor... Şimdi, onların sayıları on binlerle ifade ediliyor. Kapı kapı bütün milletvekillerini dolaşıyorlar, kamu kurumlarına yatay geçiş yapabilmek için buralarda dolaşıyorlar. Yani Silahlı Kuvvetler gerçekten bir bütün, subayı, astsubayı yani astsubaylar ile subaylar aynı görevi yapmış olsalar bile sırf rütbeleri nedeniyle birbirinden farklı ücret alıyorlar, subaylar belli tazminatları alırken aynı makamdaki astsubaylar alamadığı gibi, uzman erbaşlar daha kötü konumda. Erler... İntiharların büyük bölümü araştırıldığında mobbingden, kötü muameleden vesairden kaynaklı olduğu gözüküyor yani Silahlı Kuvvetlerin demokratikleşmeye ihtiyacı var ama "demokratikleşme" dediğimiz zaman, elbette kendi yapısı içerisinde bu biraz zor. Bir yerden başlamak gerekir. Nereden başlamak gerekir?

Bakin, sivil memurlara -657'ye tabi sivil memurlar diyelim onlara- yani asker olmayan sivil memurlara sendika hakkını yasakladık, sonra Anayasa Mahkemesi ve uluslararası kurumlar bunu serbest bıraktı. Şimdi, o konuda bir ihtiyaç var, o konuda bir kanun teklifi verdik. Silahlı Kuvvetlerin kendine has özellikleri olduğu için onların iş kolunun büro iş kolu olarak belirlenmesi hem kurumu sıkıntıya sokar, Bakanlığı hem de o memurları sıkıntıya sokar. Nasıl işçilerde savunma sanayi ayrı bir iş kolu olarak belirlenmişse, memurlar için de öyle bir iş kolunun belirlenmesine ihtiyaç var, bu bir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen toparlayın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

İkincisi de gerçekten memurların özlük hakları da diğer kurumlardakilerle kıyaslandığı zaman geride. Tabii, işçilere ilişkin de pek çok sıkıntı var. Onları zaman içerisinde soracağız.

Yalnız, ben, çok özel olduğu için söylüyorum, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumumuza bağlı Barutsan Roket ve Patlayıcı Fabrikası Müdürlüğünde sıklıkla patlamalar ve iş kazaları olmaya başladı. O konuyu birkaç kez yazılı olarak da sordum, verdiğiniz cevap tabii ki kurumdan gelen cevap. Gidip gördüm, inceledim, önceki yıl da 2 işçi orada yaşamını yitirdi bir kazada. Orası her zaman bazı iş kazalarına gebe. O nedenle, gerekli iş sağlığı, güvenliği önlemlerinin alınması zorunlu gözüküyor orada.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

Bir başka önemli konu da, Sayın Bakan, gerçekten bizim bu bedelli askerlikle ilgili, arkadaşım tabii ki bizim şeyimizde... Parti olarak "Fakirlerin de yararlanabileceği, parası olanların değil, fakirlerin de yararlanabileceği bir yapıya kavuşturularak kaçak, asker kaçığı sayısının indirilmesi sağlanmalı." diyoruz ama eğer Silahlı Kuvvetler profesyonel orduya geçmediği sürece "vatan görevi" deyip -askerlik hizmeti bir yıla kadar düştü- devam edecekse, benim şahsi düşüncemi söyleyeyim, partimden bağımsız, İzzet Çetin olarak söylüyorum, "bedelli askerlik" diye bir düşünce olmamalı çünkü fakir bunu ödeyemiyor, bedava, onu bir hizmet karşılığı yapamadığınıza göre parası olan parasını verecek, fakir fukara çocuğu da gidip "vatan borcu" deyip orada canını verecek. Bu eşitsizliği kabul edebilmenin olanağı yoktur.

Gündeminize de zaman zaman geliyor, "Yakın zamanda böyle bir şey yok." dediniz ama çok sıklıkla söylediğiniz bir cümle, "Efendim, biz bunu Genelkurmay Başkanıyla görüşüp Silahlı Kuvvetlerimizin görüşünü aldıktan sonra kesinleştireceğiz." diyorsunuz. Bunlara gerek yok. Türkiye'de eğer bu yasalar yurttaşlara eşit olarak uygulanacaksa zengin, fakir ayrımını ortadan kaldırınız, bedelli uygulamasından vazgeçiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Değerli arkadaşlar, birleşime 14.15'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.35

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.21

BAŞKAN : Recai BERBER U(Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ : Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP ÜYE: İlnur DENİZLİ (İzmir)

---0---

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Millî Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayii Müsteşarlığının bütçeleri üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz. Komisyonumuzun 10'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Şimdi, söz sırası, Sayın Zozani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kimse yok ki...

BAŞKAN – Lütfen yani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kime konuşacağız?

BAŞKAN - O zaman, Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kimse yok, boş salona mı konuşacağız?

BAŞKAN – Var, var; arkadaşlar geliyorlar. Sayın Bakanımız burada.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Gelsinler de konuşalım.

BAŞKAN – İsterseniz ben ineyim, konuşayım. Kimse söz almıyorsa ben konuşayım.

Sayın Çam, sizi bekliyoruz, her ne kadar bugün karne yoksa da...

MUSA ÇAM (İzmir) – Aksiyon akşama doğru.

BAŞKAN - Sayın Çam, buyurun.

Süreniz on dakika.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Millî Savunma Bakanlığımızın çok değerli Bakanı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin çok değerli temsilcileri, yöneticileri, görevlileri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin Bakanlığımıza ve ilgili kurum ve kuruluşlara hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Bakanı burada gördük. Sayın Bakanımız tutum ve davranışlarıyla oldukça naif bir bakan, çok sesi çıkmıyor, gelişigüzel de konuşmuyor ama hazır Bakanı yakalamışken Sayın Bakandan özellikle bu 17-25 Aralık yolsuzluk ve rüşvet operasyonuna dair düşüncelerini de burada, bu Komisyonunda duymak isterim. Zira bu iddialar ülkenin güvenliğini de tehlikeye atıyor bana göre çünkü sıradan bir yolsuzluk olarak geçemez, ülkemizin millî güvenliğini de ilgilendiren bir konu olarak karşımızda duruyor.

Bu, sadece birazdan bahsedeceğim ulusal ve uluslararası gelişmelerin yakın ve somut sonucu değildir, aynı zamanda Sayın Bakanım, ülkenin olma saygınlığı, inandırıcılığı ve taahhüt ettiklerini yerine getirebilir niteliğini de yitiriyor, zafiyetler meydana geliyor. Bu duruma yol açan bir dizi olay içinde uluslararası alanda ülke saygınlığına ve Silahlı Kuvvetlerin itibarına büyük zarar vermiş olanlara öncelikle değinmek isterim.

Şimdiki Başbakanımız, dönemin Dışişleri Bakanı Sayın Davutoğlu'nun çökmüş Suriye politikası ülke sınırlarımızı tartışmalı hâle getirecek ağır sonuçlar doğurmasının yanında, savaş uçağımızın da kendi sınırlarımız içinde düşürülmesi de dahil büyük bir acziyete neden olmuştur. Fakat rüşvet ve yolsuzlukla anılan Bakanlar Kurulunun yol açtığı dertler keşke bu kadarla sınırlı olsaydı. Adana'da MİT'e ait TIR'ların durdurulması olayı, tüm çıplaklığıyla, iç savaşın hüküm sürdüğü bir komşu ülkenin çatışan tarafları arasında yer alan gruplara askerî mühimmat gönderen bir hükümetin üyesi olduğunuzu da ortaya koymuştur. Bu, uluslararası hukuka göre savaş sebebidir ve nitekim Suriye yöneticileri de Türkiye'yle savaşta olduklarını ifade etmişlerdir. Hâlbuki, sizler konuyu ülke gündeminden kaçırarak için yayın yasağı gibi yollara gidiyorsunuz ve bunlara başvuruyorsunuz. Sizin karanlık operasyonlarınızın ve emirlerinizin gereğini yapan, buna karşılık savcılık talimatını yerine getiren yani hukukun gereğini yapan askerlere ilişkin "Devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla açıklamakla" suçlayan talimatlı davalar açtırma yoluna giden bir kabinede görev yapıyorsunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

Sayın Bakan, uluslararası basında çarşaf çarşaf yazı, değerlendirme ve makalelerde Türkiye'nin cihatçılara verdiği askerî, lojistik destekten söz eden metinler kaleme alınıyor. Öyleyse, ya Sayın Bakan ülke savunmasından ve güvenliğinden sorumlu bir kişi olarak olayların dışında bırakılmakta ya da kamuoyunu yanıltma amaçlı bir psikolojik operasyon yürütülmektedir. Sanırım ki ilk ihtimal daha güçlü çünkü operasyon yürütme işlerini AKP kabinelerinde yürüten isimlerin kimler olduğu dinleme "tape"lerinde ortaya çıkmıştır.

Irak ve Suriye'de süren iç savaşlara dair AKP hükümetleri bölge siyasetinde öyle büyük hatalar yaptı ki, sorunlar Türkiye açısından gittikçe daha da karmaşık bir hâle geldi, çok boyutlu ve içinden çıkılmaz bir hâl aldı. Türkiye'nin bölgede Irak ve Suriye meselesi dışında bir dış politika gündemi kalmadı ne yazık ki.

Tunus, Türkiye'nin yerine Müslüman dünyaya örnek gösterilir hâl aldı. Bavullarla para gönderdiğiniz Libya üçe bölünmek üzere ama zaten oralar artık uzakta, bizim sınırlarımızda daha yakıcı sorunlarımız var. Takdir etmek gerek ki AKP hükümetleri "Suriye bizim iç meselemiz." diye diye en sonunda Suriye ve Irak'taki krizi 6-7 Ekimin gösterdiği gibi, tüm Türkiye'yi saran bir çatışma hâline sokmayı da başardı. Nitekim, Kobani meselesi artık iç politikanın en hassas konularından birisi hâline geldi. Bölge halkının büyük ölçüde boşalttığı Kobani'ye önce karışmaktan yana değildiniz çünkü aksi hâlde savaşa açıkça taraf olma ihtimali belirecek, başka bir ülke toprağında askerî operasyon yürütür hâle gelecektiniz. Ayrıca, savaşan taraflardan birini kendi dünya görüşünüzün karşıtı diğerini ise oldukça yakınında olarak değerlendiriyordunuz fakat talimat büyük yerden geldi, ABD'den talimatı aldınız ve son dakika kararıyla Barzani'ye bağlı güçlerin ülke içinden geçişine onay vermek durumunda kaldınız.

ABD Dışişleri Bakanı John Kerry, peşmerge güçlerinin Kobani'ye geçişini Türkiye'den kendilerinin talep ettiğini tüm dünyaya ilan etmiş ve bu da yetmezmiş gibi, Kerry Endonezya'da yaptığı açıklamada "Türkiye'nin politikasındaki değişim Washington'un talebinin bir sonucudur." demişti. Bu olay gösterdi ki sadece tarihte eşine az rastlanır bir "U" dönüşünü hayata geçiren bir kadro değil bu kabine, aynı zamanda uluslararası sorunlarda sözüne güvenilmeyecek, inandırıcılığı olmayan bir yönetim anlayışını da ortaya koymakla hem dostlarımız hem de rakiplerimiz nezdinde ülkeyi büyük bir zafiyet içine itebilen bir kadroyla karşı karşıyayız. Bırakın kendi coğrafyasında söz sahibi olan bir ülke olmayı, kendi dış politikasına kendisi yön veremeyen acz içerisinde bir ülke imajını pekiştirdiniz. Geride kalansa ABD baskısına boyun eğerken kurumsal aklını yitirmiş bir Türkiye imajı ortaya çıkmıştır.

Sayın Başkan, 2 Ekim 2014'te kabul edilen ve aynı gün yayınlanarak yürürlüğe giren tezkereyle ilgili de birkaç şey söylemek isterim.

Burada, "yabancı silahlı kuvvetlerin" Türkiye topraklarını kullanmasının önü açılmıştı. Tezkerede, yabancı silahlı kuvvetlerin Türk topraklarını kullanmasına izin "yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması" cümlesiyle veriliyordu. Ancak, tezkeredeki cümlede yabancı kuvvetlerden bahsederken "devlet" veya "ülke" tanımının kullanılmaması, sadece "yabancı silahlı kuvvetler" ifadesinin yer alması özellikle dikkat çekiyor. Bu ifadeyle, sadece Türkiye'nin resmen tanıdığı ülkelerin değil, yabancı uyruklu diğer silahlı grupların da Türkiye topraklarını kullanmasının önünün açıldığı iddiaları ortaya atılmıştır. Peşmergenin Türkiye toprakları üzerinden Kobani'ye geçmesine izin verilmesi de bu bağlamda gerçekleşmiştir.

Sayın milletvekilleri, bu topraklarda yabancı asker postalı istemiyoruz. Biz, örtük, açık, hiçbir şekilde savaşa taraf olmak istemiyoruz, bizim askerimiz ölmesin istiyoruz. Başkalarının uzaktan kumandalı savaşlarının piyonu olmanın bu ülkeye bir faydası yoktur, asla da olmamıştır ve olmayacaktır. Hâlbuki, AKP tezkeresinin temelinde yatan, komşu ülkelerin yönetimlerine müdahale etme, onları devirme çabası olarak karşımıza çıkmıştır. Bunu Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Başbakan sıfatıyla yaptığı konuşmada kullanmış olduğu bir cümle açık bir şekilde ortaya koymuştur. Sayın Erdoğan diyor ki: "Şam yönetiminin derhâl uzaklaştırılması önceliğimiz olmaya devam edecektir." Açık, net söylüyör, bir ülkenin iç işlerine karışıyor. Fakat bu nasıl olacak? Kendi dinamikleriyle gerçekleşmediğinde ne yapılacak? Bu iş nasıl kotalacak? Cihatçılarla mı olacak, kiminle olacak? Bu işler de, görüldüğü gibi, açık ve net bir şekilde gizlenerek yapılıyor.

Size bir başka örnek vermek isterim: Malatya Kürecik'te konuşlanmış olan radarla ilgili. Radar üssünden sağlanan bilgilerin İsrail'e paylaşıldığı bilgisini yalanlamış ve "Sistemin NATO üyesi olmayan hiç bir ülkeye koruma sağlaması mümkün değildir. İsrail de NATO üyesi değildir." denmiştir. Oysa biliyoruz ki ABD yapımı AN/TPY-2 radarının İran'dan İsrail'e atılması muhtemel füzelerin erkenden tespit edilmesinde kullanıldığı, Katar ve İsrail'de yer alan aynı tip diğer 2 radarla beraber tamamlayıcı görevde olduğu yabancı basın organları yazılmış sıradan bir bilgidir. İran'dan atılması muhtemel füzeleri İsrail'de kurulu radar tek başına tespit edemiyor. İran'dan atılması muhtemel Şahab-3 tipi balistik füzenin menzili 1.300 kilometre. AN/TPY-2 radarının füze tespit menzili ise 1.000 kilometre civarında. İsrail'de kurulu olan radar, İran'dan atılan bir füzeyi ancak 300 kilometre uçtuktan sonra tespit edebiliyor. Bu nedenle, İran'dan İsrail'e atılabilecek bir füzenin anında tespiti için Malatya'daki radarın sağlayacağı uyarı bilgisi gereklidir ve ihtiyaçtır ve biz de bu konuda taşeronuz. Bu radarın asli olmasa bile görevleri arasında İsrail'i korumak vardır. Tabii ki biz İsrail'e bir saldırıya da karşıyız ama zaten AKP Hükümeti iddialarının aksine Kürecik radarı NATO'nun sistemine entegre edilene kadar Türkiye'nin değil ABD'nin kontrolünde faaliyet göstererek bütün ABD radar sistemleriyle entegre bir şekilde çalışmakta ve bu kapsamda İsrail'e de bilgi sağlamaktadır.

Son olarak, başka bir ifadeyle, Kürecik radarı İsrail hava savunma sisteminin bir unsuru ve ana ögesi olmuştur. Kürecik radarı, ABD'nin Eylül 2009 tarihinde aldığı karar uyarınca, kendisini, müttefiklerini ve bölgedeki ortaklarını balistik füze tehdidinden korumak üzere geliştirdiği ve NATO şemsiyesi altına soktuğu Avrupa Aşamalı Uyarlanabilir Yaklaşımli Başlıklı Füze Savunma Programı'nın bir parçası olarak karşımızda duruyor. Ama ne yazık ki Türkiye Büyük Millet Meclisinde Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri Kürecik'e gidip de Kürecik radarına girmek istediklerinde hem Dışişleri Bakanlığının yetkilileri hem de oradaki görevliler Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin oraya girmesini engellemişlerdir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Sayın Bakan, sözlerimi şöyle tamamlamak istiyorum: Geçtiğimiz günlerde, Bakanlar Kurulunda, millî güvenlik gerekçesiyle cam iş kolunda, kristal iş kolunda Kristal-İş Sendikamızın toplu iş sözleşmesi grev noktasına kadar gelmiş ama grev Bakanlar Kurulu kararıyla ertelenmiştir. Şimdi sizden -merak ediyorum- soruyorum: Bir iş yerinde grevin ertelenmesi, cam, kristal iş kolunda bir iş yerinde grevin ertelenmesinin millî güvenlikle ne gerekçesi olabilir veyahut da Kocaeli’de bulunan lastik fabrikalarındaki bir grevin millî güvenlik gerekçesiyle neden ertelenebilir? Bunların nedenlerini sizlerden duymak ve öğrenmek istiyorum.

Benden önceki arkadaşlarımız konuştular, evet, Türk Silahlı Kuvvetlerinde sivil arkadaşlarımızın sendikali olmasıyla ilgili, Anayasa Mahkemesinden döndü. Bırakın sivil personelin, İskandinav ülkelerinde, Avrupa’da birçok ülkede subayların sendikası var. Yani, bu tip yasakların ve engellerin kalkması gerekir.

Önemli bir konu da -benden önce yine arkadaşlarım söylediler- 20 yaşına gelen her gencimiz aileleri tarafından, yakınları tarafından bulundukları illerde ve ilçelerde görkemli bir törenle askere uğurlanıyorlar vatani görevlerini yapmaları için ama bir süre sonra askerî kıtlada yaşadıkları çeşitli zorluk ve güçlüklerle intihar etmek zorunda kalan bu kardeşlerimizin törenlerle, davul zurnayla, halaylarla, zeybeklerle, zılgıtlarla oraya gönderilen bu kardeşlerimizin cenazelerinin ailelerine gelmesi hepimizi derinden üzmektedir. Bunun mutlaka bir yolu bulunmalı, intiharlar mutlaka sonlandırılmalı ve ailelere bunların bütün detayları, gerekçeleri mutlaka açıklanmalıdır. Çünkü ailelere verilen bilgiler yeteri kadar onları tatmin eden, onları inandıran bir noktada değil. İster istemez insanlarımızın Türk Silahlı Kuvvetlerine yüzde yüz olan güvenleri ve saygınlığı her geçen gün azalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, toparlayabilir misiniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bunun önemli nedeni de, daha şeffaf ve açık olması gerekir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinden burada bulunan görevli arkadaşlarımız da, her komutasında bulunan arkadaşlarımız da bizim kardeşlerimiz, bizim evlatlarımız, bizim yakınlarımız; onlar bizim göz bebeğimiz, göz nurumuz. Ama onlara emanet edilen çocuklarımızın da yine kendileri gibi korunması, kollanması, yine davul, zurnayla, halaylarla gönderilen o çocukların aynı şekilde ailelerine emanet edilmesi bizim asli görevlerimizden biridir diyorum ve 2015 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çam.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli bürokratlarımız, sevgili basın mensupları; hepinizi selamlıyorum. Tabii ki bütçesini önemseydiğimiz bir Bakanlık konuşuyoruz ama görev ve misyonları itibarıyla sürekli de bizim eleştiri odağımızda, yapılanma itibarıyla da eleştiri odağımızda olan bir Bakanlıktan söz ediyoruz. Çok açık, net ifade etmek gerekir. Eğer ki geçtiğimiz günlerde Başbakanlığın bütçesini görüştüğümüzde de dile getirmiştik bu görüşümü, yani eğer Genelkurmay Başkanlığı Başbakanlığa bağlı bir kurum, mekanizma olarak devam edecekse bütçesinin de Başbakanlık bütçesiyle birlikte ele alınması gerekir. Dolayısıyla, askerî bürokrasimizi temsilen bir bürokratin Başbakanlık bütçesinin sunulduğu seansta oturması, o bütçeyi bizim orada konuşmamız gerekiyor. Eğer ayrı bir Bakanlık olarak değerlendirecek isek, o zaman böyle, bizim Bakana ihtiyacımız var, askere, veznedara ihtiyacımız yok. Yani, Genelkurmay Başkanlığının bağlı bulunduğu bir Bakanlık bütçesini görüşüyor olmamız gerekir. Dolayısıyla, yapılanmaya dönük itirazımızı, görüşümüzü, eleştirimizi daha başta ifade edelim, teferruatına daha sonra geçelim.

Şimdi, bu vesileyle, biz çok zor bir ayı, günleri geride bıraktık. Bu günler içerisinde özellikle ekim ayı itibarıyla ülkemiz bir sarsıntıdan geçti, ciddi kırılmalara sebebiyet verecek hadiseler de yaşandı ama şükür ki ortak akıl bu sarsıntılı dönemin etkilerinin daha ağırlaşmadan geçmesini sağlayabildi. Bundan sonra da benzer sıkıntıları yaşamamayı arzu ediyoruz ama bunlar, toplumsal yaşamın da özellikle sorunlarımız itibarıyla mevcut olduğunu, bu tür sıkıntılara sebebiyet veren bir alt yapının Türkiye’de ve bölgede mevcut olduğunu düşünerek bu sıkıntıların varlığından haberdar olarak bizim de hareket etmemiz gerektiğini düşünüyoruz.

İlimiz Hakkâri’ye bağlı Yüksekova’da sivil olarak dolaşan ve izinde oldukları bilgisi en azından bizimle paylaşılan 3 asker yaşamını yitirdi. Daha sonra, birkaç gün sonra da Diyarbakır’da eşiyile birlikte bir subayın pazarda dolaşırken yaşamını yitirmesi hadiseleri var. Parti olarak biz bu iki olayla da ilgili olarak da görüşümüzü ifade ettik ama üzüntümü bir kez daha burada ifade etmek isterim, dile getireyim. Şunun için bu konuyu burada gündeme getiriyorum: Çünkü Meclisi biz bu konuda göreve çağırdık. Kaç defa Meclisi göreve çağırdık ve bu olayların araştırılması için Meclis araştırma komisyonlarının kurulması gerektiğini dile getirdik ama maalesef Meclis bu konuda daha adım atmadı. En azından Meclis İnsan Hakları İnceleme Komisyonu bu konuda adım atabilirdi, oralara gidip gözlem yapabilirdi, bu olayları araştırabilirdi ama maalesef bu konuda daha bir adım atılmış değil.

Sayın Bakanım, bilginiz var mıdır, bilmiyorum ama bu karanlık olayların aydınlatılmaması sürekli başka karanlık olayların yaşanmasına zemin oluşturuyor. Öyle bir şey var.

BAŞKAN – Sayın Zozani, lütfen kınayın.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Zaten tutumumuzu açık koyduk yani, herhâlde yeterince açıklayıcı oldu zaten.

BAŞKAN – Hayır, kınayın yani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kınıyoruz tabii ki yani.

BAŞKAN – Lütfen yani, onu duymak istiyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Onu ifade ettim ben zaten Sayın Başkan, siz kaçırdınız. Tabii ki bunlar tasvip edilecek olaylar değil ve kınanması gereken şeyler. Onu basın açıklamasıyla da partimiz açıkladı ve ben Yüksekova’da halkın önünde yaptığım basın açıklamasında ben bu görüşümü ifade etmişim. O konuda bizim bir sıkıntımız yok.

Ancak dikkatimizi çeken bazı şeyler var. Mesela Yüksekova olayında. Biz orada yaşıyoruz. Yani, sonuçta mesaimizin büyük çoğunluğu orada geçiyor ve o gün, daha önce hiç böyle izne çıkma olayı yokken, askerin izne çıkma olayı yok iken orada o gün yoğun bir dışarı çıkma yaşanmış, sivil giyimli askerin yoğun olarak dışarı çıkarılması durumu söz konusu olmuş. Resimleri yan yana koyuyorum, olayları, sokakta konuşulan şeyleri parçaları yan yana koyuyoruz, işin açıkçası, kaygılarımızı artıran ihtimaller akla geliyor. Dolayısıyla, bu konuda bizim mutlaka ve mutlaka, bu nedenle biz mutlaka Meclisin devreye girip araştırma yapması gerekir diye düşünüyoruz. Önemli konulardır. Belki bütçenizi değerlendirirken parantez içi bir değerlendirme olarak bunu kabul edin Sayın Bakanım.

Şimdi, yapılanmayla ilgili olarak devam edecek olursam, yani hem Bakanlığın hem askerî bürokratin ve dolayısıyla güvenlik sistemimizin yapılanmasıyla ilgili farklı görüş düşünüyoruz bu konuda. Yani, Mecliste hem grubu bulunan partilerden hem diğer birçok siyasi partiden farklı görüşlerimiz var bu konuda. Güvenlik mekanizmasının inşasına ilişkin, yapılanmasına ilişkin farklı önerilerimiz var. Mesela biz gönüllü askerlik meselesine karşıyız. Yani, gönüllü askerlik dediğiniz şey artık bu çağın gereklerine tekabül eden bir gerçeklik değildir. Pardon, zorunlu askerlikten söz ediyorum. Şimdi, bunu...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yükümlü.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – “Yükümlü” diyorsunuz. Biz bu yükümlülüğü ortadan kaldıralım yani. Şimdi, evet, davul zurna ile gidiliyor ama insanların da içi... Yani ilk gün giderken “Sağ salım geri dön evladım.” diyor, yani o duayı da okuyor yani. Dolayısıyla, bu duanın da okunduğu yerde böyle çok davul zurnalı bir atmosferden söz edemiyoruz. Dolayısıyla, eğer adına profesyonel ordu denilecek ise ya da başka bir şekilde, doğrudan doğruya buraya geçilmeli. İsteyen yapsın. Yani ki bu konuda mutlaka ve mutlaka üniformayı giymek isteyen, silah taşımak isteyen, güvenlik mekanizması içerisinde kalmak isteyen, yapmak isteyen bu ülkenin çok sayıda vatandaşı vardır, evladı vardır. Bu konuda bir sıkıntı yaşamaz bu ülke. Dolayısıyla, bu yükümlülüğün artık vazgeçmek gerekir. Yükümlülüğün vazgeçtiğiniz yerde zaten biz de başınızı ikide bir bu vicdani ret meselesiyle ağırtmak durumunda kalmayız. Ama bu yükümlülük durumu ya da zorunlu askerlik durumu söz konusu olduğu sürece de biz de vicdani reddi ikide bir karşınıza, önünüze getireceğiz, bunu tartışmak durumunda kalacağız.

Bu güvenlik barajları ve ekolojik tahribat vesaire meselesine hiç girmeyeceğim. Çok zamanım yok. Çünkü önemseyemediğim bir iki konu daha var, onları da sizinle tartışmak isterim. Her defasında sizin gündeminize getiriyoruz, bu bütçede her defasında. Kaleyi sizden istiyoruz, Yüksekova’daki fabrika alanını geri istiyoruz. Bu ikisinin de artık boşaltılmasını ve halkın yararına işletilecek işletmelere ve... Yararlanmak istiyoruz buralardan. Cumhuriyet tarihinin tek fabrikası olmuş Hakkâri bölgesinin tamamında, e onu da beş yıl çalıştırmışız, sonra askere depo yapmışız, askere kışla yapmışız yani çok yakışık almıyor burası.

BAŞKAN – Ne fabrikası?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Et kombinası.

Artık orayı geri... Hâlbuki davalık olmuştunuz zaten burada, vatandaşla da davalık olmuştunuz orayla ilgili olarak. Ee, daha az maliyetle bu işten, bu davadan sıyrılmanın yolu varken Sayın Bakan, orayı verin biz devredelim, bunu işletelim. Kalenin artık bir güvenlik gerekçesi yoktur. Kaleye her ne konulmuşsa Hakkâri’de o kaleden çok daha yüksek tepeler var, hepsine konulabilir. Her ne konulmuşsa güvenlik amacıyla ortaya çıkarılabilir, oradan daha yüksek bir tepeye konulabilir. Hakkâri’de tepeden çok ne var? Bir yere konulabilir ama orayı kente kazandırılabilir, sivilleştirilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zozani, buyurun, tamamlarsanız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Dört beş dakika daha zamana ihtiyacım var Sayın Başkan.

BAŞKAN – İki dakika daha ilave ediyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Müsaadenizle, bu konu, önemseyemediğim bir konudur, o yüzden. Başta girseydim siz toleranslı davranmayabilirdiniz diye düşündüğüm için sona bıraktım, lütfen bana biraz sabır.

BAŞKAN – Estağfurullah. Şimdi süreniz de bitti, dolayısıyla daha zor.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, Sayın Bakan, geçen de gündeme getirdim, geçen sene de Genel Kurul kapanış konuşmam sırasında gündeme getirdim. Bütün bütçelerinizi burada konuştuğumuzda sürekli de dile getirdiğim bir husustur OYAK meselesi. Şimdi, nasıl oluyor da... Ki ben tamamıyla, dilerseniz, tutanaklarından size okurum, OYAK 42’nci Genel Kurulu tutanaklarından. Şubat 2001 krizinde OYAK yönetimi krizden haberdar olmuş. Tutanaklarda ifadeleri var. Doktor Şerif Coşkun Ulusoy’un OYAK Genel Kurulu konuşmasından anlıyoruz bu söylediklerimi ki burada tutanaklarda vardır. İşte, bir örneğini getirdim, OYAK dergisinin Genel Kurul tutanaklarından bir tanesini. Bu 40’ıncısı, 42’ncisi de var bizde. 42’nci Genel Kuruldaki bir durumdan söz ediyorum. Orada Sümerbank’ın alımıyla ilgili bir şaibe var, önceden krizden haberdar olma durumu var. Bunu ben söylemiyorum, bir itham değil; Doktor Şerif Coşkun Ulusoy’un ifadeleridir, OYAK Yönetim Kurulu Müdürü.

Şimdi, diyor ki orada: “Biz önceden fark ettik krizi. Varlıklarımızı dolara çevirdik.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Fark etmek başka, bilmek başka. Herkes fark etti o tarihte, ekonomiyi anlayan herkes fark etti.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir saniye Başkan, yani şimdi ne söyleyeceğimi...

Sayın Başkan, şimdi, ben çok zaman almamak için tutanakları okumuyorum ama ihtiyaç duyulursa, Sayın Başkan, tutanakları da okurum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

Önceden fark edilmiş yani bu fark edilme, kusura bakmayın, Gazi Erçel de fark etmişti, Merkez Bankası Başkanı, parasını götürmüştü, dövize yatırmıştı, sonra da burnundan fitil fitil getirdiniz, geri aldınız, değil mi? “Böyle bir kazanç ahlaklı bir kazanç değildir.” dediniz, doğrudur, ahlaklı bir kazanç değildir. Gazi Erçel de gitti, o 50 bin doları iade etmek zorunda kaldı, değil mi? Yaptı. Aynı şeyden söz ediyorum. OYAK Yönetim Kurulu ayıltılmış, birileri tüyo vermiş, birileri tüyo vermiş. Tek yanlışları şey şu: Ahmet Necdet Sezer’in o kadar kısa sürede kitapçık atacağını fark etmemişler. “Mart-nisanda olacağını biz varsaydık ama şubatta patlak verdi kriz.” diyor ama önceden zaten tedbirini almışlar. Bu tedbir OYAK’a ne kadar kazanca mal olmuş, biliyor musunuz? 142 trilyona. Yani bir gecede OYAK 142 trilyon para kazanmış. O yüzden biz diyoruz -bunu ben söylemiyorum, kendi ifadeleridir- OYAK, yok öyle özel yasayla kurulmuş kuruluş olarak böyle bir mazeretin arkasına sığınarak denetimden uzak tutulamaz. Siz denetimden uzak tuttuğunuz sürece biz bunu dillendireceğiz. Sayıştay niye denetlememiş, niye denetleyemiyor?

Sayın Bakan, en azından bir yıldır ben bu durumu gündeminize taşımışım. Mutlaka bugün bize söyleyeceğiniz bir şey vardır. Nasıl olmuş, 50 bin liraya alınmış banka -ki Ulusoy “Bir araba fiyatına satın aldık bankayı.” diyor- döndü dolaştı OYAK’a tarihi boyunca biriktirdiği kârın 2 trilyon fazlasını kazandırabildi, hem de bir yıl içerisinde? Bu sorunun cevabı lazım bize. Niye bu sorunun cevabı verilmiyor? Yani bir yıldır gündeminizde bu konu, gündeminizde. Meclis Genel Kurulunda, halkın önünde biz bunu açıklamışız. Tutanaklarıyla, belgeleriyle açıklamışız.

Sayın Başkan, önemli bir husustur. Bunları ben ifade etmiyorum, şimdi, belgesiz hiçbir şeyden de söz etmiyorum. Bakın, “OYAK yetkililerinin eylemlerinin dolandırıcılık ve hizmet nedeniyle emniyeti suistimal suçunu oluşturacağı anlaşılmış ise de...” diyor. Kim bunu söylüyor biliyor musunuz? Ankara Cumhuriyet Başsavcısı adına Savcı Hatice Çetin söylüyor. Neye göre söylüyor? Oraya bir başvuru... Dava açmış burada. Aynen savcı ifadesi diyor ki: “OYAK yetkililerinin eylemlerinin dolandırıcılık ve hizmet nedeniyle emniyeti suistimal suçunu oluşturacağı anlaşılmış ise de...” Devamında diyor ki: “CMK’nın 172’nci maddesi gereğince takibata yer yoktur.” Kimse cesaret edip gitmemiş üstüne. Astsubaylar dava açmış: “Bizden de para aldınız.”

BAŞKAN – Yedek subaylar, astsubaylar değil de yedek subaylar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Astsubayların da var.

BAŞKAN – Onlar zaten üye.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 21 astsubayın açmış olduğu bir dava var ve bu dava, Sayın Başkan, bu astsubayların davası meselesi Meclise, Meclis Dilekçe Komisyonuna yansımış. Meclis Dilekçe Komisyonu OYAK Yönetim Kurulundan bilgi istemiş. Gelen bilgide ne diyor Meclise OYAK Yönetim Kurulu: Kusura bakmayın, özel yasayla kurulmuşuz, size bilgi vermeyeceğiz. Yani Meclis, yasa yapıcı mekanizmaya OYAK’ın verdiği ifade bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zozani, toparlarsak...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Son iki dakikanı alacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ama on altı dakika oldu.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu özel yasayı kim yapmış? Meclis yapmış. Meclisin yaptığı yasaya, yasama ve denetleme görevi yapan kuruma OYAK Yönetim Kurulu “Sana bilgi vermeyeceğim.” diyor.

Şimdi, bu Pandora’nın kutusunu açmak lazım. Öyle böyle bir şeyden söz etmiyorum. Almanya’da OYAK’ın hangi bankası var Sayın Bakanım? Bankası var.

BAŞKAN – Oyakbank satıldı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, hayır, bankası var. Satılmışsa bilelim. Hangi bankaydı, Almanya’daki hangi bankası vardı? Almanya’nın hangi finans kuruluşlarından kredi aldı OYAK, bilmek istiyoruz. Yani bunları bilmek bizim hakkımız değil mi?

O nedenle ben geçen sene de söyledim, şimdi tekrar söylüyorum: Uluslararası ilişkileri bu kadar ticarileşmiş bir mekanizmanın -kusura bakmayın- öyle, ülke güvenliğini sağlama şansı pek yoktur. Bu kadar ticarileşmiş, bu kadar ticaretle içli dışlı bir mekanizmanın... Siz istediğiniz kadar övün. Ben de çıkayım, size destek vereyim, öveyim, “büyük ordu” diyeyim ama o şans yok. Hareket kabiliyeti olmaz. Siz Amerika’dan kredi alıyorsanız, Almanya’da, Fransa’da ortaklık yapıyorsanız, birlikte ticari faaliyetleriniz var ise siz onlardan bağımsız karar alamazsınız.

BAŞKAN – Sayın Zozani teşekkür ediyoruz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu sorularımızın bugün burada cevap bulmasını arzu ediyorum. Bakın, hiçbir şeyi afaki ifade etmiyorum. Almanya’da, Fransa’da, Amerika’da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – ...banka var. Fransa’yla sigorta ortaklığı var. Amerika’yla finans kredi ilişkiniz var. Ee, şimdi Amerika’ya rağmen siz ne yapabileceksiniz? Soruyorum size.

BAŞKAN – Sayın Zozani, bütün sektörleri saymanıza gerek yok. Bu, iktisadi bir teşekkül sonuçta.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Nasıl iktisadi bir teşekkülmüş bu böyle ya?

BAŞKAN – Hayır, demek istediğim şu yani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ordu iktisadi bir teşekkül müdür?

BAŞKAN – Hayır, orası bir sandık biliyorsunuz, ordu değil. Neyse arkadaşlar açıklayacaktır size.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O zaman, tamam, bir saniye... İktisadi bir teşekkülse ortak olmak istiyorum o iktisadi teşekküle.

BAŞKAN – Sayın Zozani, açıkladınız, bitti.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir saniye... İkimiz de gidelim müracaat edelim, sermaye koyalım. Gidip ortak olalım, hadi bakayım. Nasıl iktisadi teşekkülmüş o öyle?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yani fabrikalardan barajlara kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Dolayısıyla, Sayın Bakan, evet, bütçeniz hayırlı olsun ama bu sorulara da cevabınızı verin.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Koçer, buyurun.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, çok değerli Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben Millî Savunma Bakanlığı bütçemizde, öncelikle kendi denizaltısını, tankını, topunu, silahını, helikopterini yapan ve daha birçok alanda yeniliklere imza atan Bakanlığınızı kutluyorum. Bu gelişmelerle bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak iftihar ettiğimizi ve bu gelişmelerin dostu güven, düşmana da korku vereceğini biliyoruz. Bu anlamda, Türk Silahlı Kuvvetlerimizi sizin şahsınızda ben yürekten tebrik ediyorum. Yurt dışında Türkiye Büyük Millet Meclisi tezkeresiyle dünya barışına hizmet eden Türk Silahlı Kuvvetlerimize ve özellikle Süleyman Şah Türbesi'nde görev yapan Mehmetçik'imize de buradan selam göndermek istiyor ve muvaffakiyetler diliyorum.

Kobani'den ve sınır boylarımızdaki her yerden Türkiye'ye giren Suriyeli vatandaşlarımızı karşılayan, yardım eden, yardımcı olan, yediren, içiren, kucaklayan askerlerimize, mazluma ve mağdura yardımcı olan askerimize ve Türk Silahlı Kuvvetlerimize de buradan teşekkür etmek istiyorum.

Bir önemli hususu burada dile getirmek istiyorum Sayın Bakanım. Bizler milletvekilleriyiz. Bize gelen bu talepleri size aktarmak durumundayız. Ben ve birçok arkadaşımızın birkaç günden beri telefonları, mailleri ve twitter hesapları kilitlenmiş durumda. Çeşitli defalar açıklama yapılmasına rağmen bedelli askerlik konusunda bize gelen çok ciddi anlamda bir başvuru var. Bu başvuruya karşılık yapılan açıklamalar neden yetersiz kalıyor? Bu defa bu yapılan açıklamayı daha geniş, teferruatlı ve bu arkadaşlarımızı tatmin edici bir şekilde yapmamızda fayda var diye düşünüyorum. En azından belli bir tarihe kadar yoksa ve o tarihten sonra düşünülecekse belli bir tarihe kadar o arkadaşlarımız... Tabii sonuç itibarıyla iş yeri yöneten var, ailesini yöneten var ya da eğer ümidini keserse askere gitmek isteyen arkadaşlarımız var. Bu konudaki en önemli bir diğer şey, tabii, GBT üzerinden bu arkadaşlarımızın uğradığı bir sıkıntı söz konusu. Yani bazı yerlerde bulunamamaktan, gidememekten, yurt dışına, yurt içi seyahatlerde bulunamamaktan şikâyetler var. Bu konularda biraz genel bir açıklama ihtiyacı var diye düşünüyorum. Eğer -biz tabii köprüyüz milletvekili olarak- bu konuya geniş olarak değinirseniz çok memnun olurum. Tabii, benim kendi şahsi düşüncelerim de bu konuda, toplumda sosyal bir vaka hâline gelmiş bu olayın, bir önceki seferde daha çok başarıya ulaşması ve bir daha olmamasıydı temennimiz. Ancak şu anda görüyoruz ki, tabii, sayılarının ne olduğunu biz bilmiyoruz, 800 binden bahsediliyor ama böyle bir sayı var mıdır, yok mudur, onu da siz biliyorsunuz. Bu konulara bütçe içerisinde genişçe bir yer verirsiniz çok seviniriz.

Çok teşekkür ediyor ve Millî Savunma Bakanlığı bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Koçer.

Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben de teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bürokrasinin değerli temsilcileri ve basımızın seçkin temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sayın Bakanın geçen yılki bütçe konuşmasında şöyle bir değerlendirme var, bir bölümünde. Ana çatı aşağı yukarı aynı bu yılki konuşmayla. Geçen yılki konuşmada yer alan şu: “Bugün itibarıyla Türkiye güçlü ordusuyla çok sayıda ülkenin iş birliği yapmak istediği bir ülke hâlinde, uluslararası girişimlerde aranan bir ülke.” Bu yılki konuşmanızın da 3'üncü sayfasında: “Yaşanan süreçte ülkemizin, bölgesinde yaşanan uluslararası istikrarsızlık ve belirsizlikleri fırsata çevirebilme ve yönlendirme kapasitesinin geliştirilmesi, idare etmesi ancak güçlü bir Türk Silahlı Kuvvetlerle mümkündür.” diyorsunuz.

Şimdi bu iki değerlendirmeyi aldıktan sonra acaba mevcut fiilî durum ne, gerçek durum ne? Bir ülke düşününüz ki kentlerin göbeğinde sabahleyin ordumuzun mensupları öldürülüyor, failer bulunamıyor. Bir ülke düşününüz ki Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanları, siyasal iktidarın tasarruflarından dolayı istifa ederek görevlerini boşaltıyorlar. Yine bir ülke düşününüz ki son Millî Güvenlik Kurulu toplantısında Genelkurmay Başkanı -basına sızan haberler üzerine diyor- eğer sınırlarda gerekli güvenlik önlemleri alınmazsa Türkiye'nin önümüzdeki dönemlerde fiziki bir iç çatışmaya sürüklenebileceğini vurguluyor ve aynı Genelkurmay Başkanı ordu mensuplarına da yargılamada istisnai hükümlerin getirilmesini söylüyor. Bu tabii ki yargıya olan güvensizliğin bir başka yansımasıdır.

Şimdi, neden Türkiye bu hâle geldi? Bunu bu Komisyonunda çok açık zihinle, berrak üslupla konuşmazsanız, dostlar alışverişte görsün, birbirimize iyi niyetler, güzel laflar söyleyerek geçiştirirseniz, sanırım Türkiye'nin içine düşmüş olduğu bu fiilî durumun gerçek sebebinin göremeyiz.

O kadar acı gerçekler var ki, bakınız, yabancı gazetelerde bile Türk ordusuyla ilgili hepimizi rahatsız edecek, tedirgin edecek yorumlar yapılıyor. İngiliz'in Economist dergisinde yapılan yoruma bakınız: “Bir zamanlar her şeye muktedir olan Türk ordusu âciz değilse sindirilmiş, zayıf ve bölünmüş durumda.” Şu tablo hem iç acısı daha da utanç verici değil mi?

Şimdi, böylesine uluslararası düzeyde bile bu şekilde olumsuz yorumlar yapılan ordu niye bu hâle geldi? Bir ülkede siyasi otorite olarak en üst düzeyde moral otoriteyi temsil eden kişiler, gruplar: Eğer bu orduya “İyi ki bu orduyla savaşa girmemiştik, bağırsakları temizleniyor.” diye nitelirse; yine aynı şekilde Başbakanlık koltuğunda oturan kişi, bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

orduyla ilgili rahatsızlık verici, ürkütücü, dıştaki insanların da bu tür yorum yapmasına neden olacak değerlendirme yaparsa tabii ki bu sıkıntılar gelir. Şimdi, bakınız, Sayın Başbakanın, şimdiki Cumhurbaşkanımızın değişik tarihlerde yaptığı açıklamalar var orduyla ilgili. "Gizli ajandaları olanlar birer birer ortaya çıkarılıyor, ülkemize asla yakışmayacak provokasyonlar birer birer çözülüyor; hukuk devletinde karanlık odalar, komiteler yoktur."

Yine Temmuz 2008: "Biz mafyanın veya çetenin avukatı değiliz, Türkiye'nin mutlu, müreffeh yarınlara emin adımla ilerlemesi için İtalya'da temiz eller operasyonu yapıldığı zaman bizde de ne zaman yapılacak diye hayran hayran bakanlar ülkemizde bu adımlar atıldığı zaman niçin rahatsız oluyorlar?" "Ergenekon avukatıyım." diyen Deniz Baykal'a cevap veriyor. "Bu bir arınma operasyonu, burada durma yok. Bu işin yavaşlaması diye bir şey olamaz. İnsanımızın düşünce özgürlüğü noktasında ciddi açılma gerçekleşti. Fakat, bölge halkının en çok mutlu olduğu açılımlardan bir tanesi Ergenekon'dur. Bu Ergenekon olayından ciddi manada bölge halkı yaptırdığımız kamuoyu araştırmasında çok mutludur, memnundur." 2009 Mayıs "Geçmiş hükümetler Ergenekon'u sümen altı etti. Bizim Hükümetimiz ise bu yapılanmayla ilgili yargıya intikal etmiş tüm konularda bağımsız yargının taleplerini yerine getirmiştir." Ocak 2013'de ise, bu lafları söyleyen, Başbakanlık koltuğunda oturan devletin en üst temsilcisi çark yapıyor, bir U dönüşü yapıyor: "Şu anda içeride 400'e yakın emekli, muvazzaf subay, astsubay var, hemen hemen hepsi tutuklu. Mağdur yahut şüpheli olarak gelenler oluyor. Çok daha ağır olanı örgüt kurmaktan, örgüt elemanı olmaktan, böyle bir şeyin hükümleri kesinse işi bitir, ama kesinlik yoksa yüzlerce subayı bu şekilde değerlendiremezsin. Türk Silahlı Kuvvetlerinin içindeki bütün moralleri altüst eder..." Tabii, günaydın demek gerekiyor, hayırlı sabahlar demek gerekiyor bu lafların sonunda, başınıza meteor taşı mı düştü de dört yıl sonra söylediklerinizden geri dönüyorsunuz diye bir değerlendirme herhâlde çok haksız bir değerlendirme olmaz. "Terörle nasıl mücadele edecek bu insanlar. Benim genel kurmay başkanı Şemdinli'ye kadar gidip operasyon yönetiyor, bu mücadeleyi veren insanlara arka taraftan örgüt elemanı dersin, nasıl oluyor da bu örgüt orada terörle mücadele ediyor, bu yenilir, yutulur bir şey değil. 232 kişi bu şekilde sürekli çağrılınca üstte kuvvet komutanı, biz bu mücadeleyi verirken 'Ben bu 232'yi nasıl göndereceğim.' diyor. Bunu anlamak mümkün değil."

Değerli arkadaşlar, Başbakan koltuğunda olan insan kendi ordusunu bu konuma getirirse... Şimdi, birtakım mahfillerde sanal birtakım kanıtlar üreterek bu insanların haksız yere mağdur edildiği; onuruna, haysiyetine yediremediği için intihar eden, cezaevinde ölen yüzlerce rütbeli, rütbesiz insanı düşünürseniz bu ordunun bugün ayakta durması bile çok büyük bir başarıdır.

MUSA ÇAM (İzmir) – Mucize.

ADNAN KESKİN (Denizli) - Ben şimdi soruyorum Sayın Bakana: Ne oldu kozmik odada Bülent Arınç'ın bir gece yarısı öldürülmeye, suikast timine, yer gök yıkıldı, özel hâkimler tayin edildi. On gün bir hâkim kozmik odada delil aradı. Türkiye Cumhuriyeti ordusunun Başbakan Yardımcısı koltuğunda oturan zatımuhtereme suikast yapma girişimi iddiaları edildi, yandaş basın, havuz basını bu konuda yaygarayı kopardı nasırına basılmışçasına. Suçlu, suçsuz herkesin mahkûm edildiği öyle bir algı oluşturuldu ki bu haksızlığın karşısında dikilenler de "Ergenekoncusun, ihtilalcisin" diye yaftalanarak, suçlanarak sessizliğe mahkûm edildi. Ben Sayın Bakana şimdi soruyorum: Ne oldu Bülent Arınç davası? Niye kapatıldı, bu konuda yapılan iş nedir? Takipsizlik mi verildi? Bu kadar gürültünün patırtının arkasında kim yakalandı? Hangi kanıtlar bulundu? Niçin devletin en gizli mahremlerine girilme ihtiyacı duyuldu? Hangi kanıtlarla yapıldı bu işler? Yok. O tarihleri hatırlayın, öyle haberler çıkarılıyordu asparagas. Genelkurmayın önünde dosya değişiklikleri yapılmıyordu. Hükûmete karşı ihtilal yapacak güçler dosya değişiklikleri yapılmıyordu. Şimdi, geldik... Bütün bu operasyonlar yapılırken sessiz kalan, bu haksızlıkların, bu hukuk dışı uygulamaların devreye sokulduğu süreçlerde "Ben bu işin savcısıyım." diye övünen, şişinen kişilerin çark etmesi... Edebilirler ama bu kadar insanın uğradığı haksızlık ne olacak? Bir ordunun Genelkurmay Başkanı çete kurmaktan suçlanıyorsa ordudan, sizin, terörle mücadele, dış güçlere karşı mücadele bekleme hakkınız olmaz. Nasıl bir mantık, nasıl bir akış bu? 600 bin kişilik silahlı güce hükmeden, tankı, topu, tüfeği olan, bir komutan olan adam tanımadığı Agop'u, Mişon'u toplamış çete kurmuş ve maalesef bunlar yapılırken siyasal iktidar bu konuda bunların sırtını sıvazlayan değerlendirmelere gittiniz. Sonra da şimdi dönülüyor, paralel yapı yapmış bunu! Kim bu paralel yapı? Yahu bu paralel yapıyla ilgili siz "Büyük İslam Alimi" diye övgüler düzmediniz mi? Amerika'ya gittiğinizde Bülent Arınç'ı ayağına gönderip onun hayır dualarını almak için önünde temenna etmediniz mi? Cemaatin yapmış olduğu Türkçe olimpiyatlarına Başbakan olarak arkanızda gürk tavuk gibi bakanlarınızı toplayıp gidip, orada boy gösterip, o camiayla aynı karede fotoğraflar vermediniz mi? Şimdi ne oldu? Oklar size dönünce o cemaatçiler paralelci oldu, onlar kötü oldu. Onların içerisinde sivillere, direktörlere bu kadar kötülük yapan, insanları cezaevinde ölüme mahkûm eden, ahlaksızca suçlamaları yapan insanlar şimdi suçlu hâlde getirildi ve Türkiye'de polis de bölündü.

Değerli arkadaşlar, bir hukuk devletinde ülkenin bakanı çıkar da "Benim hâkimlerim seçilecek." diye organizasyon yapar mı? Bu arada "paralelci hâkim", "iktidardan yana hâkim" diye insanların kafasına düşünce sokulursa... Sabahleyin A yerleşim alanından mahkemedeki işine gitmeye çıkan bir vatandaşımız "Paralelci hâkim mi var acaba, iktidara yakın hâkim mi vardır?" diye hamili kart almak için düşünmeye zorlarsa orada devleti ayakta tutamazsınız. Hâkimlerin karar verdiği, iş yaptığı odalardaki, duvarlardaki yazının anlamı budur. Devleti siz kendi elinizle paramparça ettiniz. Düne kadar övgü... Peki, sormazlar mı hani ustalık dönemi yaşıyorduk, büyük işler başarıyorduk? Peki, bu kadar bu olaylar olurken siz affedersiniz bakkal dükkânında helva mı satıyordunuz? On iki yıl bu, helva mı satıyordunuz, ne yapıyordunuz siz bu işler olurken, paralelciler işgal etmiş Türkiye Cumhuriyeti devletini, her tarafa elini sokmuş? İşine gelirse...

İktidara gelirken YÖK'le ilgili bağırıyordunuz, yok şu kadar kötü, yok bu kadar kötü. Ama YÖK geldi, üniversiteleri Adalet ve Kalkınma Partisinin arka bahçesi yapınca, şube müdürü konumuna getirince YÖK çok makbul bir kurum hâline geldi. Şimdi, anlaşılıyor ki orduyu da iyice pısrıkladırdınız, nitelikli bir sürü subayı sokağa attınız. Onlar zaten kendileri ayrılmak zorunda kaldı. Şimdi, artık işinizi bitirdiniz, orduyla ilgili dönüş yaparak övgüler düzüyorsunuz. Ama geçmiş olsun, günaydın derler, atı alan Üsküdar'ı geçti!

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

Şu hâle bakın bir, Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik hakları nerede arkadaşlar? Nasıl bir devlet bu? Bir devlet kendi sınırları içerisindeki bütün coğrafyaya hâkim olan bir devlettir. Onun ötesinde kendi sınırları içerisinde sabahleyin çatır çatır insan öldürüyorsa meydanlarda ve bunun karşısında siyasal iktidardan tatmin edici, doyurucu, devlet adamına yakışır bir açıklama gelmiyorsa, kusura bakmayın orada devlet otoritesinden bahsetmek mümkün değildir, en azından hukuk içerisinde otoriteden söz etmek mümkün değil. Eşi hamile olduğu için onun taleplerini yerine getirmeye giden bir asker görevlisi, geliyor Pazar yerinde... Nasıl oturabiliyor bu Genelkurmay Başkanı makamında?

BAŞKAN – Toparlar mısınız lütfen?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Müsaade edin Sayın Başkan, herkese on beş dakika, yirmi dakika veriniz.

BAŞKAN – Ben vermiyorum efendim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bilmem, Başkanlık devamlıdır, sen ben diye bir şey yok.

BAŞKAN – Ha, öyle mi? Pardon.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kalkılıyor şimdi “Büyük işler yaptık, büyük başarılar...” Değerli arkadaşlar, bir ülkede ulusal ve coğrafi bütünlük tehlikeye girdiyse ve önümüzdeki dönemlerde insanlar hangi bacanın, hangi kayanın altından sıkılacak kurşunla yaşamını yitireceğini kestiremiyorsa ne yaparsanız yapın, o toplumu mutlu edemezsiniz.

Bu toplumu berbat ettiniz, böldünüz parçaladınız. En kutsal değerleri kullandınız ama o kutsal değerlerin en önemli kurallarını ayaklar altına aldınız. İslam dinini, işinize geldiği zaman açılış yaparken “Ya Bismillah” diye makas atıldı, sonra da o dinin temel kurallarından biri olan “sağ elin verdiği sol el görmeyecek” kuralını ayak altına aldınız. Valileri, kaymakamları araçların üzerine bindirdiniz, kışın buzdolabı dağıttınız. Kara kömür dağıtarak insanların vicdanını karartmak için ocakları zorladınız, yüzlerce insanın kara toprakların altında çürümesine katkı yaptınız. Sonra da kalkıyorsunuz şimdi “Efendim ordumuz güçlü olursa Türkiye’de işler çok iyi olur.” Hiçbir itibarımız yok. Birleşmiş Milletlerdeki oylamaya bakınız. O kadar kulis yapıldı, belki örtülü ödenekten birtakım kaynaklar kullandı ama 60 oy aldık, dikeldik. Nerede kaldı bir toplumun, bir ülkenin, bir devletin uluslararası süreçlerde, camiada saygınlığı? Yalnız fiziki güce dayanmaz. Demokrasiye dayanır, insan haklarına saygıdan çıkar bunlar, dünya ulusları için haksızlık yapmamanın geçer. Siz kalkarsınız da Suriye’de tetikçi konumuna düşürürseniz, Türkiye Cumhuriyeti devletini milyonlarca insanın katili durumuna sokarsınız... Nereden geldi bu tirlarda yakalanan roket başlıkları? Bunları kim üretiyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADNAN KESKİN (Denizli) – Konya’da bunu özgürce üretebilecek bir firma mı var?

BAŞKAN – Sayın Keskin, lütfen, sözlerinizi toparlayın.

Bir dakika daha ilave süre veriyorum, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Şimdi, kalkıyoruz, Suriye’de kendi elimizle yarattığımız IŞİD’in teröründen çıkınıyla besle kargayı, oysun gözünü olumsuzluğunu yaşıyoruz. Ne komşularımızla bir ilişkimiz var... Hangi devletin kapısını çalacak durumda Türkiye Cumhuriyeti devleti, hangi devletin onurluca elini sıkacak bir durumu var Türkiye Cumhuriyeti’nin? Öyle sokaklarda, Arap ülkelerine gidip de bir sürü çağırkanlarla çalım atmakla devlet adamlığı olmaz. Obama’nın karşısında ayağını uzatmış. Beybol sopasını görünce, affedersin, serçe gibi masanın altına saklanıyorsunuz. Kusura bakmayın Sayın Bakan, “Ne kadar siz orduyu güçlendirdik.” deseniz de bir masaldan öteye geçmeyecek.

AHMET ARSLAN (Kars) – Adnan Bey, iyi ki tecrübelisiniz, ağzınızdan çıkanı kulağınız duymuyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ne var ki ağzımda, ne var, niye duymayacağım ya, yanlış bir şey mi söyledim?

BAŞKAN – Sayın Keskin, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ahmet Bey, yanlış bir şey mi söylüyorum, bunlar basında geçmedi mi?

BAŞKAN – Sayın Keskin, teşekkür ediyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başbakan, Obama’ya gittiğinde övgüler yazılmadı mı Sayın Ahmet Bey?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Keskin, teşekkür ediyorum, sağ olunuz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bir dakika, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Keskin, on sekiz dakikayı doldurdunuz ya.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, bir dakika, bitiriyorum.

BAŞKAN – Bir dakika vereyim, toparlayın o zaman.

ADNAN KESKİN (Denizli) – AR-GE’yle ilgili burada hiçbir değerlendirme yok.

Malatya’daki üs ne oldu, kimdir, hukuki durumu nedir, kim komuta ediyor? Çıktı, “Biz komuta edeceğiz, NATO’nun bile ilgisi yoktur.” dediniz. Şu anki durumu ne oldu?

Bu davalarla ilgili, şimdi açılmış olan davalarla ilgili, casus davasıyla ilgili ne oluyor?

Gencecik insanlar eşlerine iftiradan dolayı intihar ettiler, bunlar ne âlemde?

İki: Çin’le yapılan savunma füzesi durumu ne oldu? Türkiye Cumhuriyeti devleti yeni bir ray mı değiştiriyor, yeni bir blokun içinde yer almak mı istiyor? Siz bilmiyor muydunuz bu konuda karar alınırken bizim NATO içerisinde olduğumuzu ve NATO içerisinde kaldığımız sürece Çin’den aldığımız füzeleri oraya entegre edemeyeceğimizi bilmiyor muydunuz? Şimdi, ne oldu, Çin’le yapılan pazarlıklar ne oldu, bu füzelerin durumu nedir? Lütfen, bu konuda bize doyurucu bilgiler vererseniz sevinirim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Türel...

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonun değerli üyeleri, askerî ve sivil bürokrasimizin değerli mensupları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, sunuşunuzu dinledik yani buradan takip de ettik ve açıkçası “Nasıl bir güvenlik konsepti var?” yani “Nasıl bir Türk Silahlı Kuvvetleri?” sorularına bir cevap almayı bekliyorduk ama ne yazık ki bu sunuşta onlara bir cevap yok. İlk başta bir ufuk turu gibi başlıyor. İşte, dünyada şunlar oluyor, bunlar oluyor, bir harita koymuşsunuz. Arkasından onun devamı gelmesi gerekir yani Türkiye ne yapıyor, bölgesindeki Türk Silahlı Kuvvetlerini nasıl bir misyonla tanımlıyoruz, ne tür roller oynayabilir, mevcut kapasitesini nasıl yükseltebiliriz, mevcut kapasite uygun mudur, değil midir? Bu sorulara cevap alma ihtiyacı var ve ondan sonra da tabii, başka sorular gelecek. Zorunlu askerlik mi yoksa profesyonel askerlik mi, nasıl bir ordu, komite kademesi, bugünkü mevcut Türk Silahlı Kuvvetleri yapısı devam mı edecek, Millî Savunma Bakanıyla Genelkurmayın ilişkileri -Türk Silahlı Kuvvetlerinin- böyle mi devam edecek yoksa farklı bir konuma mı gelecek? Bunlara ilişkin hiçbir şey yok sunuşlarınızda. Yani, o açıdan bunu anlamış değiliz. Burada, tabii, 2015 yılı bütçesini görüşüyoruz ama aynı zamanda 2015, 2016 ve 2017 yıllarını görüşüyoruz. Çünkü, sunuşunuzda uydularla ilgili 2019 yılı rakamlarını da vermişsiniz yani burada ne yapacaksınız? Bunların açıklanmaya ihtiyacı var. Kamuoyu bu konularla çok yakından ilgileniyor, siz de bunu biliyorsunuz ama ne yazık ki tatmin edici cevaplar yok. Bunu büyük bir eksiklik olarak gördüğümü ifade etmek istiyorum.

Diğer taraftan, önceki Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül’ün talimatıyla kurulan bir Savunma Reformu Çalışma Grubu vardı, biliyorsunuz Sayın Bakan. Burada hazırlanan bir rapor, tam Cumhurbaşkanlığı seçiminin öncesindeki hafta –üç dört gün önce- kamuoyuna açıklandı. Fakat, hiç tartışılmadı. Ne oldu bu rapor Sayın Bakanım? Çünkü, o raporda çok ciddi tespitler var yani raporun özetleri var, bende rapor da var yani ne oldu? Siz, Cumhurbaşkanlığı değişikliğiyle birlikte o raporun sahiplenmeyi bıraktınız mı? Sonuçta, devlet içinde süreklilik esas değil midir? Biz şu anda görüyoruz ki o rapor resmen rafa kaldırılmış durumda. O raporda çok ilginç tespitler var. Örneğin, diyor ki: “Diğer müttefik ülkelerle karşılaştırıldığında Türkiye savunma reformu alanında gecikmiş bir ülkedir.” Mesela, bu, ciddi bir tespittir ve arkasından buna ilişkin bir şeylerin yapılmasını gerektirir.

Gene, aynı şekilde, Millî Savunma Bakanlığının görev alanı, Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkisi açısından baktığınızda MSB’nin aslında Türk Silahlı Kuvvetlerinin üstünde değil, onun altında yer alan -bir anlamda onun tedarikçisi gibi- konumda olan bir yapıda olduğunu gösteriyor. Sonra, gene aynı şekilde, mevcut kuvvet komutanlıklarının kaldırılarak aslında Genelkurmay altında yeni bir yapılanmadan bahsediliyor ve daha bir sürü tespit var. Yani, ben şimdi soruyorum, neden bunu tartışmıyoruz, bu konudaki fikriniz nedir? Yani, hazırlanan bir rapor var. Bu raporun çok ayrıntılı biçimde tartışılması ihtiyacı vardı ama ne yazık ki bir Cumhurbaşkanlığı değişikliği oldu, her şey bitti gitti, sanki yeni bir döneme başladık. Bir de üstüne üstlük aynı zamanda AKP’nin de iktidarda olduğu bir dönemdeyiz. Bunu da anlayamıyoruz.

Bu yüksek irtifa füze savunma sistem projesine ilişkin -biraz önce Sayın Keskin de söyledi- sunuşta diyorsunuz ki: “Sözleşme görüşmeleri devam ediyor.” Nasıl devam ediyor, kimle devam ediyor, ne oluyor anlamadık Sayın Bakan.

Şimdi, 2013 Eylül ayında ihaleyi kazanan Çin firmasıyla başlamıştı görüşmeler, ne oldu? Üzerinden bir yıldan fazla geçti, niye hâlâ devam ediyor? Yani, Çin’le anlaşma yaparken orada birtakım vaatlerde bulundular bize -bir teknoloji transferi olabilir, başka birtakım konular- onları yerine mi getirtiler? Yoksa, NATO konseptlerini -kamuoyunda da tartışıldı- uymuyor yoksa -daha da ilginç, kulağımıza geliyor- diğer taraftan 2’nci sırada, Çin’in arkasında Fransız-İtalyan ortaklığı vardı, onunla da sözleşme görüşmelerinin yürütüldüğüne ilişkin birtakım duyurular alıyoruz, doğru mu? Yani, Çin’le de mi görüşüyoruz, altındaki 2’nci firmayla da mı görüşüyoruz? Bütünü mü görüşüyoruz, 2’ye mi bölüyoruz projeyi yoksa Çin’den alacağız ona mı vereceğiz yoksa 3’üncü sıradaki Amerika’yla da mı görüşmeler var? Yani, bu konular önemli konular. Bunları getirdiniz. Daha önceki bütün sunuşlarda da hep bahsediyoruz. Uzun zamandan beri bu yüksek irtifa füze savunma sistemi projelerine ilişkin -bu konulara kamuoyu gerçekten de- açık ve tatmin edici cevaplar bekliyor. Hangi aşamada, kimlerle görüşülüyor ve nasıl sonuçlanacak, ne zaman sonuçlanacak? Bir takvim varsa onu da öğrenmek isteriz.

Gene, Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki maaş eşitsizlikleri ciddi bir sorun olmaya devam ediyor. Bunu daha önce ben değişik zamanlarda soru önergeleriyle de kanun teklifleriyle de gündeme getirmiştik. Mesela bir soru: General ve amiral rütbelerinden yarbay rütbesine kadar olan üstsubay rütbelerinde makam ve görev tazminatı var ama gene üstsubay olan binbaşı da yok ve gene aynı şekilde astsubaylarda da yok, 1’inci derece 3.600’e ulaşmış olan astsubaylarda da yok. Buna ilişkin ben geçen sene de -baktım- sormuşum, siz “Çalışmalar devam ediyor.” demişsiniz. Hangi aşamada çalışmalar? Gerçekten bunu çözmek istiyor musunuz, yoksa yani böyle var olan bir çalışma ortada net olarak tanımlanmamış bir çalışma var mı?

Gene, tabii, baktığımız zaman şunu da görüyoruz: Astsubaylarımızın sorunları gerçekten büyük, hem ciddi anlamda derece ve kademeleri yükseldiği zaman ciddi maaş artışları olmuyor, diğer taraftan biraz önce söyledim makam ve görev tazminatının dışındalar. Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki subaylarla aralarında sosyal imkân açısından büyük uçurum var. Gene, sağlık kuruluşu, orduvi, kamp ve diğer sosyal tesislerde uygulanan ayrıcalıklar var. Astsubaylarda ciddi rahatsızlıklar var Sayın Bakan, biliyorsunuz siz de bunu Bakan olarak. Yani dernekleri var, değişik zamanlarda kamuoyuna deklare ediyorlar. Sonuç itibarıyla, savaşta ve barışta omuz omuza çalışan, beraber görev yapan insanlar bunlar. Bunların arasında böyle bir ayrım yapmak ve bir kesimde ciddi rahatsızlık varsa bunları gidermemek de çok büyük yanlıştır diye düşünüyorum.

Bu bedelli askerlik konusuna arkadaşlarımız değindi, gerçekten de gene dağ fare doğurdu. Çünkü hem yararlanma, yaşı yüksek olması hem de o bedelin yüksek olması sonucunda bedelli askerlikten çok sınırlı sayıda insan yararlandı. Hâlbuki biraz önce burada Sayın Ayaydın da konuşmasında söyledi, bizim tekliflerimiz vardı. Türkiye gelir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

dağılımının bozuk olduğu bir ülke, yoksulluğun olduğu bir ülke. Yüzde 48'i asgari ücretle çalışıyor bu ülkede çalışanların. Şimdi, bu anlamda bir kademelenmeye, farklı bir uygulama getirmeye, farklı bir bedel getirmeye gerek yok muydu? Bunu söyledik biz. "Parası olmayandan almayalım, olana göre de kademeli bir sistem oluşturalım." dedik. Israrla söyledik, tam seçim öncesi zaten "Bedelli askerlik." dedik, yapmadınız. Seçim oldu, 2011 seçimi, ondan sonra getirdiniz gündeme, bu şekilde yaptınız, herkese "30 bin lira" dediniz kimse yararlanamadı. Şimdi, yeniden bedelli konusu gündemde. Yani, bu, tabii, ilk bedelli değil, daha önce de çıkan, belli zamanda bedelliler var yani sonuçta belli zamanda belli sıkışmalar oluyor onları çözme ihtiyacı var. Ama çözerken de adalet duygusunu göz önüne almak lazım. Yani herkese aynı biçimde davranmanın, sanki çok zengin bir ülkeymiş gibi, gelir dağılımı düzgünmüş gibi muamele etmenin de bir anlamı yok.

Gene bir konu, Yüzbaşı Nail Erdoğan'ın naaşı. Biliyorsunuz, bu konuyla ilgili olarak da benim soru önergelerim vardı ve geçen sene de Plan ve Bütçe Komisyonunda tartıştık. 8 Ekim 1996 tarihinde Sakız Adası açıklarında düşen uçağımızın enkazı ve pilotu Yüzbaşı Nail Erdoğan'ın naaşı hâlâ çıkartılmadı. Geçen sene bunu gene gündeme getirdik, siz hatta: "Ya, teknoloji çok gelişti, 1.300 metrelerden bile çıkıyor ki uçağın enkazı 400 metre derinlikte." dediniz. Ne oldu? Sonra bir çalışmaya başladığınızı söylediniz, hatta "Başbakan da talimat verdi." diye söylemişsiniz. Ne oldu? Kamuoyu bunu bekliyor, ailesi bekliyor, eşi, çocuğu bekliyor. Onun dışında, biliyorsunuz, imzalar toplandı, gerçekten ciddi bir mağduriyeti var yani bu insanın hiç olmazsa naaşını çıkartalım. Yani neden yapamıyoruz, imkânlarımız mı yetersiz? İmkânlar yetersizse yani Türk Silahlı Kuvvetleri bu kadar âciz mi bunu yapmaktan? Neyse gerekli teknoloji o sağlanır.

Son olarak da bu Savunma Sanayi Destekleme Fonu'na ilişkin Savunma Sanayi Müsteşarlığının Sayıştay raporunda yer alan ciddi eleştiriler var. Diyor ki: "Savunma ve güvenlik amaçlı yıllara sair projelerin toplam maliyetleri mali tablolarla görülmemektedir hesaplarda." Oysa bunların sağlıklı biçimde incelenmesine ihtiyaç var. Sayıştay raporlarını bunun için istiyoruz. Ama, gene, bu sene de bunları yeteri kadar tartışmadık, aslında yapmamız gereken bir alt komisyon kurmaktı ve bunun için de Sayıştay raporları ayrıca konuşulmalıydı, hatta en ideali, ayrıca, Plan ve Bütçe Komisyonunun dışında bir kesin hesap komisyonu kurmak ve onun içinde tartışılması, bütün bunların hepsinin ayrıntılı biçimde ve sonra da bunların çözülmesinin sağlanması. 2003 yılında bir 5018 sayılı yasa çıkartmışız, hâlâ hükümlerini uygulamıyoruz, arkasından ona dayalı olarak Sayıştay kanununda değişiklik yapmışız, raporları tanımlamışız ama baktığımız zaman denetimde ciddi sıkıntılar var. Gene, burada aynı şekilde sadece savunma harcamalarının yapılabileceği yazarken "Savunma Sanayi Destekleme Fonu'ndan mevzuata aykırı olarak yolluk, tören ve personel giderleri gibi, cari giderlerin yapıldığı görülmüştür." diyor, söyleniyor. Bunlar ilişkin ne yapıyorsunuz?

Gene, burada başka bir tespit daha var: "Savunma Sanayi Müsteşarlığının, Savunma Teknolojileri Mühendis ve Ticaret AŞ'den personel istihdam ettiği ve mevzuata aykırı olarak bedelini Savunma Sanayi Destekleme Fonu'ndan aldığı tespit edilmiştir." diyor. Bunlarla ilgili raporlar geldi bir yandan da bunlar böyle kalacak mı? Bir daha yapmayacağız mı diyorsunuz, yoksa bunlara ilişkin gerekli Bakanlık olarak çalışmaları başlattınız mı, sorumlular hakkında gerekli işlemler yapılıyor mu? Bu konuların çok önemli olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin ihtiyacı olan, her alanda daha çok açıklık ve şeffaflık ve hesap verebilirliktir. Bunların sağlanacağı bir sisteme ihtiyaç var. Aynı şey sivil için olduğu gibi asker için de geçerlidir. Bu anlamda, elbette, ihtiyaçları olduğu zaman savunmanın ona ilişkin olarak bütçeyle gerekli imkânlar sağlanır ama bunların hepsinin açık ve net bir biçimde kamuoyu tarafından görülmesine, izlenmesine ihtiyaç vardır.

Savunma Sanayi Destekleme bir fondur ama aynı zamanda onun da fonunun da hesaplarının ayrıntılı biçimde izlenmesi ve kamuoyuyla paylaşılmasına ihtiyaç vardır diyorum.

Teşekkür ediyor, bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Seçer, buyurun lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Son günlerde, özellikle, AKP iktidarlarının ikinci dönemi, 2007 sonrasında Türk Silahlı Kuvvetlerine ilişkin çok önemli olaylarla karşı karşıya kaldığımız süreç oldu Sayın Bakan. Bu süreç içerisinde -az önce arkadaşlarım da değindi- birçok davaları hep beraber izledik. Gelişmeler sonucunda birçok ordu mensubu, subay, gerçekten, bir darbe teşebbüsü içerisinde olmadan ama bu iddialar çerçevesinde yıllarca cezaevinde kaldı. Birçok üst rütbeli subay bu konuda yüksek cezalarla karşı karşıya kaldı ama devir değişti, 17-25 Aralık süreci başladı. Bir dönemin, bu davaların savcısı olan Sayın Başbakan, bir anda 180 derece bir dönüşle o davaların âdeta avukatı konumuna geçti.

Şimdi, bu süreç içerisinde orduya bu tezgâhı kuran kimlerdi? Yani, sizin, tırnak içerisinde söylüyorum, özellikle o operasyonlar sırasında, yolsuzluk iddiaları sırasında ortaya attığınız o paralel yapı mı, yoksa başka bir karargâh, başka bir yapı, başka bir kurum mu, yoksa bugünkü Hükümetinizle o günkü iş birliği içerisinde olduğunuz ama bugün adını "paralel yapı" olarak koyduğunuz yapıyla iş birliği sonucu mu bu tezgâhlar kuruldu? Açıkçası, aslında, Türkiye de bu konuda kafa karışıklığı yaşıyor.

Şimdi, o süreçten sonra burada bazı yasa görüşmeleri sırasında da paralel yapıyla ilgili değerlendirmeler yapan bakanlar önceden üstü örtülü, zımni olarak kastettiği o kurumu artık açık seçik ifade etmeye başladı. Örneğin, burada özellikle torba yasada yaptığımız birtakım düzenlemeler oldu. İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda değişiklik yapılıyor. Biliyorsunuz, kamu çalışanlarıyla ilgili görevden alma ya da terfileriyle ilgili, yer değiştirmeleriyle ilgili yargıya açtıkları davayla ilgili... Bu tip düzenlemeleri iki yıl gibi bir süreye bağladınız, tekrar görev verme konusunu. Burada açıkça ikrarlar oldu, niçin bunu yapıyorsunuz? Bu, bir kere, Anayasa'ya aykırı, yasalara aykırı, hukuka aykırı, insan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

haklarına aykırı. “E, paralel yapıyla mücadele adına yapıyoruz bunları.” dendi. Şimdi, Emniyet Teşkilatında ya da diğer kurumlarda bunu aleni bir şekilde yaptınız. En son Millî Eğitim Kanunu’nda da bir değişiklik yaparak millî eğitime de bunu indirdiniz. Son idari personeli havuza aldınız ve şimdi bir sınav uydurdunuz. Paralel yapı içerisinde yer alan ya da başka bir ideoloji ya da siyasi görüş içerisinde olan idari personeli ayıkladınız, kendi dünya görüşünüze yakın insanları görevlendirdiniz. Acaba, Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde bu şekilde bir operasyona da giriştiniz mi? Yani, paralel yapı Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde var mı? Örneğin, ikili sohbetlerde, bugün kuvvet komutanlarından birinin önceden paralel yapıyla beraber çalıştığını ancak bu operasyonlardan sonra cenah değiştirdiğini, yer değiştirdiğini ve bugün Hükûmetle iş birliği içerisinde olduğu sohbetlerini bizler duyuyoruz, bizler yapıyoruz. Gerçekten, Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde paralel yapıya mensup subaylar var mı, yüksek rütbeli subaylar var mı, bu konuda bir çalışmanız oldu mu?

Şimdi, son günlerde, özellikle, ekim ayı başında Parlamentoda kabul edilen tezkereyle ilişkili yine Türkiye Büyük Millet Meclisinin aydınlatılmadığı, bilgilendirilmediği ve bizim kafamızda soru işareti olarak kalan bazı hususlar var. Örneğin, ben merak ediyorum, kabul ettiğimiz tezkere son derece önemli bir tezkere idi. Belki içeriği açısından muhalefetin eleştirilerine maruz kaldı yani aslında sağ tarafı işaret ettiniz ama sizin gerçek kafanızın arkasındaki hedef sol taraftı. Yani, IŞİD işaret edildi ama asıl mesele, biliyorsunuz, Suriye yönetimiydi. Ancak, ben merak ediyorum -ben bulunmadım mı, hatırlamıyorum, hatırlayan varsa bana hatırlatsın- o günden bugüne Millî Savunma Bakanı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine o bölgeye ilişkin, gelişmelere ilişkin herhangi bir bilgi verdiniz mi? Ben kürsüde bu anlamda bu konuları içeren bir konuşma yaptığınızı hatırlamıyorum. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Obama’nın Ulusal Güvenlik Danışmanı, ABD önderliğindeki koalisyon güçlerinin Türkiye’deki askerî üstleri kullanmasını kabul ettiğini beyan ediyor, açıklıyor. Ama, sizden resmî bir yalanlama gelmiyor, geçiştirici cevaplar geliyor. Sayın Arınç İncirlik’le ilgili yeni bir durumun söz konusu olmadığını, sadece Suriyeli muhaliflerin eğitilmesi ve donatılması için bazı tesislerin önerildiğini belirtiyor. Yani, kısmi olarak aslında ABD Sözcüsünü doğrulamış oluyor.

Şimdi, bir eğitim-donatı meselesi var. Kimler eğitilecek, donatılacak? Orada IŞİD unsurlarıyla mücadele edecek silahlı unsurlar. Kimler bunlar, nasıl tespit edilecek? İlimli unsurlar. Göreceli, size göre ilımlı bana göre radikal. Bunu nasıl tespit edeceksiniz? Kim yapacak? Nasıl bir oluşum, kimler? Bunu öğrenmek istiyorum.

Savunma harcamaları konusu var, sunumda da var. Diyorsunuz ki: “NATO zirvesinde alınan karar gereği üye ülkeler on yıl içerisinde gayrisafi yurt içi hasılların yüzde 2’sini savunma harcamalarına ayıracak. Bunun da yüzde 20’sini silah sistemlerinin tedarikine ayıracak. Bunu da NATO’ya üye ülkeler kabul ediyor ve bunların içerisinde biz de varız.”

Şimdi, mevcut rakamlara göre 2013 yılında savunma harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 1,74 ve NATO ülkeleri arasında da 7’nci sıradayız, dünyada da –yanılmıyorsam- 9’uncu sıradayız, rapordan aldığım rakamlara göre.

Cumhurbaşkanlığının bir raporu var, Devlet Denetleme Kurulunun yine savunma sanayisine ilişkin. Diyor ki: “Soğuk savaşla beraber ülkelerin savunma konseptinde birtakım değişiklikler oldu ve buna göre de savunma harcamalarında birçok ülkede aşağı doğru bir gidiş söz konusu.” Bu çalışmada 1988-1998 yılları arasında kapsayan rakamlar var. Rakamları vermeyeceğim zaman açısından. ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, bunlarda ciddi bir düşüş söz konusu ama bizde bunun tersine bir işleyiş var, yükselme söz konusu. 1988 yılında 9,47 milyar dolardan, bu, on yıl içerisinde 19,44 milyar dolara yükselen bir trend. Ayrıca, 2012 yılındaki 17,9 milyar dolarlık savunma harcamalarıyla da dünya toplam savunma harcamalarının Türkiye yüzde 1,03’ünü gerçekleştirmiş bir noktada.

Şimdi, bir taraftan aslında bizim savunma harcamalarımız, Savunma Bakanlığına ayırdığımız bütçeyle bitmiyor herhâlde. Şimdi, ben toplamda baktım, bunun içine İçişleri, Emniyet Teşkilatı, MİT, Jandarma, Millî Savunma, yaklaşık olarak 52 milyar TL gibi Türkiye’nin toplam bütçesi içerisinde gerçekten önemli bir paya sahip. Şimdi, bir taraftan diyoruz ki mümkün olduğunca savunma harcamalarımızı aşağıya çekelim ama diğer taraftan mensubu olduğumuz kuruluşlara taahhütte bulunuyoruz. NATO gibi bir savunma teşkilatına üye olduğumuz bir teşkilata “Evet, bizim on yıl içerisinde gayrisafi millî hasıllardan savunmaya yaptığımız harcamaların oranı yüzde 2’yi bulacak.” Bu bir tezat teşkil etmiyor mu? Bunu sizden öğrenmek istiyorum.

Bedelli askerlik konusu var. Burada Hükûmet sözcülerinin çelişkili açıklamaları var. Bu konunun biraz, aslında, Parlamento tarafından siyaseten kullanılmaya başladığını düşünmeye başladım Sayın Bakan. Örneğin, Cumhurbaşkanlığı seçiminden önce Sayın Cumhurbaşkanı bu konunun seçimden sonra değerlendirileceğini ve Parlamentonun gündemine tekrar getirileceğini söylüyor. Daha sonra, 16 Ekimde Başbakan Yardımcısı Sayın Kurtulmuş da diyor ki: “Son kerelik olmak üzere birikmiş olanların bedelliden istifade etmesi gerektiğini düşünüyorum. Böylece biriken beklentilerini de karşılamış oluruz.” Ama, hemen akabinde, bir gün sonra Sayın Başbakan diyor ki: “Böyle bir dönemde bedelli askerlik mümkün değil.” Çelişkilerle dolu birtakım açıklamalar oluyor. Parlamentonun –bu, iktidardır, muhalefettir- bunu bir siyasi mesele olarak değerlendirmesini yanlış bulurum. Türkiye’nin ihtiyacı varsa vardır. Millî Savunma Bakanlığı vardır, Genelkurmay vardır, onlar görüşlerini ortaya koyar; Türkiye’nin gerçekleri vardır, bölgenin durumu vardır, iç güvenlik vardır, dış güvenlik vardır, buna göre artık kamuoyunu aydınlatmanız gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, bir saray tartışması var, biliyorsunuz. Yaklaşık olarak 1 katrilyon 370 trilyona mal olan bir saray var.

BAŞKAN – Lütfen toparlar mısınız Sayın Seçer.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, burada bu Başbakanlık bütçesinden karşılanan, aslında Başbakanlık için inşa edilen bir yapıydı. Ama, son Cumhurbaşkanlığı seçiminin ardından bir de baktık ki seçilmiş Cumhurbaşkanı “Çankaya’da oturmayacağım, artık, ben yeni kaçak sarayda oturacağım.” dedi. Bu tabii ki bir gazete haberinden, bu iddiaların doğru olup olmadığını size soracağım. Orada Cumhurbaşkanı’nın Emniyet mensuplarının koruduğunu, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayının henüz orada olmadığını, zaten orada yerleşecek bir yapının, binanın ya da yerin olmadığı haberi var. Acaba, diyorum ki, aklıma şu geliyor, Sayın Cumhurbaşkanı Muhafız Alayına güvenmiyor mu? Yani,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

uzun vadede de yine bir değişiklikle "Hayır, beni artık asker korumasın, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alayı korumasın, onu lağ ediyorum, beni Emniyet mensupları korusun." gibi yeni bir konseptte geçilebilir mi? Bunu sizden öğrenmek istiyorum.

Asker cinayetleri var. Bu konuda birçok milletvekili arkadaşımız, bizler sizlere soru önergesi veriyoruz. Bunların da yanıtlarını veriyorsunuz. Son bir soru önergesine verdiğiniz ilginç değerlendirmeler var. Bunun bilimsel anlamda bulaşıcı olduğunu söylüyorsunuz. Yani, "Toplumdaki birtakım faktörler bir araya geliyor, intihar vakaları oluşuyor, onun yansımalarıdır askerdeki intiharlar." diyorsunuz. Zaten Türkiye genelinde 20-24 yaş aralığı en fazla intiharın meydana geldiği yaş grubu. Bu da askerlik yapan insanların daha çok çoğunlukta yaş grubuna tekabül ediyor. Dolayısıyla, bunları normal karşılıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Seçer, lütfen son cümlelerinizi alayım.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Benim aslında bilimsel birtakım değerlendirmelerim ya da eleştirilerimin dışında bazı iddialar oluyor. Benim ilçemde oldu, Mersin'in Tarsus ilçesinde, sanıyorum iki yıl önceydi, bir asker ölümü meydana geldi. Basın ya da sizin tarafınızdan, Genelkurmay tarafından bunun intihar olduğu ailesine bildirildi. Ama, asker ailesi "Hayır, benim oğlum öldürüldü, bu bir cinayettir." diyor. Bunun gibi. Ya da "Bu bir kazadır." diyorsunuz ama asker ailesi diyor ki: "Hayır, benim oğlum kaza geçirmedi. Cinayet işlendi ve benim oğlum öldürüldü." Bu tip iddialar var. Bu konularda da değerlendirmeler yapmanızı istiyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Seçer, teşekkür ediyorum.

Sayın Demir, buyurun.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, komutanlar, Komisyonun değerli üyeleri; özellikle, Silahlı Kuvvetlerin güneydoğu sınırlarına gittiğimiz zaman oralarda baktığımızda gerek devletin valisinin, kaymakamının gerekse Türk Silahlı Kuvvetlerinin sınır güvenliğini koruması anlamında hemen hemen iyice zayıflatıldığını, yok olduğunu gözlemliyoruz. Sanki, farklı bir güç o bölgeleri yönetiyor gibi yani delik deşik. Acaba, bir Millî İstihbarat Teşkilatından birisi mi yönetiyor? Öyle bir algı da var. Onlar yönetiyormuş gibi yani sınırdan geçişleri, gelişleri, böyle bir duygu var. Ben, özellikle gittiğim bir karakolda "Siz ne yapıyorsunuz?" diye sorduğumda "Biz karakolu koruyoruz.", "Peki, sınırı kim koruyor?", "Vallahi, sınırı da Allah koruyor." şekilde almıştım.

Sayın Bakan, özellikle Doğu Akdeniz'le ilgili bir açıklamada bulunmadınız. Doğu Akdeniz'deki durumumuz fecaat yani gerçekten içler acısı. Önce egemen güçler, emperyalistler içerideki paralel yapıyla birlikte Deniz Kuvvetlerinin üçte 2'sini ve en iyilerini görevden uzaklaştırdılar, tutukladılar ve çeşitli şekillerde onları gerçekten ordudan yok ettiler, Deniz Kuvvetlerini zayıflatılar, bu zayıflama sonunda -ki, sizler sahip çıkmadınız, alkış tutunuz- şimdi bakıyoruz ki Kıbrıs Rum, Mısır ve İsrail bölgesi kendi aralarında anlaşarak, birleşerek oralarda hâkimiyet kuruyorlar ama sizler de gördüğümüz kadıyla, Ömer kod adlı kişinin de belirttiği gibi, İŞİD'le iş birliği içerisindeyiz. Dolayısıyla, buradaki zafiyetin 17 Aralık'tan sonra "Aldatılmışız." diye Sayın Cumhurbaşkanını, o zaman Başbakanı, söyledi ama sizler, özellikle Millî Savunma Bakanı olarak ordumuza sahip çıkmadınız, Silahlı Kuvvetlere sahip çıkmadınız, vicdani bir acı çekmediniz maalesef çünkü eğer böyle bir şey vardiysa bu işteki iş birlikçiler, paralelcilerden bir tane örnek vermediniz, sadece emniyette ya da adaletteki birkaç kişiyi suçlayarak, günlerce kamuoyunu kandırmaya çalışıyorsunuz.

Madem 17 Aralık'ta aldatıldınız, bunun gereğini niye yapmıyorsunuz? Neden bu değerli komutanlarımız şu anda sokaklarda? Emekli olmayanlar perişan. Yargı eliyle esir alınmış, bugün, mahkûmiyetleri kalktığı için özgürlüğüne kavuşmuş Balyoz, askerî casusluk, Oda TV gibi davalarda yargılanan birçok insan, özellikle askerler mesleklerini yapamıyor, dilenme noktasına gelmişler çünkü adli sicil kaydına göre onlar hâlâ hükümlü. Bu yüzden de onlar için işe girmek, yat kaptanı olmak, uzak yol süvarisi belgesi almak, pilot olarak Türk Hava Yollarında çalışmak hayal, siyasete girmek hatta anayasal bir hak olan oy kullanmak dâhil birçok kısıtlamaya tabiler. Bu insanlar Anayasa Mahkemesinin 18 Haziran 2014 tarihli adil yargılanma hakkının ihlali kararına istinaden tahliye oldular. Tahliye olan bu insanların mesleklerini yeniden yapmak istemeleri en doğal hakları değil midir? Neden bir tedbir almıyorsunuz? Yani bu insanlar, vatan korumak için, askeriyeye bir şekilde bulaşmışlarsa kabahat mi ettiler? Orada görev yapmaktan büyük bir gurur duyan, övünen bu insanların şu anda sokaklarda dolaşması sizi rahatsız etmiyor mu, bu Hükûmeti rahatsız etmiyor mu? Bu insanlar mesleklerini büyük bir vatan aşkıyla yaptıkları için ve kariyerlerinin zirvesinde tutuklanmadılar mı?

Doğal olarak, tahliye edilmelerinin ardından yeniden yargılanma duruşmalarının görüldüğü İstanbul Anadolu Adliyesi 4. Ağır Ceza Mahkemesinden hükümlülük durumunun sona erdiğine dair belge almak istiyorlar. Adli sicil kayıtlarının silinmesi için Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünden talepte bulunuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURETTİN DEMİR (Muğla) - Aldıkları yanıt ret.

BAŞKAN – Sayın Demir, lütfen toparlayın.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Devletin görevi vatandaşının mağduriyetini önlemektir. Bu davanın sanıkları özgür olmalarına rağmen, mağdur olmaya devam edecekler mi? Hükûmet bu mağduriyeti gidermek için ne gibi tedbirler alıyor? Gerek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gerekse de Anayasa'mızda insan haklarının devletin kamu gücü tarafından ihlali söz konusu olduğunda bireysel başvuru yapılabileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede, 23 Eylül 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile bireysel başvurunun haklı bulunması hâlinde bunun sonuçlarının ne şekilde olacağı belirtilmiştir. Ancak yeniden yargılanan kişilerin adli sicil ve arşiv kayıtlarının akıbetinin ne olacağı düzenlenmemiştir.

Ben, bu konuda bireysel başvuru sonucu Anayasa Mahkemesi tarafından adil yargılanma hakkı ihlali kararıyla verilen mahkûmiyet kararına ilişkin adli sicil ve arşiv kaydının tamamen silinmesiyle ilgili bir yasa teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına vereceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demir.

Lütfen toparlayın.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Boşluğun doldurulması, mağduriyetlerin daha da artırılmasını önlemek için verdiğim yasa teklifini iktidar ve muhalefet milletvekillerinin desteklemesini bekliyorum. Gelin, hep birlikte mağdur edilen bu insanların hayatlarının, itibarlarının geri verilmesinin bir adımını hep birlikte atalım.

Ayrıca, bu uygulama eşitsiz bir durumu ortadan kaldıracaktır. Şu anda muvazzaf olan Balyoz davası sanığı astsubaylar bile hükümlü yani sabıkalı bir şekilde görev yapabilirken aynı durumda olan diğer insanlar neden mağdur edilmektedir? Hatta Balyoz davasının subaylarının adli sicilinde kayıtlarının bile olmadığı iddia edilmektedir yani bir kısmının var, bir kısmının yok. Böyle bir dağınıklık olur mu? Yani Millî Savunma Bakanlığında ya da Türk Silahlı Kuvvetlerinde böyle ayrımcılık olabilir mi? Bu eşitsizliğin nedeni nedir Sayın Bakan?

Ben ayrıca...

BAŞKAN – Sayın Demir, teşekkür ediyoruz.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Tamam, toparlıyorum.

Özellikle bugün Avrupa Parlamentosunda 44 milletvekili tarafından Doğu Akdeniz'deki bu Türkiye'nin haklarını savunma konusunda göstermiş olduğunuz son günlerdeki kararlılığa karşın bir teklif veriyorlar. Özellikle bununla ilgili bir açıklamada bulunmadınız. Ne düşünüyorsunuz?

Uzman çavuşlarla ilgili konular belli, arkadaşlar onu sordular. Özellikle bu konuda açıklama bekliyoruz ve...

BAŞKAN- Sorularda da söz vereceğim size.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Tamam, bitiriyorum.

Sayın Bakan, özellikle bu paralel yapı meselesi... Halkı aldatmaya devam ediyorsunuz. Paralelciler, emperyalistler sizi aldatıyor, siz de halkı aldatmaya devam ediyorsunuz.

Lütfen, Silahlı Kuvvetlerde varsa paralelciler ortaya koyun, yoksa da Silahlı Kuvvetlerden özür dileyin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli milletvekili arkadaşlarım, sevgili basın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Savunma Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. On dakika içinde mümkün olduğunca çok konu var ama birkaç tane konuyu merkeze alarak bir değerlendirme yapmak ve Sayın Bakanın bu konularla ilgili düşüncelerini öğrenmek istiyorum.

Sayın Bakanım, 26 Eylül 2013 tarihinde bir açıklama yaptınız ve yaklaşık 4 milyarlık füze savunma sistemi için Çinli bir firmayı tercih ettiğinizi söylediniz ve ondan sonra bir tartışma başladı Türkiye'de, sadece Türkiye'de değil uluslararası camiada da. Bu, tek başına Türkiye'nin çıkarlarına ilişkin ya da teknik boyutlarıyla incelenecek bir mesele değil yani Türkiye'nin kendi yerli üretimine katkı sağlayacak bir mekanizma olup olmadığı tartışmalarının ötesinde, aynı zamanda, bu, bir stratejik tartışmaydı ve Türkiye'nin yörengesi, eksen, tarihte getirmiş olduğu ilişkileri, Batı'yla kurmuş olduğu ittifakların da sorgulanmasına neden olan bir konsepti de, bir çerçeveyi de önümüze koydu ve bu konuda çok yoğun tartışmalar olduğunu görüyoruz. Ben öncelikle şunu sormak isterim: Çinli firmaya bu savunma projesini ihale ederek ya da onu tercih ederek böyle bir stratejik tercihiniz var mı yok mu? Yani bir güvenlik konsepti değişikliği mi, bir dış politika algısı değişikliği mi? Böyle bir değişiklik sizin vermiş olduğunuz bu kararla etkili oldu mu olmadı mı? Birinci olarak sormak istediğim nokta bu.

Ancak, ondan sonra Türkiye'de enteresan şeyler oldu yani vermiş olduğunuz bu kararın arkasında ne kadar durduğunuz sorgulatan birtakım gelişmeler oldu. Şimdi, ben hafızaları tazelemek üzere bunlardan bir iki tane örnek vereceğim.

Hemen ertesi gün, Türk Hava Kuvvetlerinin envanterindeki hemen hemen tüm füze sistemlerini sağlayan bir firma bu duruma tepki gösterdi mesela. Sonra, 30 Eylülde Amerika Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Türkiye'nin Çin'le ortak üreteceği füzelerin NATO kapsamında kullanılamayacağını söyledi, bundan üç dört gün sonra. 1 Ekimde, NATO Genel Sekreteri Rasmussen Çin füzelerinin NATO sistemiyle uyumlu çalışamayacağını söyledi. Daha sonra, 8 Ekimde, Çin Dışişleri Bakanı füze anlaşmasının gereksiz yere siyasallaştırılmamasını istediğini söyledi. Sonra, 11 Ekimde ABD Savunma Bakanı Çin'den füze alımının Türkiye'nin kendi kararı olduğunu ifade etti. 29 Ekimde, Genelkurmay Başkanı Necdet Özel, Washington'un kendilerine rahatsızlık bildirmediğini söyledi. 7 Kasımda, Fransa-İtalya ortaklığı EUROSAM tekliflerini yenilemek istediklerini Ankara'ya bildirdi. Daha sonra, başka birtakım şeyler oldu. Mesela ne oldu? 2014 yılının Mart ayında Savunma Sanayii Müsteşarı Murat Bayar görevinden alındı. On yıldır bu görevi yürüten Müsteşar ve bu projelerde katkısı olduğu düşünülen, kamuoyuna öyle yansıyan bir müsteşar görevinden alındı. Ondan az önce de Lütfi Varoğlu, Uluslararası İşbirliği Daire Başkanı, yine benzer işlerle ilişkili olduğu düşünülen kişi görevden ayrıldı.

Sonra, nisan ayına geldik. Nisan ayında şöyle şeyler kamuoyuna yansımaya başladı: Fizibilite raporlarında AB ve Amerika firmaları lehine müdahale edildiğine ve bu yönde değişiklikler yapıldığına ilişkin görüşler kamuoyunda yayılmaya başladı. Sonra, nisan ayının sonunda bu konuyla ilgili bir değerlendirme yapıp kesin kararı verecekken, 3'üncü kez kararı ertelediniz. Görüşme süresini yani bu konuyla ilgili nihai kararınızı ertelediniz. Ne zamana? 30 Haziran 2014'e. 30 Haziran 2014 tarihine geldik, 4'üncü kez ertelediniz. Ne zamana? 31 Ağustos. 31 Ağustos tarihine geldik, 5'inci kez ertelediniz. Ne zamana? Bu yılın sonuna.

Şimdi, ben merak ediyorum, Çinli bir firmaya ilişkin bir tercihiniz varsa aradan geçen bu bir buçuk yıllık dönem boyunca neyi görüyorsunuz? Neyi görüyorsunuz? Yani bu konuyla ilgili bir baskı mı var üzerinizde? Eğer gerçekten

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

Çinli firmaya ilişkin bu tercihin arkasında duramıyorsanız, bu ayrı bir tartışmadır ama yok “Biz hata yaptık, bu Çinli firmayla aslında bir tercih yapmamamız gerekiyordu çünkü bizim küresel ilişkilerimiz, Amerika’yla kurduğumuz ilişkiler, Avrupa Birliğiyle kurduğumuz ilişkiler, mevcut güvenlik konsepti buna uygun değil.” mi diyorsunuz? Bu noktadaysanız Çinli firmayı tercih ederken bu konuyla ilgili bir değerlendirme yapmadınız mı? Bunu düşünmediniz mi? Baştan bu tür değerlendirmeler yapmadan yola çıktıysanız yeniden neden dönüş yapmaya çalışıyorsunuz? Bu projenin akıbeti ne? Yani 31 Aralık’a kadar bu değerlendirme süreci içerisinde, bu bir buçuk yıl boyunca neyi görüyorsunuz, neyi tartışıyorsunuz, kimlerle görüyorsunuz? Buradaki politik tercihlerinizin üzerinde bir baskı mı var? Siyasal tercihleriniz üzerinde bir baskı mı var? Türkiye’de bir konsept değişikliği istiyorsunuz da bu konsept değişikliğini yapamıyor musunuz? Böyle bir konsept değişikliği algısı içindeyseniz bunun nedenleri ne? Bizim bilmediğimiz, bütün Komisyon üyeleriyle paylaşabileceğiniz noktalar nelerdir? Bu soruların cevaplarını bizimle paylaşırsanız çok memnun olurum.

İkinci bir husus, Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla ilgili.

Savunma Sanayii Müsteşarlığının görev ve eylem alanlarına giren konularda dışa olan bağımlılığının azaltılması önemli bir stratejik öncelik olarak görünüyor ve biz de bunu destekliyoruz. Sunumunuzda, bu bağımlılık oranının 2002 yılında yüzde 80’lerde olduğunu söylemişsiniz ama şu anki rakamın kaç olduğunu merak ediyorum. Bununla ilgili bir değerlendirme yapmamışsınız yani Türk savunma sanayisinin bugün dışa olan bağımlılık oranı yüzde 80’den kaçta düşmüştür, kaçlardadır? Bu konuyla ilgili bize bir değerlendirme yaparsanız memnun olurum.

Bütçe büyüklüklerine ilişkin bazı bilgiler paylaşmışsınız ve demişsiniz ki “NATO ve güvenlik konsepti çerçevesi içerisinde, millî gelirimiz içinde savunma harcamalarının artması önemli bir öncelik olarak görünüyor. Bunların bütçe içindeki, millî gelir içindeki payını da yüzde 2’lere kadar çekmek gerekiyor, Türkiye 0,74’lerde. Dolayısıyla, Türkiye’nin savunma harcamaları yetersiz.” ve NATO konseptine uygun olarak -Galler’de sanıyorum- yapmış olduğunuz toplantıya paralel olarak Türkiye’deki savunma harcamalarının millî gelir içindeki payını daha da artırmak, yüzde 2’lere kadar çıkarmak gibi bir hedef koymuşsunuz; ki bizler Türkiye’nin savunma harcamalarının aslında yüksek olduğunu ve Türkiye’nin savunma harcamalarından kıskarak aslında daha yapısal olan problemlere, eğitim gibi, sağlık gibi, Türkiye’nin dönüşümü gibi alanlara kaynak aktarması gereken bir ülke olduğunu düşünüyorduk. Bu konuyla ilgili bize biraz daha ayrıntılı değerlendirme yaparsanız memnun olurum.

Öte yandan, bütçe büyüklükleriniz 2017’ye kadar Millî Savunma Bakanlığına hasredilmiş, verilmiş bütçe büyüklüklerinin de bu hedeflerle uyumlu olmadığını da ayrıca belirtmek isterim. Yani, “Bütçe harcamalarını, savunma harcamalarının millî gelir içindeki payını artıralım.” diyorsunuz ama öte yandan, Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin yıllar itibarıyla artış oranları enflasyonun da altında. Yani mesela 2014’den 2015’e sadece yüzde 4,3, 2015’ten 2016’ya 7,1; 2016’dan 2017’ye 6,1. Yani kendi içinde tutarsız. Eğer böyle bir artış hedefi içerisinde iseniz bütçeleriniz en azından enflasyon artı reel büyüme ve artı onun üzerinde artış gösteriyor olması gerekirdi. Dolayısıyla burada izaha muhtaç bir durum var diye düşünüyorum.

Son olarak Sayın Bakanım, gerçekten arkadaşlarım da belirttiler ama ben de bir kez daha belirtiyim, bu önemli bir sorun; bedelli askerlik meselesi. Bu bedelli askerlik konusundaki düşüncelerinizin, kendi düşünceniz ya da Hükümetin düşüncesinin tam olarak ne olduğunu bütün kamuoyu bilmek istiyor. Gerçekten burada ciddi gelgitler oldu, insanların kafası karışık. Bu kafa karışıklığı ortamının askere gitme konusunda da bir kaygı yarattığı, bir sorun yarattığını en azından gözlemleyebiliyoruz kendi yakın çevremizde. İnsanlar net bir şeyler duymak istiyorlar. Bedelli askerlik olacak mı, olmayacak mı; olma koşulları ne, olmama koşulları ne? E, Bedelli Askerlik Derneği diye bir dernek kurmuşlar bu arkadaşlar, beni de aradılar, merkezi Aydın’da, başında da bir uzman doktor var Özgür Bey diye. Sizden de bu konuyla ilgili görüşme talebinde bulunmuş ama siz herhangi bir geri dönüş yapmamışsınız kendilerine. İçinde bulundukları durumu ve ruh hâlini sizlerle paylaşmak istediklerini söylediler. Benden de özel ricada bulundular. Ben de bu ricalarını yerine getirmiş olayım. Sayılarının, yani yaklaşık 1 milyon kişiyi etkileyecek bir düzenleme olduğu söyleniyor, yani, aileleriyle, yakın çevreleriyle. Dolayısıyla, bu arkadaşların önlerini görebilmeleri, kendi hayatlarını tanzim edebilmeleri açısından sizden net bir şey duymaya ihtiyaçları var. Tercihleri bedelli askerliğin çıkması uygun ve makul koşullarda. Ancak çıkmayacaksa bile en azından net bir şeyin söylenmesini arzu ediyorlar. Ben de onların hislerine tercüman oldum.

Bu duygu ve düşüncelerle bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tüzel.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli katılımcılar; hepinizi selamlıyorum.

Sayın Bakanın konuşma metnini, kendisini dinleyemedim ama, inceleme imkânı buldum. Tabii, dünyadaki değişen dengeler, özellikle bölgemizde, komşu ülkelerdeki hareketlilik, siyasal oluşumlar, her gün yeni yeni değişen yapılar ve yarının ne olacağına dair belirsizlikler üzerine kurulu bir savunma stratejimizin olduğu anlaşılıyor. Bunlar reel gelişmeleri gözleyen bir yaklaşım. Ancak bu sunumda ben yine konuşmada geçen, “ülkemizin bir barış adası ve güvenli bir liman olmak” gibi ifadelerle çok uyumlu olmayacak çelişkili beyanlar olduğunu da gördüm. Mesela, sınırlar ötesinde yönlendirilebilecek stratejiler ve yeteneklere sahip olmak. Mesela, uluslararası istikrarsızlık ve belirsizlikleri fırsata çevirebilme ve yönlendirebilme kapasitesinin geliştirilmesi; yani, bu fırsata çevirme, burada birtakım sınırlar ötesine müdahale edebilecek yeteneklere sahip olmak gibi kavramlar hep bu güçlü ordu ifadeleriyle de birleştirildiğinde bize hep böyle müdahale, operasyon, savaş, çatışmalı bir süreci çağırıştırıyor ve bunun da bir barış ülkesi olma imkânları hayli zorlansa gerek.

Şimdi, bir de biz tabii ki çok sıcak bir bölgedeyiz. Ortadoğu coğrafyası, üç yılı aşan, hemen sınırlarımızdaki, Suriye’deki gelişmeler ve özellikle Hükümetin burada, sık sık Sayın Cumhurbaşkanının ağzından duyduğumuz “güvenli

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

bölge, tampon bölge”, eğit, donat benzeri türdeki hazırlıklar... Dolayısıyla bunlar ister istemez savunma ve güvenlik yaklaşımları da bizi yeni tehlikelere gebe bir duruma sokuyor. Ötesinde, bunun, sınırdaki bu gelişmelerin böyle çok sıcak, bizden can alıcı bir nitelik taşıdığını da görüyoruz.

Bakın, geçtiğimiz günlerde, biliyorsunuz, IŞİD çetelerine karşı Kobani’de bir direniş var, bu uluslararası camiada aslında büyük bir sempati de yaratmış durumda, dayanışma günleri ilan ediliyor, ülkemizden oraya özellikle dayanışmak için, yardımlaşmak için giden yurttaşlarımız var. Geçtiğimiz günlerde bu yurttaşlarımızdan bir tanesi sosyolog Kader Ortakaya Suroç’ta, sınırın hemen öte yakasında Silahlı Kuvvetlerden açılan, Türk askerlerinden açılan bir ateş sonucu hayatını kaybettiği iddia ediliyor. Hemen yanı başındaki insanların tanıklıkları bu şekilde beyanatta bulunuyor. Tabii, Sayın Bakan ya da yetkililer bu konuda bir inceleme yaptılar mı? Bunu bize bilgilendirirlerse iyi olur.

Ancak, gerçekten dünyadaki bu gelişmeler, bölgedeki istikrarsızlık, siyasi kamplaşmalar, bloklaşmalar... Yani Türkiye’nin tabii ki bunlardan uzak olması, azade olması bizim dileğimiz. Ama buradaki yaklaşımlar ve Hükûmetin özellikle yakındaki açıklamaları gerçekten bizleri tedirgin ediyor.

Şimdi, Millî Savunma Bakanlığının bütçe payı her daim böyle bir yekûn teşkil ediyor. Biraz önce milletvekili arkadaşlarımız da ifade ettiler. Aslında savunma ve güvenlik bir arada olduğunda yaklaşık bu 22 milyardan öte, 52 milyarlık bir bütçeye çıkıyor. Bu da hayli kapsamlı.

Özellikle bu kıyıdaki asker ölümleri çokça bizim de sorularımıza konu oldu. Geçmişte daha yoğun yaşıyordu. Şimdi, özellikle bu son iki yıldır çatışmasızlık süreci, belki de savaş ortamının gerilemiş olması bir siyasi ya da psikolojik etkide mi bulundu? Bir ölçüde seyrelişmiş, azalmış durumda. Bakanlığın bu konudaki değerlendirmelerini, yani bu son yıllar bu açıdan bize pozitif bir etkide mi bulunmuştur? Bu değerlendirmelerini öğrenmek isterim.

Son olarak, bu bedelli askerlik tartışmaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Bedelli askerlikten de öte, biraz önce Adil Zozani’nin de ifade ettiği gibi, belki de bu zorunlu askerlik uygulamasını bir “vicdani ret” diye uluslararası kamuoyunda da ifade edilen anlayış çerçevesinde ortadan kaldırmak ya da günümüze uyarlamak ve bunu her yurttaşın yükümlülüğü olmaktan çıkarıp bir gönüllü hizmete dönüştürmek belki de artık bugünün çağdaş yaklaşımlarına uygun olacaktır diye düşünüyorum.

Ve Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tüzel.

Değerli arkadaşlar, bütçe üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

SORULAR VE CEVAPLAR

Şimdi soru işlemine geçeceğim.

Sayın Keskin, ilk soruyu ben soracağım. Bu gürk tavuk ne demek?

VAHAP SEÇER (Mersin) – Yumurtanın üzerine oturan tavuk demek.

BAŞKAN – Siz bakanlarımıza öyle söylemişsiniz de konuşmanızda. İfadeniz tutanakta, burada, bir özür dilemek ister misiniz? Ben bir söz vereyim, onu düzeltelim isterseniz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yani orada herhangi bir şekilde bakanlara falan bir hakaret amacım yok. Biliyorsunuz, gürk tavuk çevresindeki yavrularla beraber gider.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Arkaya takar 20 tane yavru, o anlamda söyledim. Öyle anlaşıldıysa özür diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, iki üç tane sorum var ama 1’incisi, Millî Savunma Bakanlığı önemli.

Ben iki dönemi de, 99’da gerillanın sınır dışına çekilme sürecini de iyi biliyorum Şırnaklı olarak, geri çekilişte 500’ün üzerinde pusuya düşürülüp öldürülen gerilla oldu, çözüm sürecine benzer bir süreç doğdu ve ilk silahlı gerilla grubu Hakkâri’de, biliyorsunuz, Yüksekova’da gelip başlattığı zaman bu süreci orada bir tuğgeneral ve heyet kucaklaşmıştı. Yani o gün resimler, videolar, hepsi var, televizyonlarda yayınlandı. Herhâlde 99’un o fotoğrafları yayınlanırsa bugün de aynı haksız suçlamalar Türk Silahlı Kuvvetlerine yöneltilir diye düşünüyorum. Derler ki: “Haber rezaletinin öncesi de varmış.” derler.

Ben yalnız bu son 2013’te, yeni, tekrardan bir çözüm süreci ve sınır ötesine geri çekilme konusunda, mutlak ateşkes konusunda hem PKK’nin hem Türk Silahlı Kuvvetlerinin yüzde 99,9 bu süreci iyi işlettiğini gördüm. Yani tanıkladım, oradaydım. Yani gidiyordum Hakkâri’ye kadar, uzun Irak-Suriye sınırı boyunca, komutanlarla da zaman zaman yol devriyelerinde karşılaşıp konuşuyorduk. Belli ki 2013’te, Nisanda geri çekiliş başladığında ve bugüne kadar binde 1 istisnai bir iki vakia dışında çatışma olmadı. Yani bu çözüm süreci açısından son derece tarihsel bir nokta. Buna uyum beraberinde sürecin güçlenmesini de sağlıyor beraberinde. Ancak siyasetin gerekli adımları atmadığını düşünüyorum. Yani, iki taraf, silahlı güçler uyarken iki seneyi boşuna kaybettiğimizi düşünüyorum, yani zaman kaybediyoruz, yani siyasetin üstüne düşen bazı görevlerin yapılmadığını düşünüyorum. Sizler de o kanaatte misiniz? Bunlar demokratikleşmedir, seçim barajları da düşünce... Hani, “Silahlar sussun, fikirler konuşsun.” diyoruz ya demokratik siyasetin önünün açılması.

Bir konu daha: Yani, ben aslında burada her şeyin hakkının teslim edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bir resepsiyonda Genelkurmay Başkanının, işte, “Benim çözüm sürecinden haberim yok.” gibi bir sözü ben yadırgadım çünkü Millî Güvenlik Kurulunda sürekli konuşulan bir konudur ve tabii ki; Başbakan’a bağlı Genelkurmay Başkanı, sizin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

Bakanlığın dışında bir konumu var. Ama inanıyorum ki her ay mutlak görüşmelerde, on beş günlük görüşmelerde bu konu, istihbarat, Genelkurmay, Hükümet görüşmelerinde dile getiriliyor. Bu süreci iyi değerlendirmek gerektiğini düşünüyorum önümüzdeki zaman süreci açısından.

İkincisi Kıbrıs'taki petrol aramalarıyla ilgili. Deniz Kuvvetlerinden birkaç fırkateynin Güney Rum Kesimine doğru gittiğini biliyoruz. Avrupa Parlamentosunda Rum kesiminin de üye olması nedeniyle bir karar alındı. Millî Savunma Bakanlığı Kıbrıs'ın, yani KKTC'nin tanınmamış olmasıyla... 83'te ilan edildi. Bugüne kadar uzun bir dönem, otuz sene. Bunun çözülmesini çünkü orada kıta sahanlığı için, ada sahanlığı içinde kara suları var ve kara suları içinde çok ciddi bir doğal gaz petrolü var. Bu konuda bir çözüm düşünüyor mu? Angajman kuralı denizde de geçerli de, yani, ben şunu hakikaten merak ediyorum: Suruç'ta, Mürşitpınar sınır kapısında, gece oraları hep gezdim, zaman zaman da güvenlik güçleriyle, askerle, polisle, herkesle de konuştum orada nöbet tutanlarla, IŞİD'e karşı işlenmediğini angajman kurallarının söylediler. Yani, görüntüler yayınlandı televizyonlarda ama bu görüntülere Hükümetin bir cevabı olmadığı söylendi.

MGK'da çözüm süreci şüphesiz konuşulduğuna göre sınırlarımızda Suriye ve Irak'ta Bakanlığınız -stratejik olarak diyorum, taktik olarak değil gelişmeye almam- Ortadoğu'da 40 milyon Kürt halkıyla beraber stratejik olarak tarihî dostluğu sürdürmenin mi daha kârlı olacağına, yoksa, toplama lejyon, vahşi, kafa kesen, kadınları köle ticaretinde satıp üstüne de camileri bombalayan bir azıllı, vahşet, barbar terör örgütünün taktiksel ilişkilerinin ülke savunması açısından zararlı olacağını görüyor musunuz sizler de?

(Oturum Başkanlığına Kâtip İknur Denizli geçti)

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani 40 milyon taa İran sınırına kadar -çok ciddi bir şey-Ermenistan sınırına kadar bir komşu Kürt halkı, Orta Doğu gerçeği konusunda, ilişkilerimiz konusunda ne düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, teşekkür ediyorum.

Sayın Çetin, buyurun lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, biliyoruz ki Ergenekon, Balyoz, askerî casusluk ve şantaj gibi düzmece iftira davaları sonucunda 200'ün üzerinde muvazzaf subay ya da asker tahliye oldu. Bunlardan bir kısmı Türk Silahlı Kuvvetlerindeki görevlerine döndü ama bir kısmının akıbeti belli değil. Son durum nedir, bunlarla ilgili bir bilgi almak istiyorum.

İkincisi, yine aynı konuyla ilgili, casusluk davasında Silahlı Kuvvetlerle ilişkisi kesilen muvazzaf askerlerden hiçbir savunma alınmadan kışlalarda kendilerine bir nevi tehditle tebligat yapılarak “Silahınızı, vesairenizi bırakın, ilişkiniz kesilmiştir.” denildi. Hatta yargı yoluna giderseniz şöyle olur, böyle olur tehditleri yapıldı. Hiçbir savunmaları alınmadı. Bunlar ordudan atıldıktan sonra on gün geçti aradan, yönetmelikte yapılan bir değişiklikle savunma alınması zorunlu hâle geldi. Şimdi, benim sorum: O günlerde de Akşam gazetesinde bir manşet vardı “Silahlı Kuvvetler içerisinde 48 paralelci general ya da amiral var.” diye. Şimdi, Silahlı Kuvvetlere yapılan bu düzmece iftiralar, biraz evvelki konuşmalarımızda da değindik, silahlı kuvvetlerin moral durumunu epeyce bir çökertti. Yani neden on gün geçtikten sonra yönetmelik değişikliği yapılıyor? Savunma hakkı neden askerlere verilmeden ordudan ilişkisi kesiliyor ve onların hiçbir kamu kurum ya da kuruluşunda işe girmeleri öyle bir iftira ile engelleniyor? Bunu bir öğrenmek istiyorum.

İkincisi, gerçekten, karakol inşaatlarından söz etmiştiniz geçtiğimiz yılki konuşmalarınızda; o inşaatların akıbeti ne oldu? Devam ediyor mu, etmiyor mu? Unutturulmak mı istendi?

Bir başka konu da biraz evvel konuşmamda da değindim. İktidarlarınız döneminde ulusal güvenlik ve savunma ihtiyacının ötesine geçen savunma sanayisi oluşturmak için özel sektörde, özellikle de tedarikçi olarak genellikle Hükûmete yakın olduğu değerlendirilen KOBİ'lere yani 200'ün üzerindeki KOBİ'ye yönlendirildiği ve Hükûmet yanlısı firmalarla diğerleri arasında haksız rekabet yaşandığı savunma çevrelerinde sıkça gündeme getirilen iddialardan. Şimdi, Hükûmetiniz savunma ihalelerinde siyasi yandaşlarını kayırma işlerine devam etmekte midir ki on yıldan bu yana Savunma Sanayii Müsteşarlığı görevini yapan birisi görevinden alındıktan sonra MİLGEM Projesi kapsamında yapılacak gemi ihalesinin Hükûmetin istediği şirketler yerine Koç Grubuna verilmesi nedeniyle mi o müsteşar görevden alındı?

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir dakika Sayın Başkan... Altı dakika konuştu biraz evvel Sayın Kaplan. Yani bu adaletsizliğinizi, eşitsizliğinizi...

BAŞKAN – Ama Başkan değişti efendim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – ...İlkesizliğinizi kınıyorum. Yapmayın. Hayır, bir tek soruyu altı dakikada sordu.

Yani Savunma Sanayii Müsteşarlığına getirdiğiniz arkadaşın daha evvelki görevi, Türk Hava Yolları Teknik AŞ'de Genel Müdür idi. Kendisini, tabii, burada görmek -şahsiyle ilgili değil ama- size yakınlığı nedeniyle mi, o projeleri gerçekleştirdi diye mi getirdiniz göreve?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Sayın Çıray...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Bakan, Sayın Genelkurmay Başkanı 30 Ağustos resepsiyonunda “Çözüm sürecine ilişkin yol haritasını bilmiyoruz. O çalışmanın içinde yokuz.” demişti. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Bu, devlet politikası değil mi? Çünkü devlet politikası olduğunu söylüyordunuz.

İkincisi de, paralel yapı iddialarıyla ilgili, yine aynı resepsiyonda “Konuyla ilgili MİT ve Emniyetten bilgi istedik, gelmedi, imzasız ihbarla işlem başlatmayız.” demişti. MİT ve polisten Genelkurmay Başkanlığına bu konularda bilgi iletildi mi, iletilmedi mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakanım, bundan bir buçuk yıl önce size Mecliste iş yeri açıp askerliğini yapmamış esnaflarımızın askere gittiğinde primlerini ödeme konusunda Millî Savunma Bakanlığının bir görev üstlenmesi gerektiğini düşünüp düşünmediğinizi sormuştum. Siz de benimle aynı fikirde olduğunuzu, bu konuda işini bırakıp askere giden –vatan görevidir muhakkak ki ama- bu insanların bu anlamıyla bir mağduriyete uğradıklarını... En azından devletin bu anlamıyla bu küçük işletmelerin üzerinden bu yükü almak konusunda bir adım atmasına ihtiyaç var. Siz bu konuda söz vermiştiniz. Bu çalışmalar ne aşamada? Bunu yapmayı düşünüyor musunuz? Açıklarsanız mutlu olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayaydın...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakana bir soru sormak istiyorum.

Sabahki oturumda bedelli askerlikle ilgili bir konuyu dile getirmiştik. O saatten şu saate kadar benim mail kutum doldu ve gelen mesajlar, gelen sorular... Size vatandaşlar şu soruyu yöneltmemi istiyorlar: “Bu bedelli askerlik çıkacak mı, çıkmayacak mı?” Net bir cevap istiyorlar. Gençler diyor ki: “Biz bedelli çıkacak diye askere gitmiyoruz, bekliyoruz. Eğer bedelli çıkacaksa Hükûmet bir an önce kararını versin, bunu bilelim. Çıkmayacaksa yine bunu bilelim.” Onun için, sizden bugün Türk kamuoyuna ve bedelli askerliği bekleyen hem gençlere hem onların ailelerine cevap olacak nitelikte, evet mi, hayır mı, bedelli var mı, yok mu, net olarak bir cevap bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayaydın.

Sayın Zozani...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, son dönemlerde bize mi öyle yansıyor bilmiyorum ama rakamlarını bizimle paylaşırsınız diye düşünüyorum. Asker intiharlarında sanki bir azalma var gibi bir durum söz konusu. Gerçek durum böyle midir? Böyleyse sanki çözüm süreci askere psikolojik olarak da etkide bulunmuş gibi yorumlamak mümkün mü?

İkinci sorum: OYAK'ın uluslararası iştiraklerini soruyorum Sayın Bakan size. OYAK'ın uluslararası ilişkileri nelerdir, kimlerdir? Örneğin Dünya Bankası yan kuruluşu IFC ile OYAK'ın ortaklığının temelinde ne var? Geçen sene gündeme getirdiğimiz... Ki ben biraz önce baktım, kayıtlarda açamadım, teknik bir sıkıntı var ama sanırım Genel Kurul konuşmamda siz beni teyit etmiştiniz, ben yanlış hatırlamıyorsam, kayıtlarına giremedim. Oyakbank ki sadece Oyakbank değil, Sümerbank'ın alımı meselesi, sadece Sümerbank değil, 6 banka birleştirildikten sonra o dönemin parasıyla 50 milyara yani 50 milyona OYAK'a satılmıştı, 6 banka birleştirilerek satılmıştı yani oldukça kârlı bir duruma getirilmişti. Bu olayı siz incelediniz mi? Buna bağlı olarak Millî Güvenlik Kurulu üyelerinin iştirakçisi olduğu bir ticari kuruluşun haksız rekabet içerisinde olmuş olması ihtimalini siz değerlendiriyor musunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Müsaade ederseniz bir sorum daha var ama izahlı bir sorudur, kusura bakmayın yani bu soruyu biraz açmam gerekiyor.

BAŞKAN – Keşke konuşmanızda açasaydınız yani, yirmi dakika konuştunuz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 3 Ocak 2012'de OYAK Genel Müdürü Doktor Şerif Coşkun Ulusoy'un İstanbul Etiler Cengiz Caddesi Gülşen Sokak'taki ofisinde bir arama yapılıyor. Arama sabah 08.00'den akşam 19.40'a kadar devam ediyor. Özel yetkili cumhuriyet başsavcısının talimatıyla bu arama yapılıyor. Organize suçlarla mücadele şube ekipleri bu aramayı gerçekleştiriyor. Aramanın gerekçesi de şu: Danıştay saldırısında kamera kayıtlarının silindiği veya delillerin karartıldığı gerekçesi var burada. Eş zamanlı olarak OYAK güvenlik şirketinin iki ofisinde daha arama yapılıyor, biri Ankara'da, biri İstanbul'da...

BAŞKAN – Soruyu alayım.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – ...ve 9 kişi gözaltına alınıyor. Bu olayın, bu aramanın akıbeti ne oldu? Sonuç nedir buraya ilgili olarak?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, her ne kadar Sayıştay raporları kuşa çevirse de biz yine burada bazı bulgular var, geçen yıl da bazıları vardı. Esas itibarıyla bütçeleme ve muhasebe kurallarına uyulmadığı söyleniyor. Şöyle bir ironi var: “Fonun bütçesi yapılmayınca da bizim o zaman yüzde 2'miz nereden geliyor?” diyorlar. Tabii, bazı şeyler olur ama bu bütçeyi, zaten burada yaptıklarımız da biliyorsunuz tahminî gider gerçekleşmesi, gelir gerçekleşmesi oluyor. O nedenle burada muhasebeleştirmede bazı şeyler olduğu görülüyor. Artı, sözleşmeli şirket üzerinden bir eleman istihdam edildi. O yüzden sizin zaten kendi kanununuz gereği de sözleşmeli eleman istihdam edebileceğiniz söyleniyor. Bu konuda da bir şey yapılmamış. Bu 2013 raporu olduğu için belki ondan sonra arkadaşlarımız bir gelişme sağlamış olabilirler.

Yine, bulgu 3'te de DEMAT'la, DEMAM'la ilgili şeylerde personelin katkısının olmadığı, daha doğrusu kabullerle ilgili söylüyor, son aşamada sizin personelinizin, fonun personelinin olması gerekirken sadece askerî personelin olduğunu söylüyor. Arkadaşlarımız duymamış gibi bakıyor ama Savunma Sanayii Müsteşarlığının Sayıştay raporunda bulgu 3'ten bahsediyorum. “SSM personelinin tutanaklarda imzası yok.” diyor. “Nihai kabulde onların da olması gerekir.” diyor. Bunun bir gerekçesi var mı? Buraya yazdığının dışında, Sayıştaya verdiğiniz cevap kısaca burada var ama biz kabul heyetlerinde oluyoruz ayrı, kabul tutanağı nihai olarak o hizmetin, o malın tesliminde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

personelin de orada olması gerekir diyor. Bu sefer denetimlerde bir aksaklık çıkmasın diye uyarılmış oluyoruz. Tekrar, bir daha soruyorum: "Ben biliyorum, ben onların Bakanım." dediniz. Sürecin sonunu biliyorsanız bize de anlatın.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Seçer...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Bakan, jandarmada tüm yetkinin İçişleri Bakanlığına bırakılmasına yönelik hazırlık yapıldığını biliyoruz. Bununla ilgili görüşünüzü almak istiyorum Bakanlığınızın.

İkinci sorum: Askerlerle ilgili olarak özlük hakkı içeren bir düzenlemenin Bakanlar Kurulunda görüşüldüğü ifade edilmişti. Bu konudaki tasarı ne zaman Türkiye Büyük Millet Meclisine gelecek? Son durum nedir? Sözü edilen tasarı ya da taslakta YAŞ ile ilgili bir düzenleme var mı ya da olacak mı?

Ankara'da ekim ayının son günlerinde bir belediye otobüs şoförü kartını göstermediği gerekçesiyle bir gaziye darbetmişti, tartaklamıştı. Bu iddialar üzerine otobüs şoförü görevden alınıyor ancak daha sonra gazinin CHP'li olduğu ve provokasyon yaptığı düşüncesiyle Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından şoför tekrar göreve veriliyor ama bu konuda Gazi Aileleri Derneğinin tabii ki tepkileri oluyor. Bu konuda görüşünüzü almak istiyorum. Tabii ki bir gaziye sahip çıkmak sizin göreviniz.

Son bir yılda askerde kaç asker firar etti, kaç asker değişik sebeplerle yaşamını yitirdi, onu öğrenmek istiyorum. Ayrıca, son bir yılda sınırlarda kaç kişi yaşamını yitirdi; Suriye tarafından gelen havan topları ya da mermilerle kaza sonucu kaç yurttaşımız hayatını yitirdi?

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkürler Sayın Seçer.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ben teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben konuşmam esnasında 10'a yakın soru sormuştum. Bunları hızlı bir şekilde özetlemek isterim.

BAŞKAN – Kayda girdi onlar.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Birincisi: Bu uzun menzilli füze savunma sistemiyle ilgili vermiş olduğunuz kararda stratejik ya da savunma konseptini değiştiren bir şeyi düşündünüz mü? Türkiye'nin çıkarlarını hâlâ NATO içinde ve Batı'da mı düşünüyorsunuz, yoksa Doğu'da ve Avrasya'da mı düşünüyorsunuz ve bu yönde bir karar verdiniz mi?

Savunma Sanayii Müsteşarı niçin görevden alındı ve bu olaylarla, bu füze savunma sistemiyle bir ilgisi var mı? Niçin uzatıyorsunuz sürekli, neyi değerlendiriyorsunuz, kimlerle görüşüyorsunuz ve fizibilite raporlarının içeriğinde bir değişiklik yaptınız mı, yapmadınız mı? Aynı zamanda savunma sanayinin bağımlılık oranlarının şu anda yüzde kaç olduğunu öğrenmek istiyorum ve son olarak da yine vurgulamak istiyorum bedelli askerlikle ilgili lütfen net düşüncenizi bizimle paylaşır mısınız?

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Demir...

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Özellikle Balyoz, askerî casusluk gibi orduyu oldukça sarsan bu olaylarla ilgili bir idari soruşturma açıldı mı? Ne aşamadadır? Resen emekli öğrenci astsubay, subaylarla ilgili bir çalışmanız var mı? Çok mağduriyet var, 2 bin dolayında bir mağdur olan kesim var. Astsubaylar ve emekli subayların yaşam ve sosyal haklarının iyileştirilmesiyle ilgili bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ederim

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu eğitim-donat modeli hangi noktadadır, hangi aşamadadır? Bunu öğrenmek isterim. İkincisi: Konuşmamın içerisinde de söyledim, özellikle lastik iş kolları, lastik sektöründe, Kocaeli'ndeki grev ertelemenin millî güvenlikle ilişkisi ve ilintisi nedir? Aynı şekilde kristal işleyen, cam sektöründeki grev ertelemelerinin millî güvenlikle ilişkisi ve ilintisi nedir? Bunlarla ilgili cevap almak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; Savunma Sanayii Müsteşarlığı ve Savunma Teknolojileri Mühendislik Ticari şirketi arasında bir iş birliği yürütülmektedir. Savunma Sanayii Müsteşarlığı aslı ve sürekli işlerini kendi personeli yapması gerekirken aynı zamanda danışmanlık hizmeti aldığı ve bir özel hukuk tüzel kişisi olan Savunma Teknolojileri ve Mühendislik Ticaret Anonim Şirketten bu hizmeti aldığı vurgulanmaktadır, Sayıştay raporunda ve bu şirkete Savunma Sanayii Müsteşarlığının bütçesinden daha fazla para ödendiği belirtilmektedir. Gelecek günlerde de bu hizmet alma devam edecek midir? Kara Kuvvetlerinden, Deniz Kuvvetlerinden, Hava Kuvvetlerinden son beş yılda kaç kişi ayrılmıştır? Bazı yayın organlarında Deniz Kuvvetlerinin komuta kademesine atanacak rütbede subay bulunmadığına ilişkin haberler çıkmaktadır. Bu haberler doğru mudur?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Soysal...

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

Sayın Bakanım, birkaç yıldır büyükşehirlerden Ankara, İstanbul, İzmir gibi yerlerden bu usta ya da acemi birliklerinin sosyoekonomik durumu daha düşük olan küçük illere nakledilmesiyle ilgili bir çalışma olduğunu biliyorum. Bu çalışma ne aşamadadır? Eğer böyle bir kararınız varsa, Yozgat gibi, Gümüşhane gibi illerin de bu şeyden istifade etmesi noktasında ben sizlere hatırlatmak isterim Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Üstün...

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Ertuğrul Bey benim soracağım soruyu sorduğu için...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum size de.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Onun yerine ben sorayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Son soru Sayın Zozani, kırk saniyeniz var.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakanım, ben gelir gider tablonuzda, bütçe tablonuzda anlamadığım başlıklar var, lütfen bize izah edin. Mesela diyorsunuz ki: Geçici personel gideri, diğer personel, ardında bir kalem daha geçici personel var. Taşeron mu çalıştırıyor Türk Silahlı Kuvvetleri? Bilmiyorum yani. O taşeron sistemi var mı sizde de?

Bir başka kalemdede mal ve hizmet alımı giderleri başlığı altında, hepsi bir olacak olan şeyler varken, bir olması gereken yolluklar, görev giderleri, hizmet alımları, temsil ve tanıtma giderleri. Bütün bunlar neyi ifade ediyor vatandaş?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu Jandarmanın İçişleri Bakanlığına bağlanması, sivilleştirilmesi konusunda siz Millî Savunma Bakanı olarak, sivil kesim ile asker arasında duran birisi olarak hangi görüştesiniz? Onu öğrenebilir miyim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son soru Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, 13 Kasım 2014 Irak ile Suriye ilişkilerimizi hep konuştuk. Xurşid Selim Doski Irak Genelkurmay Başkanı oldu. Yani bir Kürt Türkiye'de olamadı ama Irak'ta oldu, inşallah...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Devlet Başkanınız var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçeler üzerindeki soru işlemi de tamamlanmıştır.

Şimdi Sayın Bakana görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere söz vereceğim. Sayın Bakanım, yarım saatte lütfen toparlayalım en fazla.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sorularımıza cevap alalım Sayın Bakan ama bir saat sürebilir.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bedelliği öne alın Sayın Bakan.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Süre sınırı yok Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bedelliden de başlayalım. Ki merakları da gidermiş olalım.

ADNAN KESKİN (Denizli) – 4 tane zengin çocuğunun beklentisi o.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Muhterem Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; öncelikle tüm Komisyon üyelerine eleştirileri için, değerlendirmeleri için, soruları için sonsuz teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ve milletvekillerimize efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tabii, Komisyon üyesi olmayıp da dışarıdan gelen milletvekillerimize hassaten teşekkür ediyorum. Biz istiyoruz ki fikirler yarışsın, inşallah vatandaşımız her fikri duysun. Sonuçta vatandaşın gözü terazidir. Bu terazinin şaşırtığı görülmemiştir. Vatandaş herkesi dinliyor, hangisinin doğru hangisinin yanlış olduğuna karar veriyor. Vatandaşı aldatılabilmek mümkün değildir. Eğer vatandaş aldatılır gibi görüyorsa bilin ki eksiklik vatandaşta değil kendimizdedir. Vatandaş her zaman terazi... Bunun da adı popülizm değildir. Bu ana kadar vatandaşın yanıltıldığı görülmemiştir. O bakımdan tüm milletvekili arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ediyorum. Efendim, sıraya da bağlı olmaksızın, bir bütün olarak değerlendirme ve sorulara cevap vermek istiyorum.

Bedelli: Tabii, baştan bir cümle söyleyeceğim. Diyecek ki arkadaşlar "Kesin cevap verin." Ama hiçbir zaman benim verdiğim cevap da bir kesin cevap olmayacaktır. Onu çok net söyleyeyim. Neden? Çünkü muhakkak ki ben ülkenin, Hükümetin görevlendirmiş olduğu bir Millî Savunma Bakanımı. Millî Savunma Bakanlığı olarak da Genelkurmay Başkanlığımız var, Başbakanlık var, bir de Cumhurbaşkanımız var ve üstünde de Başkomutan sıfatı var. Genelkurmay Başkanlığımız kendi Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını hem Başbakanlığa hem Millî Savunma Bakanlığına bildirir ve haftalık görüşmeleri vardır. Hem Başbakanla görüşmeleri vardır hem Cumhurbaşkanımızla görüşmeleri vardır. Dolayısıyla da verilen görüşler güne ilişkindir, şartlar değişince dolayısıyla o görüş de değişir. Bunu çok net bir şekilde söyleyeyim.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin asker kaynağı, hâlen, çeşitli nedenlerle sürekli olarak azalmaya devam etmektedir. Bunlarından en önemlisi 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren... Askerlik biliyorsunuz, 2003 yılında on sekiz aydı. Biz önce on beş aya düşürdük. Ondan sonra da 1 Ocak tarihi itibarıyla –bu yılın– on iki aya düşürdük. Dolayısıyla, askerliğin on sekiz aydan önce on beş aya, on beş aydan sonra on iki aya düşürülmesi Silahlı Kuvvetlerin mevcudiyetinde bir azalmaya yol açtı. Bunun sonucunda erbaş ve er destekleme oranları düştü. Bundan şey yok. Bir önceki yıla göre muhakkak ki düşmüştür. Bu tarihe kadar eğitim birliklerinden 1, kıtalarda 4 tertip olmak üzere, 5 tertip erbaş, er mevcuttur, bu tarihten sonra eğitim birliklerinde 1, kıtalarda 3 olmak üzere toplam 4 tertip silah altında bulunmaktadır. Söz konusu düzenleme sonucunda Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan erbaş, er sayısı yaklaşık olarak 70 bin azalmıştır. Ayrıca, bildiğiniz gibi nüfus artış hızı yavaşlıyor. Herkes bunda hemfikir. Artık çok çocuk yapanlar yok, ne teşvik verirsiniz verin istediğiniz nüfus artış hızına gelemeyeceksiniz. Askerliği tecil edilen ve erteli yükümlü miktarı artıyor. Üniversiteye gidenler 2002 yılında, işte, 100 kişiden üniversite çağına gelmiş 14 kişi üniversiteye giderken şimdi 38 kişi gidiyor. Yani üniversiteye

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

giden öğrenci sayısı da arttı. Şu da bir gerçektir ki: Önceden bütün üniversiteler Ankara, İstanbul birkaç tane Adana, İzmir varken şimdi hemen hemen her ilde üniversitemiz var. İşte Konya, Kayseri, Antep, Diyarbakır'da olacak yakında birden çok üniversitelerde var. Yani üniversite sayıları da arttı. Dolayısıyla da üniversite sayısının artmasıyla birlikte, üniversitelere giden öğrencilerimizin, evlatlarımızın sayısının artmasıyla bile kısa dönem erbaş, er mevcudu artıyor. Yani uzun dönem on iki aya gidenler değil altı aya gidenler artıyor.

Yine mevcut destekleme oranının düşüklüğü ve yukarıda belirtilen sebeplerle destekleme oranındaki sürekli azalış dikkate alındığında kamuoyunda da bedelli askerlik talebi var. Bu talep olduğundan dolayıdır da, işte, bizim şimdiki Başbakan Yardımcımız Numan Kurtulmuş Bey vatandaşın, halkın taleplerini siyasete aktarıyor. Biz ister gözümüzü yumalım, ister yummayalım. Bugün Sayın Ayaydın da söyledi, "Durmadan e-mail'im doluyor." Gaziantep Milletvekili de söylüyor, Nejat Bey de "Mutlaka böyle bir talep var." diyor. Böyle taleplerin olduğunu görmemizden gelemeyiz, bir talep var, ancak durum da bu.

Peki, Silahlı Kuvvetlerimiz bu coğrafyada ve bu anda... Biraz önce bir şey söylediğimde arkadaşlarımdan birisi onu eleştiri gibi gördü ama Levent Bey onu doğru gördü. İnanın bu coğrafyada yarın ne olacağını bilmiyorsunuz. Bakın, dün Ermenistan helikopteri Azerbaycan tarafından düşürüldü. Peki, Ermenistan da diyor ki: Çok acı şekilde karşılığını vereceğiz. Diyor ki bir milletvekili: "Bunu sen gör." Hem Ermenistan'ı tahmin edeceksin hem Azerbaycan'ı tahmin edeceksin, yetmez, Rusya'nın da ne yapacağını tahmin edeceksin, burada Fransa'yı, Almanya'yı, Amerika'yı da çünkü bunlar da bu ihtilafta etkili. Bunları göreceksiniz. Ukrayna'ya ait olan Kırım yarımadasına önce bağımsız devlet statüsüne gelmiş, sonra da Rusya'ya ilhak edilmiş bir durumda, uluslararası hukuka aykırı. Ukrayna'nın doğusundaki bölgelerde, işte, bir halk oylaması yaptılar, bağımsız yapılanmalar oluşmuş.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Suriye'ye biz gireceğiz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Suriye'ye biz girmeyeceğiz. Eğer ki Cumhuriyet Halk Partisi deseydi ki: Kobani'ye girelim. "Kobani için tezkere getirin, biz destekleyelim." sözü söylendi. Bu ne demek? "Kobani'ye girelim." demek. Bir başka arkadaşlarımız olsa, içinde...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tezkere geçirdiniz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, biz teenniyle, geçmişte gelen tecrübeyi alarak, elinizde bir güç varsa, imkân varsa eğer bu gücü kullanmayacağınızı söylerseniz, o zaman o güç sizin gücünüz olmaktan çıkar. Elinizdeki gücü kullanacağınız doğrultusunda karar alırsanız, o güç sizin gücünüz olur ve caydırıcılık fonksiyonunu kazanırsınız.

Bir başka arkadaşlarımız da hadi Irak'a girelim, daha ne bekliyoruz diyorlar. Dolayısıyla, biz ne Irak'a ne Suriye'ye bu milletin menfaati, çıkarı gerektirmedikçe hiçbir yere girmeyeceğiz. Ancak ülkemizin çıkarı, menfaati neyi gerektiriyorsa o noktada da üzerimize düşeni yapmaktan da çekinmeyeceğiz.

Dolayısıyla, bu çevredeki durum inan hiçbir ülkede olmadığı kadar Türkiye... İşte, çevresinde bir ateş yanıyor, hiç kimse ateş yanmıyor diyen var mı? Gürcistan'ın hâlâ bir bölümü işgal altında veya Güney Osetya ile Abhazya bölümü diyelim, Rus birlikleri orada. Uluslararası tanınmış sınırlarını şu anda Gürcistan kullanamıyor kendi vatanının bir parçasını. Azerbaycan'ın beşte 1'i kendi ifadeleriyle "20 faizi" işgal altında. Dağlık Karabağ ve onun dışında Laçın Bölgesi de öyle, dolayısıyla oradalar.

Bakın, IŞİD diye bir terör örgütü çıkmış, uluslararası sınırları tanımıyor. Gitmiş, Irak'tan bir bölümünü almış kontrolüne, bir kısmını Suriye'den almış, ara sıra da Lübnan'a gidiyor. İşte, Libya'daki bir şehir "Biz IŞİD'e bağlılığımızı bildirdik." diyor. Yani her an değişecek bir statü var. Dolayısıyla da risk ve tehdit var. Bu risk ve tehditlere karşı da Türkiye'nin güçlü olması lazım.

Ben şunu söyledim: Sınırın dışındaki eşkiya eğer Irak ile Suriye arasındaki sınırı tanımayıp oraya gidiyorsa, Lübnan ile Suriye arasındaki sınırı tanımayıp oraya gidiyorsa ancak Ceylânınar'da duruyorsa, Suruç'ta duruyorsa herhâlde bunu kâğıt üzerindeki çizgiler durdurmuyor. Eşkiyayı kâğıt üzerindeki çizgi ve sınırlar durdurmaz. Ne durdurur? İşte Türkiye'nin gücü durdurur. Türkiye'nin buradaki en somut gücü de Türk Silahlı Kuvvetlerinin gücüdür. Türk Silahlı Kuvvetleri tarihinde olmadığı kadar güçlüdür. Bunu çok net söylüyorum. Hepimizin ordusudur, hepimiz o, ordusunun sağlamış olduğu güvenlik ortamıyla da çok rahat konuşabiliyoruz. Silahlı Kuvvetlerimizi de eleştirebiliyoruz. Hatta bazı arkadaşlarımız Silahlı Kuvvetlerimizin mensuplarına taş da atabiliyorlar ama Silahlı Kuvvetlerimiz hepimizin ortak ordusu. Hem BDP'nin hem MHP'nin hem CHP'nin hem AK PARTİ'nin hiç kimsenin değildir. İşte bizi koruduğu için IŞİD buraya gelemiyor, bizi koruduğu için o Şengal'da, Sincar dağlarındaki, işte, aynı kültür coğrafyasını paylaştığımız kardeşlerimiz gibi yerimizden yurdumuzdan edilmedik. Biraz önce söyledim, "Türkiye barış adasıdır. Emin limandır." dedim. Gerçekten de öyledir. Türkiye'ye işte Ezidiler geldi, Türkiye'ye Suriye'den Araplar geldi, Türkiye'ye Irak'tan Araplar, Kürtler geldi, Türkmenler geldi. Ateş olan bölgeye gelir mi? Yuvası yıkılmış, yakılmış; tehdit var, risk var ondan sonra Türkiye'de aynı durum olsa Türkiye'ye gelir mi? Niye geliyor? Biliyor ki evladı burada güven altında, hanımı burada güven altında, kendisi güven altında, burası emin bir yer. Bunu hep beraber sağladık. Biz birlik ve beraberliğimizi devam ettirsek inşallah bu coğrafyada herkesle -Hasip Bey de söyledi- bütün kardeşlerimizle bir olmak istiyoruz, ayırım istemiyoruz, birlik istiyoruz, beraberlik istiyoruz. Herkesi eşit vatandaşlık temelinde 77 milyonu, bunun ötesinde de bu coğrafyadaki her insanı... Bu sınırları da biz çizmedik, gönüllerimizde de kardeşlerimizle de bir sınır yok. Bunun için de bir Ezidi İran'a gitmekten Türkiye'ye geliyor. Eğer bunun üzerine bir Kürt kardeşim İran'a veya başka bir ülkeye veya niye Ürdün'e gitmiyor, bir başka ülkeye gitmiyor, buraya geliyor? Çünkü, biliyor ki dedesinin vatani burasıydı. Gidin, Çanakkale'ye bir bakın, Çanakkale'de şehitler arasında Selahaddin'den gelen de var, Erbil'den de gelen var, Kudüs'ten de gelen var, Şam'dan da gelen var, Elbasan'dan da gelen var. E, dedeleri bu topraklar için can verdi. Eğer can vermeseydi biz burayı özgür olarak yaşamazdık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

Bir cümle daha, yine biraz önce bir arkadaşım söyledi, şehitlere sahip çıkmak sizin vazifenizdir, sadece benim vazifem değil, 77 milyonun vazifesidir, herkesin vazifesidir, onlara özen göstermemiz lazım, onlara saygı göstermemiz lazım, onların içinde bulunduğu hassasiyeti dikkate alarak davranmak lazım.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Belediye Başkanı göstermemiş Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – İşte, biz herkese söylüyoruz. 77 milyon, belediye Başkanı da o 77 milyonun dışında mı? 77 milyon gösterebilir, artı 1 belediye Başkanı da gösterebilir, denmez ki. Türkiye Cumhuriyeti 77 milyon, herkesin...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bu söylediklerinizde mutabıkız.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Dolayısıyla ama orada sorularda var. İşte, “Göstermesi gerekmez mi?” diyor, biz de onu söylüyoruz. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Çiray, böyle bir usulümüz yok burada.

Arkadaşlar, müdahale etmeyin.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Yine, bedelliyle ilgili: İşte, arkadaşım, Genelkurmay Başkanımızın işte, ben Türkiye’nin bu içinde bulunduğu durumu söylüyorum, eğer bu Türkiye’nin içinde bulunduğu durumu söylemeden, Irak’ı görmeden, Suriye’yi görmeden, Ermenistan-Azerbaycan arasındaki durumu görmeden, kuzeydeki Rusya’nın Ukrayna’daki ve Kırım’daki durumunu görmeden, Doğu Akdeniz’deki son gelişmeleri görmeden de ya, arkadaşlar, bu gelişmeleri görmeyin... Dün siz bedelli askerlik çıkardınız, 100 bin asker geleceğini söyledik, 70 bin kişi başvurdu eğer bir yerde 100 kişi söylüyorsanız 70 bin kişi geliyorsa siz hedefinize ulaşmışsınız demektir.

Şimdi, arkadaşlarım soruyor, acaba kaç kişi...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 10 milyon bakaya var.

BAŞKAN – Sayın Zozani, müdahale etmeyin ya!

Sayın Bakan sabahdan beri sizlere müdahale etmedi.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Şimdi onu söyleyeceğim, Adil Bey’e onu söyleyeceğim.

“Bedelli askerlikten yararlanabilecek yükümlü sayısı ne kadar?” diye soru var. E, bu soruyu da şöyle cevaplamak lazım: Eğer bedelli askerlik kapsamını yaş 30 diye kabul ederseniz 400 bine yakın, eğer yaşı 29’a düşürürseniz 450 bine çıkar, eğer yaşı 28 dersiniz 534 bine çıkar, eğer yaşı 27 dersiniz 600 binin üzerine çıkar, eğer yaşı 26 dersiniz 750 bine çıkar. Dolayısıyla, bir yaş söylememek lazım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 18’e düşürürsek gerek kalmaz zaten.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – 917.690’a yani 1 milyona yakın olur 25 olursa yaş.

Peki, son olarak, bununla ilgili kararı kim verecek? Genelkurmay Başkanlığımız çevremizdeki durumu söyledi, ihtiyaç durumunu da söyledi, askerlik destekleme oranını da söyledi. Dolayısıyla, Genelkurmay Başkanlığımız kurumun içindeki uzman, ihtiyacı belirleyen kurum. Görüşleri olarak Başbakanlığımıza ilettik, Sayın Başbakanımız ne karar verirse, bu ortamda bu gerekmez derse ona karar verecek, o kesinleşecek -onu diyeyim- durumun özü budur.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakan, bir ahlaki boyutu yok mu bunun?

BAŞKAN – Sayın Keskin, lütfen, müsaade edin.

Sayın Bakan, siz devam edin lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Talep var, bu talebi dikkate alarak Türkiye’nin de ihtiyaçlarını, çevresindeki ateş çemberini de dikkate alarak Genelkurmay Başkanlığımız da görüşünü söylüyor, ondan sonra da sonuçta Başbakanımız karar verecek; bunu diyeceğim.

“Profesyonel askerliğe geçmek gerekir mi?” Bununla ilgili de Almanya Savunma Bakanı geldi, biliyorsunuz, zorunlu askerlik vardı, zorunlu askerliği kaldırdık demediler, zorunlu askerliği askıya aldık dediler. Hollanda Savunma Bakanı geldi, “Zorunlu askerlik vardı, askıya aldık.” dedi, kaldırdık demediler.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Seferberlik hâlinde de mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, hayır, onu söylüyorum.

Peki, niye yaptık diyorlar? Diyorlar ki: “Genç bulamadık İsmet Bey.” Eğer çağırdığınız insanlar genç olmazsa yani nüfus yaşlanırsa Türkiye’nin de gideceği nokta da orası olacaktır. Çağırdığınız genç sayısına erişemezseniz o zaman siz otomatik olarak profesyonel askerliğe geçmek zorunda kalırsanız. Şu anki sayımızı söylemek isterim, Silahlı Kuvvetlerimizin bugünkü sayısı itibarıyla -bakın, o sayıyı veriyorum- üçte 1’inden -yüzde 35- fazlası profesyonel. Uzman personel nedir burada? Subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaşı hepsini üst üste koyduğumuzda -tabii, jandarma ve sahil güvenlik de dâhil- 622.932 personelimiz var.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, kadroları kapalı oturumda yapacağız ya.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Efendim, o doğrudur, böyle oldu ama İnternet sitesinde hepsini yayınlıyoruz yani, bizim gizlimiz saklımız yok. Doğru, kanun da o da var, bu var fakat bu eskide kaldı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakan, bu yüzde 35’i silah altında mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Tabii, tabii.

Yani, ben şunu diyorum: Bir ordun 600 bin ise...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne fark ediyor? Bir yere müdahale etmedikten sonra 500 bin olsa ne yazar, 1 milyon olsa ne yazar?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Yani, siz müdahale etmemizi mi istiyorsunuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, onu demiyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Hiç merak etmeyin, 77 milyon memnun.

Dolayısıyla da eğer bir silahlı kuvvetlerin sayısı 600 bin ise bunun içerisinde 100 bin astsubay var, 40 bin subay var, uzman jandarma 23 bin, uzman erbaş 56 bin ve sözleşmeli erbaş 3.600, toplam bunu koyduğunuzda 219

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

bin. Demek ki 219 bin kişiye -yükümlü veya zorunlu vatan görevini yapanların dışında- her ay biz aylık ödüyoruz. Dolayısıyla, bunlar profesyonel, 219.798, üçte 1'ini geçmişiz. E, nüfus artış hızı böyle düşerse, gençleri bulamazsak hiç şüphemiz olmasın ki Türkiye'nin de gideceği nokta profesyonel ordudur.

Bir başka husus: Sayın Genelkurmay Başkanımızın "Çözüm sürecinden benim haberim yok." demesi. Genelkurmay Başkanımız, biliyorsunuz, Millî Güvenlik Kurulunun üyesidir, Millî Güvenlik Kurulunun ayrıyeten Terörle Mücadele Yüksek Kurulunda da Genelkurmay Başkanımızın yardımcısı olan Genelkurmay İkinci Başkanı mutlaka toplantıya katılır. Hem Jandarma Genel Komutanı katılır hem Kara Kuvvetleri Komutanı katılır, Genelkurmay İkinci Başkanı katılır, talep üzerine de ilgili kimseler katılır. Dolayısıyla, gerek MGK'da konuşulanlardan gerek terörle mücadelede konuşulanlardan gerek her hafta Başbakanla ve Cumhurbaşkanımızla konuşan Genelkurmay Başkanımızın haberi olmaması mümkün mü? Haberi var. Peki, bu neden anlaşıldı? Ancak, bunu şöyle anlamak lazım: Bana da bilgiler askerin Bakanı olarak Genelkurmay Başkanlığımızdan -işte, Müsteşarım da var- her hafta basında çıkan haberlerle veya bir olayla bilgi notu gönderilir. Kişiye özel de olabilir, genelde bakanla ilgilidir. Dolayısıyla, iki kurum arasında da bir engel yoktur yani benim bildiğimi Genelkurmay Başkanımız da bilir, Genelkurmay Başkanlığından bize gelen bilgilere göre de biz de biliriz. Peki nedir? Bununla ilgili kanunu yeni çıkardık, biraz önce arkadaşım dedi ya: Siyasetin üzerine düşeni yapmasıdır. Dolayısıyla, bu kanunun çıkması aşamasında hangi kelime çıksın, hangi kelime yapsın... Genelkurmay Başkanımıza o sorulduğu tarihe bakın, ya mutlaka "Kanunun son durumunu görmedim." anlamındadır, yoksa çözüm süreci konuşulan bir şey.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Bakan, çok açık, "Yol haritasını bilmiyorum."

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Güzel, yol haritası henüz tamamlandı mı? İşte, herkes belli bir aşamada yapacaklar. Diğer arkadaşlarımız da diyor ki: "Detaylı olarak biz de bilelim." Dolayısıyla, ondan sonra Bakanlar Kurulu bununla ilgili kanun çıktıktan sonra, Bakanlar Kurulu kararı ne zaman çıktı? 1 Ekim diye düşünüyorum. Komisyonlar kurulacak. İşte, dolayısıyla da dört başı mamur, hiçbir eksiklik...

Arkadaşlar, otuz yıldır süren, kırk yıldır süren bir olay, belki de kimilerine göre çok daha fazla eskiden beri devam eden bir olay. Dolayısıyla, bu çatışmanın olduğu bir dönemde, insanların ön yargılarının gerçeğin önüne geçtiği bir durumda, bunu birdenbire bekleyebilmek mümkün değil.

Bizim diğer partiler gibi bir kolaylığımız yok. Nedir o diğer partilerimiz? Bunu çok net söylüyorum: Eğer bizim olduğumuz kadar, AK PARTİ kadar Güneydoğu'da CHP de MHP de olsaydı belki Güneydoğu'daki sorun bu dereceye gelmezdi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Helal olsun ya!

ADNAN KESKİN (Denizli) – Siz görevinizi yapmazsanız böyle olur.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Siz bu hâle getirdiniz, on iki yıldır iktidarsınız.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Kesinlikle gelmezdi, yok, çok net söylüyorum, kesinlikle gelmezdi.

Yok, hiç öyle değil. Bir partinin orada teşkilatını kurması için Hükümetten izin almasına gerek yok. Siz oraları boşalttığınız için orası âdeta iki partiye kaldı, birisi HDP-BDP'ye diğeri de AK PARTİ'ye. İsteriz ki siz olun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz hiç gitmiyorsunuz herhâlde, bizim bütün illerde teşkilatımız var.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Buna çok seviniriz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Çok ucuz polemik yapıyorsunuz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Yok, arkadaşlar, ondan yok.

Dolayısıyla, eğer siz olsaydınız orada bizim bu işlerimiz daha kolay olurdu. Dolayısıyla, çözüm sürecinin daha henüz haritası netleşmedi ki o son durumunu bilelim, üzerinde çalışılıyor, her gün yeni bir şey yapılacaktır. (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakana niye müdahale ediyorsunuz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – MHP'yi sen bırak, kendi korucularını bir koru bakalım!

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Bakan...

BAŞKAN – Sayın Günal, Sayın Çiray, böyle bir usulümüz yok bizim bu Komisyonda yapmayın!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bingöl'ün dağlarında vatandaşını koruyamıyorsun, asker sayısından bahsediyorsun. MHP her yerde var, bütün il başkanlarımız orada duruyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Mehmet Bey, çok doğru, samimiysen Hakkâri'de miting yap, mitingine ben katılacağım. (Gürültüler)

BAŞKAN – Müsaade edin arkadaşlar ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, sorulara cevap verin.

Sayın Başkanım, sorulara cevap vermiyorsa kapatın bunu, gerek yok.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Sorulara cevap veriyorum, duyarsan. Silahlı Kuvvetlerde en fazla... (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Halktan fazla koruma gidiyor senin gittiğin yerlere. Başbakanın etrafındakilere bak!

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Adnan Bey, bir taş değse bize değer, gidin orada size bir saldırı yapılmışsa bize gelin. Yok öyle bir şey.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Vatandaş ölüyor sokakta, askerini öldürüyorlar.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Eğer gidemiyorsak senin ayıbındır, benim değil.

BAŞKAN – Sayın Keskin, o sıralarda siz de oturdunuz, yapmayın, yakışmıyor. (Gürültüler)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Bu, bugünün olayı değil veya onun failleri de yakalandı ve yargıya teslim edildi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, direkt, sorulara gelin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Özgür Suriye Ordusu’nun ABD tarafından eğitim aldığı...

BAŞKAN – Sayın Çetin, yerinize oturun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Silahlı Kuvvetlerimizdeki intiharlarla ilgili de çok büyük bir ihtilaf vardır.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Özgür Suriye Ordusu’nun eğitimini sordum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Seni terk ediyoruz, tarihe havale ediyoruz seni.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Alınan tüm önlemlere rağmen vefatla sonuçlanan ecel, hastalık, intihar, silah, iş kazası, iş güvenlik olaylarında personelin ölüm sebebinin zihinlerde hiçbir soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanması maksadıyla...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Hamaset yapıyorsunuz, sorulara cevap vermiyorsunuz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – ... garnizon komutanlıklarınca vefat haberinin alınmasını müteakip emniyet ve kaza önleme konularında...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Masal anlat sen, masal!

(CHP ve MHP milletvekilleri Komisyon salonunu terk ettiler)

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – ...tecrübeli askerî bir üst subay, mümkün olmaması durumunda tecrübeli bir subay ve tabipten oluşan bir heyet teşkil edilmekte ve anılan personelin bizzat evine gidilerek ailesiyle yüz yüze görüşerek olayla ilgili bilgi verilmektedir. Vefat haberinin verilmesini müteakip özlük işlemlerinin tamamlanmasına kadar aileyle irtibatın sürdürülmesi sağlanmaktadır. Aile, ilgili birlik komutanlığınca kaza olayının meydana geldiği tarihte kuruma davet edilmekte, davetin aile tarafından kabul edilmesi durumunda aile, tabur, alay veya tugay komutanı veya eşiti adli müşavir, personel şube müdürü ve tabip personelden oluşan mihmandar heyet tarafından karşılanarak...

BAŞKAN – Sayın Bakan, sizden ricam, salonda bulunan arkadaşlarımızın sorularını lütfen cevaplayın, diğerlerini yazılı olarak gönderin.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tamam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ben tek başıma dinleyeceğim, bütün sorulara cevap bekliyorum.

BAŞKAN – Sadece Sayın Çam’ın sorusunu rica ediyoruz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Özellikle, olaya şahit olan kişiler, birlik komutanları ve arkadaşlarıyla görüşmeleri sağlanmaktadır. Verilen belgeler dışında, otopsi raporu ve talep edilmesi hâlinde talep edilen belgelerin adli makamlardan talep edilmesi konusunda aileler bilgilendirilmekte. Ailenin olay yerine gelmek istememesi durumunda ailenin bilgilendirme isteği dikkate alınarak kaza, olay hakkında ayrıntılı bilgilendirme, ilk hafta içinde aile yakınlarının katılımıyla, ailenin evine en yakın konumlu askerî birlikte garnizon komutanlığı ve ilgili birlik komutanlığı koordinesinde birliğinden asgari binbaşı rütbesinde bir heyet başkanı, adli müşavir, tabip ve ihtiyaç duyulan diğer personelden teşkil edilecek bir heyet tarafından yapılmaktadır.

Ancak, ne yaparsak yapalım, evladı askeriye de intihar etmiş bir aileye kendi evladının intihar ettiğini kabullendiremiyoruz, bir şekilde, şüpheli ölümler olarak adlandırılıyor. Bunun içerisine de biz Meclise sunacağımız yeni bir kanun tasarısında, sadece bu olaylara yönelik olarak asker kişilerin kıta, karargâh ve kurumlarda ya da görev esnasında veya görev yerlerinde ölümü hâlinde, soruşturma veya kovuşturma sürecinde yasal mirasçıların temsil etmek üzere kendilerinin seçtiği bir avukat vekil görevlendireceğiz ve bu avukatın ücretini de jandarmaysa İçişleri Bakanlığı, eğer ki Millî Savunma Bakanlığına bağlıysa Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden ödeyeceğiz. Dolayısıyla, olayın olduğu ilk andan en son kovuşturma ve dava aşamasının süresine kadar ailenin seçmiş olduğu bir avukat, ola ki aile avukatını seçmiyorsa o zaman da Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu’na baroya talepte bulunacağız, baro tarafından bir avukatın gönderilmesini sağlayacağız. Bunu yapacağız ama yine de aileleri ikna edebilir miyiz...

HAŞİP KAPLAN (Şırnak) – O ailelere sosyal güvenlik sağlayacak mıyız?

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen müdahale etmeyin.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – O da ayrı bir husus.

BAŞKAN – Sayın Bakan, tekrar söylüyorum, burada bulunan arkadaşların sorularına cevap verelim lütfen.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI İSMET YILMAZ (Sivas) – Tamam efendim.

Bununla ilgili de gerçekten intihar –efendim, herkesin ortak sorusu olduğu için söylüyorum- büyük bir problem. Bu problem hiç de görüldüğü kadar basit değildir. Tabii, ben, bana gelen soruya hazırlanan cevaplarda uzman arkadaşlardan görüş alınır, o görüşlerin altına okuyarak imza atarım. Dolayısıyla, psikolojiyle ilgili veya intiharla ilgili bir talep olursa sadece bir siyasetçi veya bir hukukçu olarak İsmet Yılmaz’ın cevabı olarak görmemek lazım, bir kurumun ortak görüşü olarak... Psikologlar, psikiyatristler de diyor ki intiharın bir sarîh etkisi vardır. Bakın, Türkiye’de bakan intihar etti, Türkiye’de profesörler intihar etti, Türkiye’de rektörler intihar etti, sadece Mehmetçik değil yani genç subaylar, astsubaylar değil. Ama, onun için diyoruz ki bu gerçekten ciddi bir problemdir. Sadece -basit gördüğümüzü söylemiyoruz- Türkiye’deki Silahlı Kuvvetlerde veya Türk halkında olan da bir problem değildir. Kim ne biliyorsa, kim nasıl bir katkıda bulunacaksa lütfen bize gelsin, katkısını söylesin, bunların hepsini biz yerine getirmeye hazırız diyoruz.

Normalde askere geldiği zaman gerek psikiyatristle gerek psikiyatriyle danışmanları veriyoruz, kendisine bir arkadaş da veriyoruz, hiçbir dönem ayrılmamak üzere. Eğer, tedaviye ihtiyacı varsa veya dinlenmeye, bunu da. Yine, bazılarında silah dahi verilmiyor görev yaparken, bazılarında silahın içinde mermi dahi verilmiyor. Ancak, buna rağmen de böyle intihar olaylarının olduğu da görülüyor.

Bizim vazifemiz sağlam aldığımız Mehmetçik’i anne babasına sağlam olarak teslim etmek. Diğer, bizim bir şekilde ayırbımızdır, bizim bir tarafımızda eksikliğimizdir. İnşallah, bir şekilde vatandaşla da... Ama, şu da bir gerçek ki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

intihar sadece askeriye de olmuyor, dışarıda da oluyor. Yani, ailesindeki problemi buraya taşıyan da var. Tabii, buradaki sıkıntılardan dolayı da gerçekleşen olmuş olabilir ama hepsinin hakkında savcı soruşturma yapıyor. Ola ki bu savcının yetersiz kaldığı durumda da ailenin seçmiş olduğu avukatın soruşturmanın her safhasında bu olaya müdahil olmasını istiyoruz ki aileler mutmain olsun.

2004'te -hem astsubaydan, uzman erbaştan, subay da var- 1 subay, 7 uzman erbaş, 6 astsubay, 87 erbaş intiharı toplam 101'ken geçen yılın rakamını vereyim, yine 1 subay intihar ediyor, 9 astsubay, 2 uzman erbaş, 59 da erbaşla toplam 71. Yani, bir düşme var. Dolayısıyla, inşallah, gönül arzu eder ki bu sifıra düşsün. Ama, inşallah, kim ne katkıda bulunuyorsa bu konuda gelsinler, katkıda bulunsunlar, biz bunun hepsini yerine getirmeye hazırız diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, soruların geri kalanına yazılı cevap verebilirsiniz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – OYAK konusunda ise Adil Bey'in sorusundan dolayı da OYAK'ın kendi özel bir kanunu var. Ancak, şunu söylüyorum, özel kanunda diyor ki: Burası özel hukuk hükümlerine tabi. Eğer, bu yasayı değiştirirsek yine Meclis yetkili, özel hukuk hükümlerine tabi değildir. Meclisteki komisyonu KİT'tir, "KİT Komisyonuna haber vermesi gerekir." dersek onlar da buna tabi kalırlar, birinci husus bu. Yasal özel hukuk hükümlerine tabi derler. Ancak, şunu ben biliyorum, özel hukuk hükümlerine tabi de olsa bir Meclisten sorulan sorulara bilgi verilmesi lazım. Dilekçe Komisyonumuza pekâlâ OYAK'la ilgili gerek astsubaylardan, işte, yönetime katılıp katılmama, gerek yedek subaylardan şikâyetler geldiğinde Sayıştaydan da ve Maliye Bakanlığından da heyetler oluşturularak OYAK'ta inceleme yaptırıldı. Dolayısıyla, ben özel hukuk kişisiyim, başka özel hukuk kişisine inceleme yaptırmıyorsun ama bana böyle demedi. Dolayısıyla, OYAK'ın ne sorulursa Meclisimize yazıyla bilgi vermesi yükümlülüğündedir diye düşünüyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, yazı var Sayın Bakanım, tutanağı getirtelim.

BAŞKAN – Sayın Zozani, lütfen...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Bir başka husus, havuzlu çıkarma gemisinin -bir başka arkadaş 3 milyar dolar gibi bir rakam söyledi- değeri en minimum olanı 633 milyon avrodur, 3 milyar dolar veya avro değildir. O ihalede teklif veren RMK'nın yani Koç Grubuna ait olan tersanenin vermiş olduğu da 698 milyon avroydu. Bizim yapmış olduğumuz ihalelerde hepsini en düşük fiyata veririz. İki, Kalkavan Grubu... Samsun Milletvekili vardır CHP'de İhsan Kalkavan, eğer sorulursa Kalkavan Grubunun da hangi siyasi gruba yakın olduğu da öğrenilebilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Burada eğer ki sözlü cevap veremediklerim varsa bunları tek tek diyorum... Burada arkadaşlarım bilecek, Adil Bey, Levent Bey ve Hasip Kaplan başta olmak üzere bütün arkadaşlara yazılı cevap vereceklerdir.

Heyetinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bütçeler üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

PROGRAMLAR

Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Millî Savunma Bakanlığı 2015 yılı bütçesi ve 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Savunma Sanayii Müsteşarlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Savunma Sanayii Müsteşarlığı 2015 yılı bütçesi ve 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ün 32'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Sayın Bakanım, bu deminki konu, kadrolarla ilgili sizin önergeniz kapalı oturum. Burada bize bu kadrolar gizli ibaresiyle geldiği için biz bunları burada kapalı oturumda görüşmek mecburiyetindeyiz. Ancak, bu kadroları siz Genelkurmayın sitesinde paylaştığınıza göre bunun içerisinde... "Millî Güvenliğe ilişkin kadrolardan gizli kalması gerekenler..." şeklinde kanunda geçmektedir. Gelen şeyin içerisinde, burada görüşeceğimizin dışında, sizin sitede yayınlananın dışında bir şey varsa bunu gizli oturum yapalım. Burada kanunla bir düzenleme yok, bir teamül.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ İSMET YILMAZ (Sivas) – Muhterem Başkanım, bizim yayınladığımız şu an mevcutlar ancak sizdeki olanlar kadrolar. Kadrolar gizliliğini koruyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki teşekkür ediyorum.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Millî Savunma Bakanının 2015 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili 2015 yılı gizli fiilî kadrolarının görüşülebilmesini teminen İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturum kararı alınmasını arz ve teklif ederim.

Millî Savunma Bakanı
İsmet Yılmaz
Sivas

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bakanım, sizin uygun görmüş olduğunuz kamu görevlileri dışındaki arkadaşlarımızı, basın mensuplarını ve Komisyon üyesi dışındaki milletvekillerini de dışarıya alalım lütfen. Görüntü ve ses sistemini kapatalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

Kapalı oturuma geçiyoruz.
(Kapalı oturuma geçildi)

Kapanma Saati: 17.09

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.51

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli bürokratları, basını ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

10'uncu Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ile Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakanım söz verecektim ancak önce usul hakkında söz talebi var.

Tabii, söz talebi vermeden önce, ben bir uyarıda bulunmak istiyorum: Komisyon üyelerimiz, biliyorsunuz burası teknik bir Komisyon. İç Tüzük'ümüz gereği, Komisyonumuzun teamülleri ve İç Tüzük gereği belli bir çalışma disiplini var, Komisyon üyelerimizin de buna dikkat etmesi gerekiyor. Burada Komisyonumuzun sağlıklı bir şekilde çalışma yürütebilmesi için özellikle üyelerimizin buranın teamüllerine ve İç Tüzük'üne uygun davranmasını istihham ediyorum.

Sayın Çam, lütfen, baretinizi çıkarmanızı, Komisyonumuzun çalışma şartlarına uygun bir şekilde davranmanızı istihham ediyorum.

Evet, usul hakkında söz talebi var.

MUSA ÇAM (İzmir) – Usul hakkında konuşacağız Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Televizyonlar kameraları alsın.

Sayın Başkanım, böyle konuşulur mu?

BAŞKAN – Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Böyle bir şey olur mu ya?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kameralar yerine geçsinler Sayın Başkanım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sana ne ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, nasıl konuşayım burada ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Basın mensupları yerlerine geçsinler.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Aşağıda basın toplantısı odası var Başkanım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey var mı ya?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İzliyorlar.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Böyle bir usul yok.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Basına ayar mı veriliyor?

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, usul hakkında söz talebi var...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Açıklama yapacaksanız, basın bürosu var orada, gidin orada yapın.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, usul hakkında söz talebi var, veremiyoruz; arkadaşımıza söz verdik, konuşamıyor, lütfen...

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Kameralar sabitlensin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, önümüzü kapatıyorsunuz, arkadaşlarımızı göremiyoruz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Biz hep söylüyoruz “Göremiyoruz.” diye, o zaman iyiydiniz, şimdi mi rahatsız oldunuz?

BAŞKAN – Ya, lütfen, biz de söylüyoruz.

Arkadaşlar, lütfen...

Buyurun Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkanım, önce, tespitinize teşekkür ediyorum. Gerçekten İç Tüzük'e uyarak burada çalışmalarımızı götürürseniz bu Komisyonun amacına hizmet etmiş oluruz ama bu İç Tüzük hükümleri yalnız milletvekillerine, üyelerine mahsus değildir. Bakan olarak karşımıza gelen zatimuhteremler de bakanlık sıfatını kullanarak İç Tüzük'ü ihlal etmeye, muhalefete mensup milletvekiline hakaret etme hakkına sahip değildir.

BAŞKAN – Ne gibi?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Demokrasilerde demokrasi içselleştiren, onu bir yaşam biçimi kabul eden herkes muhalefetin...

Nasıl konuşayım Sayın Başkanım?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

BAŞKAN – Basın mensubu arkadaşlar, lütfen, omuzlarınızda indirin, ayaklığa takın. Lütfen, göremiyor kimse.

ADNAN KESKİN (Denizli) – ...vazgeçilmez bir demokrasi unsuru olduğunu kabul eder ama demokrasiyi parmak çoğunluğuna indirgeyen, çağın değerlerinden haberdar olmayan, demokrasiyi “Ben çoğunluğu aldım, istediğim gibi yorumlarım, istediğim gibi uygulamam.” diyen kafalar maalesef burada muhalefeti işlevsiz hâle getirecek girişimlerde bulunur.

Bundan evvelki oturumda, Millî Savunma Bakanı olarak buraya, karşımıza gelen Sayın Bakan, hiç bakanlık sıfatına yakışmayan bir üslup kullanarak hem yavru muhalefeti hem ana muhalefeti “Siz, Doğu ve Güneydoğu’ya gidemiyorsunuz.” diye yakışsız bir üslupla suçladı.

BAŞKAN – E, orada bunları söyleyebilirdiniz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Önce, Türkiye’de böyle bir mesele varsa, Anadolu coğrafyasının belli yerlerine gitmede güçlük varsa, hangi gerekçeden olursa olsun -yaşam güvencesi olmamasından, başka nedenden- bu, muhalefetin değil, iktidarın ayıbıdır.

BAŞKAN – Sayın Keskin, o oturumda niye söylemediniz bunları?

ADNAN KESKİN (Denizli) – On iki yıldır iş başında olan iktidarın Anadolu coğrafyasının her köşesinde siyaset adamlarının, sade yurttaşların özgürce konuşup, özgürce etkinliklerini sağlama koşullarını hazırlayamamıştır. Sayın Bakan muhalefet partilerini, mensuplarını suçluyor ama bir şeyi unutuyor. Kendileri oraya gittiği zaman, kendileri insandan fazla koruma ordusuyla oraya gidiyorlar; Başbakanı, Cumhurbaşkanı, kendisi.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hayret bir şey ya, siz kendiniz gitmiyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Haydi, gel, beraber gidelim oraya.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Şurada salonlara girerken bile kapılardan geçemiyoruz.

BAŞKAN – Bakın, Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Türkiye Büyük Millet Meclisine korku ve panik içerisinde 100 tane korumayla gelen insanların muhalefet milletvekillerine ve partilerine “Doğu Anadolu’ya gidemiyor.” demek ayıptır, yakışmıyor bu işler.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, geçen oturumda bunları söylemeleri lazımdı.

BAŞKAN – Bir saniye...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakanı kınıyorum, kınıyorum.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Başka bir oturumun tartışması bu.

BAŞKAN – Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bakın, biz, torba yasadan bu yana bütçe...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Bakan burada yok.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkanım, konuşturuyorlar ki.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Bakan burada yok, cevap hakkı doğuyor, lütfen bu Bakanlık hakkında konuşun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Cevap verseydi.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Niye müdahale ediyor Sayın Başkanım? Varsa bir şey, sepetlerinde bir pamuk varsa onlar da cevap versin.

BAŞKAN – Ama Sayın Keskin, bakın, önceki oturumda Sayın Bakan buradayken bunları söyleyebilirdiniz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ortam yoktu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Niye yoktu?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yoktu, ne ortamı vardı Sayın Başkanım?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Şimdi var.

BAŞKAN – Şimdi var mı?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Şimdi var.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Konuşunca “Susun.” diyorsunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – O olaydan sonraki ilk oturum bu.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, İç Tüzük’e göre, ilk oturumda benim söz alma hakkım var.

BAŞKAN – Buyurun ben söz verdim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – O da bekleyeydi madem.

BAŞKAN – Ama yani Sayın Bakan onun hakkında konuşacağınızı nereden bilecek yani, nereden bilecek?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bekleyecek elbette, bu hakareti yapıp kaçıp gitmeye hakkı yok.

BAŞKAN – Öyle bir şey yok, görevi bitmiş.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kaçıp gitmeye hakkı yok.

BAŞKAN – Sayın Bakan için böyle bir şey söyleyemezsiniz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kaçıp gitmeye hakkı yok.

BAŞKAN – Ne demek yani siz konuşacaksınız diye bekleyecek mi?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Evet, o zaman beklesin.

BAŞKAN – Nereden bilsin?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yaptığı bir haksızlığı, hukuksuzluğu dinlemeden böyle gitmesi var mı?

BAŞKAN – Hayır, nereden bilsin yani sizin konuşacağınızı?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bilecek, o hakareti yaparken nerede haklı?

BAŞKAN – Lütfen ya...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

ADNAN KESKİN (Denizli) – Böyle bakan olur mu? Yani, burada sabahtan akşama kadar görev yapmaya çalışıyoruz. Bu Bakanı ve iktidarı kınıyorum, ayıplıyorum.

BAŞKAN – Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Demokrasi kültürünün olmadığını ortaya koymuşlardır, bu kafayla Türkiye’de demokrasi bırak ileriye, Orta Çağ anlayışının içine girmiştir.

Teşekkür ediyorum.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Bırakın şovu ya.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, bu korumalarla gelme konusu daha önceki bakanlarımıza da burada eleştiri olarak yapıldı ve bir sayın bakanımız dedi ki: “Benim Meclis kapısından girdikten sonra hiçbir korumam yok.”

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kimi inandırıyorsunuz buna?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen yani.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bulayım geleyim şuradan şimdi, yakalayım geleyim mi?

BAŞKAN – Ona “Meclise ait.” dedi, biz de Meclis Başkanlığını uyardık.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır, bakanların, doğruyu söylemiyorlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi...

Peki, biz gerekli açıklamayı yapıyoruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, Başkanlık Divanı olarak burada böyle bir konuşmaya nasıl müsaade ediyorsunuz?

BAŞKAN – Yani, lütfen yani...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Başkanlık Divanının görevi yalnız muhalefetin ufak bir etkinliğinden rahatsız olup onu ayıplamak değil.

BAŞKAN – Hayır, Sayın Bakan...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bir bakan böyle konuşurken Başkanlık Divanı en azından bakanı bir kural içerisinde hareket edip uyarması gerekiyor.

BAŞKAN – Ne diyeceğiz? Yani, sayın bakanların ne konuşup konuşmayacaklarını Başkanlık Divanı mı karar verecek?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hakaret etmeye hakkı yok.

BAŞKAN – Hiçbir zaman hakaret içermiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kimse kimseye hakaret etmedi.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hakaret etti, biz de hakaret edene cevap veriz o zaman.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, Allah aşkına, konuşmacı konuşurken her satırına cevap verme hastalığından bir kurtarın kendinizi.

BAŞKAN – Sayın Çetin, konuşmacı konuşmasını tamamladı, ben ondan sonra açıklama yaptım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tamamlamadı.

BAŞKAN – Siz niye müdahale ediyorsunuz?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hiç durmadan, her kim konuşursa olduğu gibi cevap veriyorsunuz.

BAŞKAN – Başkanlık Divanı olarak açıklama yapıyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Başkanlık Divanı, konuşan hatip konuşmasını yapar ondan sonra konuşur.

BAŞKAN – Açıklama yapıyorum, bu konuda yanlış biliyorsunuz, dolayısıyla açıklama yapıyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Her şeye maydanoz olma!

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Arkadaşlar, sakın olalım.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, siz söz talebiniz mi var?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben de aynı konuyu söyleyecektim, tekrara gerek yok.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Doğru mu buluyorsunuz Bakanın yaptığını? Yani, Bakanın yaptığını doğru buluyorsanız bir gün muhalefete geldiğinizde inşallah görürüz beraberce bu işi.

BAŞKAN – Sayın Günel buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, burada bize müdahale ediyorsunuz ama tartışma nereden çıkıyor? Siz idaredeydiniz -siz burada üstleniyorsunuz- Sayın Bilgiç buradaydı.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yer değiştirelim Sayın Başkan sizinle.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, Sayın Yıldız’la da bu işin alakası yok ama cevap vermeyecekse bakanlar, söylerler “Yazılı vereceğiz.” derler. Top çevirmeyi bilen bakanlara sorsunlar, burada gelip hiçbir şeye cevap vermeden saatlerce konuşup giden bakanlarımız var. Ama Sayın Yılmaz kalkıp -yani el insaf- terörün suçunu da neredeyse muhalefete yıkıp böyle konuşursa, o zaman bizim cevap verme ve tepki gösterme hakkımız olur, buna kızacak bir şey yok. Dolayısıyla, burada, Başkanın, o zaman bizi nasıl uyarıyorsa Sayın Bakana da... Eğer cevap vermiyorsa zaten kalkıp bahane aramasına, bizlere bir şey göstermesine gerek yok. Soru sorduk, cevap veren veriyor, vermeyene bir daha soruyoruz, sormuyorsa basın burada, tutanaklar burada, artık tarih önünde kamuoyuna, millete şikâyet ediyoruz. Onun için, bu gibi konularda sizlerin de uyarıcı olması lazım. Hem biz burada konuşurken soruyu uzattığımız zaman “Teşekkür ederim.” diyor Sayın Bilgiç, aç oraya “Teşekkür ederim Sayın Bakan, cevap vermiyorsunuz.” de.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Şimdi cevap vereceğim size.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, oraya de. “Teşekkür ederiz, zaten cevap vermiyorsunuz vaktimizi almayın.” deyin o zaman.

Onun için, burada sorduğumuz sorular ve konuşmamıza bakılırsa, ne kadar dikkatli davrandığımız –Millî Savunma Bakanlığı olduğu için- ortadadır. En ağır söylememiz gerekenleri bile belli bir şey içerisinde söyledik ama siyaset yapmaya kalktığı zaman o zaman bu cevapları da fazlasıyla hak ediyor, kusura bakmayın; dolayısıyla bu şeye girmemek gerekiyor. Sayın Bakanları da burada uyarıyoruz, zaten cevap vermiyorlar, bir de kalkıp oradaki birtakım şeyleri, suçlu arayıp muhalefete yüklerlerse bizim mecburen bir şeyler söylemek durumumuz ortaya çıkıyor.

BAŞKAN – Sayın Günal, söylemenize bir şey demiyorum, sadece Başkanlık Divanı olarak biz milletvekili arkadaşlarımıza Sayın Bakan konuşmasını yaptıktan sonra, ta oturum kapanıncaya kadar söz talep etmeleri hâlinde söz veriyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sözle ilgili değil bu tartışma, siz olmadığınız için söylüyorum.

BAŞKAN - Doğrudur, siz rahatlıkla söz alıp orada Sayın Bakana söyleyebilirsiniz, onu demek istiyorum. Başkan Vekilimiz o sırada buradaydı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama işte, muhalefette dalga geçer gibi konuşursa, hem cevap vermeyip hem birtakım şeyleri söylemeyip hem de böyle karşı sataşma olursa bizim ona tepki göstermekten başka yapacağımız bir şey yoktur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Bilgiç, buyurun

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, demin, Sayın Bakan açıklama yaparken, ilk müdahale Sayın Milletvekilimiz Aytun Çıray tarafından geldi “Biz bu sizin söylediklerinizle hemfikiriz, bunları niye anlatıyorsunuz, siz bunları bırakın.” şeklindeki müdahaleden sonra, milletvekili arkadaşlarımızın arka arkaya Sayın Bakana müdahaleleriyle iş bir polemik noktasına döndü.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan ne dedi?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Müsaade edin.

Sayın Bakan o polemik içerisinde bu ifadeyi kullandıktan sonra biz de kendisine dedik ki: “Sayın Bakanım, lütfen, sorulara gelelim ve soruları cevaplandırın.”

Şimdi, burada Başkanlık Divanının konuşma içeriklerine daha fazla müdahale etmesi mümkün değildir. Bu konuşma içeriğindeki Sayın Bakanın söylediğini siz bir hakaret gibi algıladınız ancak bu karşılıklı bir polemik içerisinde ortaya çıkan bir söylem oldu. Ha, bunun içeriği, doğruluğu, yanlışlığı tartışılır ama bunun hiçbir tanesi –Sayın Bakan sonrasında sorulara da geçti- burayı terk etmeyi de gerektirmiyordu bir tepki olarak.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Zaten yarım saat hiçbir şey söylemedi Sayın Başkan, sadece masal anlattı.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Teşekkür ediyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Aytun’la bir tartışması varsa onunla yapsın ama partimizin hükmi şahsiyetini suçlamasın.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Evet Sayın Keskin, doğrudur.

Burası Plan ve Bütçe Komisyonudur, Sayın Bakanın konuşmalarında cevabının teknik olması gerekir, doğrudur, buna bir şey söylemiyoruz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben bir hata yaptıysam benim şahsıma mal etsin ama lütfen hükmi şahsiyetleri de suçlamaya hakkı yok ki Sayın Başkan.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ancak bakın konuşmanın içeriklere biz bir yere kadar müdahale edebiliriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, usul talebinde bulunmuştunuz, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, açıklamalar karşısında ben bir Şırnak Milletvekili olarak hem bir düzeltme yapmak istiyorum hem de Enerji Bakanından usulen birkaç konuda talebim olacak, görüşmelerin verimli olması için.

Birincisi, biraz önce Millî Savunma Bakanlığı tartışmaları arasında yaşanan polemikleri... Biz de buradaydık, gördük, ancak polemiklerin dozu artınca ben şahsen şunu açıkça ifade etmek istiyorum: Şırnak Milletvekili olarak sanki Şırnak’a, Güneydoğu’ya, hiçbir yere hiçbir milletvekili, hiçbir görevli, hiçbir vatandaş gidemiyor; yollar kesiliyor, can güvenliği yok, ortalık bilmem ne gibi bir görüntü, maksadı aşan bir görüntüdür arkadaşlar. İsteyen milletvekili, isteyen partili, isteyen gazeteci, isteyen herkesi ben Şırnak Milletvekili olarak Şırnak’a da Hakkâri’ye de davet ediyorum.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) - Bunlar siyaseten söylenmiştir, siyaseten söylenmiştir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kaldı ki, CHP milletvekilleri de her zaman benim ilime de, Hakkâri’ye de, diğer illere de geliyor, çalışmalarını yapıyor. Ben, Maden Araştırma Komisyonunda görevli milletvekili olduğum zaman 2 MHP milletvekilini, 2 CHP milletvekilini, 10 AKP milletvekilini, 15 milletvekilini Şırnak’a götürdüm, Cizre’ye de gittik, orada yemek yedik, Silopi’ye de gittik, Cudi Dağı’nın tepesinde de fotoğraf çektik, isteyen baksın Maden Komisyonu raporuna, orada resimlerimiz var.

Yani bizim yaşadığımız topraklarda sanki insanları boğuyorlar, orada anormal bir durum varmış, kimsenin can güvenliği yokmuş, bilmem ne gibi bir durum, gerçekleri, maksadı aşan bir durumdur. Ben bu haksızlığı bu şekilde kabul etmem, isteyen de davet ediyorum, gelsin, bu bir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

İkinci nokta şu: Elbette ki, biz de siyaseten Türkiye'nin her tarafında güçlü olmak isteriz, bütün siyasi partilerin de amacı bu olmalıdır. Ben şunu ifade etmek istiyorum: Bu konuyu kapatmak istiyorum artık gerçekten çözüm süreci selameti açısından.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Enerji Bakanlığıyla ilgili hakikaten çok ciddi sorunlar, acılar yaşıyoruz bugünlerde.

BAŞKAN – Ona gireceğiz zaten biliyorsunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Biraz gerçekçi bir tartışma olabilmesi için... Bu nükleer santrallerin sözleşmeleri, termik santraller ve özelleştirilmesi düşünülen santrallerin -70 milyar civarında düşünülüyor- rakamları ve devlet güvencesi, enerji alımları, boru hatlarıyla ilgili bilgiyi biz Enerji Bakanlığının web sitesinde bulamadık.

BAŞKAN – Hepsini konuşacağız.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Araştırdım, başka yerde de bulamadım. Sağlıklı bir sunum yapabilmek açısından... Bakanlığın bütün bürokratları burada, bana “flash disk” verilerse -veriyorsunuz sağ olun, üstelik 2 tane vermişsiniz- bir de bunun içinde böyle bir bilgi olan bir şey verirsiniz sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Usule ilgili, Sayın Şahin... Yalnız, lütfen, polemige sebebiyet vermeyecek şekilde konuşursanız.

Buyurun.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Başkanım, burada, tabii, öncelikle uzun yıllar Parlamentoya hizmet etmiş, Türkiye'ye hizmet etmiş ve rahmete gitmiş Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nu rahmetle anıyorum.

Hiciv bir sanattır, yapılması da lazım, siyasette de kullanılması lazım. Rahmetli Mevlüt Ağabey çok güzel yapıyordu, hepimiz de keyif alıyorduk. Yani yaptıktan sonra da, vermek istediği mesajı verdikten sonra da bu işi sonlandırıyor. Sizden geçen gün Çalışma Bakanlığının -Başkanlık Divanı olarak- yukarıya asılan pankartın indirilmesini talep ettik, bunun arkasından bunun daha da geleceğini söylemiştik. Ama görüyoruz ki, bu pankartların sonu gelmeyecek, bugün Enerji Bakanlığında, yarın başka bir bakanlıkta. Burada bunların hoş olmadığını... Eğer maksat cevap vermekse, mesaj veriliyor zaten, bilgi vermekse bilgi notu olarak teksirlerseniz, hepimize dağıtırsınız, basına da dağıtırsınız bizim ve Hükûmetin yaptığı gibi, bu bilgilerden de hepimiz istifade ederiz. Dolayısıyla şu yapılanın hoş olmadığını, Komisyonumuza yakışmadığını, Komisyonun çalışma anlayışına yakışmadığını burada beyan etmek istiyorum.

Musa Ağabeyimizin hakikaten çok değerli fikirleri var, hepimiz istifa de ediyoruz ama o baretle orada ne anlatmak istiyor ben anlamış değilim. Yani burada Komisyonunda giyim şeklimize kadar...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Anlamayanların görevlerinden istifa etmeleri gerektiğini -o baretin çıkması değil- o tablolardan anlamayanların istifa etmesi...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) - ...İç Tüzük'te, yönetmelikte belirlenmiş. Yani orada baretin kafanıza taktınız, mesajınızı verdiniz, televizyonlar çekti, fotoğraflarınız çekildi. Bugün o pankartların akabinde yarın başka pankartlar gelecek, sokak şeyine sokmuş olacağız.

Bunun buradan kaldırılmasını talep ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MELDA ONUR (İstanbul) - Onlar pankart değil sunum ama.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sunumu bize de verebilirsiniz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye....

Sayın Erdinç, buyurun.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; yaklaşık iki haftadır burada bütçe görüşmeleri yapıyoruz hep birlikte. Bazen birbirimize kızdığımız, bazen birbirimizin davranışlarına güldüğümüz durumlar da oluyor, hoş giden, hoş gitmeyen davranışlarımız oluyor ama mümkün mertebe birbirimize hakaret etmeden bu çalışmalarını sonlandırmaya çalışıyoruz. Bu görüşmeler aşamasında belki bakanlarımızdan, belki bizlerden, belki sizlerden kaynaklı sözlerden dolayı incinen arkadaşlarımız oluyor.

Bugün Millî Savunma Bakanımızın söylediği bir söz üzerine, hem Milliyetçi Hareket Partisi hem de Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili arkadaşlarımız burayı boşalttılar. Söylenen sözden rahatsız olmuş olabilirler, bunu saygıyla karşılıyorum. Ama böyle bir rahatsızlığın hakaretle, buradaki rahatsızlığın hakaret ifadeleriyle de anlatılmasını ve bunun sosyal medya aracılığıyla da iletilmesini hiçbir şekilde doğru bulmuyorum.

Burada, kendisini çok severim, gerçekten, dört yıla yakın oldu birlikte Komisyon çalışmalarını yürütüyoruz, Müslim Sarı kardeşimiz hemen bu şeyden sonra birkaç “tweet” attı. O “tweet”ler de gerçekten, bir Bakana karşı yakışıksız ifadelerin yer aldığı “tweet”lerdi, ben bu davranışa karşı yapılan, atılan, sosyal medyada paylaşılan “tweet”lerin doğru bir “tweet” olmadığını düşünüyorum. Bu arkadaşımızın da bunu herhâlde bir, işin sıcaklığı çerçevesinde yaptığını düşünüyorum. İnşallah, bunun düzeltilmesini de nezaket kuralları içerisinde doğru olduğunu düşünüyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – “Tweet”i okur musunuz?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Okudum. Bir Bakana karşı “kıvırıyor” ifadesinin yakışıksız olduğunu düşünüyorum. Aynı ifadenin sizlere karşı yapılmış olmasını düşündüğünüzde vereceğiniz tepkiyi de lütfen sizlerin takdirlerine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim arkadaşlar.

Sayın Türeli, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bu usul tartışmalarını sıklıkla yapıyoruz. Bunlar önemli. Neden önemli? Çünkü burada bizim konuları sağlıklı biçimde konuşabilmemiz için bunların tartışılmasına ihtiyaç var ama bunları tartıştıktan sonra da bunları çözme ihtiyacımız var. Bunlar tekrar, her zaman, tekrar tekrar karşımıza geldiği zaman ve bir aşama kaydedemediğimiz zaman o zaman bir ilerleme olmuyor ve aynı konudaki tartışmayı tekrar tekrar, belli aralıklarla yapıyoruz. Sadece bütçe dönemi değil, onun dışında görüştüğümüz yasalarda da, torba yasada da bunu yaşadık.

Şimdi, elbette, biz burada muhalefet partisi milletvekilleri olarak bulunuyoruz, konuşmalarımızı yapıyoruz, sorularımızı soruyoruz, tabii, bunlar bizim düşüncelerimiz. Oradaki sayın bakanlara, Hükümet üyelerine –bürokrasiyle birlikte geliyor- yönelttiğimiz yorumlarımız ve cevap istediğimiz sorularımız. Bunları elbette biz soruyoruz ama bunlar bu toplumun sorunları. Yani bunları bize biz, kendi başımıza oturup “Bunu soralım.” diye üretmiyoruz, bu ülkede yaşayan insanların var olan sorunlarını biz buraya taşıyoruz. Çünkü temsili demokraside insanlar sandığa gitti, bizi seçtiler, biz de orada bunların sesiyiz. O yüzden burada her şeyi söyleyeceğiz, her şeyi konuşacağız; bundan hiç rahatsız olmayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Rahatsız olmuyoruz, engellemiyoruz da.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ama bakanların da aynı şekilde... Kamuoyu bunların cevabını bekliyor. Bizim konuşmalarımızda, orada da, içeride konuşuyoruz, yorum yapıyoruz, konuşma içinde de ayrıca sorularımız oluyor, bunların da cevaplanmasını istiyoruz. Bakın, cevaplanmıyor bunlar. Buradaki görüşmelerde de cevaplanmıyor, “Sonradan yazılı cevap gelecek.” diyor, dördüncü yılımız, ben şu ana kadar bir iki tane istisna dışında gelen yazılı cevap görmedim bakanlardan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Soruların hepsine...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani o yüzden burada bakanların da aynı hassasiyeti göstermesi gerekiyor.

Bir de başka bir laf vardır arkadaşlar, bakın, “Taç giyen baş akıllanır.” diye bir şey. Bakan olarak oraya geldiği zaman bir kurumu yöneten, birçok insanın hayatı hakkında, ülkenin kaderi hakkında söz sahibi olan insanların da bu sorumluluğa uygun davranması lazım sayın bakanların da burada. Oturup polemiğe girerse burada, bizim söylediğimiz soruları olumsuz anlayıp kötü niyete varıp ona ilişkin olarak bize, arkadaşlarımıza ters sözler söylerse, hakaret niteliğinde sözler söylerse elbette tabii, arkadaşlarımız da gerekli tepkiyi gösterir ve gösterecek. Usul karşılıklı olmalı, doğal olarak, biz düşüncelerimizi söyleyeceğiz, bu eleştiri hakkı, biz muhalefetiz, eleştireceğiz, onun için burada varız. Bunu da ülke daha iyiye gitsin diye istiyoruz. Söyleyeceğiz bunları, bu ülkenin sorunları hepimizin sorunu, çözemeyelim mi yani, bunu mu istiyorsunuz? Demokraside bunu söyleyeceğiz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Hakaret etmeden ama.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ve orada oturan siyasi sorumlular, sayın bakanlar bunlara tahammül edecek ve sorduğumuz soruların cevabını verecek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vermiyorlar mı Sayın Türelî?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Vermemişler, vermediği zaman böyle sorunlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama bir kısmını zaman yetmediğinden dolayı vermiyorlar.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika arkadaşlar, polemiğe...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bak, polemik konusu yaratılırsa karşılıklı olarak.. Bakanlardan cevabı alalım, lütfen, artık onu yapalım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Buradaki bir şeye de değinirim. Tabii, buradaki arkadaşlarımız, siz söylediniz, rahmetli Aslanoğlu hepimizin de çok sevdiği bir kişiydi, o da gerçekten arada böyle daha çok görsel özellikler kullanarak siyaset yapardı, Sayın Çam arkadaşımız da burada bu konuya -bu çok önemli bir konu, Türkiye'nin en önemli konusu arkadaşlar, Türkiye şu anda bununla yatıp bununla kalkıyor- ilgiyi de daha çok çekebilmek için, bunun tartışılmasını sağlamak için ve sonuçta, orada birtakım rakamlar var, istatistikler var, bunları söylemiş, basınımız da bununla ilgileniyor, bundan hiç gocunmanıza gerek yok. Bu şey değil yani, bu, siyaset içinde olabilir, kullanılabilir, ne var bunda? Neden bundan rahatsız olduğunuzu ben anlamış değilim. Normal bir şeydir bu, en doğal... Arkadaşımız da bu biçimde konuya olan dikkati daha çok çekmek için burada böyle bir şeyin içinde var olan bu maden kazalarına, cinayetlerine şeyini söylemiştir, bundan rahatsız olmanıza gerek yok.

Teşekkür ederim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hakareten vazgeçmişsiniz, güzel bir gelişme.

BAŞKAN – Sayın Türelî, bakın, ben burada uyarıda bulunurken Komisyonumuz teknik komisyon, değerli arkadaşımız Komisyonumuzun bir üyesi olarak bunu basın toplantısıyla da yapabilir. Ben şimdiye kadar baret giyip yüzünü boyayıp basın toplantısı yaptığını görmedim arkadaşımızın.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Milletvekillerimizin ne yapacağına siz mi karar vereceksiniz?

BAŞKAN – Ama bu Komisyonunda da...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, olabilir, ne var bunda? Bir şey yok bunda. Teknik komisyon, bunlar da teknik, yaşanmış olan şeylerdir.

BAŞKAN – Ben çok teknik bir vaziyet görmüyorum ben orada arkadaşımızı baretle.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Niye? Önemli bunlar. Yanlış mı söylenenler, oradaki hayatını kaybeden insanlar?

BAŞKAN – Hayır, tabii ki, onlarla ilgili zaten tartışacağız, konuşacağız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bunda bir şey yok, bunun için buna şey yapmamızın bir anlamı yok. Biz burada konuşmalarımızda da zaten söyleyeceğiz, hepimizin burada konuşma hakkı var, sonuna kadar da bunu kullanacağız.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Türel, burası Meclis ama. Meclise yakışan şekilde davranmak lazım. RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Meclis, tamam. Meclise yakışıyor, ne var bunda? Her şeyi milletvekilleri sonuçta söyleyecek burada.

BAŞKAN – O zamana, “Ne var bunda?” dediğimiz zaman, herkes burada buranın adabını bozacak şekilde de bundan sonra bu kapıyı açtığımız zaman yarın başka şovlar da gelecektir.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şov değil. Arkadaşlar, bu siyasette görselliğin daha çok kullanılması, bir konuya dikkat çekmek için yapılmıştır. Genel Kurulda da oluyor. Genel Kurulda olmuyor mu bunlar?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – “Yapmayın.” diyen yok, yaptınız, gereken ilgiyi çekti, indirirsiniz. Tamam, bitti.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Sarı.

Bir polemige yol açmayacak şekilde şey yaparsak lütfen.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, biz burada denetim faaliyetimizi yerine getirmeye çalışıyoruz. Bir yandan 2015 yılı bütçesini görüşürken öte yandan da bir önceki yılın harcama kalemlerinin doğru yerlere harcanıp harcanmadığını denetliyoruz, yaptığımız iş bu. Bu denetim işini sadece muhalefet partisi milletvekilleri değil, iktidar partisine mensup milletvekili arkadaşlarımız da yapıyor çünkü onlar yürütmeye değil, onlar da bir yasama görevi yerine getiriyorlar; yürütme burası. Bunun en önemli işlevlerinden biri de burada bizim sorduğumuz sorular. Şimdi, biz birtakım sorular soruyoruz, sayın bakanlardan da bazı cevaplar bekliyoruz. Alamadığımız cevapları da yazılı olarak bize ileteceklerini söylüyorlar. Ama bakın, Enerji Bakanı burada, biz dört yıldır buradayız, dördüncü bütçemizi yapıyoruz, sorduğumuz sorulara verilmeyen cevaplarda ben sadece ve sadece Enerji Bakanlığının yazılı olarak benim sorularıma cevap verdiğini gördüm. Burada yüzlerce soru sorduk, bunların çok azına cevap aldık, hiçbirisine de yazılı cevap almadık.

Sayın Başkan, burada sizin göreviniz, bakınız, bu Komisyon çalışmalarına bu dönem için başladığı andan itibaren de bir sürü soru sorduk ve siz dediniz ki: “Komisyon çalışmaları sona erene kadar bu sorulara cevapları alacaksınız.” Henüz gelmiş bir cevap yok. Siz bunu takip edeceksiniz, Komisyon adına...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, takip ediyoruz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Özür dilerim.

Komisyon adına ve bizim adımıza takip edeceksiniz. Ama şöyle bir üslubu da kabul etmiyoruz: Sayın bakanlara soruları yönelttiğimizde sayın bakanlar kendilerince soruların etrafından dönerek, başka konuları gündeme getirerek, polemik yaparak, hamaset yaparak sürelerini dolduruyorlar ve sorulara da cevap vermiyorlar.

Şimdi, bunun üzerine, bugün yaşadığımız sıcak bir gelişme üzerine ben iki tane “tweet” atmışım. Mehmet kardeşimiz de dedi ki biraz önce: “Bakana hakaret ediyorsunuz.” Şimdi, benim “tweet”lerim şurada, “Bakan kıvırıyor.” demişim, söylediğim şey bu “Bakan kıvırıyor.” bir “tweet”te...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Yani şimdi, yakışır bir ifade mi?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Arkadaşım, eğer bir hakaret varsa Sayın Bakan yargı yoluna başvurur. Kıvırmaktan kasıt düşüncelerini, daha önceden söylediği düşüncelerini ikrar etmiyor, etrafından dönüyor, başka şeyler söylüyor demek istiyorum.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – O zaman, sizin benzer durumlardaki ifadelerinize biz bu ifadeyi kullansak rahatsız olmaz mısınız?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Özür dilerim, devam edebilir miyim?

“Bedelli yok.” demeye dili var mı yok, topu Başbakan’a attı. ‘Bu şartlarda, Başbakan karar verecek.’ diyor.” Birinci “tweet” bu. İkinci “tweet” de şu: “Salonu terk ettik, Savunma Bakanı boş salonlara konuşuyor...”

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Boş değil, biz buradaydık.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, biz kendi adımıza yazıyoruz bunu.

“...ucuz polemiklerini ve kıvırmalarını AKP’lilere yapıyor. Yazıklar olsun!” Şimdi, burada eğer bir hakaret varsa takdirlerinize sunuyorum. Yazdığım bütün sözlerin arkasındayım.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Hakaret yok mu? O zaman, eğer hakaret olmadığını düşünüyorsanız aynı ifadeleri size iade ediyoruz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bir hakaret olduğunu düşünüyorsa Sayın Bakanımız da yargı yoluna başvurur, hakaret davası açar.

Teşekkür ederim.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Geçen sene attığınız “tweet”i sildiniz, kıvırmış mı oldunuz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangisini?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Geçen sene bir “tweet” atmıştınız, silmiştiniz, kıvırmış mı oldunuz?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangisini?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Kıvırmış mı oldunuz?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangisini Hocam, hangisini?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Aynı üslupla soruyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sildiğiniz “tweet”i biliyorsunuz. Kıvırmış mı oldunuz siz de?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangisi ya, soru soruyorum, cevap versene. Papağan gibi tekrarlama, papağan mısın sen!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sildiğiniz “tweet”i. Siz de mi kıvırdınız Müslim Bey? Cevap verin.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangi “tweet”i ya.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sildiğiniz “tweet”i diyorum işte.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Geri attıysa kıvrımış...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Size demiyorum Mehmet Bey, sizinle bir alakası yok.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ya, papağan mısın, nesin ya!

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bir “tweet” attı ve sildi.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Döğmeye bas, açıkça söyle ne söyleyeceksen. Papağan mısın sen! Döğmeye bas, konuş. Konuşacaksan konuş.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Kıvırdın mı? Attığın “tweet”i silerek kıvırdın mı? Cevap ver.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Papağan mısın sen, papağan mısın!

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sen adam mısın!

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Adamım ben, sen misin adam!

BAŞKAN – Lütfen ya!

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sen adam mısın! Saygısız!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Konuşacaksan döğmeye bas, konuş.

BAŞKAN – Oturuma beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.22

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.24

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan; 10’uncu Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum. Gündemimizdeki bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporlarını görüşmeye devam edeceğiz. Şimdi, sunumlarını yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim, ancak ondan önce, Sayın Bakanım, bürokrat arkadaşlarımız mikrofonlarını açıyorum, kendilerini bir tanıtırlarsa Komisyonumuza. (Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, kadronuz o kadar geniş ki sadece genel müdürlerle ancak temsil ediliyor, daire başkanı düzeyinde kimse yok yani. Evet, Allah kolaylık versin. Sayın Bakanım, mikrofonunuzu açıyorum. Buyurun. Kırk beş dakika yeterli olur herhâlde.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Başkanı, kıymetli Divan, değerli milletvekili arkadaşlarım, mesai arkadaşlarım, kamunun değerli temsilcileri, kıymetli basın mensupları; ben de heyetinizi saygıyla, sevgiyle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum. Öncelikle, 2015 yılı bütçe sunumu için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak huzurlarınızdayız ve bu manada, gerek sorularınızı gerek öneri, tavsiye ve eleştirilerinizi bütün şeffaflığıyla ve açıklığıyla beraber burada cevaplayacağımızı ve anlatmaya çalışacağımızı belirtmek isterim. Şu ana kadar, sayın milletvekilimizin de bahsettiği gibi, 1.931 tane, tarafımıza yönlendirilen yazılı ve sözlü soru önergelerinin, eksiksiz olarak 1.931’ine de cevap verilmiştir ve burada zaman kısıtlamasından dolayı eğer bir konuya girilememiş ve cevap verilememişse, bütçe görüşmelerinin sonlanmasından daha önce, bunlar tarafınıza yazılı olarak, yine, aynı şekilde cevap verilecektir veya Başkanlığımızın uygun görmesi hâlinde, biz, sınırsız bir süre içerisinde bunları cevaplayabilecek kadromuzla beraber buradayız. Tabii, aslında bugün yapacağımız sunum yaklaşık dört buçuk saat sürüyor, fakat tabii ki sürenin farkındayız, kırk beş dakikalık süremiz içerisinde, enerji politika ve stratejilerimizi, dünyanın enerji görünümünü, ülkemizin enerji görünümünü, birincil enerji taleplerini, elektrik enerjisi sektörünü, üretim sektörünü, kurulu güçleri, enerji altyapısını, yenilenebilir enerji kaynaklarının genel pay içerisindeki arzdaki payı, nükleer güç santralleri, kayıp kaçaklar, yerli enerji kaynaklarının arzının artırılmasıyla alakalı çalışmalar, doğal gaz sektörü, enerji piyasalarındaki serbestleşmeler, enerji borsası, enerji verimliliği, AR-GE faaliyetleri, inovasyonlar, enerji diplomasisi, yasal düzenlemeler, ülkemizin doğal kaynaklarla alakalı görünümü, gelişmeler ve düzenlenen ruhsat sayıları, aramalar, madencilikle alakalı son geldiğimiz durum, maden kazalarıyla alakalı konular, tabii kaynakların ekonomiye aktarılmasıyla alakalı konular ve Bakanlığımız aleyhine açılmış uluslararası tahkim ve uluslararası ilişkiler, hedeflerimiz ve 2015 yılı içerisindeki bütçe bilgileri, dediğim gibi bu süre içerisinde bunları tamamlamaya gayret edeceğiz, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın bağlı, ilgili ve ilişkili bütün kuruluşlarıyla beraber.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

Ülkemiz ekonomisi 2003-2013 döneminde ortalama yüzde 5 büyümüştür. Sahip olduğumuz bu ekonomik büyümenin sağlanmasında enerji sektörü tabii ki hayati bir öneme sahiptir. Yine aynı dönemler arasında birincil enerji talebimizin yılda yine yüzde 5 ile büyümüş olması enerji tüketiminin ekonomiyle beraber büyüdüğünü göstermektedir.

Yansılarda ve ekranlarda bunlarla alakalı diyagramları ve önümüzdeki bilgi notlarında bunların bütün detaylarını bulma imkânınız olacaktır.

Gerçekleşen ekonomik gelişme ve artan refah seviyesinin sonucu olarak da enerji sektörünün her alanında hızlı bir talep artışı olmaktadır. Türkiye, İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ülkeleri içerisindeki geçtiğimiz on yıllık dönemde enerji talep artışının en hızlı gerçekleştiği ülke durumundadır. Tekraren söylüyorum, OECD ülkeleri arasındaki en hızlı talep artışının gerçekleştiği ülkedir. Önümüzdeki on yılda da enerji talebinin takribi 2 katına çıkmasını bekliyoruz.

Enerji politika ve stratejilerimizi, strateji ve politikalarımız olarak enerji arz güvenliği, alternatif enerji kaynakları, kaynak çeşitliliği, yerli kaynakların ekonomiye kazandırılması, sürdürülebilirlik, enerji piyasalarında serbestleşme ve enerji verimliliği temellerine dayanmaktadır.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Başkan, takip edemiyoruz, müdahale eder misiniz?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, elinizde takip ettiğiniz metin bu kitapçıktan farklı mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şöyle: O kitapçık dört buçuk saatlik sunumdur, isterseniz ona başlayabiliriz.

BAŞKAN – Yok, elinizdeki metin bunun özetiyse...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Metin tamamen buradaki konuşmalardan kısaltılmış kısımdır ama tamamen bu kitapçıktan alınmıştır.

BAŞKAN – Elbette ama onu çoğaltma imkânımız varsa...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Söyleyelim, arkadaşlarımız çoğaltsınlar.

BAŞKAN – Tamam, onu çoğaltalım ayrıca.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ama, bir önceki bütçede, hatırlarsanız, genel bilgiyle alakalı bütün tafsılatlı bilginin milletvekillerimize verilmesi talep edilmişti. O açıdan onu sizlere aktardım.

BAŞKAN – Tabii bu konuda bir problem yok. “Bunun altı çizili.” denmişti bana, çizili olmayınca...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bu politikalarımız, jeopolitik konumumuzun avantajları kullanılarak ve ülke gerçekleri ile küresel ölçekli dinamikler çerçevesinde yönetilmektedir.

Enerji arz güvenliğini esas alan temel strateji ve politikalarımız:

Yerli kaynaklara öncelik vermek suretiyle kaynak çeşitliliğini sağlamak,

Yenilenebilir enerji kaynaklarının bütün arz içindeki payını arttırmak,

Enerji verimliliğini artırmak,

Serbest piyasa koşullarına tam bir işlerlik sağlayarak yatırım ortamının iyileşmesini sağlamak,

Petrol ve doğal gaz alanlarında kaynak çeşitliliğini sağlamak ve ithalattan kaynaklanan riskleri azaltacak tedbirleri almak,

Jeopolitik konumumuzu etkin kullanarak, enerji alanında bölgesel iş birliği süreçleri çerçevesinde ülkemizi enerji üssü ve koridoru haline getirmek,

Enerji ve tabii kaynaklar alanlarındaki faaliyetlerin çevreye duyarlı hâlde yürütülmesini sağlamak,

Doğal kaynaklarımızın ülke ekonomisine katkısını aynı şekilde sağlamak ve doğal kaynaklarımızın da aynı şekilde etkilerini sağlamak,

Endüstriyel ham madde, metal ve metal dışı madenlerimizin üretimlerini artırarak yurt içinde değerlendirilmesini sağlamak,

Maliyet, zaman ve miktar yönleriyle enerjiyi tüketiciler için erişilebilir kılmak.

Dünya enerji görünümünün yapılan projeksiyonlarla beraber 2035 yılında dünya nüfusunun 8,7 milyara yükseleceğini göstermekte, bu durum 1,7 milyar insana daha enerji arzıyla alakalı bu zorunluluğu gerekli kılmaktadır. Uluslararası Enerji Ajansının -ki dönem başkanlığını yaptığımız bu dönemde- tahminlerine göre 12,7 milyar ton eşdeğer petrol olan dünya birincil enerji talebinin 2035 yılında mevcut enerji politikalarıyla devam senaryosuna göre yüzde 47 oranında artışla 18,7 milyar ton eşdeğer petrole, yeni politikalar senaryosuna göre yüzde 35 oranında artışla 17,2 milyar ton eşdeğer petrole ve 450 ppm senaryosuna göre yüzde 16'lık bir artışla 14,8 milyar ton eşdeğer petrole karşılık gelmektedir.

Söz konusu senaryoların tamamına göre 2035 yılına kadar olan dönemde fosil yakıtların, petrol, doğal gaz ve kömür olmak üzere payları nispeten azalmakla birlikte, bu yakıtların hâkim kaynaklar olmaya devam edeceği hep beraber izlenmektedir.

Uluslararası Enerji Ajansı projeksiyonlarına göre 2035 yılı birincil enerji talebinde kömürün payı, mevcut politikalarla devam edilmesi durumunda yüzde 30, yeni politikalar senaryosuna göre yüzde 25 ve 450 ppm senaryosuna göre de yüzde 16'lık bir pay almaktadır. Petrolün ve doğal gazın payı her üç senaryoda önemli derecede farklılık göstermemekte ve petrolün payının yüzde 27, doğal gazın payının da yüzde 23 civarında olacağı belirlenmektedir. Bu, dünyanın yaklaşık önümüzdeki otuz yıl içerisinde yüzde 75'lere varan oranda bu üç temel kaynaktan yararlanacağını göstermektedir.

Nükleer enerjinin birincil enerji kaynakları içerisindeki payı yüzde 5,6 iken, 2035 yılı mevcut politikalarına göre yüzde 6, yeni politikalarla yüzde 7'ye ve 450 ppm'e göre de yüzde 11'e çıkması beklenmektedir. Projeksiyonlar, nükleer enerjinin enerji kaynakları içerisindeki payının arttıracağını göstermektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

Bazı ülkelerin elektrik üretiminin kaynaklara göre dağılımı, dünyada elektrik üretiminde kaynakların dağılımı incelendiğinde -ki bu yansılarda da görülmekte- elektrik tüketimi için en yaygın kullanılan kaynağın kömür olduğu görülmektedir. Kömürden sonra en fazla kullanılan kaynak ise doğal gazdır.

Enerji yatırımı yine Uluslararası Enerji Ajansının verimine göre enerji sektöründe 2014 ile 2015 yılları arasında küresel ölçekte üçte 2'si OECD dışı ülkelerde olmak kaydıyla 40,2 milyon dolarlık bir yatırım yapılacağı öngörülmektedir. Ülkemizin enerji görünümüne baktığımızda ise 2012 yılında yaklaşık 120,1 milyon ton eşdeğer petrol olarak gerçekleşti. Birincil enerji talebi içerisinde doğal gazın payı yüzde 31, kömürün payı yüzde 30, petrolün payı yüzde 26, hidrolik enerjinin payı yüzde 4, diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının payı yüzde 3 ve diğer kaynakların payı ise yüzde 6'dır. Tabii, birincil enerji kaynakları dediğimizde evlerimizde sobalarımızda yaktığımız odunlardan tutun gazetelere varıncaya kadar, çıraya varıncaya kadar bütün enerji kaynakları hesap edilmektedir. Elektrik bunun yalnızca bir bölümüdür. O yüzden, eğer biz Türkiye'de bütün birimleri odun üzerinden değerlendireydik yaklaşık 360 milyon ton eşdeğer oduna karşılık gelen bir yapıyı sergilemiş olacaktık. Dünyada ton eşdeğer petrol önemli bir birim olduğu için, ortak bir birim olduğu için bunları ortak olarak kullanıyoruz.

Birincil enerji talebimizin sektörlere göre dağılımına baktığımızda yüzde 25'i sanayi, yüzde 26'sı konut ve hizmet sektörü, yüzde 17'si ulaştırma ve yüzde 26'sı da çevrim sektöründe kullanılmaktadır.

2023 yılında birincil enerji talebimizin yüzde 90 oranında artarak 218 milyon ton eşdeğer petrole ulaşması beklenmektedir.

Birincil enerji talebimizin kaynaklara göre dağılımı incelendiğinde, kömürün yüzde 37 doğal gazın yüzde 23, petrolün yüzde 26, hidrolik enerjinin yüzde 4 ve nükleer enerjinin de yüzde 4 civarında, yenilenebilir enerji kaynaklarıyla beraber diğer kaynakların ise yüzde 6 olması öngörülmektedir.

Elektrik enerjisi sektörüne baktığımızda ise ülkemizde, yüksek büyüme oranlarının sonucu olarak yıllık elektrik enerjisinin tüketim artışı uzun yıllardan beri ortalama yüzde 7'ler seviyelerinde gerçekleşmiştir. Halkın refah seviyesinin arttığı oranda enerjiye olan talebin ortalama ekonomik büyümenin daha üzerinde gerçekleştiği bilinen bir gerçektir. Elektrik enerjisi talebinde 2012 yılında yüzde 5,2, 2013 yılında ise yüzde 1,6 artış olmuştur. 2002 yılında 132,6 milyar kilovatsaat olan elektrik tüketimimiz yaklaşık 2 kat artarak 2013 yılında 246,4 milyar kilovatsaate ulaşmıştır. 2013 yılında 240,1 milyar kilovatsaat olan elektrik üretimi 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla 190 milyar kilovatsaat olarak gerçekleşmiş olup bu üretiminin özellikle kuraklığın verdiği etkiyle beraber yüzde 47,8'i doğal gazdan -ki geçtiğimiz yıl bu yüzde 43'lere kadar düşmüştü- yüzde 17,2'si hidrolikten -ki geçen yıl yüzde 25'ler civarındaydı- yüzde 29'u kömürden, yüzde 3,1'i rüzgâr ve yüzde 2,9'u da diğer kaynaklardan sağlanmaktadır. 2014 yılının yağış açısından kurak geçmesinin bir sonucu olarak hidrolik kaynaklardan elektrik üretiminde bir azalma görülmüştür ve son yıllarda belirli bir alanda talep edilen en yüksek elektrik enerjisi talebi -biz buna "puant talep" diyoruz- 2014 yılı Ağustos ayında 41.003 megavat civarında gerçekleşmiştir. Tabii ki Eylül ayı sonu itibarıyla elektrik tüketimi de 192,8 milyar kilovatsaat olarak gerçekleşmiştir.

Elektrik enerjisi kurulu gücüne baktığımızda ise 2002 yılında 31.846 megavat olan elektrik enerjisi kurulu gücümüz, 2013 yılında 64.008 megavata, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla da yaklaşık 2 kat artarak 68.230 megavata ulaşmıştır ki son bir yıl içerisinde 7 bin megavatın üzerinde kurulu gücü devreye almış bulunuyoruz. Mevcut kurulu gücümüzün yüzde 34,4'ü hidrolik, yüzde 31,1'i doğal gaz, yüzde 20,6'sı kömür, yüzde 5,1'i rüzgâr ve yüzde 8,8'i ise diğer kaynaklardan oluşmaktadır.

Bu anlattığımız yaklaşık beş tablodan da görüleceği gibi her bir enerji kaynağının avantajlarını ve dezavantajlarını, bir yıl içerisindeki çalışma sürelerini ve toplam tüketime olan katkılarını mukayese etme imkânı bulunmaktadır.

2013 yılında işletmeye alınan santrallerle elektrik enerjisi kurulu gücümüze 6.948 megavatlık kapasite eklenmiştir. Ayrıca ülkemizde 2002 yılında 300 olan elektrik enerjisi üretim santrali, 2013 yılı sonu itibarıyla irili ufaklı 907 ve 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla da 1.059'a yükselmiştir. Mevcut santrallerin 504 adedi hidrolik, 30 adedi kömür, 87 adedi rüzgâr, 14 adedi jeotermal, 231 adedi doğal gaz ve 49 adedi de yenilenebilir enerji kaynaklarıyla beraber atık, 9 adedi çok yakıtlı -katı ve sıvı-, 42 adedi çok yakıtlı -sıvı ve doğal gaz-, 20 adedi sıvı yakıtlı ve 73 adedi lisanssız güneş santrali olmak üzere toplam bu rakamları bulmaktadır. 2014 yılı içerisinde Eylül ayı sonu itibarıyla 4.222 megavatlık kapasite artışı olmuştur.

Elektrik enerjisinin altyapısına baktığımızda, 41.933 kilometre olan 2002 yılındaki elektrik enerjisi iletim hattımız son yapılan çalışmalarla beraber içinde bulunduğumuz aya kadar 52.664 kilometreye çıkarılmıştır. Elektrik enerjisi dağıtımındaki yükselme ise yine 2002 yılında 812.399 kilometre iken bu yıl itibarıyla, bugün itibarıyla 1.150.000 kilometreye ulaşmıştır. Şebeke uzunluğumuz toplam 1,2 milyon kilometreyi geçmiş olup dünyanın en büyük 5'inci, Avrupa'nın ise en büyük 2'nci şebekesidir.

Toplam trafo gücümüz 2002 yılında 65.133 MVA iken elektrik iletim hattı alt yapımızı güçlendirmek için yapılan yatırımlarla trafo gücümüz 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 125.898 MVA'ya çıkarılmıştır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi arzı içerisindeki payının artırılmasına dönük yapılan çalışmalarda da 12.305 megavat olan yenilenebilir enerji kaynakları 2002 yılından bu tarafa 27.585 megavata ulaşmıştır ve 2002 yılında yenilenebilir enerji kaynaklarından olan üretimimiz 34 milyar kilovatsaat iken bugün itibarıyla yüzde 104 artışla 69,5 milyar kilovatsaate çıkarılmıştır.

2013 yılı ve 2014 yıllarını birlikte değerlendirdiğimizde, devreye alınan 11.170 megavatlık bir santralin yaklaşık yarısı yenilenebilir kaynaklara dayalıdır. Bu durum yenilenebilir enerji uygulamalarının olumlu sonuçlarının en güzel göstergelerinden bir tanesidir.

2002 yılında 12.241 megavat olan hidrolik gücümüz yüzde 78 artışla bugün itibarıyla 23.455 megavata ulaşmıştır. Bugün itibarıyla ekonomik olduğu belirlenen 140 milyar kilovatsaat/yıllık ülkemiz hidrolik enerji kapasitesinin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

yüzde 44'ü işletmeye alınmış olup özel teşebbüs tarafından yapımı sürdürülen projeler dâhil olmak üzere yüzde 31'lik kısmı inşa hâlinindedir. 2002 yılında neredeyse yok sayılacak düzeydeki 18,9 megavat olan rüzgâr enerjisi kurulu gücü bugün 3.484 megavata ulaşmıştır.

Bir diğer yenilenebilir enerji kaynağı olan jeotermal enerjinin yenilenebilir enerji kaynaklarına dâhil edilmesine yönelik sürdürülen çalışmalarda 17,5 megavatlık jeotermal kurulu gücü bugün 358,4 megavati aşmıştır. Diğer taraftan, jeotermal uygulamalar 2002 yılına göre yüzde 526'lık bir artışla 3.130 dönüme ve konut ısıtmadaki yüzde 198 artışla 89.563 konuta bugün jeotermal kaynaklarla ısı ulaştırılmıştır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji arzı içerisindeki payının artırılmasına dönük çalışmalarda güneş enerjisinden azami ölçüde yararlanılması planlanmaktadır. Bu kapsamda, güneş enerjisinden elektrik üretimine yönelik hukuki ve teknik düzenlemelerin tamamlanması sonrasında, EPDK tarafından 10-14 Haziran 2013 tarihleri arasında lisans başvuruları alınmıştır ve 600 megavatlık lisansa, toplam kurulu güce yaklaşık 15 katı bir taleple 9 bin megavatlık kurulu güce karşılık gelen yaklaşık 500 adet başvuru yapılmıştır.

Nükleer güç santralleriyle alakalı Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı verilerine göre günümüzde dünyada elektrik enerjisi üretiminin yaklaşık yüzde 11'i nükleer enerjiden sağlanmaktadır. Ayrıca yarısı Fransa, ABD, Rusya ve Çin'de olmak üzere dünyada 437 nükleer güç santrali ünitesi -reaktör- işletmede, 72 tanesi ise inşa halinde olup 106 nükleer reaktörün daha yapılması planlanmaktadır.

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yılında elektrik enerjisi ihtiyacımızın bugünkü düzeyin 2 katına ulaşarak yaklaşık 416 milyar kilovatsaate ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu doğrultuda, yerli ve yenilenebilir enerjiyle enerji verimliliğinden azami düzeyde yararlanma çalışmalarımızın yanı sıra; nükleer enerjinin enerji arz güvenliğindeki payını almasına da gayret ediyoruz ve bu ithal kaynaklara bağımlılığın ve bu risklerin azaltılması açısından da büyük önem arz etmektedir.

Petrol ve doğal gazda dışa bağımlı ülkemizde nükleer santral mevcut değilken petrol ve doğal gaz zengini Güney Afrika, Rusya, ABD, Kanada ve Meksika gibi ülkelerde nükleer santrallerin bulunması önemli ve anlamlıdır. Bu gerçekler karşısında, 2023 yılına kadar iki nükleer güç santralinin işletmeye alınması ve üçüncü santralin inşasına başlanması planlanmaktadır. Böylece, nükleer enerjinin kurulu gücümüz içerisindeki payının 2023 yılına kadar elektrik tüketimi içerisindeki payının en az yüzde 18'e, kurulu gücümüz içerisindeki payının da en az yüzde 10'lar seviyesinde olmasına gayret etmekteyiz. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin gerek inşaatı gerekse işletimi sırasında mümkün olduğunca ülkemiz personelinin eğitilmesi, çalıştırılması ve insan kaynaklarının potansiyelimizle beraber gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda, 2010 yılından beri Rusya'da nükleer mühendislik eğitimi almak üzere toplam 257 öğrencimizin şu anda bu eğitimi aldığını belirtmeliyim. 600'e tamamlanacak olan bu sayının özellikle bütün Türk mühendislerimizle beraber işletmesinin yapılacak olması da anlamlı olacaktır. Akkuyu Nükleer Santral Projesi kapsamında bugüne kadar ülkemize yaklaşık 2 milyar dolarlık sermaye girişi yapılmıştır.

Kayıp-kaçakla mücadele, tabii ki, bir yandan gelirlerimizin artırılması ama aynı zamanda giderlerimizin de azaltılmasına dönük önemli bir başlıktır. Elektrik abonelerinin ölçü sistemleri kaçak kullanımı engelleyecek şekilde kontrol edilmekte ve kaçak kontrol takibi için kayıp-kaçak tarama çalışmaları periyodik olarak da devam etmektedir.

Kayıp-kaçak oranlarının azaltılması konusu öncelikli hedeflerimizin başında gelmekte olup bu alanda yoğun çalışmalarımız tabii ki vardır ve hepinizin de takip ettiği gibi Türkiye 21 adet dağıtım bölgesine sahip. 3 adet dağıtım bölgesini çıkarttığımızda Türkiye'deki ortalama kayıp-kaçığın Avrupa Birliği üyesi ülkelerin kayıp-kaçığından daha düşük olduğunu sevinerek söylemeliyim ama daha kat edeceğimiz mesafeler vardır ve o diğer 3 bölgeyle beraber Türkiye'nin ortalamasının AB standartları ortalamasını yakalayacağına olan inancımız da tamdır.

Tabii, yerli kaynaklarımızın arz içerisindeki payının artırılmasına dönük olarak da, teknik ve ekonomik olarak yapılabilir hidroelektrik potansiyelimizin tamamının elektrik üretim amaçlı kullanılması, rüzgâr kurulu güç kapasitesinin 20 bin megavata kadar çıkartılması ve jeotermalde de bin megavatlık bir kurulu güce ulaşılması hedeflenmektedir.

Türkiye ekonomisinin yüksek ve istikrarlı büyüebilmesi için mümkün olan bütün yerli kaynakların enerji üretimi amacıyla değerlendirilmesi öncelikli bir husustur.

Onuncu Kalkınma Planı kapsamında yer alan ve Bakanlığın sorumlu olduğu Yerli Kaynaklara Dayalı Enerji Üretim Programı kapsamında, yerli kaynakların enerji üretimindeki payının artırılmasına dönük ve dışa bağımlılığın azaltılmasına dönük çalışmalar devam etmektedir. Bu hedeflerden bir tanesi 2013 yılında 32 milyar kilovatsaat olarak gerçekleşen yerli kömür kaynaklı elektrik enerjisi üretiminin 2018 yılında 57 milyar kilovatsaate çıkartılmasıdır. Bu kapsamda yapılan çalışmalar neticesinde, ülkemiz linyit rezervleri toplam 14,6 milyar tona MTA tarafından çıkartılmıştır.

Elektrik üretiminde kullanılan yerli kaynaklarımızdan linyitten elde edilebilecek elektrik enerjisi üretim potansiyelinin yaklaşık 22 bin megavat civarında olduğu bilinmektedir. Bu kapasitenin devreye alınmasıyla birlikte 14 milyar dolar karşılığında –değerli arkadaşlar, burası çok önemli- 14 milyar dolar karşılığı olan 30 milyar metreküp doğal gaz ithalatının önüne geçilmiş olacaktır.

Eylül 2013 tarihi itibarıyla ülkemizde 30 yerli ve 19 yabancı olmak üzere toplam 49 petrol şirketi, 295 adet arama ve 89 adet de işletme ruhsatıyla ham petrol ve doğal gaz arama faaliyetleri devam etmektedir.

TPAO ülkemizin ham petrol ve doğal gaz arzına katkıda bulunmak amacıyla yurt dışında da Azerbaycan, Irak, Libya, Afganistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde çalışmaları sürdürmektedir. Ayrıca, Rusya, Orta Asya, Ortadoğu, Afrika ve Latin Amerika'da da iş geliştirme faaliyetlerine devam etmektedir.

Petrol ve doğal gaz yurt içi arama yatırımlarımız ise 2002 yılına oranla 10 kat artırılmıştır. 2002 yılı sonu itibarıyla 42 milyon dolar olan yurt içi toplam arama yatırımlarımız, 2013 yılı itibarıyla 396 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve 2014 yılında da 672 milyon dolar olarak da planlanmıştır. 2002 yılında 47 bin metre olan sondaj bugün yaklaşık 200 bin metreler civarındadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

Son dönemde önem kazanan ve ABD'de gelişim gösteren kaya gazı –“shale gas” dediğimiz- gelecekte doğal gaza alternatif olabilecek de bir kaynaktır. 2007 yılında başlatılmış olan ülkemiz kaya gazı potansiyelinin belirlenmesi çalışmaları da aralıksız olarak sürdürülmektedir.

Doğal gaz sektöründe, özellikle doğal gazın kullanılmaya başlandığı 1987 yılında yarım milyar metreküp civarında olan yurt içi doğal gaz tüketimi, bugün itibarıyla yaklaşık 46 milyar metreküp civarındadır ve 4.510 kilometrelik doğal gaz hattı bugün dağıtım hatlarıyla beraber 93.500 kilometreye çıkartılmıştır.

2002 yılında sanayiye konutta 5 şehrimize, sadece sanayide ise 9 şehrimize doğal gaz verilirken, bugün itibarıyla 73 şehrimize doğal gaz ulaştırılmıştır. Doğal gazın ülke genelinde yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda, 10 bin nüfusun daha üzerindeki ilçelere, ki yaklaşık 202 tane ilçenin müracaatları alınmış ve bu müracaatlar karşısında söylenen hedefleri gerçekleştiren ilçelerimize doğal gaz arzıyla alakalı yatırım planlarına 2015 yılında alınmıştır.

Mevcut doğal gaz dağıtım bölgeleri lisans kapsamı dışında kalan, birinci derecede kalkınmada öncelikli yörelerde bulunan ve aynı zamanda yatırım, teşvik uygulamaları bakımından beş ve altıncı bölgelerde yer alan illerde kurulmuş olan organize sanayi bölgelerindeki işletmelere doğal gaz temin etmek üzere gerekli besleme hatlarının inşası edilmesi için de BOTAŞ görevlendirilmiştir.

Mevcut Kuzey Marmara ve Değirmenköy sahalarındaki depolama kapasitesini artırma projelerine de tabii ki devam edilmektedir.

Bu çalışmaların yanı sıra, Tuz Gölü'nde, tabii ki, 1 milyar metreküp civarındaki kapasitenin artışıyla alakalı proje devam etmekte.

Enerji piyasalarındaki serbestleşme, liberalleşme ve özelleşme Türkiye'nin yatırım alanı açısından son derece önemlidir. Ve 2023 yılına kadar toplam yatırım ihtiyacı enerji sektöründe 122 milyar dolardır. Bu çerçevede ihtiyaç duyulan yatırımların mümkün olduğu kadar özel sektör tarafından yapılmasına dikkat edilmektedir.

Yapılan çalışmalarla elektrikteki kurulu gücümüzde özel sektörün payı 2002 yılında yüzde 32 iken bugün yaklaşık yüzde 65,1'er seviyesine çıkartılmıştır ve özel sektörün enerji üretimindeki payı yüzde 71'er seviyesine çıkartılmıştır.

Başvuru inceleme ve değerlendirme ile uygun bulma aşamaları dışında bugün itibarıyla kurulu gücü 85.329 megavat olan 1.637 adet özel sektör üretim tesisine lisans verilmiştir. Bunun yanında, EPDK'nın lisanslandırma süreci devam eden özel sektör üretim tesisi 1.128 adet olup, kurulu gücü 97.247 megavattır.

Ve yine, güneş enerjisine dayalı elektrik üretimine dair lisans başvuruları kabul edilmiş olup bu da, biraz önce belirttiğimiz gibi, 9 bin megavat civarındadır.

2014 yılı eylül sonu itibarıyla özel sektöre ait 4.488 megavatlık güç artışı olmuş ve 4.457 megavat 163 adet yeni ve ilave santral ile 30,9 megavat 77 adet lisanssız santral devreye girmiştir.

Kamu uhdesindeki elektrik üretim tesislerinden yaklaşık 7.500 megavatlık hidroelektrik tesisleri dışında kalan diğer tüm elektrik üretim tesislerinin özelleşmesine dönük çalışmalar devam etmektedir. Bunun altını bir kez daha çizmek isterim: 7.500 megavatlık HES santrallerinin özelleştirilmesi şu anda bizim programlarımız dâhilinde değildir.

Doğal Gaz Piyasası Kanunu'ndaki değişiklik taslağı 4 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla Meclisimize gönderilmiş olup en kısa sürede de yasalaşması öngörülmektedir.

Ve özel şirketler tarafından Türkiye-Bulgaristan sınırında Rusya Federasyonu'ndan ülkemize ithal edilen doğal gaz miktarı yaklaşık 10 milyar metreküp/yıla ulaşmıştır.

Enerji Borsası ve EPIAŞ'ın kurulması tabii ki önemlidir. /Enerji Borsasıyla ilk olarak elektrik piyasasında, daha sonra da doğal gaz, petrol ve diğer enerji piyasalarında fiyatın şeffaf bir şekilde oluşması hızlandırılacaktır.

Enerji verimliliği ne yazık ki bizim çok fazla tasarruf edeceğimiz bir alandır. Bunun geriye dönük -asında daha yüksek verimde çalışması gerektiğine istinaden bunu söylüyorum- ve ölçülebilir, kullanılabilir 15 milyar TL civarında her yıl tasarruf edilebilecek bir alan olduğunu görmekteyiz. İsrafın önlenmesi, verimliliğin artırılması bizim en temel başlıklarımızdan bir tanesidir.

Enerji üretim tesislerinin artıyor olması, enerji arz güvenliğiyle alakalı herhangi bir problem yaşamıyor olmamız israfıla alakalı çalışmalarımıza mâni değildir. Tam tersi, enerji yoğunluğunun en az yüzde 20 oranında azaltılması hedefine yönelik olarak enerji verimliliği çalışmalarını desteklemek amacıyla Enerji Verimliliği Strateji Belgesi 2012 yılının başında yayımlanmıştır.

Devam eden projelerde, özellikle Biyokütle ve Kömür Karışımlarından Sıvı Yakıt Üretimi -TRIEN dediğimiz- optimizasyon çalışmaları, Tunçbilek'teki gazlaştırma, MİLRRES gibi özellikle rüzgâr türbiniyle alakalı çalışmalar, rüzgârdan üretilen elektrik gücünün izlenmesi gibi birçok proje vardır. Yeni başlayan projelerden MİLGES gibi, MİLHES gibi, MİLKAS gibi, LED ve OLED gibi, Gaz Türbini Kanatlarının Yerli İmalatı gibi, STATCOM-1, STATCOM-2 gibi, Yeni Nesil Back-to-Back istasyonlarının geliştirilmesi gibi ve bunların yerli kaynaklardan üretilmesine dönük çalışmalar devam etmektedir.

Ülkemiz linyitlerini daha etkin bir şekilde değerlendirilmek amacıyla tabii ki AR-GE çalışmaları devam ediyor ve kömürün gazlaştırmayla alakalı pilot tesisleri için de bu projeler hümik asitle beraber de devam ediyor.

Enerji diplomasisiyle alakalı geldiğimiz noktada ülkemizin coğrafyadan kaynaklanan bütün avantajlarını kullanacak, Hazar, Orta Doğu ve Orta Asya'da bulunan bütün zengin rezervleri harekete geçirebilecek ve Türkiye'nin bundan fayda sağlayabilecek bir hâle gelmesi için gayret etmekteyiz. Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı sistemi ve akabinde Bakü-Tiflis-Ceyhan Ana İhraç Petrol Boru Hattı sistemi hayata geçirilmiştir ve yaklaşık 121 milyon tonluk bir kapasite burada bulunmaktadır.

Azerbaycan Hükümetiyle Azerbaycan'ın Şahdeniz Sahası içerisinde Şahdeniz Konsorsiyumu ile görüşmeler yürütüldü ve 2011 yılından 2018 yılında başlayacak bir 6 milyar metreküplük Azeri gazının anlaşmaları bildiğiniz gibi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

imzalandı. TANAP projesiyle alakalı boru ihaleleri yapıldı. İşçilik ihaleleri önümüzdeki süreçte, hatta önümüzdeki hafta içerisinde bitirilmek üzeredir. Kamulaştırmayla alakalı çalışmalar devam ediyor. 600 kilometrelik bir kısmının kamulaştırılması çalışmalarına baz teşkil edecek olan kadastralı çalışmaları yapılmıştır ve bununla alakalı Türk şirketlerinin toplam borunun yüzde 80'ini alacak şekilde ihaleyi sonuçlandırmış olmaları gösterdiği performans açısından da son derece önemlidir. Türkmenistan gazının da aynı şekilde TANAP boru hattına dâhil edilecek olması önemli bir gelişmedir. Tabii ki Kerkük-Yumurtalık Ham Petrol Boru Hattı'na 200 bin varillik Irak petrolü günlük olarak aktarılmakta ve bununla alakalı hem Bağdat'ın hem de Erbil'in hukuku ön planda bulundurulmaktadır.

G20 enerjinin sürdürülebilirliği çalışma grubu toplantıları önümüzdeki yıl dönem başkanlığımızda, Bakanlığımız başkanlığında düzenlenmektedir. Elektrik ithalat ve ihracat potansiyelini artırmak için ve ENTSO-E kapsamında hemen hemen bütün komşu ülkelerimizde ki içerisinde Yunanistan'ın, Bulgaristan'ın, Rusya'nın, Gürcistan'ın, Azerbaycan'ın, Türkmenistan'ın, İran'ın, Irak'ın ve Suriye'nin de içinde bulunduğu bütün komşularımızla alakalı elektrik hatları bulunmaktadır. Bazen ithalat bazen de ihracat konusunda bu çalışmalar devam etmektedir.

Kamusal düzenlemeler, kanunlar, yönetmelikler, mevzuatlar ve ikincil mevzuatlarla alakalı gerek Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız gerekse EPDK'nın çalışmaları yoğun bir şekilde devam etmekte ve yaptığımız düzenlemeler gerek yenilenebilir enerji kaynaklarında gerek petrol sektöründe gerekse doğal gaz sektöründe olmak üzere bunlar devam etmektedir.

Tabii ki ruhsat sayıları itibarıyla tabii kaynaklarımızda 2.670 adet maden ruhsatı müracaatı 2014 yılı Ekim ayına kadar yapılmıştır, yalnızca bu içinde bulunduğumuz yılda. Bu dönemde 367 adet arama, 961 adet işletme ruhsatı olmak üzere, toplam 1.328 adet ruhsat düzenlenmiştir ve ilgili kanun gereğince ruhsat sayısı 43.166'yken 2014 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla 7.816 adet arama ve 13.945 adet de işletme ruhsatı olmak üzere toplam 21.311 adet ruhsat bulunmaktadır. Tabii ki bunlarla beraber son yıllardaki aramalar ve bu faaliyetler çerçevesinde 650 bin ton bakır; 75 bin ton altın; 1,5 milyar ton demir; 2,4 milyar ton dolomit; 1,5 milyar ton kalsit; 1,2 milyar ton feldispat ve seramik katkı maddesi; 6,5 milyar ton kuvarsit-kuvars kumu ve kuvars; 406 milyon ton mermer doğaltaş; 5,12 milyar ton kaya tuzu ve rezerviyle 646 milyon ton sodyum sülfat potansiyeli tespit edilmiştir. Ekonomiye katkısı bunların tabii ki son derece yüksektir. 2002 yılında 700 milyon dolar olarak gerçekleşen maden ihracatımız, bugün itibarıyla yaklaşık 5 milyar dolar ve 2014 yılı içerisinde de 1,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Tabii, mermer sektöründe 2.100 adet mermer ocağı, küçük ve orta ölçekli 1.500 fabrika ve 7.500 atölyede yaklaşık 250 bin kişi istihdam edilmektedir. Bor kimyasallarıyla alakalı 2002 yılında 436 bin ton olan bor kimyasalları ve eş değer ürün üretimi şu anda 1,8 milyon tona çıkartılmıştır. 2014 yılında ise 2,1 milyon ton bor kimyasalları ve eş değeri ürün üretimi programlanmış olup eylül sonu itibarıyla bunun 1,5 milyon tonuna ulaşılmıştır ve 2002 yılında 730 bin ton olan kurulu kapasite 2013 yılında 2,13 milyon tona yükseltilmiş ve yüzde 60 kullanım kapasite oranı yüzde 85'lere kadar da çıkartılmıştır.

Enerji ve madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı hâle getirilmesiyle alakalı Kyoto Protokolü'ne taraf olan ülkemizin bununla alakalı çalışmaları da yoğun bir şekilde devam etmektedir. Enerji kaynaklarımızın olası yol açtığı kirlenmenin azaltılması konusunda ulusal ve uluslararası çalışmalar da devam etmektedir. İklim politikalarına, iklim değişikliklerine, çevreye olan, AB çevre mevzuatına olan uyarlamalar da aynı şekilde devam etmektedir. Bir kısım kontroller yapılmıştır ve bu kontroller kapsamında 2013 yılında toplam 6.898 sahanın, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla da 4.755 sahanın denetimi gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız aleyhine açılmış uluslararası tahkim davalarını sizler kamuoyundan çok yakinen takip ediyorsunuz. Bunların içerisinde 4 büyük davayı kaybetmiş olmasına rağmen, Uzanların tekrar başka bir gerekçeyle dava açmış olması, Irak Petrolleri Davası ile beraber devam eden bir kısım tahkim davaları vardır. Yargılanması sona eren ve kesinleşmiş uluslararası tahkim davaları da Alaplı Davası, Libananco Davası, Cementownia Nowa Huta davaları ve bildiğiniz gibi bütün bu Uzanlarla alakalı davalar nihayetlenmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine açılan davalar da, ÇEAŞ ve Kepez'le alakalı bunlar da nihayetlenmiştir.

Hedeflerimiz, değerli arkadaşlar, 110 bin megavatın üzerinde bir kurulu güç ve 416 milyar kilovatsaatlik bir tüketim kapasitesi, linyitlerle beraber 2023 yılına kadar elektrik enerjisinin önemli bir bölümünü üretmek, 2019 yılı sonunda yerli kömürden yine aynı şekilde 60 milyar kilovatsaate gelmek, -bir kısım tekrarlardan kaçınmak için söylüyorum- yenilenebilir enerji kaynaklarımızda bahsettiğimiz rakamları yakalamak, enerji verimliliğinde Türkiye'nin gayrisafi yurt içi hasıla başına tüketilen elektrik miktarının yani enerji yoğunluğunun 2011 yılı değerine göre en az yüzde 20 civarında azaltılmasını sağlamak ve buna benzer birçok hedeflerimiz tabii ki burada bulunmaktadır. Ülke kaynaklarımızın özellikle bütün jeostratejik konumu itibarıyla doğal gazın, petrolün ve bütün enerji kaynaklarının yer yüzüne çıkartılmasıyla alakalı arama faaliyetlerine de devam etmek. Ceyhan bölgesindeki farklı kalite ve özelliklerdeki ham petrolün uluslararası piyasalara sunulabilmesi ve aynı zamanda petrokimya, rafine sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ihraç terminalinin bulunduğu entegre bir enerji merkezi hâline gelmesi de tabii ki hedeflenmektedir. Yatırım ortamının iyileştirilmesi bizim için son derece önemlidir. Bu manada EPIAŞ'ın katkısı çok fazla olacaktır. Tabii kaynakların etkin yönetimi ve ekonomiye kazandırılması için de arama faaliyetleri aynı şekilde devam edecektir.

Biraz da bütçe bilgilerinden size bazı konuları arz etmek isterim. Bakanlığımız merkez teşkilatı ve bağlı kuruluşlar MTA, TAEK ve ilişkili kuruluşu BOREN'in de 2015 Yılı Bütçe Kanun Tasarısı'na toplam 1 milyar 890 milyon 023 bin TL ödenek konmuştur. Bakanlığımız merkez birimlerinde ilgili detaylar tarafınıza sunulmuş, yaklaşık 1,4 milyar TL'lik cari harcamalar ve diğer harcamalar da aynı şekilde burada belirtilmiştir. MTA Genel Müdürlüğü'nün, tabii, Bakanlık bütçesine transfer kaleminde alan 212 milyon liralık yatırım ödeneği olmak üzere, toplam 272 milyon TL MTA, TAEK yaklaşık 212 milyon TL, BOREN Enstitüsü ise 6 milyon lirası yatırım ödeneği olmak üzere toplam 7,6 milyon lira -öz gelirler hariç- ödenek tahsis edilmesi öngörülmüştür. Ayrıca, Bakanlığımız merkez birimleri bağlı ve ilgili kuruluşları,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

TEDAŞ da dâhil olmak üzere, organik olarak Maliye Bakanlığına bağlı olmuş olmasına rağmen, yürütülecek yatırım projeleri kapsamında 2015 yılında tahsis edilen toplam ödenek 5,1 milyar liradır.

Tabii ki Bakanlığımız faaliyetleri ve bütçemizle ilgili bu özet bilgileri sunmuş bulunuyorum. Bunların içerisinde tabii ki EÜİAŞ, TEİAŞ, TETAŞ, TEDAŞ, TKİ, TTK, Eti Maden, TPAO, BOTAŞ ve TEMSAN gibi kuruluşlarımız da dâhil olmak üzere, Bakanlık toplam 1,8 milyar demiştik, 4 milyar 792 milyon 550 bin TL de bu dediğim kuruluşlar olmak üzere toplam 6 milyar 682 milyon 573 bin TL'lik toplam ödenek içerisinde bunlar görüşlerinize sunulmaktadır.

Bu manada yapacağınız katkılara şimdiden teşekkür ediyoruz ve dediğim gibi, önerilerinizi, tavsiyelerinizi ve eleştirilerinizi büyük bir dikkatle beraber bütün arkadaşlarımızla not ettiğimizi ve bunları da yazılı bilgilendirmelerle beraber tarafınıza sunacağımızı bir kez daha sunuyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım. Tüm süresinde sunumunuzu tamamladınız.

Şimdi Bakanlığımız ve ilgili kuruluşların bütçeleri üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz talebi, Sayın Kuşoğlu...

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; Sayın Bakan, sözü en baştan söyleyeceğim; hiç, biraz önce kıvrımadandı ya, onu yapmadan, istifa etmeniz gerekiyor. Yani, bunu şimdiye kadar ben hiçbir bakan için söylemedim ama eğer ahlak, vicdan gibi değerler varsa, insani değerler, buna inanıyorsak benim bunu söylemem gerekiyor. Neden? 301 kayıplı Soma faciasının, 301 insanın öldüğü Soma faciasının baş siyasi sorumlusunuz bir kere, baş siyasi sorumlusunuz. 301 kişinin ölümünden siyasi olarak en başta sorumlusunuz.

İkincisi, burada, aynı bölgede, Soma'da usulsüzlük ve yolsuzluk yapılarak en az 4 milyar lira yani en az 2 milyar dolarlık bir usulsüzlüğün ve yolsuzluğun da siyasi olarak sorumlusunuz yine, ikinci olarak. En az 2 milyar dolar... Bakın, bunun çok daha üstünde bir rakam da olabilir. Her vesileyle Sayın Çalışma Bakanının da söylediği aşırı kâr ve kazanma hırsı, üretim yaptırma hırsı, kazanç elde etme durumunun da baş siyasi sorumlusu sizsiniz. Bu sebeplerle bunun teşvikçisisiniz. Bütün bu sebeplerle, bu üç sebeple istifa etmeniz gerekir. Akıl, vicdan, insanlık bunu gerektiriyor Sayın Bakanım, kusura bakmayın lütfen ama bu söylediklerim bir gerekliliktir. Zannediyorum iktidara mensup arkadaşlarım da aynı fikirdedirler, aynı şekilde düşünüyorlardır.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, siz kendi görüşlerinizi belirtirseniz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kendi görüşlerimi... Kimsenin özel olarak görüşünden bahsetmedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama ortak etmeye böyle...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Lütfen...

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Müdahale etmeyin, bir şey söylemedi. Düşüncesini belirtiyor, niye müdahale ediyorsunuz?

VAHAP SEÇER (Mersin) – Duygularımıza tercüman oluyor.

BAŞKAN – Ama o zaman herkesi ortak etmeye gerek var mı?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, cenazeleri kaldırmakta, cenaze yakınlarını teskin etmekte çok ustasınız. Gidiyor, cenaze yakınlarını en iyi şekilde teskin ediyorsunuz, teselli ediyorsunuz.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Bu kötü bir şey mi? Yazıklar olsun...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Devlet imkânlarıyla, himmet severlerin, yardımseverlerin verdiği yardımlarla onları teskin ediyorsunuz ama Bakanlık görevinizi yapmıyorsunuz. Teskin tarafını takdir ediyoruz ama Bakanlık görevini yapmıyorsunuz.

Size ben 19 Eylülde dokuz sayfalık bir mektup yazdım. Bu mektubu Sayın Çalışma Bakanına da gönderdim, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkan ve üyelerine de, KİT Komisyonu Başkan ve üyelerine de, Sayıştay Başkanına da gönderdim bu mektubu. Dokuz sayfalık bu mektupta biraz önce söylediğim hususları tek tek anlattım çok ayrıntılı olarak. Aradan iki ay geçti, iki aydan beri cevap vermediniz, olumlu veya olumsuz. Siz Bakan olarak bir milletvekiline, bu kadar önemli iddialarda bulunan bir milletvekiline cevap vermekte zorlunuz, cevap vermek zorundasınız.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tenezzül etmiyor, tenezzül.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz Bülent Kuşoğlu'nu hiçe sayabilirsiniz, hiç önemsemeyebilirsiniz ama bir milletvekilini kabul etmek zorundasınız, ona cevap vermek zorundasınız, ona oy veren insanları takdir etmek zorundasınız. Nasıl cevapsız bırakırsınız iki aydan beri? Üstelik bunlar çok önemli iddialar ve bunlar sizin imzanızla bana verdiğiniz, daha önce soru önergelerime verdiğiniz, burada torba kanun görüşmeleri sırasında yaptığımız tartışmalar sırasında yazılı olarak verdiğiniz cevaplarla da kanıtlanmış iddialar. Nasıl böyle bir şeyi cevapsız bırakabilirsiniz, sessiz kalabilirsiniz?

Bakın, mektubumda diyorum ki: "Soma'da, 301 kişinin öldüğü yerde özellikle iki firmaya usulsüz, ihalesiz ve yönetim kurulu kararı olmaksızın en az 4 milyar liralık iş verilmiştir." En az 4 milyar liralık, 2 milyar dolar; bakın, bu her yerde büyük paradır, çok büyük para. Önemli değil ama önemli olan yolsuzluğun ve usulsüzlüğün olmasıdır, bunlara cevap vermiyorsunuz ve onun haricinde, bu usulsüz ve yolsuz bir şekilde iş verilen firmaların ben tek tek hasılatlarını açıklıyorum. Bunlara göre normalde 1 milyon, 1,5 milyon ton üretim yapmaları gereken bu firmalar, bakın, 5 milyon, 6 milyon ton üretim yapıyorlar yılda ve bunu siz teşvik ediyorsunuz. Ermenek'teki firma TKİ'den iş almamış. Ermenek'teki firmaya her türlü şeyi söylediniz ama Soma'daki firmaları sürekli olarak kayırdınız. Sayın Kılıçdaroğlu, Genel Başkanım oraya gittiğinde "Firmalar çok iyi firmalar Sayın Genel Başkan, çok iyi firmalar, çok iyi teknoloji kullanıyorlar, çok yazık oldu." dediniz. Sürekli olarak o firmaları kayırdınız, daha sonra da sürekli olarak kayırdınız ve bugün yine tam olarak bilmiyorum, size soracağım sorular bölümünde ama o firmaların yöneticileriyle ilgili yapılan soruşturmada, o 301 ölümlü

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

soruşturmada TKİ yöneticileri sorumlu tutulurken siz onlara da soruşturma izni vermiyorsunuz, bunu da ayrıca sormak istiyorum.

Sayın Bakanım, bakın, kolladığınız sayın genel müdür, Soma'yla ilgili soruşturma komisyonuna şöyle cevap veriyor. Sayın Selçuk Özdağ, Manisa Milletvekili diyor ki: "Sayın Genel Müdürüm, işçi kardeşlerimizi komisyon olarak dinlemeye gittiğimizde Soma'ya, orada bir işçi kardeşimiz Işıklar ve Ata Bacası adlı firmaların veya kömür ocaklarının ihalesiz verildiği iddiasında bulundu. Ben zatınızı telefonla aradım, size ulaştım, siz bana orada genel müdür yardımcınızın olduğunu söylediniz. Genel müdür yardımcınızın bu soru sorulduğu zaman, kurumunuz itham altına alındığında en azından Komisyon Başkanına bir bilgi vermesi gerekirdi. Komisyon Başkanına bilgi verilmediği gibi, ben sizi aradım, siz bana döndünüz, genel müdür yardımcınızın bilgi vereceğini, ayrıca Pazartesi günü de bana bilgi vereceğini söylediniz. Ben unuttum, bana bilgi vermediniz. Niçin bilgi vermediniz?" diyor sadece bana değil bu.

Aynı şekilde, Komisyon üyesi Değerli Akçay da burada, Manisa Milletvekilimiz. O da diyor ki: "Işıklar ve Atabacası ihalesiz mi verildi? sorusu önemli çünkü yaygın öyle bir kanaat var; doğru mu, değil mi bilmiyoruz, bir.

İkincisi, ilave sahalara veriliyor. Bu maden firmalarına, İmbat'a, işte Soma Kömürleri AŞ'ye belli... Bunların verilme şartları nedir? Bunlar hangi süreçler içerisinde ihale edilmiştir? İhale yapılıyor mu? Nasıl veriliyor? Bunları öğrenmek istiyorum."

Sayın Genel Müdürün cevabı... Bakın, çok akıllıca cevaplar veriyor: "Önce bir özürle başlamak istiyorum. Keşke klonlanabilseydim, çok çalışıyorum." diyor. Ondan sonra da "Siz istediğiniz kadar BMW motoru olunuz -yani kendisi için- bazen üstünüzde Hacı Murat kaportaları, altınızda iki tane Çin lastiğiyle rallide koşturmak durumunda kalabiliyorsunuz. Dolayısıyla bu aşırı yoğunluktan dolayı da arkadaşlarımızın her birisinin kendisine has..." İşte, neyse, mazeretleri falan... "Özür dilerim." diyor. Sonunda şunu söylüyor: "Bu madenler ihalesiz mi verildi?" denildi. Baştan da ifade ettiğim gibi, bu sözleşmeler 2016 ve 2018 yıllarında süreleri bitecek olan sözleşmelerdir." Hâlbuki, bu sözleşmeler, bunu söylediği anda süreleri uzatılmış, 2013'te zaten süreleri uzatılmış, birisi 2028, birisi 2029'da bitecek olan sözleşmelerdir. Hiçbirisinde ihale kararı yoktur, yönetim kurulu kararı yoktur, ihalesiz verilmişlerdir ve siz buna seyirci kalıyorsunuz Sayın Bakanım. Bu konuyla ilgili olarak benim, Erkan Bey'in ya da Selçuk Bey'in sorduğu sorular da cevapsız kalıyor. Böyle bir şey olabilir mi?

Şöyle diyor: "İmbat ve Soma AŞ'yle yapılan, 2016'da birinin süresi dolacaktır, diğerininki de 2018'de dolacaktır çünkü kurgulanma süreleri birbirinden farklıdır ve 2004'te yapılmıştır. Bunlar daha önce de Enerji Bakanlığı müfettişlerince incelenmiştir, bir şey yoktur." Böyle cevap olur mu?

Sayın Bakanım, bakın, şirketlerden bir tanesi bu yıl dokuz ayda 378 milyon liralık hasılat elde edilmiş dokuz ayda. Kaç ton kömür çıkarmış oluyor? Hiçbir şekilde bunlar gecikmeden, tak diye ödeniyor. Hiçbir gecikme olmaksızın ödeniyor, bütün bu ödemeler yapılıyor. Neden? Bunları size sormak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, ek süre veriyorum, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunlarla ilgili Sayın Bakan dedikodular var. Sayın Genel Müdürün "Sayın Bakan akıllı adamdır." Siz burada oturdunuz, şurada yanımda oturdunuz. Ben bütün bunları size anlattım. "Akıllı adamdır, beni görevden alamaz." dediğini de anlattım. Böyle bir iddianın olduğunu da anlattım.

Bütün bunlarla ilgili olarak aylardır cevap vermiyorsunuz, hiçbir şekilde bunları dikkate almıyorsunuz. Allah büyük. Bakın, kaç kere ayağınız dolandı. Olur mu böyle bir şey? Vedat Bey, bunlara itiraz etmeyin. Yukarıda Allah var, bunlara itiraz etmeyin. Allah'tan korkmak lazım.

BAŞKAN – Sadece üslubunuz...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Konuyla ne ilgisi var? Beddua edilecek şey mi ya? Vallahi çok şaşırdım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Niye şaşıyorsunuz arkadaşlar? Ufak tefek şeylerden bahsetmiyorum, çok önemli hadiselerden bahsediyorum. 301 kişinin öldüğü bir faciadan bahsediyorum, kazadan değil.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Onu kastetmiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok büyük yolsuzluklardan bahsediyorum, yolsuzluk iddialarından bahsediyorum. Olur mu? Sizlerin de benim yanımda olmanız lazım.

Sayın Bakan, bu konularla ilgili olarak, ilave olarak da daha torba kanun buradan çıkmadan TKİ Genel Müdürlüğü tarafından yani sizin tarafınızdan fiyat farkı maddesi getirildi ve Genel Kurulumuz iktidar partisin oylarıyla onu reddetti, burada çıktığı hâlde. Bu da size karşı büyük bir güvensizliktir aslında. Sizin getirdiğiniz, sizin imzanızla gelen bir fiyat farkı maddesinin kanunlaşmaması da size karşı çok büyük bir güvensizlik. Bu da aslında sizin istifa nedeninizdir.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, toparlarsanız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Konuyla ilgili olarak söylemek istediklerim aşağı yukarı bunlar. Bunlara ilave olarak bazı sorularım da olacak sorular bölümünde.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, Enerji Bakanlığının mensupları, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi akşamlar diliyorum.

Şimdi, ben, Sayın Bakanın sunumunu izlerken gerçekten hayretler içerisinde kaldım. Böyle genel ve geçiştirmeye yönelik "Aman, şu sıkıntılı ortamdan bir kurtulup da gitsek." gayreti var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

Sunumda Soma yok, Soma'daki termik santraller yok, meydan dayağı çekilen Yırcalı köylüler yok, kesilen zeytin ağaçları yok, Danıştayın yürütmeyi durdurma kararı yok, iptal edilen yönetmelik yok, Tarım Komisyonunda bekleyen zeytinle ilgili yasa tasarıları yok, 13 Mayıs Soma faciası yok, 28 Ekim Ermenek faciası yok.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan, Sayın Bakan; Soma'da 13 Mayıs'taki kaza nasıl oldu, neden oldu? Enerji Bakanlığı ve Türkiye Kömür İşletmeleri bir inceleme yaptı mı? Sonuç ne? Sonuç var mı? Bir daha kazaların olmaması için altı aydır ne yaptınız? Sizin kaza olunca madene gidip cenaze saymaktan başka kamuoyu pek bir faaliyetinizi göremedi. Arkadaşlar, bugün 13 Kasım. 13 Mayıs'tan bugüne tam altı ay geçti, 6'ncı ayı doldu bugün ve altı ayda Enerji Bakanlığı olarak neler yaptınız? Maden şirketinin yönetim kurulu başkanı, genel müdürü, 6 yöneticisi -8 kişi- tutuklu, dava devam ediyor. Madenin mülk sahibi sensin. Enerji Bakanlığı bu mülkün nasıl işletildiğinin, üretimin nasıl yapıldığının, ihalenin nasıl olacağının, olduğunun, hizmet alımının, redevans uygulamasının... Sözleşmenin, şartnamenin sahibi ve sorumlusu Enerji Bakanlığıdır, Türkiye Kömür İşletmeleridir. Soma, Ermenek'te sizin Bakanlık olarak, Hükümet olarak bir sorumluluğunuz yok mu? Yani bunca facia olacak, hiçbir sorumluluğunuz yok mu? Soma AŞ'nin çıkardığı kömürleri kaçta aldınız, kaçta satıyorsunuz? Türkiye Kömür İşletmelerinin kazancı nedir? Soma Komisyonunda Genel Müdürün Komisyona verdiği bilgide "Ben aldığım kömürün kalitesine bakarım, fiyatına bakarım, başka şeye bakmam." diye açık açık söyledi, bakın tutanaklara.

Soma'daki Eynez, Işıklar, Atabacası ocaklarının durumu ne olacak? Haberin var mı Sayın Bakan? Şirket Soma'da 3-4 bin işçiyi işten çıkarmanın çalışmasını yapıyor. Bu konuda bir çalışmanız, bir tedbiriniz var mıdır?

Siz, Soma ve İmbat AŞ'ye ihalesiz saha verdiğiniz mi, vermediniz mi? Ne kadar, ne zaman, nasıl verdiğiniz? Soma Komisyonunda da bunu dile getirdik ama cevap geçirildi. Sayın Kuşoğlu'na teşekkür ediyorum, tekrar hatırlattı.

Başbakanlık genelgesi ve yönetmelikle hazine gayrimenkullerinin, maden sahalarının tahsisi, maden sahası hariç diğer gayrimenkullerin satışı, devri, irtifak hakkı gibi hususlar Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın uhdesinde ve bu izinleri kimlere verdi? Bir Başbakan neden bizzat kendisi bu izinlerle ilgilenir, her şeyin bir mevzuatı, kuralı varken?

Şimdi, bu Uyar ailesinin arkasında kim var? Bu nasıl bir pervasızlıktır? Ermenek'te Başbakan, Cumhurbaşkanı acılı aileleri ziyaret ediyor. "Ya, bir şikâyetiniz var idiyse bir mektup yazsaydınız." diyor. Siz devleti mektupla mı idare ediyorsunuz? Siz devleti, Hükümeti, kurumları kurallarıyla değil, şahsi bir şekilde ve keyfi idare ediyorsunuz. Bu Uyar ve yan şirketlerinin Soma'da da, Ermenek'te de birtakım faaliyetleri var, yan şirketleri var. 2 Aralık 2013 tarihinde Çalışma Bakanlığına soru önergesi verdik, on buçuk ay sonra cevabını aldık. Şahin, Karaelmas, Sancak vesair şirketlerin toplam 118 milyon 930 bin lira borcu var, bunlar tahsil edilmemiş. "Mektup" deniliyor, mektubu yazmış işçilerimiz. İzmir İş Teftiş Kuruluna 121 işçi şikâyet ediyor ödenmeyen ücretleri, kullanamadıkları yıllık izinleri ve alamadıkları ihbar tazminatlarıyla ilgili. Yine, Darkale Maden Ocağı'yla ilgili olarak 124 adet şikâyet dilekçesi vermiş işçiler. Çalışma Bakanlığı 2 müfettiş görevlendiriyor ve bu şirket de müfettişlere gerekli evrakları vermediği için "Denetim yapılamamıştır." deniliyor cevapta. Böyle bir âcizlik olabilir mi? Sadece Darkale Maden Ocağı'nda, Soma'da 2009-2013 yılları arasında 1.120 maden kazası yaşanıyor ve 6 madencimiz hayatını kaybediyor. Peki, bunlar bu faaliyetleri nasıl yürütmeye devam ediyor? Yürütmesi durduruluyor, müfettiş tarafından birkaç ay sonra bir başka müfettiş görevlendiriliyor, tekrar bunlar icrai faaliyete devam ediyor ancak toplu katliam gibi, cinayet gibi ölümlü kazalar yaşanıyor. Bu defalarca kapatılan Uyar Madencilik'in açılması için kimler ricacı oluyor? Bunlar nasıl pervasızca faaliyet yürütebiliyor? "Biz aldığımız kömüre bakarız." Ondan sonra zaten koyduğunuz sözleşmedeki birtakım ihale yöntemleriniz, bunlar, bu madenleri çalıştırma yöntemleriniz sizi, doğrudan Hükümetinizi baş sorumlu yapıyor. Bu sorumluluktan asla ayrı kalamayacaksınız. 2012 yılında çıkarılan yönetmelikle aldınız, 2012'de redevans olarak ihalesi yapılmış Kolin şirketine, şimdi acele kamulaştırma kararı aldınız, ondan sonra Danıştay buna geçtiğimiz günlerde yürütmenin durdurulması kararı verdi. Bu kararın iki temel özelliği var. Birincisi: Siz "Burada termik santral kuramazsınız." diyor, bir de zeytinliklerle ilgili ve buna itiraz hakkınız da yok. Bakanlar 18 Haziran tarihli torba kanundaki maddeyle bu yargı süreçlerini kısaltma amacıyla itiraz hakkı da kalmadı. Şimdi, bu yürütmeyi durdurma kararını uygulayacaksınız, yalnız -daha ben bugün biraz evvel Yırcalı Muhtarı ve vatandaşlarla da konuştum- Danıştayın kararının elbette kesin olarak iptali bekleniyor ki herhâlde yüzde 99,9 bu yürütmeyi durdurma kararı çerçevesinde olmasını bekliyoruz. Yalnız, Hükümet bu zeytin yasasında inat ediyor. Şimdi, ben endişeliyim. Hükümetin, ilgili bakanlıkların bu yargı kararı doğrultusunda hareket edip daha akliselimle, daha doğru, daha mantıklı bir yönetim sergilemelerini bekliyorum. Ancak öğreniyorum ki firma işten çıkardıkları işçilerinin tazminatlarını veriyor, "Ancak merak etmeyin, ben sizi üç ay sonra tekrar aynen işe alacağım." Yani, demek ki bazı sözler verildi ki bu yasanın çıkacağı konusunda... Ben Hükümeti yargı kararlarına uymaya... Şirketle, oradaki firmalarla, bu Soma AŞ olabilir, Kolin firması olabilir, Hükümet olarak en büyük hatanız da bu şirketlerle vatandaşları karşı karşıya getiriyorsunuz; tavşana kaç, taziye tut oyunu oynatıyorsunuz. Bu düzenlemeleri yapan asıl sorumlu siz olmanıza rağmen, vatandaş da, işçiyi de, hatta o firmaları da yalnız bırakıyorsunuz. Bu bir yanlışlıktır.

Seçim mitinglerinde baretlerle mitinge götürdüğünüz işçileri niye ortada bırakıyorsunuz? Bunların sorunlarıyla ilgilenmek ve çözmek durumundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Madenlerin işletilmesiyle ilgili gerekli düzenlemeleri bir an evvel... Bu gecikmiştir. Hâlâ dayıbaşılik sistemi her alana iyice yayılmış, toplu katliamlar, trafik canavarıyla diğer taşeronluk sistemi birleşmiş, faciaları yaşamaya devam ediyoruz. Bu yaşanan faciaların son olması dileğiyle Hükümetin, Enerji Bakanlığının bir an evvel aklını başına devşirerek bu gerekli düzenlemeleri yapması, vaziyet alması artık madenleri en iyi, en düzgün şekilde çalıştırması ve sorumluların da ortaya çıkarılması gerekiyor.

Ben, Sayın Bakandan özellikle istihdam ediyorum, soru-cevap bölümünde soru sormayacağım, soru-cevap bölümünde soracağım sorular bu konuşmamda sorduğum sorulardır, bunlara da cevap bekliyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli üyeler, Bakanlığın değerli çalışanları; gerçekten “enerji konusu” deyince aklımıza, tabii Soma’da yitirdiğimiz 301 can, arkasından Ermenek, TKİ’nin taşeronlaştırma, taşeron ihaleleri, onların verdiği ihaleler, sendikal örgütlenmelerin etkisiz hâle getirilmesi, vahşi kâr hırsının getirdiği acımasızlık, ondan sonra cansız bedenler, acılar ve insanların gözünün içine baka baka en son 6 bin zeytin ağacını kökleyen, geciken adaletin, alınan kararın gecikmesinin boşluğundan yararlanarak insan katliamından ağaç katliamına yönelen denetlenemeyen bir hırs ve vahşi bir kâr gözleri bürümüş... Burada, bu alanda Orhan Veli’nin dediği gibi “Siyah akar Zonguldak’ın deresi/ Yüz karası değil, kömür karası/ Böyle kazanılır ekmek parası.” böyle kazanıyor bazıları ekmek parasını. Orada devletin, Hükûmetin görev ve sorumlulukları var. Birincisi, Çalışma Bakanlığının işçi güvenliğini ve sağlığını denetlemek gibi bir görevi ve sorumluluğu var. Çalışma Bakanına burada söyledik. Açık açık konuşuyoruz yani yüzünüze karşı, bu kişinin iyi, kötü yanlarıyla değil. Bir olay olduğunda bunu hukuki sorumluluğu var, ahlaki sorumluluğu var, vicdani sorumluluğu var, insani sorumluluğu var, bir de siyasi sorumluluğu var. Diğeri de en önemlisi ruhsatlandırmadan işletme ruhsatına kadar her alanda Enerji Bakanlığı... Şimdi, böyle bir ortamda 2010’da Maden Araştırma Komisyonu kurduk Mecliste ve bu Mecliste kurulan Maden Araştırma Komisyonunun bir üyesiyim ben. Çünkü Şırnak kömürlerinden tutun da oradaki termik santrallere, oradaki HES’lere, oradaki Hasankeyf’in sular altında bırakılmasından İda Dağı’na, zeytinlere kadar, Artvin’e kadar verdiğimiz araştırma önergeleri vardı ve o Komisyonun bir üyesi olarak da Soma’da çalışma yapmıştık. Soma’da, bu kömür ocaklarının olduğu alanda TKİ’nin termik santrali var ve devletin işlettiği, kamunun işlettiği, bir de özel sektörün çalıştırdığı yerler var; bunu gördük gözlerimizle. Bize verilen bilgileri, tehlike sinyallerini rapora yazdık. O tarihte, 2010’da verdik, hatta Dilekçe Komisyonuna da dilekçe verdik takibi için. Hükûmetiniz -2010, bugün 2015- bu raporu sümen altı etti. Orada, denetim konusunda Enerji Bakanlığının yetersiz denetimlerine de çok geniş yer verdik ve dünya örneklerini koyarak, dünyada Güney Afrika’dan bizim incelediğimiz Kanada’daki ocaklara kadar, madenlere kadar örneklemeleri verdik. Soma’daki işletme sahibini de dinledik, Maden Mühendisleri Odasını da dinledik, herkesi dinledik ve rapor yazdık, koyduk. Maalesef, Hükûmetiniz beş yılı boşa harcadı; insanlar Soma’da öldü, Zonguldak’ta öldü, Şırnak’ta öldü, başka yerde ölüyor; Afşin-Elbistan’da hâlâ çıkarılmayan cenazeler var. Millet, kuyruklu yıldız 500 milyon kilometre yol katederek ulaşıyor, biz hâlâ 700 metrede işçilerimize ulaşamamış bir durumdayız.

Bu bir yana, insani boyutu, iş boyutu, denetim boyutu, ruhsat boyutu, kâr boyutu, redevans boyutu... Ve hepsinin acımasız adı da “taşeronlaşma”. Bu özel sektördeki taşeronlaşmanın en acımasız da maden sektöründedir. Onda, kamuda taşeronlaşma olayı 2 milyon işçiye kadar çıkarılmıştır ama 12 Eylül darbesi öncesinde sendikal örgütlenme 1 milyon 800 binden fazla toplu sözleşme oranı 2014’te 600 bin işçiye düşmüştür, 600 bin işçi. Sendikası olmayan, örgütlü gücü olmayan, devleti, Hükûmeti, sadece o işverenleri kâr hırsı içindekileri koruyan, kollayan bir vahşi düzende katliamlardan sonra, 301 candan sonra, geldik, burada 99 gün torba kanun görüşmelerinde biz yine de doğru dürüst iki tane yasa yapamadık. Bu Komisyonun da günahı büyük.

Şimdi, biz bunun bir siyasi sorumluluğu olduğunu, bunun bir faturası olması gerektiğini söylüyoruz. Ben Çalışma Bakanına da açık açık söyledim, dedim ki: “Arkadaş -gerçekten merak ediyorum- kaç işçinin ölmesi, kaç ocağın batması, kaç tane kazanın olması...” Yani, Hükûmetin siyasi sorumluluğu... Vicdanan insanların kabul etmesi için ne olması gerekir? Önlem almada neden yılları heba ettiniz? Neden incelemelerde, neden kontrollerde... Neden Almanya, Güney Afrika, Kanada, Çin’de önlemler alınabiliyor da, daha derin kazılarda, çalışmalarda, niye bizde yok? Sayın Bakan, salt bu yanı değil; cari açık, enerjimizin cari açığı... İthal enerji 100 milyarlar geliyor ve bu da enerji bağımlılığı, petrol ve doğal gaz. 3 tane nükleer santral sözleşmesi yaptınız -ben istedim, mümkünse inşallah verirsiniz- Rusya’yla yaptığınıza on beş yıllığına devlet garantisi verdiniz, Akkuyu’da, Mersin’de. 12,35 sent üzerinden on beş yıl alım garantisi verdiniz, oysaki dünya kilovatsaati 6-7 sent; 2 katı gibi bir rakam. Geliyoruz -zaten nükleer enerjiyi terk ediyor gelişmiş ülkeler- hemen arkasından, Sinop’ta bu sefer Japonlarla bir anlaşma yaptınız, orada da 11,83 sent üzerinden yaptınız. Burada da “Yüzde 25 Türk ortaklığı var.” dediniz, ÇED raporlarını yok saydınız. Oradaki insanların, orada yaşayan halkın görüşlerini... Elektrik Mühendisleri Odası şunu diyor: “Dünyada başka ülkelerde nükleer santral kurdurtan tek ülke Türkiye’dir.” Dikkat edin, Elektrik Mühendisleri Odası... Herkes kurmuştur nükleer santralini ama kendi nükleer santralini. Başbakanımız diyor ki: “İnşallah, üç nükleer santral de yüzde yüz millî olacak.” Bize söyler misiniz, kamulaştırarak mısınız, yoksa... Üçüncü nükleer santrali de İğneada’da düşünüyorsunuz -telaffuz edilen yer orası- ne zaman yapacaksınız, bunu ne zaman düşünüyorsunuz? Bu bir sorudur aynı zamanda. Ve bunların neresi millî? “Yüzde yüz millî...” On beş yıl garanti verdiğiniz bu iki nükleer santralin neresi millî? Millî Japonlar mı çıktı, millî Ruslar mı çıktı da biz mi bilmiyoruz, yoksa gizli gizli ortaklarımız sakın şey olmasınlar.

Tabii ki seçime gidiyoruz -2015- ve seçimde yine enerji sektörü alanında tam 46 santrali özelleştirme projesi yapılıyor, 70 milyar beklenti var. Fena rakam değil, seçimde kurtarır sizi, şöyle bir nefes aldırır, seçim sürecine kadar rahatlatır sizi. Zaten daralma var, enflasyon artıyor, işsizlik artıyor, seçim dönemi beş altı ay, suni oksijenle bunu yapmak... Bunun için de 18 termik, 12 HES satılacak, 46 santralin 70 milyar lira olduğu söyleniyor, bunların çoğu da devlet uhdesinde olan şeyler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bağlıyorum Sayın Başkan.

Türk Tabipleri Birliği, TMMOB, termik santrallerin sağlığı, çevreye, doğaya tehlikelerine hep dikkat çekiyorlar ama maalesef bu konuda hep bunu yaşıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

Şimdi, en son bu Kolin firmasının Yırca köyündeki zeytinleri katleden... 3 kilometre olayı, bu ÇED raporları... Bunu bilmeyen yok. Sayın Bakan, siz, açılışında, temel atma töreninde bulunmuştunuz. O zeytin ağaçlarını gördünüz Sayın Bakanım, vicdanen ne hissettiniz? En uzun ömürlü ağaçtır o zeytin. O zeytine kıymak 3 kuruş için, 3 dolar için... Nasıl bir vicdan muhasebesidir? 153 milyon ton kömür rezervi var, 2,9 milyar kilovatsaat yıllık enerji elde edilecek. Yani, bu maden ruhsatları olayı size bağlı, MİGEM'den çıkıyor. 2012'de Başbakan kendine bağlıdı, izin mi bağlıdı, onay mı bağlıdı, ne bağlıdı bilmiyorum, sonra maden havuzu oluşturulduğu haberi çıktı, bu haberle ilgili bazı şeyler yazıldı. Bu da, partinize yakın kişilere ruhsat verildiği, ruhsat olayında HES'lerde, madende, termikte şantajcıların türediği ve bu konuda, acımasızca -51 bin ruhsat başvurusunun, 26 Şubat 2010 tarihinde- Başbakanlıkta bekleyen ruhsat sayısının da 12 binin üstünde olduğu söyleniyor. Herhâlde, bu son zamanlarda, epey beklemeden sonra bunlar dağıtılmış.

Şimdi, bu havuz madenciliği nereden doğdu?

Bu ara bir roman okuyorum, size tavsiye ederim "Yetimlerin Efendisi'nin Oğlu" diye. Kuzey Kore'de maden ocaklarını anlatıyor. Maden ocaklarında nasıl... Cezaevleri maden ocakları bakanı var orada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ve Komutan Gun'un hikâyesi anlatılır, Jun Do'nun. Oradaki kazaları anlatıyor. O ilkel ocaklardaki olayı bir okursanız bizimkiler yanında çok çok daha ilkel kalıyor.

Yani, şimdi bakıyoruz enerji dağılımına Türkiye'nin, HES'lerle birinci oranda, ikinci oranda gaz, üçüncü oranda kömür, kömürün içinde de ithal kömür. Ya, bu şirketler kim? Redevansı nasıl ayarlıyorlar, nasıl zamanlama yapıyorlar? Bunların hepsiyle ilgili defalarca araştırma önergesi verdik, reddettiniz. Enerji politikamız yok, ulusal bir enerji politikası yok, reddettiniz. Gensoru verdik Soma'yla ilgili, gayet rahat davrandınız. Son, Ermenek'le ilgili gensoru verdik, cuma günü televizyonda yayının olmadığı güne grubunuz düşürüyor. Yani, halkın karşısında gerçekleri konuşmaktan da kaçırıyorsunuz.

Tabii, bir çağrımız elbette ki var, siyaseten sorumludur Hükûmetiniz.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, toparlarsanız lütfen...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, siz gerçekten beş yıl içinde almanız gereken tedbirleri alamamışsınız. Bunun da bir bedeli vardır, siyasette böyledir. Eğer bir görevi yapmazsanız, ölümlere engel olmazsanız... Ölenlerin taziyeevinde iyi bir hizmet yapmak bakanların asli görevi değil. Elbette ki yapacaklar, acıyı paylaşacaklar ama birinci derecede, denetim, önleme ve ıslahıdır. Usulsüz, kanunsuz olana cezayı vereceksin, kapatacaksın. Çünkü, sonuçta TKİ'nin kömürlerini veriyorsunuz taşeron firmalara, ondan sonra da diyorsunuz ki: "Soma'da 2018'e kadar olan kömürü 2014'e kadar çıkarmışlar. Böyle bir hızda bir çalışma yapmışlar." Bu insanların ölümü için 3 kuruş zam geldi torba yasada.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bağlıyorum.

Torba yasa uygulaması 1/1/2015, daha zam yapmadan, uygulama yapmadan madenciler madenleri kapatıp buraya 30-40 bin...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Zam yapıldığı gün yürürlüğe girdiği gündü, yanlış oldu. 9'uncu madde...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani, madenciler hemen madenleri kapatıp işçiler "İşsiz kaldık." deyip gelip Meclise dayandılar, hepinizle görüşüyorlar, HDP dışında hepinizle görüştüler ve bu konuda da, bir şeyler konusunda da mutabık kalındığı söyleniyor.

Vallahi, zeytinlerin ve insanların hatırına insan bir koltuğa yapışmamalı diyorum. Sayın Bakan, Hükûmetiniz bunun siyaseten bedelini verip istifa etmelisiniz diyoruz, Hükûmetiniz de halktan özür dilemeli diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, oturuma saat 20.30'a kadar ara veriyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 19.52

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.41

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 10'uncu Birleşimin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Bakanlığımızın ve ilgili kurumlarımızın görüşmelerine devam edeceğiz.

Sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Akçay herhâlde birkaç cümle bir şey ilave etmek istiyor.

Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuşmamı yaptım. Yalnız, bu konuşmamı tamamlarken atladığım ve ilave etmem gereken çok önemli bir husus var, onu da Komisyona sunmak istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

Çalışma Bakanlığı bütçesini görüşürken de gündeme geldi ve Çalışma Bakanı "Tek sorumlu ben miyim?" dedi. Biz de dedik ki: "Tek sorumlu siz değilsiniz." Tek sorumlu Çalışma Bakanı değil ama sorumlulardan birisi olduğunu ifade ettik ve pek çok arkadaşımız da kendisini istifaya davet etti.

Şimdi, Çalışma Bakanlığından çok daha fazla sorumluluğu olan bakan Enerji Bakanındır ve asli sorumlu, bu madenlerin çalıştırılmasıyla ilgili bir sorumluluğu vardır. İyi hatırlıyoruz ki, Soma maden faciasından önce de Türkiye Kömür İşletmeleri Yönetim Kuruluna o Teftiş Denetim Başkanını atamıştı. Kazadan bir hafta sonra istifa etti, ismini şu anda hatırlayamıyorum. Bu bile çok ciddi bir yönetim hatasıdır yani bir denetçiye aynı zamanda yönetici hâle getirmektir yani hem icraatçı hem o icraatı denetlemek durumunda.

Çok net bir şekilde, bu görüş aynı zamanda Somalıların ve Yırcıların da görüşüdür.

Sayın Enerji Bakanını istifaya davet ediyoruz.

BAŞKAN – Siz bunu konuşmanız sırasında da söylediğinizi hatırlıyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani, o mealde sözler söyledim de, belki açık anlaşılmayabilir.

BAŞKAN – Anlaşıldı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Onu net bir şekilde ifade edeyim.

BAŞKAN – Yemek arasında Yırcılar aradı herhâlde.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama, ondan evvel saat 17.00'de bir televizyon programımız da vardı. Dolayısıyla, telefon bağlantılarımız da oldu ama samimiyetle söylüyorum, Somalı ve Yırcalı vatandaşlarımızın da talebidir bu aynı zamanda.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Ayaydın, buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2015 yılı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

AKP iktidarı sayesinde, inanın, geçmiş özer hâle geldik. Eskiden enerji alanında ülkenin önemli sorunlarını, dışa bağımlılığı, enerji verimliliği gibi yapısal sorunlarını konuşuyorduk ama şimdi, evet, insani, can alıcı sorunlardan onlara sıra bile gelmiyor. Daha iyi bir yaşam isterken yaşamaya şükredecek hâle geldik.

Bakınız, ülkemizde enerji kaynakları çok kıymetli. Dünyanın en değerli kömürü çıkarılıyor burada ama bu kömür değerini ne cinsinden, ne kalitesinden alıyor, değerini insanımızın canından, emekçimizin kanından alıyor. Toprak altındaki kömür zenginliğini çıkarmak için en büyük zenginliğimiz, insanımız toprak oluyor ve bu da çok sık oluyor, göz göre göre oluyor. Facialar sonrası yapılan ise hep aynı, olay sonrası üzölmek ve sorumluların hesap vereceğini söyleyip durmak. Sonra hayat kaldığı yerden devam ediyor, ta ki bir süre sonra başka bir kömür madeninde emekçiler yitip gidene dek. AKP iktidarında sürekli tekrarlayan film bu işte ölkede. Oysa, Türkiye bir iş kazası, iş cinayetlerinin yeri oluyor ve bu kazaların en çok olduğu sektör madencilik sektörü. Bu gerçeğe rağmen ölümler durmuyor. İstatistiksel veriden geçtim, somut uyarılar da sonuç vermiyor; işte Soma faciasından hemen önce partimizin AKP oylarıyla reddedilen Soma araştırma önergesi, Ermenek'teki faciadan tam bir yıl sonra TEMA Vakfının "Konya kapalı havzadır, linyit madenciliği yapılırsa yer altı suyu basar." uyarısı, işte Devlet Denetleme Kurulunun maden kazalarına ilişkin raporu ve işte Ermenek'te ölüme gönderilen işçilerin çalıştığı madenin sahibinin ifadesi. Diyor ki: "Kanun gereği nisan ayında üretim planları hazırlanıp Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne verildi. Müdürlüğün ise, bu plan çerçevesinde bir tehlike varsa söz konusu işletmeyi uyarma ve o işletmenin tehlike geçinceye kadar imalatı durdurma sorumluluğu vardı ama hiçbir uyarı yapılmadı." Durum işte bu, hiçbir şey yapılmıyor. Neden? Ranta, üretim zorlamasına, vahşi kapitalizme dayalı bir düzen AKP'nin bilinçli ve sistematik tercihlerinin sonucu da o yüzden.

Türkiye Kömür İşletmelerinin yaptığı kömür üretimi özelleştirilecek, kömürü taşıyan firmalar üretecek, ne kadar üretirse AKP iktidarı o kadarını satın alacak diye üretim zorlanacak, maliyetler aşağı çekilecek ve AKP hem bu yolla o işverenlere rant sağlayacak hem de o kömürleri dağıtarak siyasi çıkar sağlayacak; işte sistem bunun üzerine kurulmuş. Türkiye Kömür İşletmelerinin 130-140 dolara mal ettiği kömürün tonunu 24 dolara çıkarırlarsa varsa ve devlet de buna seyirci kalıyorsa düşen maliyetin faturasını ödemek de emekçilere kalıyor; işte durum bu. Şu an bunları konuşurken 16 emekçimiz hala toprak altında çıkarılmayı bekliyor.

Bakıyoruz dün Başbakana, tedbirleri sıralıyor, mesela "Üretim zorlamasının engellenmesine yönelik şart olacak." diyor, bunca kayıptan sonra "Şimdiye kadar zaten olması gerekenler yapılacak." diye anlatılıyor bize. Yazık, ne diyelim. AKP'nin önceliğinin insan, vatandaş olmadığının en acılı göstergesidir bu. Facialar, katliamlar, inanın, bunu her yerde görebilirsiniz. Olaylar, örnekler farklılaşsa da AKP zihniyeti aynıdır. Onun için vatandaş değil, şirketler önemlidir; insanların canı, hakkı değil şirketlerin kârı, rantı daha önemlidir.

Size bir başka örnek vereyim. Biliyorsunuz, geçtiğimiz ağustos ayında Mardin Derik ve Kızıltepe ilçelerinde elektrik kesintileri nedeniyle büyük olaylar yaşandı, tarihî İpek Yolu'nda 25 kilometre tır kuyruğu oluşturuldu, yollar kapandı. Vatandaş DEDAŞ'ın -Dicle Elektrik Anonim Şirketi yani özel bir şirket- tarafından kendilerinden istenen haksız bedelleri ödemeyi reddedince, şirket elektriklerin tamamını ve bütün ilçenin elektriklerini kesti, günlerce perişan olan vatandaş da buna tepki gösterdi. Şimdi, ben bunu söylerken Bakanım diyecek ki: "Elektrik borcunu ödemedi ki." Zaten açıklaması da öyleydi, elektrik borcunu ödemişse bu yapılacaktır. Elektrik borcu neye borç olur? Elektrik bir sayaç konulur, o sayaçlardan vatandaş kullandığı elektriğin parasını öder. Bu bahsettiğim çiftçilerin hiçbirine sayaç takılmıyor. Resen diyor ki: "Senin toprağın bu kadardır, 10 bin dönümdür. 10 bin dönüme, ben dönümünün bu kadarını sana yazıyorum." Böyle bir hakkaniyet var mı? Böyle bir şey olur mu? İnsan kullandığı elektriğin parasını öder. Dicle Elektrik Anonim Şirketi biliyoruz AKP'ye yakın bir şirket, sahibi Abdullah Tivnikli. Ne kadar güçlü olduğunu, hatta bakanların

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

gücünün de ona yetmediğini çok iyi biliyorum. Şimdi, vatandaş tarlasını ekiyor, 10 bin dönüm arazisi vardır, bunun 2 bin dönümü sulanabilir arazidir yani 2 bin dönümde elektrik kullanıyor. 10 bin dönümde elektrik kullanmış gibi fatura gönderiyor, ondan sonra "Sen bunu ödemedin, elektriğini keseceğim." Peki, Hükümet ne yapıyor o zaman? Hükümet de diyor ki: "Arkadaş, sen Dicle Elektrik Anonim Şirketinin borcunu ödemedin. Borcunu ödemediğin için ben senin devletten olan destekleme alacaklarını sana ödemiyorum, senin adına özel şirkete bunu ödüyorum."

Şimdi, Sayın Bakanım, benim de şirketim bir başkasından alacaklı olsa ve ben sizin yanınıza gelsem, "Ey Sayın Bakan, ben alacaklarımı bu şirketten tahsil edemiyorum, bu şirketin devletten bir alacağı vardır, siz benim alacağımı o şahsın devletten alacağından mahsup edin, bana ödeyin." desem bana bunu yapar mısınız? Yapamazsınız çünkü ben Abdullah Tivnikli değilim, ben sizin Hükümetinizin yandaşı değilim. Bu son derece yanlış, bu yaptığınız uygulama hukuka aykırıdır.

Davutoğlu'nun Başbakanlığının ilk gününde ilk kararname bu oldu yani Başbakan Davutoğlu Hükümetinin ilk kararı, Mardin'de yani Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin 9 ilinde Dicle Elektrik Anonim Şirketinin, halktan alacağı olan bu şirketin borçlarını tahsil etmek üzere bir kararname çıkardı. Dedi ki: "15 Eylül'e kadar siz eğer bu şirketin borçlarını ödemezseniz, ben bu şirketin sizden olan alacaklarını sizin devletten alacaklı olduğunuz devlet destekleme prim alacaklarınızdan kesip bu şirkete ödeyeceğim." Şimdi, siz devlet olarak o özel şirketin tahsildarlığını mı yapıyorsunuz? Sizin göreviniz bu mudur? Hukuk bunu mu gerektiriyor? Anayasa bunu mu gerektiriyor? Vicdan bunu mu gerektiriyor? Sizin devletin vatandaşa olan borcunu o vatandaşa değil de ondan sözde alacaklı olan bir firmaya bunu ödeme yükümlülüğünüz var mıdır? Eğer bunu ödüyorsanız da o zaman, bundan sonra herhangi bir şirketin başkasından bir alacağı varsa ve o alacağını alamıyorsa, size devlet olarak... Ben onlara şimdi duyuruyorum buradan, basın mensupları da vardır, herkes Enerji Bakanlığımızın kapısına gitsin, desin ki: "Benim falanca kişilerden alacağım vardır, ben bunları tahsil edemiyorum, siz bir kararname benim için çıkarın ve benim alacaklarımı tahsil edin." Böyle bir uygulama var mı? Ben elektrik enerjisini kullanan herkesin mutlaka faturasını ödemek zorunda olduğunu aynen kabul ediyorum ve iştirak ediyorum ama kullandığı elektriğin.

Şimdi, bir kere, Enerji Bakanlığı, bu Dicle Elektrik Anonim Şirketinin daha evvel TEDAŞ'dayken TEDAŞ'ın ondan olan alacaklarını da yani "Satılmadan önceki alacaklarını da, bunları da bana vereceksiniz." diye oraya hemen bir ödeme emri gönderiyor. Diyor ki: "Sen TEDAŞ dönemindeki alacakları da TEDAŞ'a ödemeyeceksin, bana ödeyeceksin." Bir de bu alacağı istiyor, öyle bir alacağı hâlbuki yok. Şimdi, böyle bir haksızlık var ortada ve TEDAŞ'ın elindeki tüzel kişilerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – ...elektrik aboneleriyle ilgili bütün kişisel verileri, kalkıyorsunuz, özel bir şirkete veriyorsunuz. Diyorsunuz ki: "Ahmet'in 10 bin dönüm arazisi var, Mehmet'in 13 bin dönüm arazisi var, Ayşe'nin 40 bin dönüm arazisi var." gibi o şahısların özel bilgilerini... Sizin bunları bir özel şirkete verme gibi bir yükümlülüğünüz yoktur, kişilerin verilerini vermek suçtur. Bu suçu bile devlet bu suçu nasıl işliyor? Bu da son derece bunun üzerinde durmamız gereken bir durumdur.

Sizin Bakanlar Kurulu olarak özel bir şirketin alacaklarının tahsiline yönelik bu Bakanlar Kurulu kararınız yargıya taşındı. Eğer bu ülkede hukuk varsa, eğer bu ülkede hakkaniyet varsa, bu ülkede kanun varsa, Hükümetin özel bir şirketin borçlarını onların tahsildarı gibi tahsil etmeye yönelik bu Bakanlar Kurulu kararı yargıdan dönecektir, ben buna inanıyorum ve bunun takipçisiyim, o haksızlığa uğrayan çiftçilerin de avukatı gibi yargıda onların bu davasını takip edeceğim ve inşallah, en kısa zamanda idari yargı Hükümetin çıkarmış olduğu bu haksız kararnameyi iptal edecektir. Bakalım o zaman Hükümet ne diyecek?

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim Sayın Başkan.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Günel...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, çok kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, ben enerjiyle ilgili sektörel şeyler söyleyeceğim ama arkadaşlarım sizi istifaya çağırıyor. Ben onun ötesinde, asıl sorumlunun Sayın Recep Tayyip Erdoğan olduğunu önceki gün de söyledim. Neden? Çünkü, artık madencibaşı Afif Bey, 2012'den beri bütün yetkileri o aldıysa...

AFİF DEMİRKIRAN (Siirt) – Hiç olmazsa misafir varken bunu söylemeyin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söylüyoruz işte, madencibaşı. Yetkisini bir Başbakan kendisine alır mı, MİGEM, Enerji Bakanı, bir sürü yer varken? Ruhsatları, tamam, kuponları, arazileri anladık da maden ruhsatından Başbakan ne anlar? Yani, teknik konusu maden mühendisliği mi? Olur ya bir ilgisi olur, "Hadi ben de bakayım." der. Onun için, asıl sorumlu... Arkadaşlarımız birtakım yolsuzluk, onlardan, bunlardan bahsediyorlar ama böyle bir şey olmaz. Başbakan Bakanına güvenmiyor mu? Başbakan Maden İşlerine güvenmiyor mu? Başbakan diğer kurullara güvenmiyor mu da alıyor? Onun için, bence asıl sorumlu, istifa etmesi gereken, eğer bir sorumlu varsa, en tepede, şu anda Cumhurbaşkanı olsa da duruyor. Sordum, Sayın Davutoğlu bu genelgeyi iptal etti mi? Sayın Erdoğan'ın Sayın Başbakan iken söylediği o genelgeyi iptal etti mi? Şu anda ruhsat verme yetkisi kimde? Sayın Davutoğlu'ndaysa sorumlu o zaman, aynen devam ediyor demektir. Bir an önce o genelgenin bir kere iptal edilmesi lazım. MİGEM'e güvenmiyorsanız başka bir kurul kurun, maden işleri tetkik kurulu deyin, maden izin verme kurulu deyin, ne diyorsanız deyin. Bir kere bu işin felsefesinin yanlış olduğunu söyleyerek başlıyorum Sayın Bakanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

Şimdi, bir de garip yani yapısal bozukluklar bir tek bununla bitmiyor. Sayıştay raporuna bakıyorum, şimdi konuşacağız ama Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının saymanı bakıyormuş. Kimse var mı burada yani? Arkadaşlar, hiçbiriniz biliyor musunuz? Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının hesaplarını Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının saymanı tutuyormuş, ben de Sayıştay raporuna bakınca öğrendim. Bazı raporlar yok işte, onu söylemeye çalışıyorum, “Düzenleyemiyoruz.” diyorlar.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Nasıl?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Burada var, “Nasıl?” deme işte, “Ben de yeni öğrendim.” diyorum.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Ben de anlayamadım, ondan dolayı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Soruyorum, başka bir bilgi varsa... Sayıştaya verdikleri raporu da buraya aldım, duruyor. Yani, Bakanlığın kendisinin değil, oranın saymanı tutuyor şu anda. Dolayısıyla, yani, kendi muhasebesini tutamıyor mu diye merak ediyorum. Baktım, bütçe de az değil, 462 milyon mal ve hizmet alımı yapmışız, personelimiz var, garip geldi, ilk defa ben Bakanlığın böyle bir şeyi olduğunu... Bu konuda bilgilendirirseniz sevinirim.

Şimdi, Sayın Bakan arada kaya gazıyla ilgili potansiyel belirleme çalışmalarından bahsetti. Bütün dünya bununla uğraşüyor. “2007’de başladık.” dedi ama 2014 geldi. Yani, bu birkaç gündür bizim tartıştığımız, “ekonomide dönüşüm programı” dediğiniz, “eylem planı” dediğiniz tantanaya benziyor. Yani bir buçuk yıl oldu kalkınma planı çıkmalı, hâlâ onunla uğraşıyoruz. Dönem bitiyor, eylem planı koyuyoruz, daha eylem planı bitmemiş. Şimdi, 2007’den bu tarafa eğer biz kaya gazıyla ilgili potansiyelleri hâlâ daha yapamadıysak işimiz biraz zor gibi, biraz hızlanmamız lazım açıkçası.

Yani bu çerçevede şunları söylemeye çalışıyorum: Enerjideki AR-GE projelerine biraz daha öncelik vermemiz lazım. Her ne kadar dilek, temenni babında kalsa da burada birinci öncelikleri ithalata bağımlılığın azaltılması üzerinden örnek vermiştim. Orada sizi ilgilendiren birçok madde var Sayın Bakanım çünkü ne diyor? “MTA’nın yurt dışında madencilik faaliyetleri yapılabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilecek.” Buna da bakınca bir ironi gördüm aslında. Daha yurt içindekini tam olarak yapamıyoruz, izinleri bir yere toplamışız, kaza oluyor, sorumlu arıyoruz ama MTA yurt dışına açılacak, onu da tam açıkçası anlayabilmiş değilim. Bu şartlarda “2014-2015, hemen bir yıl içerisinde de gerekli eylemleri yapacağız.” diyorsunuz.

Altta devam ediyor “Rüzgâr enerjisiyle ilgili elektromekanik teçhizat.” Öbür tarafa bakıyorum yine “Güneş enerjisiyle ilgili elektromekanik teçhizat, yurt içi üretim.”

Bunlar güzel de önce bu piyasaların düzenlenmesi ve bu piyasadaki yatırımcıların artırılması lazım ki makine teçhizata ihtiyacımız olsun. Bunların tamamını satamayacağımıza göre, ihracata yönelik olmayacağına göre bir kısmına bizim de burada talep yaratıyor olmamız lazım. Hâlâ izinlerle ilgili birtakım şeyler söyleniyor.

“Hidroelektrik enerjisi üreten santrallerde kullanılan yerli girdi miktarı.” demiş yine Enerji Bakanlığı.

Şimdi bu noktada “hidroelektrik” deyince aklıma başka bir şey geldi, EPDK Başkanımıza bir soru sormak istiyorum. Uzunca süre tartışık torba kanun tasarılarında. Türkiye’de en garip denetim sistemi orada geçti. Sayın Bakanım, diyorlar ki: “Ne Bakanlığın ne de EPDK’nın bunları denetleyecek adamı yok, bizim de yok.” Ne yaptık? Su yapıları denetim şirketlerine denetleme işini, HES’leri denettirme işini DSİ kendisi, Bakanlık –Orman ve Su İşleri Bakanlığı- ihale açacak. Yani ömrümde hiçbir tane sektörde böyle bir şey duymadım. EPDK Başkanımıza soruyorum: Bunu sizin yetkinizden alarak Bakanlık kendisine aldı ve dediler ki: “EPDK’nın yeterli düzeyde elemanı yok.”

Şimdi, ben hâlâ anlamadım. Size bir düzenleyici, denetleyici kurum Başkanı olarak soruyorum: Sizin göreviniz standartları koymak değil mi? Gerekli denetimlerin nasıl yapılacağını belirlemek değil mi? Daha net sorayım: Yapı denetim şirketlerinin hangisine şirketinizi denetlettiğinize Çevre ve Şehircilik Bakanlığı mı karar veriyor? Vermiyor. Anonim şirketinize dış denetimi hangi bağımsız denetim şirketine yaptıracağınıza Maliye Bakanlığı mı karar veriyor? Vermiyor, sadece standartlarını koyuyor veya yeminli mali müşavir “Benim şu belirlediğim adamlara mı yaptıracaksınız?” diyor. Hayır.

Onun için, ister Enerji Bakanlığı yapsın ister EPDK yapsın biz size burada istediğiniz kadar kadro veriyoruz, müfettişiniz yoksa verelim. Yani hem denetleyen hem kural koyan hem işin ihalesini yapan aynı birim olur mu? Hangi 5018’de, hangi tüzükte, hangi yasada bunu buluyorsunuz, anlamıyorum. Buradan bizim itirazımıza rağmen geçirdi Sayın Eroğlu; HES’leri kendisi denetleyecek. Bütün mesele ne? 800 küsur tane bitmiş, bayağı da bitecek, devam eden... Siz rakamları biliyorsunuz. Şimdi bütün HES’lerin denetim ihalesinde millet birbirine girecek.

Kime yaptıracağına siz niye karar veriyorsunuz? Siz EPDK olarak bunun standardını belirleyeceksiniz, gidecek vatandaş, standarda uyan şirketlerden istediğine yaptıracak. Böyle garabet olur mu? Ben anlamadım. Sizden açıklama bekliyorum çünkü dediler ki: “EPDK yapamıyor.” “Bakanlık var.” dedik, “Onların da yeterli müfettişi yok.” “Bizim?” “Sizin de yok.” dediler. Onlara da dedik: “Verelim kadro.” Aynı torbada 400 tane Başbakanlığa kadro verdik, 40 bin tane Millî Eğitim Bakanlığına kadro verdik. Yani garip ama amaç başkaysa, onun da kokusu çıkacak, onları da tartışacağız.

Şimdi, Sayın Bakan, bu enerji AR-GE’leri derken tabii bunun içerisinde Atom Enerjisi Kurumuyla ilgili olanlar var, BOREN’le ilgili olanlar var, demin dediğiniz kaya gazıyla ilgili olanlar var. Özellikle araştırma merkezleriyle ilgili kanun tasarısı, hepimizin burada desteğiyle çıktı. Hızlandırıcı Merkezi var Atom Enerjisi Kurumunun; onlarla iş birliği yaptığını biliyorum ama biraz yavaş ilerliyor. Sizin de Bakanlık olarak inisiyatif alarak özellikle o konulardaki hassasiyeti biraz daha dile getirmeniz lazım ve eğer kurumsal bir şey varsa biraz daha bu çalışmaların hızlanması açısından arkadaşların hem maddi hem manevi moral desteğe ihtiyaçları var.

Borla ilgili burada madencilik kısmı biraz zayıf geçmiş, Türkiye’nin görünümü nedir, ne değildir diye baktım ama hâlâ yani malzeme olarak, ham madde olarak daha çok satıyoruz. Onun için, bu yakıt piline ilişkin arkadaşların çok güzel projeleri olduğunu biliyorum. Envanterde bir kısmı patentlendi, bir kısmı yavaş yavaş dönüşüyor ama bunların ürüne dönüşmesi ve bir an önce de sanayiye kazandırılması gerekiyor. Onların da biraz daha desteklenmesi gerektiği kanaatindeyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

Bir de madenlerle ilgili de biraz daha ayrıntılı olursa; ruhsatlar toplam maden izni olarak verilmiş. Yani nedir, ne değildir, belki web sitenizde daha ayrıntıları var ama sunumlarda da bize daha faydalı olur diye düşünüyorum.

Şimdi bir de doğal gazla ilgili burada ayrıntılı bilgi var ama demin okuduğum eylem planının 1'inci maddesi, bu dış bağımlılığı azaltmayla ilgili, ithalata bağımlılığı azaltmayla ilgili ve bizim burada en fazla bağımlılığımız ve bütçemizi etkileyen, enflasyonu etkileyen kısım da enerji kaynaklarıyla ilgili, özellikle doğal gaz ve petrol ithalatımızdan kaynaklanıyor. Bu çerçevede de hem kaynak çeşitliliğini hem de kaynak ülke çeşitliliğini artıracak yeni şeylere dönmemiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, toparlayacağım müsaade ederseniz.

Bu kapsamda depolama tesisleriyle ilgili söylediklerinizi önemsiyoruz ama hâlâ 12 tanesi, burada tam anlayamadım, işte “Birkaçı bitmiş, 8'i, 4'ü devam ediyor.” gibi. Tuz Gölü'ndeki tesislerden bahsediyorum. Bunlar tam olarak ne zaman faaliyete geçecek? Biz tam teknik şeyi burada “Bitti, bitecek.” diye anlayamıyoruz yani sizin sunumunuzda “İnşaatı bitti.” diyor. Diğerlerine geçecek ama bir tarih var mı, planlanan zaman ne zamandır? Bu, biraz daha depolama anlamında ve fiyat anlamında bizim elimizi rahatlatacaktır çünkü spot piyasa sıkıştığımız zaman...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen aramızda sohbet etmeyelim. Bakın, Sayın Günel'i dinleyemiyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – ...sıkıntı oluyor. Dolayısıyla, bu hususların da dikkate alınarak bir an önce hem ülke bazında bağımlılığımızı azaltacak kaynak ve kaynak ülke çeşitlemesine giderken depolama tesislerimizi de geliştirmemiz, daha da yaygınlaştırmamız lazım diye düşünüyorum.

Son olarak birkaç tane şeyi söyleyeceğim ama Sayın Bakanım, sürekli de zamanımız geçiyor. MTA Genel Müdürlüğü'nün yine ilgili Sayıştay raporunda bir şey var; arkadaşlarımız hâlâ murakabe işine devam ediyorlarmış. Orada da bir uzlaşmazlık var gibi. Eğer Sayıştaydan yetkili arkadaşlarımız buradaysa, denetime yani 5018'de kalkan hükümler var; vaktim az kaldığı için ayrıntılı söyleyemiyorum, onlar biliyor. MTA Genel Müdürlüğümüzdekiler ve Sayıştaydakiler biliyor. Onlar diyor ki: “Biz devam edebiliriz, Denetleme Kurulu ücreti yatırabiliriz.” Diğerleri de diyor ki: “O iş kaldı, 5018'de İç Denetim Kurulu var, oraya yaptırın, teftiş kurulunuz var, oraya yaptırın.”

Son olarak elime bizim TÜRK ENERJİ-SEN'den arkadaşlarımız Danıştay Başkanlığına yönelik yürütmeyi durdurma taleplerine ilişkin birkaç tane şey gönderdiler. Bir tanesi yine demin söylediğimiz sınavlarla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bilgiç, soru soruyorum sadece. Size zahmet.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir tanesi, yine Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünde yine organizasyon yapısıyla ilgili iptal davaları var.

Yine, veri kontrol, veri hazırlama ve kontrol işletmenliğiyle ilgili TEİAŞ'ın bunlarla ilgili... Yani birtakım personel ve sınav işleriyle ilgili de hukuka aykırı işlemler olduğunu sendika açmış olduğu davalarla söylüyor. Bu konularda bir gelişme var mı? İşin aslı nedir? Bu konularda da bilgi verebilirseniz sevinirim.

Bütçelerin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli bürokratlarımız, sevgili basın mensupları; hepinizi selamlıyorum.

Ben de özellikle hâlâ acıları taze ve maalesef akıbetleri konusunda net cümle kuramadığımız Ermenek'teki emekçilerimizin ailelerine sabır dileyerek başlamak istiyorum. O üzüntü veren ifadeyi kullanmak istemiyorum, dilerim akıbetleri konusunda tez zamanda bir sonuca ulaşılır ve en azından bu kanayan yara da bir şekilde durdurulmuş olur, bu kanama durdurulmuş olur. Aynı şekilde Soma'yı da tabii ki unutmak mümkün değil. Soma'daki faciada yaşamını yitiren emekçilerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine tekrar sabır diliyorum.

Sayın Bakan, bu acılardan sonra hem Soma'ya gidip maden ocağının kapısında beklemiş olmanızı hem Ermenek'e gidip maden ocağının kapısında beklemiş olmanızı insani olarak önemsiyorum. İnsani bir durumdur ve iyi de yapmışsınız, en azından orada bulunmuş olmak yapıcı, bunu önemsiyorum ben. Ancak sizin sorumluluğunuzu sadece insani vasıflarınızla ya da tutumunuzla tarif etmek ya da tanımlamak mümkün değil çünkü bu işten sorumlusunuz, sorumlu bir mevkidesiniz, sorumlu mevkide bulunuyorsunuz ve bütün bu iş facialarında, özellikle maden iş kolundaki bu iş facialarında bir şekilde sizin de kusurunuz vardır. Birey olarak bunların olmasını arzu etmezsiniz elbette ki yani hiç kimse insani olarak böyle bir şeyin olmasını arzu etmez ama siz arzu etmeme noktasında da değilsiniz, tedbir geliştirecek bir mevkidesiniz ve tedbirleri geliştiremediğiniz, geliştirtemediğiniz için siz sorumlusunuz. Bunun bir gereği olmalı. Yani kendi bürokratik mekanizmanıza hâkim olamamış iseniz, bu kadar kısa sürede bu kadar ağır sonuçları olan iş kazaları ortaya çıkmış ise sizin bunu herkesten önce sorgulamanız gerekir.

Bu kadar acıdan sonra, bu kadar acının üzerine buradan çıkıp bizlerin, ya, bir bakana istifa mekanizmasını hatırlatması kolay değil. Biz bunu söylerken rahat ifade etmiyoruz tabii ki. Yani bunu ifade ederken en azından kendimi rahat hissetmiyorum. Yani bu kadar acıdan sonra çıkıp bir bakana, ya, istifa mekanizmasını hatırlatmak doğrusu zoruma geliyor ama siz, bizi böyle bir mecburiyetle karşı karşıya bırakıyorsunuz.

Neden biz böyle bir mecburiyetle karşı karşıya kaldık. Bu konuyla ilgili olarak bu kadar zaman geçti. Bakanlık bürokratik yapısı içerisinde hiç mi kusuru tespit edilen birisi çıkmadı? Bütün bu faciaya sebebiyet veren ya da bu öngörmezliği Bakanlık hiç mi kendisine bir şekilde fatura çıkarmıyor? Kendini hiç mi bu noktada “Bir yerde ya benim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 67

eksiklik olmuştur.” demiyor? Demesi gerekiyor. Bunu da görmedik. Sizde de görmedik, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında da görmedik maalesef.

Bu nedenle, eğer sizin ekibinizde kusur yoksa, sizin talimatınız altında iş yapan mekanizmada bir kusur yoksa, kusur sizdedir, o zaman siz gereğini yapacaksınız.

BAŞKAN – İlla bir günah keçisi lazım değil mi.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir günah keçisi var bu işin. Kusura bakma, yok mu bir günah keçisi bu işin?

BAŞKAN – Salı günü şimdi sen Lütfi Elvan’ı da istifaya davet edersin.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Var bir günah keçisi. Yani bu işi fitrata bağlayarak işin içinden sıyrılmayız maalesef. Kusura bakma, öyle değil. Biz bunları ifade ederken Türkiye’nin kendi zenginliklerinden yararlanmaması gibi bir şey, bir noktada değiliz. Elbette ki bu ülkenin yer altındaki kömürü de çıkarılsın, madeni de çıkarılsın, petrolü de çıkarılsın ama uygun yöntemi neyse onu yapalım, tedbiri yapalım, insanlarımızı ölüme göndermeyelim diyoruz. Tek söylediğimiz şey bu.

Torbayı konuşurken siz buradan dediniz ki: “Ben gidiyorum, Şırnak’taki ocağı kapatırıyorum ama sonradan gidip kaçak çalıştırılıyor.” Benden de şunu teyit etmemi istediniz: “Orası izinsiz çalıştırılmamalı, değil mi?” dediniz, ben de “Evet, sonuna kadar sizi destekliyoruz, insanların can güvenliği her şeyin ötesindedir. Önce can güvenliği sonra...” Bu kadar açık desteği verdik, veriyoruz da vermeye de devam ediyoruz. Şırnak’ta da Hakkâri’de de Manisa’da da Konya’da da Zonguldak’ta da bilmem Karaman’da da hiçbir yerde can güvenliği olmaksızın bu işler yapılmamalıdır. Bunu size söylüyoruz, rahatlıkla bu konuda size destek veriyoruz ama maalesef bu konularda tedbir geliştirme mekanizmasında ipin ucunu elinizden kaçırmışsınız, esas söyleyeceğiniz budur. Yani “İpin ucunu kaçırdık, nereden yakalayacağız onun peşine düşmüşüz.” Ama bunu da rahat ifade edemiyorsunuz. Nerede bu ipin ucu kaçırıldı? Siz şimdi o tablolarda vermişsiniz, mavinin kırmızıya dönme politikasında bunu kaçırmışsınız. O, kamudan özele beleş devirlerde bunu yaptınız ve özellikle taşeronlaştırmayla bunu yaptınız. Ha, şimdi toparlayalım diyorsunuz. E toparlayalım dediğimiz noktada da önümüze getirdiğiniz şeylerde tedbir yok.

Tam yüz gün boyunca tartıştık, Ya, bunların içinde tedbir yok Sayın Bakanım dedik. Kabinenin bütün bakanları o torbada burada oturdu. Başbakan hariç kabinenin bütün bakanları geldi burada oturdu, bütün bakanlarına söyledik. Ya, siz tedbir adı altında buraya bir torba getirdiniz, tedbir adına hiçbir şey yok işin içinde dedik, her bakanın yüzüne ifade ettik. Kaç defa siz oturdunuz, dinletemedik, hâlâ da dinletemiyoruz, gerçekten hâlâ da dinletemiyoruz çünkü fitrata inandınız “Bu işin fitratında var, tedbire gerek yok.” dediniz. Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir deyip...

BAŞKAN – Kimse öyle bir şey söylemedi.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - ...bu işi bu şekilde kotarmaya çalışıyorsunuz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Söylemedi mi? Allah Allah, kayıtları da inkâr ediyorsun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi vahim bir noktaya geldik. İnsanlar “Yer altına insem ölebilirim, inmezsen aklıktan ölebilirim.” noktasında. Böyle bir ikileme yüz yüze emekçimizi karşı karşıya bıraktık. Bari getirin bundan sonra bir şey yapalım, bedelini birlikte ödeyelim, birlikte bir şey yapalım.

Bizim kusurumuz yok mu bu işin içerisinde? Bir muhalefet partisi milletvekili olarak benim hiç mi kusurum yok? Var, var, evet, kendimde de kusur buluyorum, burada daha etkin kavga etmeliydim. Demek ki o kavga yetmemiş, daha etkin kavga etmeliymişiz burada. Türkiye’de maalesef enerji politikalarının oluşturulmasında ön açıcı bir politika yok.

Şimdi, Sayın Bakanın sunumunda da geçen “etkin kullanım” kavramı. Neye göre etkin kullanım kavramını kullanıyorsunuz? Şimdi, etkin kullanım kavramını eğer verimlilik endeksi bir değerlendirmeye oturtarsanız sizinle tartışacağımız şeyler var demektir. Tamam, kaynakların verimli bir şekilde kullanımını tartışalım. Ama nasıl tartışalım? Bakın, sizinle bir örnek üzerinden tartışayım: Ilısu Barajı yapıyorsunuz, defalarca ifade ettik burada. Ilısu Barajı’ndan bu ülke maksimum elli yıl yararlanır, yok ötesi.

BAŞKAN – Yapmayalım!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, elli yılda oradan elde edeceğiniz geliri de bir kenara koyun, tamam. Ilısu Barajı’nın altında kalacak tarihî havzayı turizme açsanız kullanım değeri elli yıl mı olur? Bakın, siz de ticari düşünüyorsunuz ben de ticari düşünüyorum. Oradaki elli yıllık kullanım mı...

BAŞKAN – Siz ticari düşünüyorsunuz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ha, özür dilerim, siz güvenlik çerçevesinde düşünüyorsunuz.

BAŞKAN – Yok, hayır. Biz vatandaşın refahı seviyesinde düşünüyor arkadaşlar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O zaman şey var, amacınız başka, yok, yok, siz güvenlik çerçevesinde... Siz Gabar ile Cudi’yi birbirinden ayırmanın bir hevesi için... Özür dilerim, düzeltiyorum, Gabar ile Cudi’yi birbirinden ayırmanın hevesiyle orada, o projeye ısrar ediyordunuz, ben orayı kaçırdım. Kusura bakmayın, sizin dediğinizi düşünüyorum, tamam.

Şimdi, iki projeyi eğer ticari eksikli düşünürseniz, ya, ilkokul öğrencisine dahi sorsanız oranın turizme açılması barajdan daha fazla bu ülkeye ekonomik değer kazandırır, herkes bunu bilir ama işte siz kaynakların verimli kullanımını burada devreye sokamıyorsunuz. Devreye soksanız bu tablo içinde siz daha etkin bir politika geliştirme imkânı bulursunuz.

O nedenle, bizim şu ana kadar, kendi kaynaklarımızdan ülke yararına verimli bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - ...yararlandığımızı kimse iddia etmesin, siz iddia edemezsiniz. Hasip Bey bir önceki oturumda ifade etti, Millî Savunma Bakanlığı bütçesinde.

Eğer mikrofonu açarsanız Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İkinci ilave sürenizi vereyim, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır, daha yeni başladık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

İZZET ÇETİN (Ankara) – Daha yeni başladı ya.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Daha yeni başladı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, Hasip Bey ifade etti orada. Ben iddia ediyorum, bakın iddia ediyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Zozani kendini savunabilir, size ne oluyor Sayın Çetin, Sayın Keskin?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ortaklığınız bozulmasın diye.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şırnak bölgesinde inşa edilen barajların tamamı bütün kullanım süreleri boyunca - yani elli yıllık kullanımdan söz ediyorum- kendilerine sarf edilen masrafı çıkaramayacaklar yani kendilerini amorti edemeyeceklerdir. İddia ediyorum, Şırnak bölgesinde, özellikle suyun olmadığı vadiye yapılan, yağmur suyuyla doldurulması düşünülen barajlarda -ki 5 tanedir- elli yıl boyunca siz su biriktirseniz, elektriğe dönüştürseniz oranın maliyetini çıkaramaz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Suları değerlendirmek istiyoruz, yağmur suları boşa gitmesin istiyoruz Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, bu konunun böyle espriyle geçirilecek tarafı yok Uğur Bey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Espri değil zaten ya, onun için yapılıyor orada.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Hayır yani biz “Baraj yapmayalım” a geldik de sonunda.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yani, suyun olmadığı yere hiç olmazsa yapmayın ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Suyun olmadığı yere baraj yapıyorsun orası faydalansın diye.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Haydi suyun olduğu, bir derenin aktığı yere 1 tane baraj yaptınız, derenin olmadığı yere 5 tane baraj yapmanın bir anlamı yok, onu söylüyorum.

İkinci önemli husus, Sayın Bakanım, Hakkâri konusunda her geldiğinizde sizinle burada kavga ediyoruz. Geçen sene de burada tartıştık, yedi saat boyunca ben burada fotoğrafı önümde bulundurdum. Bu defa getirimedim, gerek duymadım ama bu seneki durum geçen seneden 10 kat daha kötü. Siz bürokratinize talimat verdiniz, dediniz ki: “Oraya yapacağınız yatırımlarla ilgili olarak götürün bilgi verin.” Sağ olsun, getirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bende de bilgiler var.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hayır efendim, lütfen, toparlayacağım biraz sonra.

BAŞKAN – Efendim?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Biraz sonra toparlayacağım.

BAŞKAN – Biraz sonra toparlamak değil, ben son cümlelerinizi istiyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Soru kısmında sormayacağım, hepsini burada bitireceğim.

BAŞKAN – Vermem söz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakanım, bana gelen bilgilerde, eğer bu sene, bütün yıl boyunca, geçen seneden farklı olarak 1 metre yol alınmışsa ben bir şey demeyeceğim. Geçen sene durum neyse aynı şekilde bırakılmış. Bir kar yağdı koca yıl elektriksiz kaldı, bir hafta boyunca. Şimdi, bunu kayıp kaçığa getirdiniz, bağladınız. Soru önergesiyle de size sorduk, dedik ki: “Siz tahsil edemiyorsunuz, doğru. Getirin, bu şirketlere -Aydın Bey’in ifade ettiği şirket de dâhil olmak üzere- devrettiğiniz koşullarda belediyelere devredin, belediye o tahsilatı yapsın. Suyun tahsilatını nasıl yapıyorsa elektriğin de tahsilatını yapsın.” Bunu önerdik size. Belediyeler de biz buna hazırız diyor. Ama bir şartla, dedik ki “O şirketlere hangi koşullarda verdiğiniz belediyelere de o koşullarda verin.”

BAŞKAN – Son kırk beş saniye.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu koşullarda vermiyorsanız o zaman hem üretsin hem tüketime sunsun belediyeler, yerel yönetimler. Bakın, bir çözüm öneriyoruz size; hem üretsin hem tüketsin, sizin de yanınıza kimse yapışmasın. Gitsin, belediye başkanının yakasına yapışsın “Benim elektriğim niye yok?” desin. Bak, sizi kurtarıyoruz, ne rahat. Bunu söylediğimiz zaman da “Vay efendim, siz elektrikten, madenden devlet payını istiyorsunuz.” E doğrudur, isteyecek o il. Batman’da petrol üretiliyorsa Batman halkı öncelikle bir yararlanmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Son iki dakika Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yok, yok artık, yeter. Kalanını soru-cevapta sorun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Toparlıyorum sadece.

BAŞKAN – Bir cümle.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Malatya’daki vatandaş kayısı üretiminden nasıl kendi kentinde yararlanıyor ise, Batman’daki vatandaş da petrol üretiminden yararlanсын.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Nasıl olacak o?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen devreye girmeyin.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Pay verilecek, öyle olacak. Bursa nasıl hurmadan yararlanıyorsa, şeftaliden yararlanıyorsa Batman da petrolden yararlanacak, Urfa da elektrik üretiminden yararlanacak, Elâzığ da elektrik üretiminden yararlanacak. Yani, bu sorunun cevabı çok açık ve net. Yok, oradan enerjiyi al... Bakın koca Keban Barajı, kaç yıldır Elâzığ’da su tutuyoruz, elektrik üretimi var. Elâzığ’a katkısı 60 işçi. 60 işçi ötesinde orada insan çalışmıyor, onların da Elâzığlı olup olmadığını da bilmiyorum.

BAŞKAN – Mikro milliyetçilik yapıyorsunuz, yapmayın bunu.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ama orada sadece 60 kişilik bir istihdam var, onun dışında bir şey yok, gerçeği öyle Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Bu dedikleriniz hiçbir mantığa uymuyor, öyle bir şey olabilir mi?
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Olur mu Sayın Denizli? Aynen öyle.
BAŞKAN – Sayın Zozani, biraz dinlen istersen sonra ben sana söz vereyim.
İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – O zaman verdiği vergiden başka illere katkı koymayın, bütün tamamını bana verin; İstanbul, Kocaeli...
BAŞKAN – Arkadaşlar, tartışmayın.
Sayın Zozani, teşekkür ediyorum.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – “Devlet payı” diye bir şey var burada.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN – Sayın Zozani, teşekkür ediyorum.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siz süre bitmeden niye kapattınız ki?
BAŞKAN – Ya, yirmi dakika süre, insafınız kurusun artık yani.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Verdiğiniz süre...
BAŞKAN – Hayır, yapmayın Sayın Zozani, lütfen.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, şimdi üç dakika tartışmayla geçecek.
BAŞKAN – Bir “Hayırlı olsun.” deyin bütçeye.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Otuz saniyemi tamamlayayım.
BAŞKAN – “Hayırlı olsun.” deyin.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Demem için aç mikrofonu yani.
BAŞKAN – Açtım, “Hayırlı olsun.” de.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Açmadan nasıl diyeceğim? Hayırlı olsun diyeceğim elbette ki.
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Dedi, dedi.
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Şimdi, biz bunları söylüyoruz, söylemeye devam edeceğiz.
Evet, oradaki madenden de oradaki petrolden de oradaki elektrik üretiminden de nerede üretiliyorsa; Zonguldaklı kömürden, Manisalı kömürden, Şırnaklı da kömürden yararlınsın.
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.
Sayın Gök, buyurun.
ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.
Sayın Bakanım...
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Zozani, o laf çok yerlere gider, açmayın.
ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Aç vallahi, nereye gidiyorsa gitsin.
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Başka yerlere gider bu laflar.
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Açık konuşun ya. Gelişmiş bütün ülkelerde devlet payı var. Gelişmiş bütün yerlerde madenden kazanan o yöreye yatırım yapılır yani.
BAŞKAN – Arkadaşlar, tartışmak isteyenleri dışarıya alayım, lütfen...
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bir kere kaçmanın bir gereği yok.
BAŞKAN – Tartışmak isteyenler dışarıya.
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Gelişmiş bütün ülkelerde; Amerika’da var, Almanya’da var...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kaçmıyor ya, yan odaya çağırıyor, orada daha uzun tartışsınız.
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Redevansı niye alıyorsunuz TKİ olarak il özel idaresine o zaman?
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dışarıda daha rahat konuşursunuz diye...
BAŞKAN – Sayın Aydemir, sizi de alabilirim dışarıya, sorun yok.
HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hep kendinize istiyorsunuz, hep kendiniz alın, kendi yandaş şirketleriniz alsın, onlar kazansın; işçiler ölsün, insan ölsün, orada yaşayanlar ölsün, bu felaketlerin sonucudur bu.
BAŞKAN – Sayın Gök, süreniz geçiyor.
ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Evet, Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, çok değerli Komisyon üyeleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sözlerimin başında öncelikle bir değerler bütünlüğü içerisinde milletimiz, halkımız sizi ve yaşanan acılarda sizin göstermiş olduğunuz o duruş, o sağduyu, kamuoyunu anbean bilgilendiriyor olmanız ve tabii ki acılar içerisinde olan ailelerle beraber olup o ailelerin acısını paylaşıyor olmanızdan dolayı milletimiz, halkımız sizi çok daha iyi anlıyor, biz sizi anlıyoruz. Son derece değerler bütünlüğü içerisinde önemsenen insani ve vicdani tavrınızdan dolayı sizlere teşekkür ediyorum. Biz bunun farkındayız. Bunun farkında olmak isteyenler, görmek isteyenler olaya nereden baktığıyla ilgilidir. Siz belki bir manada eleştiri getirebilirsiniz ama emin olunuz ki kamuoyunun vicdanlardaki yeri ve sizin bu duruşunuzla ilgili son derece önemli olduğunu vurgulamak istiyorum.

Bir diğer konu, Sayın Bakanım, burada şu tartışmalar oluyor: Tartışmaların içerisinde bir tarafta elektriğin, enerjinin yokluğu içerisinde olan bir ülke, darlığı içerisinde olan bir ülke olarak kendimizi görüyoruz ve öyle, istatistikler ve rakamlar öyle. Peki, bunu nasıl gidereceğiz tartışması içerisinde “Efendim, nükleer santraller olmasın.” Bu ülke yıllarca bunu tartıştı, hatta ideolojik manada da bunu tartıştı. Sanki sözüm ona sol bir fraksiyon bir ideolojik altyapıda “Nükleer enerji olmasın.” veya öte tarafındaki bir cephe de “Olsun.” anlamında tartıştı ama bugün buralara kadar geldi. Biz biliyoruz ki bu manada özellikle bir lobi var yani Türkiye’nin dışa bağımlılığının sürdürülmesi noktasında yıllarca bu lobiler olmuştur. Ama emin olunuz ki bu lobiler bizim ülkemiz açısından çok da pozitif manada durmuyor. Pozitif lobiler de vardır, bunu kabul görürüz. Fakat bugün enerjiyi ucuza satan ülkelerin başındakiler nükleer santralle enerji üreten

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

ülkelerdir. Siz bunun çevre boyutuyla, siz bunun teknolojik boyutuyla, insani boyutuyla yatırımı yaparsanız çok önemlidir. Son derece gelişmiş teknolojilerle yaparsınız, bu son derece önemli.

Peki, öte taraftan, getirdiğimiz bir boyutta baktığımızda, hep günlerdir burada tartışıyoruz, cari açıkla ilgili enerjinin önemli bir yük getirdiğini de söylüyoruz. “Bunları nasıl halledeceğiz? Bunları nasıl çözeceğiz?” diye baktığımızda işte karşımıza bir de bu bakış açısı çıkıyor.

Bir diğer konu Sayın Bakanım, zatîalinizden, soru-cevap faslında tekrar söz almama adına, aslında sizin bu konuyla ilgili görüşlerinizi de almak istiyorum. Evet, çevre önemli, yeşil duyarlılık önemli ve zeytin ağaçlarıyla ilgili... Bu zeytin ağaçları ne kadar tutuyor? İkincisi, bizim orada enerji olarak düşündüğümüz o santralin aylar, yıllar itibarıyla ülke ekonomisine olan katkısının boyutu...

BAŞKAN – “Ne kadar tutuyor?” derken neyi sordunuz, bir açar mısınız.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Rakam olarak, parasal değer olarak.

BAŞKAN – Yırcı’dakiler 20 ton, yıllık 110 bin lira.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, ben biliyorum. Sayın Bakanım’dan bunları özellikle Komisyonu bilgilendirmesi noktasında sesli düşündüm.

BAŞKAN – Ben söyleyeyim: 20 ton, yıllık 110 bin liradır bedeli.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir mantık olabilir mi?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ne alakası var yani? Yaş kesen baş keser, biliyor musun?

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) - Ama bir dakikanızı alayım arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Gök de kendi görüşlerini paylaşıyor yani, müdahale etmeyin.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) - Bakınız, ben yeşile karşı veya yeşil kesilsin veya bu burada olsun, parasal bir ölçüm içerisinde değilim. Eğer siz bunu yaparsanız ben de on iki yılda bizim diktiğimiz ağaçların tek tek sayısını çıkarırım ki “Cumhuriyet tarihinde hiçbir zaman bu kadar ağaç, bu kadar yeşil alan oluşturulmamıştır.” derim. Rakamları çıkarırım, bu tartışmaya girmeyelim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ya, ne zamandan beri kötü iyiye gerekçe oldu Hoca, ayıp ya!

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Ama ben bir durum tespiti için sesli düşünme adına söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Keskin, son bir yılda kaç tane zeytin ağacı diktiniz?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yapılan bir kötülük nasıl bir başka şeyin gerekçesi olabilir?

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Burada, Sayın Bakanım, bir yatırımcı kesim var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir de ne kadar kestiğinizi söyleyin.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) - Biz yatırımcının düşmanı değiliz, biz sermayenin düşmanı değiliz; biz emekçiden de yanayız, biz emeğiyle geçinen, alın teriyle geçinen, alın teri kurumadan onun ücretinin verilmesi gereken bir anlayıştan geliyoruz. Orada hiçbir sıkıntımız yok. Birileri ne kadar emekçiyi savunuyorsa bilsin ki biz onlardan katbekat emekçiyi savunuyoruz. İnançımız da bize bunu emretmiş, biz bunun bilincindeyiz, sıkıntımız yok. Ama yatırımcı da yarın, öbür gün, biz yatırımcıyı boğalım, boğalım, bütün yasalarımızı ona göre oluşturalım, sonra ülkenin kalkınmasını ve büyümesini bekleyelim. Nasıl bir şey bekleyebiliriz biz? Özellikle bu konuda istatistiksel bir manada yıllar itibarıyla burada yapılacak olan yatırımları sizden duymak isterim.

Bir başka konuyla ilgili, ben zatîalinizle ilgili, evet, burada ifade edildi diye, aslında sizin bunlara ihtiyacınız yok, benim de tarzım değil bunları söylemek. Ama kapınız anbean açık, size Doğu ve Güneydoğu milletvekilleri olarak ne zaman geldiysek boş dönmedik, en az bizim kadar soruna duyarlı ve bütün toplantılarınızı iptal edip o toplantıları gerçekleştirdiniz, bölgede de gerçekleştirdiniz, birçok ilde de toplantılar yaptınız. Fakat ben Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın bütçesinde de ifade ettim, aynı cümleyi ifade edeceğim. Bir yargısız infaza tabi tutuluyorsunuz. Neden? Bir yargı var diyoruz, efendim, Bakanlığın bir iç denetimi var diyoruz, dış denetimi var diyoruz. Bütün raporlar tutulacak, efendim, sorumlular varsa bulunacak. Ben öyle eminim ki ve sizden ve Hükümetimizin içerisinde yer alan bakanlar eğer ki suçluluk noktasında kendileri varsa siyasal argümanlarla, biz istedik, biz zorladık, kamuoyuna mesaj verelim, ondan bir oy devşirme anlayışıyla bir istifa çıkaralım değil, gereğini zaten rahatlıkla bizim Hükümetimiz ve sizler yaparsınız, biz onun bilincindeyiz, kamuoyu bunu biliyor, hamdolsun bu inançla yaşıyoruz. Bu manada da bölgede elbette ki sıkıntılar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Bitireceğim.

Son derece, burada öz eleştiri noktasında, burada öneri noktasında, burada belki sesli düşünüp -ben de bazı notlarımı aldım- çok değerli milletvekili arkadaşlarım ifade ederken ama bireysel olmayıp insanların onuru her şeyin başındadır, onur her şeyin üstündedir. Eğer onura ait bir şey söylemiyorsak birçok haklı noktaların olduğunu ben de görüyorum. Burada çok kıymetli bürokrat arkadaşlarımız var, onlar da notlarını alıyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hocam, biraz sonra sana onurla ilgili çok güzel örnekler vereceğim, hazırla kendini.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her zaman hazırız.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Bakınız, burada çok önemli bir şekilde arkadaşlarımız not alıyor ve eksikliklerini görüyorlar, bunları da kendilerine Komisyonun bir katkısı olarak değerlendiriyorlar. Dolayısıyla, biz sesli düşündüğümüz zaman, bunları ortaya koyduğumuz zaman elbette ki bunlar önemlidir.

Ama ölümler bizim insanımız, Allah rahmet eylesin. Elbette ki acılar yaşanmıştır, elbette ki son derece büyük hadiselerdir. Bunları önemsemiyorsunuz da bunun üzerinde durmadınız da niçin burada bir vurgu yapmadınız gibi bir sonuç da çıkmasın. Acı hepimizin acısı. Buradan kendimize ait bir ders almamız gereken olay şuysa, hep beraber bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

daha bu bedelleri ödememek üzere, bunun üzerinde yoğun bir şekilde... Bu Komisyonda son derece önemli tespitler yapılıyor, teknik bir Komisyon, buradaki bütün görüşleri de önemsiyorum. Bu manada da bütün görüşleri değerlendirip inşallah bir katkı sunmuş olur.

Bakanlığınızın bütçesinin bu kadar gergin ve acılar içerisinde tartışılıyor olmasının neticesinde şunu söylemek isterim: Bir daha ölümlerin yaşanmaması adına, insanlık onur ve haysiyetinin daha en güzel şekilde temsil olunmasına vesile olması adına hayırlı uğurlu olması dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hocam, bir başkasını ölümden kurtarmak bir başkasının ölümüne gerekçe olur mu?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Arkadaşlar...

Sayın Keskin, soruları Sayın Bakan alıyor, Sayın Gök değil.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yok, öğrenmek istiyorum bilim adamı olduğu için.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Abdulkrim Bey'in cevaplamasını istediğimiz şeyler var, orada Bakanlıktan hiç borç görmedi ki elektrik mi alıyor?

BAŞKAN – Efendim, siz soruları içeride soracaksınız.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Diyorsun ki: “Yani, şu kadar ağaç diktiysen zeytinlikleri keselim.”

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Hayır, hayır, onu demek istemedim. Ben sadece Sayın Bakanımızın bir hesaplama yapmasını... Yoksa ağaca karşı değilim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben de onu söylüyorum işte.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müzakereleri yapamaz hâle geliyoruz ya.

Sayın Onur, buyurun.

MELDA ONUR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan konuşmasının başlangıcında soru önergelerine verdiği cevap adedini söyledi, sanıyorum, 1.931 gibi rakam söylediniz yanılmıyorsa, yanılıyor da olabilirim. Onlardan bir tanesi şu anda benim elimde. Ben bunu şu tarihte sordum, 24 Nisan 2012'de. Kendisi de 10 Mayıs 2012 tarihinde cevaplamış. Hatırlarsınız, Aşkale'de bir gölette 5 tane işçi göletin içinde kalmış trafoları tamire giderken boğulup hayatlarını kaybettiler. Eş zamanlı olarak Sayın Çalışma Bakanına, Sayın İçişleri Bakanına, Sayın Orman ve Su İşleri Bakanına -sonuçta göletlerden o sorumlu- ve Sayın Enerji Bakanımıza bu konuyla ilgili son derece kapsamlı sorular yönelttim. Her birinden cevap geldi ve sorduğum sorular, inanın, 6-7 maddede, detaylı olarak, herkesin kendi konusuna göre. Sayın Bakanım, 7 tane soru sormuşum. Bunun içinde, o görüntüyü hatırlarsınız, trafoların gölün içinde kaldığını ve gölün içine nasıl yattığı görüntüyü eminim hatırlarsınız, buna dair sorulardı. Bana cevap olarak 1'den 7'ye kadar şu cümleyi kurmuşsunuz: “TEDAŞ Genel Müdürlüğünün özelleştirme kapsam ve programında bulunması sebebiyle söz konusu soruların Maliye Bakanlığından sorulmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.” Sayın Bakanım, eğer sondaki 1.931'inci 1 ben isem, bu soru ise ben bu cevabı reddediyorum, lütfen bunu 1 tane düşürün. Böyle bir cevap olamaz. Şunun için söylüyorum: Ben mi yanlış biliyorum, buradaki değerli Hazineci, Maliyeci arkadaşlarımız, bir özelleştirme kapsamı olduğunda bu özelleştirmeye konu olan Bakanlığın sorumluluğu bitiyor mu? Böyle bir şey olabilir mi? Yani, siz bir özelleştirmeyi yaptınız, maden, HES, şu, bu, bu sizin sorumluluğunuzdan çıkar mı? İşte bu zihniyettir ki bu ölümlere neden oluyor. Kaç gündür işte özel sektör zihniyeti... Dün hepiniz dizildiniz, işte paket açıklıyorsunuz iyisiyle kötüsüyle. İşte insan zihniyeti, özel sektör zihniyeti, şu zihniyeti... Sayın Bakanım, sizin zihniyetiniz değişecek ya, böyle bir zihniyet var mı? Yani, özel sektör, özelleştirme deyip atmak var mı? Ne yazık ki o günkü ölümlerin sebebi, müsebbibi de bu gevşek tutumdur, bugünküler de aynı şekildedir.

Şimdi size geçtiğimiz günlerde Meclisi ziyaret eden bir grup arkadaşımın bıraktığı bir dosyadan bahsedeceğim, Karadeniz'de çeşitli yaşam alanı ihalleriyle ilgili olarak. Bakın, bu elimde bir dosya var, Bartın Platformunun, “Termiksiz yaşam istiyorum.” diyor. Bu Amasra Tarlaağı Köyü'nün dibinde yapılmaya çalışılan, yedi yıldır kaç kez yargıdan dönmese rağmen... İnsanlar delirmek üzere. Ben bunu komisyon başkanlarımızla da görüştüm. Bilmiyorum burada Enerji Komisyonu Başkanınız var mı. Kendisi bu dosyayı aldı, konuyu dinlediğinde inanın ağzı açık kaldı, dedi ki: “Bunlar usulsüzlük, nasıl olur?” İnsanlar bunu belgeleriyle anlattı. Yani, öyle bir şirket düşünün ki hatta HEMA yedi yıldır arkadan dolanıyor. Her defasında durdurma var ve artık kayıtlarda tesisin yerini yanlış gösteriyor. Tesisin yerini değiştirecek hâli yok, yerini yanlış göstererek yeniden onay alıyor. Şimdi, nereye kadar gider böyle bir şey? Ve gelen insanlar Enerji Komisyonu Başkanına dediler ki: “Ya, biz artık öyle bir noktaya geldik ki kafa göz yaracağız.” Komisyon Başkanı “Aa, şiddetle hiçbir şey çözülmez.” dedi. Yani, insanlar birden mi deliyorlar Allah aşkına? Bu dosyayı size veremeyeceğim, bu benim kopyam. Sizden çok rica ediyorum, Enerji Komisyonu Başkanından, bu Tarlaağı... Bakın, adı “Tarlaağı”. “Tarlaağı” demek orada tarım yapıldığı anlamına geliyor, köyün adından belli. O köyü nasıl bitirebiliriz termik diye? Ve tamamen usulsüz, tamamen işte yerli kömür demesine rağmen ithal kömür. Bu dosyayı incellerseniz zaten göreceksiniz.

Konuyu aslında burada kesecektim ama demin değerli vekilin bir konuşması oldu, onun üzerine bir şey söylemek istiyorum. Şimdi, çeşitli lobilerden bahsediliyor. Lütfen şu lobi sendromundan bir kurtulalım. Önce bir işimizi doğru dürüst yapalım, sonra bakarız lobilere. Ayrıca, değerli arkadaşım, kesilen zeytin ağacı, bir zeytin ağacı senelerden olmuş ve o ailenin geçim kaynağı. Bakın, o bir ağaç değil, o aile o ağaçla çocuklarını okutuyor, büyütüyor, yetiştiriyor. Onu söküp yerine bilmem hangi firmaya verilen ihaleyle yurt dışından getirilen palmye ağacını dikmek aynı şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın.

MELDA ONUR (İstanbul) – Son cümlem efendim bu.

Yerine bir palmye ağacı dikmek aynı şey değildir. 1 zeytin ağacı keserseniz, 10 palmye ağacı dikerseniz, hiçbir işe yaramaz. Bunun bir maliyet ölçüsü olamaz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Onur.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Melda Hanım Koç Üniversitesi yapılırken neredeydi acaba?

MELDA ONUR (İstanbul) – Hepsine itiraz ediyoruz efendim, hepsine itiraz ediyoruz. Siz beni gayet iyi tanıyorsunuz, hepsine itiraz ederim ben. Gayet iyi tanıyorsunuz, kendime de...

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ayağınıza mı bastı Sayın Demiröz? Niye hemen tepki veriyorsunuz? Yani her konuda... (Gürültüler)

MELDA ONUR (İstanbul) – Koç Üniversitesi varken ben milletvekili değildim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu tartışmalarınızın hiçbir tanesi tutanaklara girmiyor, havaya konuşuyorsunuz.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Önder Bey konuşuyor.

BAŞKAN – Siz de havaya konuşuyorsunuz.

Sayın Çetin, buyurun lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, Enerji Bakanlığının ve bağlı kuruluşlarının değerli bürokratları, değerli basın emekçileri; hepinize iyi akşamlar. Saygılar sunuyorum. Tabii, ağaç kesmek olunca sayın Bakan, ben Yırca'dan başlamak istiyorum. Yırca'da özel güvenlik elemanları, kadın, çoluk...

Arkadaşlar, bir izin verir misiniz, ne olur.

BAŞKAN – Buyurun, yeniden açtım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yırca'dan başlamak istiyorum. Yırca'da özel güvenlik elemanları, kadın, çoluk çocuk demeden dövdü. Devletin ilgili yetkilileri de seyretti. Bir zamanlar Kabataş için uydurulan büyük yalanı yüzleri kızarmadan kitlelere "Benim başörtülü bacımı dövdüler." diye diye ezberletenler Yırca'da ekmeği, aşı için zeytin ağaçlarına sahip çıkan, bunun için özel güvenlikten dayak yiyen, yerlerde sürüklenen başörtülü köylü vatandaşlarımız için bir açıklama bile yapmadı. AKP'nin yandaşı havuzcu Kolin şirketine koruyup kollayan Hükümetten elbette halkın, milletin, köylünün, başörtülünün yanında olması beklenemezdi.

Bakınız, ben bir küçük diyalog basından aldım. Onu sizlerle paylaşmak isterim. Yırca'da geçen bir diyalog. Kadın diyor ki: "Oğlum, hepiniz de zalimden yana oldunuz. Dövdünüz bizi." Kaymakam: "Yok teyze, biz kanundan yanayız. Niye dövelim sizi?" Kadın: "Ben bu ağaçlarla senin gibi 3 çocuk okuttum. Onlar da senin gibi yapıp köylüleri döverlerse hakkımı helal etmem onlara." Kaymakam: "Yok teyze, biz kimseyi dövmedik. Ağaçları biz kesmedik." Kadın: "Siz kesmediniz ama kesenler işini rahat yapsınlar diye bizim dövlümüzü seyrettiniz. Yavrum, siz niye zalimin tarafını tutuyorsunuz?" Kaymakam cevap veremiyor. Şimdi, Tarım Bakanı açıkladı, Sayın Bakan, 14 Ekim'de Kolin'e zeytinleri kestiği için ceza yazıyor. Yani orada ağaç kesmek yasalara aykırı. Ama firma buna rağmen 6 bin ağacı daha kesiyor. Firma bu yasa tanımazlığında kimden güç alıyor? Enerji Bakanı olarak siz mi cesaret veriyorsunuz, yoksa daha yukarılarda, kaçak saraylarda oturanlar mı cesaret veriyor?

Şimdi, önceki gün biz burada Çalışma Bakanlığı bütçesini görüştük. Çalışma Bakanlığı çok samimi bir şekilde 2017 yılının kömürünün bu yıl üretildiğini söyledi. Bu basında da çıktı. Enerji Bakanlığı olarak siz bu konuyu, yani Soma'da olup bitenleri hiç denetlemediniz mi? Bakınız, elimizde, burada Soma maden kazası raporu var. Hem bilirkişi raporu var hem Türkiye Mimar Odaları Birliğinin raporları var. Orada meydana gelen facia tabii ki hepimizin yüreğini burktu. Dünya madencilik tarihinin en acı olaylarından biri. Türkiye'de de en kırım diyebileceğimiz boyuta varan, ölüme neden olan bir büyük katliam. Şimdi, mimar mühendis odaları raporun daha detaylı ve sağlıklı yazılabilmesi için size olayın meydana geldiği yer altı ocağında inceleme yapmak için başvuruyor ama reddediyorsunuz. Neden reddediyorsunuz Sayın Bakan? Yani bu işin en ehli kurum "Ben o ocağa inceleme yapacağım, rapor hazırlayacağım." diyor da siz neden izin vermiyorsunuz? Bu ocağın, biliyorsunuz, ruhsat numarası burada yazılı, Eynez sahası, Karanlıkdere mevkinde. Yer altı kömür ocağının ruhsatı bir kamu kuruluşu olan TKİ'ye ait. Bununla beraber, söz konusu ocaktan kömür üretim işi hizmet alım sözleşmesi ile yapılıyor. Bu kadar insan yaşamını yitiriyor. Siz biraz evvel arkadaşımızın da işaret ettiği gibi günlerce orada bir bakıma... Yani ben kendim de orada bulundum, pek çok arkadaşımız da gitti. Arkasından Ermenek olayında hakikaten neredeyse kabineyi oraya götüreceksiniz. Yani yapılması gereken işleri yapıp gerekli önlemleri alma yerine, felaket yerine koşup orada bir boy göstermeyi, oy devşirmeyi çalışma zannediyorsunuz. Oraya acil kurtarma ekiplerinin gitmesi gerekir, oraya o işin uzmanı kurtarma ekiplerinin rahat çalışmasını sağlamak için görevliler gitmesi gerekir. Yani oradaki, nereden bakarsanız bakın, Soma faciasında Bakanlığınızın da TKİ'nin de firmanın da mühendisinin de kontrolörünün de –işte burada rapor, bilirkişi raporu da aynı, diğer raporlar da aynı- hepsinin kusuru var. Yani insanda biraz vicdan olsa, bir muhakeme yapsa vicdanında, vicdanı olan herkes böyle bir olayda hiç olmazsa koskoca bir ülkede "Ya, ben bir örnek olayım." deyip hakikaten mahkemesini kurar kendi vicdanında, değerlendirmesini yapar ve istifa eder. Bunu Çalışma Bakanına da söyledim. Gerçekten eğer Türkiye'de... Bakınız, döneminizde... Siz beş buçuk yıldan bu yana... 1 Mayıs 2009'da Enerji Bakanlığına geldiniz. Beş buçuk yıldan bu yana Mustafakemalpaşa'da 19, Dursunbey'de 17 –tarihleri de siz biliyorsunuz- Karadon'da 30, Keşan'da 3, Afşin Elbistan'da 11. Ki onların 9'unu hâlâ yer altından çıkaramadınız. Üzerlerinde 60 milyon metreküp hafriyatı almaktan aciz bir devlet. Oysa sizin bakanlığınız pahada ağır, darada küçük yani çok parası pulu çok olan bir bakanlık.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ahlakta zayıf.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Evet, ne yazık ki sorumlulukta zayıf. Yani ben o kavramı değişik biçimde kullanayım. Hâlâ 9 işçinin orada cesetlerini çıkaramadık. Zonguldak'ta 2 işçinin cesetlerini altı ay sonra Çinlilere çıkarttık. Kozlu'da 8, Soma'yı söylememe gerek yok, Ermenek, yani başımızda Ermenek. Yani siz gene oradaydınız, yine orada da raporlar var. 22 Kasım 2003'te de Ermenek'te 10 işçinin yaşamını yitirdiği... Biraz evvel arkadaşlarım söyledi, belli kurumların yapmış olduğu araştırmalarda hem su yataklarına zarar verdiği hem tarıma zarar verdiği açıklandı. Yani demin arkadaşım söylerken... "Ya, parası pulu batsın, canını kurtar yeter." noktasında insanlar. Tam bir vahşi kapitalizm örneğinde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

açıklamalarda bulunabiliyor benim milletvekili arkadaşım. İnsan üzüntü duyuyor. İnsana değer vermeyen, insanı hor gören bir anlayışla nereye varılabilir?

Bakınız, dün Başbakan yeni iş güvenliğini açıkladı. Arkadaşlar, ülkede Başbakan olan bir zatımuhterem var olan mevcut yasalardan bihaber bir açıklama yapabilir mi? Burada tek tek sıralıyor, diyor ki: "İdari para cezalarına artışlar gelecek. Kamu ihalelerinde iş sağlığı güvenliğine yönelik bir kalem olacak. Üretim zorlamasının engellenmesine yönelik şart olacak." Ben bunlara kısa kısa bir iki cümleyle cevap vereyim Sayın Bakan. Siz bu alanda... Yani Enerji Bakanlığı sadece sizin döneminizde değil, ta geçmişten günümüze, 90'lı yıllarda, 2000'li yıllarda da pek çok konuda adı kötüye çıkmış bir bakanlık ihalelerde. Mavi Akım projesinden tutun da pek çok projede sizin döneminizde de sizden önce de pek çok olumsuzluğa tanıklık eden bir bakanlık ama bu mevzuatla siz ne madenlerde iş kazalarını... Mevzuat değil sadece, bu önerilerle, bu yaklaşımlarla, bu değerlendirmelerle asla bu kazaları önleyemezsiniz çünkü her şey paraya endekslenmiş. Diyorsunuz ki, mevzuatta, biraz evvel söyledim, Başbakanın açıkladığı pakete göre çok tehlikeli işlerde çalışan 2 milyon 700 bin kişiye mesleki yeterlilik belgesi verilecek. Ya, 6331 sayılı Yasa'nın 17'nci maddesinin (3)'üncü fıkrasına bakın, mevcut. Yasalarda var olan kurumu yeni gibi sunmanın mantığı ne? Standartlara uygun iş güvenliği donanımı sağlamayan işverene idari para cezası verilecek. Açın bakın 26'ncı maddeye. Paket işçi sağlığı ve iş güvenliği alanının kanayan yarasına bir yenisini daha ekliyor, ortak sağlık ve güvenlik birimleri ile özelleşen iş güvenliği denetimi sürecine bir de yapı denetim firmalarını katacaksınız. Bu yol çıkmaz yol Sayın Bakan. Buradan iş kazalarını, iş cinayetlerini önleyemezsiniz. İnşaatlarda şantiye şefine iş güvenliği uzmanı olma mecburiyeti getireceksiniz. Getirdiniz, kazalar önlenecek mi? Yani yine diyorsunuz ki iş cinayetlerini ödül ve ceza sistemi ile önlemeye kalkışıyorsunuz. Mantık bu olursa siz -bu yol karanlık yol- yolunuzu bulamazsınız. Başbakanın açıkladığı pakette "Kimse üretim zorlamasında bulunmayacak." şeklinde bir ifade var. Hiçbir karşılığı olmayan bir ifade bu. Yani nasıl denetleyeceksiniz? İşçiler "İşveren beni üretime zorluyor." mu diyecek, diyebilecek mi bunu? Daha çıkarttığınız kanunu uygulamadınız, işverenler topyekûn...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dinlemiyor ki seni.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ara verir misin?

BAŞKAN – Zaten on üç saniyeniz var, buyurun siz, bitirin sürenizi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, ben on üç saniyede... Yani önemli bir konu. Bakanlığın gerçekten bir zafiyet içerisinde olduğu çok açık ve net gözüküyor. Dinlemede bile... Yani son derece önemli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan sizi dinliyor, siz merak etmeyin. Siz devam edin sunumunuza.

İlave süre vereyim bir dakika, süreniz bitti.

Buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bu paketin, dün açıklanan paketin en büyük zaafı da redevans ve hizmet alım yönteminin yol açtığı vahim sonuçları görmeden bu sisteme devam edilmesidir. Redevans ve hizmet alım yönteminin kendisi üretim zorlamasına yol açar. Yapılması gereken, redevans süresinin on beş yıla çıkarılması değil, bu sistemin madencilikten kaldırılmasıdır. Bu konudaki çözüm, havza madenciliği yapılmalıdır. Biraz evvel arkadaşına söyledim, madencilikle uğraştığı için "Nedir bu?" diye öğrenmeye de çalıştım. Gerçekten özel ocaklardaki iş cinayetlerinin kamu ocaklarının katbekat üstünde olması madencilikte, artık devletin kendi malı mülkü olan madenlerini kamulaştırmasından ve sorumluluğu üstlenmesinden geçiyor. Bakın, Çöllolar'a iki üç sefer gittim 2011 yılındaki o kazada. Zatıalınız da geldi oraya. Orada bir tarafta devletin işlettiği ocak, diğer tarafta özel ocak, o 11 işçinin yaşamını yitirdiği ocak. Birinde ne kadar güzel, belki kömür 3 kuruş pahalı geliyor ama yirmi altı yıl gittiğinde ölümcül iş kazası olmamış, diğerinde daha birkaç aylık ki oraya Sabah, ATV karşılığında bonus olarak sunulmuştu bu işverene orası, öyle 11 kişi birden bire yaşamını yitirdi. Sayın Bakan, gerçekten işler iyi gitmiyor. Yani biz burada bugün başka konuları konuşmalıydık, işte petroldeki kaçakçılığı, yakıtlardaki pahalılığı, en pahalı yakıtı, petrol ürünlerini bizim kullandığımızı, çiftçinin en pahalı ürünleri... Bunlara zaman kalmıyor çünkü durum çok vahim.

Şimdi, bakınız, son zamanlarda bir de bir hastalığa kapıldınız ki bu konuda da gerçekten son derece vahim, AKP döneminde Meclis torba kanunlarla tanıştı. Bu dönemde de torba kamulaştırmalar yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, toparlayın lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Toparlayacağım.

Torba kamulaştırma diyebileceğimiz kamulaştırmalara tanıklık ediyoruz. Ne adına? Kamu mallarına el koyma, yani vatandaşın malına el koyma hangi hâllerde yapılabileceği kanunda düzenlenmiş. Ona aykırı kamulaştırma nasıl yapılabilir, Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu'nda yazılmış hangi hâllerde kamulaştırma yapılacağı, yapılamayacağı, Anayasa'nın 35'inci maddesi de orta yerde duruyor. Mülkiyet hakkı, miras hakkı kutsal. Yani bütün bunlar dururken "Ben yandaşıma vereceğim." deyip milletin anasını ağlatmak bir bakanın istifasını gerektirmiyor mu hâlâ?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Sayın Seçer? Yok.

Sayın Susam, size vereyim söz, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kura mı çektiniz?

BAŞKAN – Efendim, sizin grup sözcünüzün vermiş olduğu listeye uygun olarak söz veriyoruz. Sayın Seçer olmadığı için size söz verdik.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Peki, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İsterseniz geri alayım, o benim yetkimde.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, isterseniz yaptığımız espriyi anlayın, o çerçevede sizinle konuşmaya devam edelim.

BAŞKAN – Bence de.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Bakanlığın değerli bürokratları, değerli Komisyon üyeleri, basınımızın değerli temsilcileri; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Ben bu akşam buraya Sanayi, Ticaret, Enerji Komisyonunun Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsü olarak Enerji Bakanlığının bütçesini izlemek üzere geldim. Burada şunu isterdi gönlüm konuşmak için: “Enerji politikalarında çok güzel şeyler yapıldı, eksiklikler var, biz daha iyilerini yapacağız ve bunlarla ilgili şu yaptıklarınızda iyi yanlar var, bunları daha iyi noktalara taşıyalım.” diye bir konuşma yapmayı arzu ederdim.

Yedi yıldır, sekiz yıldır bu Komisyonu emek veriyoruz. Ülkenin önemli bir konusu enerji, ülkenin gelişmesi için çok hayati bir konu. Sanayinin, insan ihtiyaçlarının vazgeçilmez bir unsurudur. Türkiye’de enerji bütçede, cari açıda dışa bağımlı bir yapıdan dolayı hızla dışa bağımlılığın azaltılması ve ucuzlatılarak ülke ekonomisi için hayati öneminin artırılması gereken bir nokta. Bu konuda da bütün yasal düzenlemelerde bu anlayışla katkı koymaya çalıştık, dedik ki Bakanlığa: “Mümkün oldukça yerli, yenilenebilir kaynaklarda ülkenin kaynaklarını kullanmaya çalışalım. Bunun için hangi yasal düzenlemeyi istiyorsanız bunları yapmakta size destek verelim, katkı verelim.” Bu noktada da her türlü katkıyı da verdiğimizize yürekten inanıyorum. Ama tüm bunlara rağmen gelinen noktayı gördüğümde, yani Soma’da yaşananları, Ermenek’te yaşananları, Soma’da evlerini dolaştığım ailelerin ıstıraplarını, Ermenek’te yaşlı ananın “Benim oğlum yüzmeye bilmezdi.” sözlerinden sonra bir daha bu konuyu gözden geçirirken “Bakanlık nerede hata yaptı?” diye sorguladığımda temel hata şuydu: “Ben yerli kaynaklardan kömür çıkaracağım, ucuz çıkaracağım, kendi adamlarıma vereceğim bu konuda ihtisas yapmış insanlara değil, ne kadar çok çıkartıp, ne kadar çok bana destek olacak.” mantığıyla ihale verirsiniz bu ülkede yerli ve yenilenebilir kaynaklardan enerji üretmeyi isteyen tüm insanların yaptığınız hatalarla bu konulardaki desteğini yitirirsiniz.

Bakınız, rüzgârda destek yitiriyorsunuz, yerli kaynaklarda, güneşte destek yitiriyorsunuz, kömürden enerji üretiminde destek yitiriyorsunuz. Neden? Bu konuda elinizde yıllara dayalı çok yetişmiş insan kaynağı vardı, Enerji Bakanlığının TKİ’si vardı, Enerji Bakanlığının Maden Arama Genel Müdürlüğü vardı, burada yetişmiş birçok kadro vardı, hepsini atıl duruma ve bir kenara ittiniz “Sadece özelleştirelim.” mantığı içerisinde. İletimden dağıtıma kadar yaptığınız özelleştirmeler bu ülkenin ciddi bir enerji politikası oluşmasını engelledi ve ciddi bir şekilde bugün enerjide yerli ve yenilenebilir kaynaklara insanlar kuşkuyla bakar noktaya geldi. Bu noktaların başında yanlış verdiğiniz rüzgâr lisansları oldu, yanlış verdiğiniz kömür redevans ihaleleri oldu, bu ihaleler sonucu yüzlerce insanın, toplamda binlerce insanın canına mal olan yanlışlıklar yaptık ve bu noktada, en önemli neyi kaybettik biliyor musunuz? Namusuyla yıllardır madencilik yapıp bu ülkede yerli kaynakları yeryüzüne çıkartmaya çalışan girişimcileri de kamuoyu önünde kötü noktaya getirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız lütfen Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bunları yapmaya hakkımız yoktu. Bunlar bazı noktalardaki temel yanlışlardan dolayı yapıldı. Temel yanlış neydi? “Ben yerin altındaki yerin üstünden değerliyse onu çıkartırım.” Bu değer neye göre değer, insani değer mi, maddi değer mi, doğa mı, çevre mi, yaşanılabilir bir dünya mı, hangisine göre değer? Paraya göre değerse doğru bir değer değil, sadece paraya göre değerse doğru bir değer değil. Bu hatayı yapmanın en temel bakış açılarından bir tanesi budur.

Zeytinle ilgili bir laf söyleyeyim, zeytin dikmiş, yetiştirmiş, hâlâ da onunla uğraşan bir insan olarak söyleyeyim: Zeytin kutsal bir ağaçtır. Evet, Adalet ve Kalkınma döneminde zeytin ağacı dikilmiştir, önemli bir katkı yapılmıştır, hiç inkâr etmiyorum ama Soma’da zeytin ağacı kesilmeden de ve bir Zeytincilik Kanunu varken ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Susam, lütfen toparlayın sözlerinizi.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – ...o kanunu bir kenara bırakıp Anayasa suçu işlemeyen de kömür çıkartılabilir, bunun yolları vardır, bu çağdaş uygulamalar yapılabilir. O köylülerin bodyguardlarla ellerini kelepçelemeyen de Soma’da kömür madeni işletilebilecek yollar vardır. Bunları yapmayıp belirli insanlara bu işleri peşkeş çekmenin gereği yok.

Onun için, değerli arkadaşlarım, bakın, rüzgâr enerjisiyle ilgili İstanbul’da yapılan oturumda Danimarka oturumunun başkanlığını yaptım. 73 ve 79 petrol krizlerinde hiçbir yakıt kullanamayacak noktaya gelmiş Danimarka’nın hayat hikâyesini izledim, okudum, Bakaniyla aynı sofrada yemek yiyip konuştum. Şu an, 2020 yılında yüzde 50 enerjilerini rüzgârdan elde ediyorlar, şu an yüzde 35,5’talar.

İlk başladığımızda bizim de para kaybımız vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Susam, teşekkür ediyoruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bekle bir saniye Sayın Başkan.

BAŞKAN – İki sefer uzatma verdim Sayın Susam, teşekkür ederim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Danimarka’nın bu noktada...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yapıcı katkıda bulunuyor.

BAŞKAN – Ne kadar süreceğini bilmiyorum ki sözlerinin ama.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – ...yapmış olduğu çalışmalar örnek alınması gereken çalışmalardır. Biz insana değer veren, yerli kaynaklarımızı para harcayarak da, insanı yok etmeden yükseltebilecek noktayı yapabilecek güçlü bir ülkeyiz. Bizim rüzgâr enerji potansiyelimiz, güneş potansiyelimiz çok fazla.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

Arkadaşlara “lobi” diyorlar. Bugün yenilenebilir kaynakları çıkartmayan birinci lobi petrol lobisi Türkiye’de. Lobi arıyorsanız gidin, petrol lobilerini arayın. O lobilerin esiri olarak rüzgâr enerjisine euro/cent bazında değil de dolar/cent bazında teşvik verildi. Onun için, değerli arkadaşlar, samimiyetle işler yapıyoruz biz, enerji politikasında düzgün işler olmasını istiyoruz ama 301 insanın toprak altında bırakılmasının da...

BAŞKAN – Sayın Susam, lütfen...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – ...hesabını birileri vermeli.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu anlamıyla, bunların bu Komisyonunda konuşulması ve tartışılması, herkesin bu konuda sorumluluğu üzerine alması lazım.

Ben bir Enerji Komisyonu üyesi olarak bu işlerde daha aktif –az önce Zozani’nin dediği gibi- olamadığım için vicdan azabı çekiyorum, “Daha çok yapmalıydık.” diyorum. Bu olayların yaşanmasından, yaşandıktan sonra cenazelerin çıkarılmasına değil, bir tane insanın ölmemesine katkı koyacak yasalar çıkartmalıydık.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aydın, buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Rüzgâr enerjisinde gelişme olmadı mı hiç?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Geriye gittik.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Rüzgâr enerjisinde geriye mi gittik?

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen müsaade edin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yok, ben merak ettiğim için sordum.

BAŞKAN – Sayın Aydın, buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Teşekkür ederim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bakın, bir örnek vereyim: TKİ Soma’dan emekli olmuş bir müdür...

BAŞKAN – Sayın Aydın, sürenizi çalışıyorlar.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – ...bana ne dedi biliyor musunuz? “Bizim zamanımızda Soma’da TKİ’de bu işletmeler yapılırken çok daha iyiydi, bu işletme sistemi terk edildi, Soma’da bu ölümlerin olmasının temel sebebi odur.”

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biraz sonra nereden nereye geldiğimizi söyleyeceğim ben size.

BAŞKAN – Sayın Susam, Plan Bütçe Komisyonunda böyle yürümüyor işler. Enerji Komisyonu değil burası.

Buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Enerji Komisyonunun Sözcüsü gelmiş Sayın Başkan, bir konuşsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Rüzgâr enerjisinde nereden nereye geldiğimizi de söylemesi lazım burada.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bildiği konular.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bildiği konu da, merak ettiğim için soruyorum, nereden nereye geldik?

BAŞKAN – Ya, Sayın Aydemir, Sayın Demiröz, Sayın Çelebi; lütfen...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Oradan laf atıyorlar, cevap veriyor buradan.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Arkadaşlar...

BAŞKAN – Sayın Susam...

Buyurun Sayın Aydın, sürenizi yeniden başlatıyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Laf atmak yerine dinleyip benim ne demek istediğimi de anlamanızı ve anladığınız şeyleri...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, siz bitirdikten sonra sordum zaten rüzgâr enerjisinde nereden nereye geldiğimizi.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bana gel, istediğini anlatabilirim, bu konuda ne isterseniz anlatabilirim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nereden nereye geldiğimizi gayet iyi biliyorsunuz. Danimarka’yı takip eden Türkiye’yi de biliyordur.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Biliyorum, çok iyi biliyorum, hepsini de biliyorum, bu konuda sana ders verecek kadar da bilirim.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar, değerli bürokrat arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de madencilik sektörünün şu anda içinde bulunduğu en önemli sorunlardan bir tanesine, kendi kendimize yaratmış olduğumuz sorunlardan bir tanesine özellikle dikkatlerinizi çekmek istiyorum, rakamlarla, ekonomi içindeki rakamlarla.

16 Haziran 2012 tarihinde 15 sayılı Genelge meselesi. Bu genelge çerçevesi içinde kamunun denetiminde olan mülklerin izinleri, mülklerle ilgili izinler Başbakanlığın iznine bağlandı. Gerekçe olarak da hakikaten kamunun elindeki rant sağlayan çok değerli arazilerin birilerine pervasızca peşkeş çekilmesinin önüne geçmek hedeflendi ama maalesef, bu genelge en büyük darbeyi madencilik sektörüne vurdu. Çünkü bu geneldeden önce madencilik sektöründeki işletmeler orman bölge şefliğinden başlayarak işletme müdürlüğü, bölge müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü ve Orman Bakanlığının oluruyla aldıkları izinler çerçevesi içinde madenlerini işletebiliyorlardı, çalıştırabiliyorlardı ama bu geneldeden sonra, özellikle bu silsile takip edilip tamamlandıktan sonra dosya Başbakanlığa gönderildi. 2012 yılından itibaren 2013 yılı sonuna kadar binlerce dosyanın, işletmeye hazır olan dosyaların maalesef Başbakanlıkta birikmesi neticesinde, 2013 yılında Türkiye ekonomisinin yüzde 4,4 büyümesine karşılık, maalesef, madencilik sektörü alamadığı izinler yüzünden, çalışmadığı ocaklar yüzünden yüzde 4,1 küçülmek zorunda kaldı. Maalesef, 2013 yılı madencilik sektörü açısından 2001 krizi büyüklüğünde bir kriz olarak yaşandı. 2001 krizi, o hakikaten

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

çok büyük canlarımızı yakan 2001 krizinin eksi 5,1 olduğunu düşünürsek, 2013 yılında madencilik sektörünün sadece bu genelge nedeniyle izin alamaması ve ocak açamaması, çalışamaması nedeniyle görmüş olduğu zarar, ekonomimizde maalesef yüzde 4,1 madencilik sektörünün küçülmesiyle neticelendi. Bunun neticesinde, zannediyorum, bu, Başbakanımızın da dikkatini çekti, 2014 yılı başında Başbakanımız tarafından bir müjdeli haber verildi sektöre ve bu dosyalar, Başbakanlıkta biriken binlerce dosya olur verilerek ilgili kurumlarına gönderildi ve izinler alındı.

Arkadaşlar, dikkatinizi çekiyorum, şu anda Türkiye ekonomisi yüzde 3'ler civarında bir büyüme hesaplanırken, hedeflenirken madencilik sektöründe ilk üç çeyrekte yüzde 8'e ulaşan bir büyüme görebiliyoruz.

Demek ki sektörün önü açıldığı takdirde, sektör bu bürokratik engellerle karşılaşmadığı takdirde, işletme izinlerini zamanında alabildiği takdirde hakikaten önemli bir gelişme, önemli bir büyüme, önemli bir istihdam, önemli bir kaynak yaratabilecek büyüklükte ve kabiliyettedir. Bugün içinde bulunduğumuz dönemde tekrar aynı sıkıntıya doğru süratle gidilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, lütfen toparlayın.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Bugün içinde bulunduğumuz durumda aynı sonuca maalesef süratle tekrar gitmekteyiz çünkü yine aynı yöntem, bu genelge çerçevesi içinde aynı yöntem uygulanmakta, uygulama devam etmekte. Ama bugün farklı bir şey yaşıyoruz, birçok işletme izni Orman Genel Müdürlüğünden olur hâlinde gelmesine karşılık Başbakanlıktan olur almadan “uygun değildir” ibaresiyle geri gönderilmekte ve birçok işletme hakikaten önümüzdeki süreç içinde süratle tekrar çalışamaz hâle doğru gitmektedir.

Arkadaşlar, çok önemli bir şeye dikkatinizi çekmek istiyorum. Özellikle madenler rant sağlayan, deniz kenarlarında, koylarda değil, dağ başında ve üçra köşelerde olması nedeniyle bu madencilikle ilgili orman izinlerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen son cümlelerinizi alayım.

OSMAN AYDIN (Aydın) - ...sektöre kanuni çerçevesi içinde, Orman Kanunu'nda getirilen yükümlülükler çerçevesi içinde işletme şefliklerinden başlayan bu silsile yöntemiyle Orman Genel Müdürlüğü vasıtasıyla uygun olan işletmelerin bu genelge çerçevesinden çıkartılması, süratle çıkartılması ve işletmelerin önünün açılması sektörün 2013 yılında yaşamış olduğu tekrar bu felaketi yaşamamasının önüne engel konulacaktır. Onun için, Sayın Bakanımız ivedilikle, özellikle sizlerden rica ediyoruz. 2013 yılındaki gibi bir küçülmeye tekrar madencilik sektörünü başbaşa bırakmamak için bu genelgeden muaf tutulması, bu genelge çerçevesinde hedeflenen rant alanlarının maden alanları değil koylar olduğu, deniz kenarları olduğu, bu kıymetli arazilerin olduğu, özellikle bilinmesi lazım. Madencilerin bu genelgenin dışına çıkartılmasını özellikle sizlerden rica ediyoruz.

Teşekkür ediyoruz. Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum ben de.

Tabii, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı... Enerjiyi konuşmamız lazım, doğal kaynakları konuşmamız lazım. E Türkiye için de enerji çok önemli, sunumda da vardı. Özellikle dışa bağımlı bir ülkeyiz enerjide. Cari açığımızın önemli bir sebebi yaptığımız enerji ithalatı ama kazaları konuşuyoruz. Aslında Sayın Bakan, mayıs ayından bu yana Plan ve Bütçe Komisyonunda Türkiye'de yer altı madenlerindeki kazalar konuşuluyor. Soma'da meydana gelen kaza, ardından Ermenek, o süreç içerisindeki irili ufaklı birçok kaza oldu. Bugün de az önce, akşamüzeri Edirne Uzunköprü'de yine bir grizu patlaması sonucu bir kaza meydana geldi ve 3 işçi yaralı.

Şimdi, yer altı madenlerinin maalesef durumu, pozisyonu bu. Şimdi, tartışmalar nerede yoğunlaşıyor? Çok net, kendi dinlemelerden ortaya çıkan sonuçları, önceki gün de burada çünkü Çalışma Bakanlığıyla ilgili bütçe görüşmelerinde de bu konular müzakere edildi. Şimdi, Hükümet kanadına bakıyorum Sayın Bakan, sayın bakanlar, Sayın Başbakan, Cumhurbaşkan, tüm Hükümet üyeleri ve Cumhurbaşkan, patronlara yönelik eleştiriler yapıyor. Örneğin burada önceki gün sunumda Sayın Çalışma Bakanı diyor ki: “Bu yaşadığımız acıların sorunu mevzuattan ziyade farkındalık eksikliğinden kaynaklanıyor. İnsan hayatını hiçe sayan –bu çok enteresan- kâr hırsından -bunu bir muhalefet partisine mensup milletvekili söylese kabul edilebilir- ve işçi sağlığı güvenliği tedbirlerini gereksiz bir maliyet olarak gören zihniyetten kaynaklandığını bize göstermektedir.” diyor ve daha ironik bir durum var, diyor ki: “Maalesef daha fazla kazanma hırsı vicdanları âdetâ kömürden daha kara bir hâle getirmiştir.”

Diğer taraftan Cumhurbaşkanı diyor: ki “Düzenlemeleri yaptık ama hazmeden, hazmedemeyen. Hazmedemeyen işte bu sorunları yaratıyor.” İş adamlarını yani bu yer altı madenlerini verdiğiniz redevans ya da hizmet alımı yöntemiyle işleten patronlar için bu suçlamayı yapıyor.

Diğer taraftan bakıyoruz son kazada madeni işleten patronun avukatı diyor ki: “Burada devlet suçludur.” Sayın Bakan, bu sizin Bakanlığınızı da ilgilendiren bir konu. “Devlet uyarmalıydı.” Madenin imalat planı ve haritası yok. Bu maden daha önce de 90'lı yıllarda başka bir işletme tarafından, şirket tarafından işletilmiş. Bugün bu madeni işleten firmaya verilmemiş bunun üretim imalat planı ve haritaları, dolayısıyla “Tepenizde su var, eski imalata gitmeyin, tehlike var diye niçin uyarılmadı?” Maden İşleri Genel Müdürlüğünü suçluyor ve bunun ne iş yaptığını soruyor.

Şimdi, böyle bir çelişki. Peki, netice itibarıyla nedir tablo? Biz bunları konuşmaya devam edeceğiz. Önceki gün de, dün de Sayın Başbakan, Sayın Çetin'in de söylediği gibi sanki yeni birtakım düzenlemeler yapıyormuş gibi, aslında mevcut olan kanunlarda bu ya da buna benzer düzenlemeler olmasına rağmen, sanki çok önemli tedbirler alınıyormuş gibi birtakım önlem planları açıkladı ve bunların da kısa süre içerisinde Meclise geleceğini söyledi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

Şimdi, Hükümet kanadı tarafından suçlu görülen mercı maden patronlarıysa... Bakın, bir yönetmelik var 16 Haziran 2012 tarihinde. Başbakanlık bünyesinden çıkıyor madenlerle ilgili izinler. Oranın oluru olmadan diğer çalışmalar yapılmıyor ve ilginç iddialar var. Bunun nedeni ne? Az önce Sayın Aydın dedi ki: "Yani bunlar, bu değerli yer altı madenleri peşkeş çekiliyor, bunu önleme adına bu yapıldı. Oysa bunun tersi." Yani bu gerekçeyle ya da bu gerekçeyle Başbakanlık iznine tabi tutuldu gibi bir gerekçe ortaya sürdü Başbakanlık ve izni kendine aldı. Oysaki bakıyoruz, tabii ki bunlar iddia niteliğinde ama araştırmaya da değer konular. O şikâyet edilen patronların büyük bir çoğunluğu da maalesef sizin partinize yakın iş adamlarından oluşuyor ve bu konuda da bir havuz oluşturulduğu iddiaları var.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; enerji politikaları ve son gelişmelerde özellikle Yırca'da yaşanan konulara ilişkin değerlendirmeler oldu. Burada arkadaşlarım aslında çok güzel tespitler yaptılar. Türkiye'nin benim kavradığım... Çok güzel bir sunum, tablolar harika, rakamlar kendinizce değerlendirmeye alınmış, yapılmış, tabii kısa süre içerisinde bunların sağlanmasını yapma imkânımız yok ama şimdi şöyle bir değerlendirme yapıyor iktidar kanadı, diyor ki: "Muhalefet nükleer yapıyoruz beğenmiyor, termik santral yapıyoruz, HES yapıyoruz. Hangi kaynak olursa olsun bu yenilenebilir enerji kaynakları da içerisinde yani dere tipi HES'ler, hep itiraz ediliyor." Aslında itiraz edilen bir şey yok yani elbette ki istiyoruz. Niçin çevre dostu kaynaklara yönelelim? Mesela, bir nükleer santral çalışması var. Benim seçim bölgem Mersin, 1976 yılından beri, biliyorsunuz oradaki o lisans çalışmaları o tarihlerden yapılmış, alınmış vesaire. Ancak şu ortaya çıkıyor: Az önce Sayın Susam söyledi: Algı kötü yani toplumda algı kötü. Sayın Başbakan da bir dönem söylemişti bu HES'lerle ilgili. Şu anda 400'den fazla biten ya da inşaatı devam eden sizin döneminizde lisansı verilmiş dere tipi HES var, binin üzerinde de lisans çalışması yapılan yine dere tipi HES'lere ilişkin çalışmalar var. Eli çantalılardan bahsetti Sayın Bakan, dedi ki: "Ankara'da HES lisanslarıyla ilgili eli çantalılar yani bunun komisyonculuğunu, aracılığını yapan, simsarlığını yapan insanlar dolaşıyor, bunları ortadan kaldıracamız." dedi. Dedi değil mi bunu Sayın Başbakan? E demek ki bir algı var yani Başbakan bunu söylüyorsa, e yurttaşta da böyle bir algı var. Şimdi siz hukuku hiçe sayar "Efendim, zeytin önemli mi, önemsiz mi?" Yahu, kardeşim, yani burada kamu yararı varsa elbette ki bir değerlendirmeye göre, bir bakış açısına göre değersiz kalabilir. Ama bir değerlendirmeye göre, bir bakış açısına göre, işin nevine göre bir ağaç bile çok değerli olabilir. Burası hukuk devleti, guguk devleti değil. Siz yargıya intikal etmiş bir konuyu yargının, Danıştayın yürütmeyi durdurma kararı vermiş bir konuyu bir iş adamı ve iktidarınıza yakın bir iş adamı Yırca'da bu yatırımı yapacak olan. Toplumsal talebi hiçe sayarak, toplumsal direnci hiçe sayarak, sosyal barışı tehdit ederek, göstere göstere, göre göre bu işi yapıyorsa, kusura bakmayın, yani "Hükümet olarak bizim elimizden bir şey gelmez." diyemezsiniz. "Bir dakika, yerine otur" dersiniz. Çünkü o izni siz vermişsiniz. Onun önünü siz açmışsınız, siz de durdurabilirsiniz.

Şimdi, hâl böyle olunca, muhalefet bu hukuksuzluğa, kanunsuzluğa itiraz edince muhalefet her şeyi istemez duruma geliyor. Nükleer santral çalışmaları var. Bu arada ÇED süreci devam ediyor, orada inşaat da devam ediyor. Şimdi, yasal olarak ÇED süreci tamamlanmadan orada nükleer santral inşaatının devam etmesi mümkün mü? E bunlara nasıl muhalefet olarak itiraz etmeyelim?

Sayın Bakan, İGDAŞ ihalesi yapılacak bildiğim kadarıyla, bunun çalışmaları yapılıyor. Enerji Bakanlığının da hazırladığı bir kanun tasarısı var. İGDAŞ'ın abonelerden TL olarak aldığı sistem kullanım bedeli dolara çevrilecek. Bu bir kanun marifetiyle yapılacak. Burada rakamlar da var. TL olarak tahsil edilen bu hizmet sistem kullanım bedeli 0,05 dolardan (mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı) bedeli olarak tahsil edilecek, hatta bu tasarıyla da bu fiyat yükseltilmiş, 0,062 dolara getirilmiş.

VAHAP SEÇER (Mersin) - Bu uygulamayı Ankara Başkent Doğalgaz özelleştirmede de bu sistem uygulandı. Şimdi, merak ediyorum. Bu sistem değişikliği yani sistem kullanım bedelinin TL'den dolara çevrilmesi tüketiciye bir zam olarak yansımayacak mı, böyle algılamamız gerekmiyor mu? Yani ihaleyi vereceğiniz firmanın avantajına bir düzenleme değil mi bu? Bana öyle geliyor. Ya da şöyle de gelebilir az önce bahsettiğim algı meselesi: Acaba yine bu ihale iktidara yakın bir gruba, bir iş adamına verilecek de ona yönelik, onun menfaatine yönelik birtakım düzenlemeler mi? Bu konuda açıklık getirmenizi istiyorum.

Orta Doğu'daki hadiseler malum. Orada son dönemde hem bölge ülkelerini hem de tabii ki kara sınırlarımızın en uzun olduğu bölgede Türkiye'yi de tehdit eden bir örgütle mücadele ediliyor. Bu terör örgütünün adı IŞİD terör örgütü. Peki, bu IŞİD terör örgütü finansmanını nereden sağlıyor? Suriye muhalif kanadının lideri diyor ki Lübnan Televizyonunda...

Sayın Bakan, dinliyor musunuz, keseyim mi burada? Dinleyen var mı beni? Yoksa ara vereyim ya da bir başkasına versin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Biz dinliyoruz.

VAHAP SEÇER (Mersin) - Hayır, yani havanda su dövüyorsak, lafımız havayaysa burada kapatalım, siz sunumunuzu yapın, ondan sonra da gidin yani.

Heysem Menna diyor ki: "Ben Birleşmiş Milletlere liste verdim." diyor. IŞİD petrolünü satın alarak örgüte yardım eden ülke, kurum ve kişiler bu listede var. Bu raporun içinde Türklerin de olduğu bilgisi var. Bu iş adamları kimlerdir? Bu konuda sizin elinizde bilgi var mı Sayın Bakan?

Elektrikte kayıp kaçak oranı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen toparlayın Sayın Seçer.

VAHAP SEÇER (Mersin) - Toparlayacağım.

Tabii, kamuoyunda şöyle bir -toplum içerisinde- bir değerlendirme var: Bir tarafta elektriği kullanan dürüst tüketici var. Dürüst tüketici elektrik faturasını ödüyor. Bunu öderken de dürüst olmayan tüketicinin çaldığı elektrik bedelini de ödemek durumunda kalıyor. Bu bir kere vicdana da aykırı, Anayasa'ya da aykırı, ahlaka da aykırı, hukuka da, her

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

şeye de aykırı. Peki, bunu nasıl önleyecek devlet? Elektrik dağıtım işlerini özelleştirdik. Peki, bunu yaparken ana, temel gerekçelerden bir tanesi neydi? Kayıp kaçak oranlarının azaltılması hedef olarak alınmıştı.

Sayın Bakan, elimde liste var, bölgesel birkaç örnekleme yapacağım:

Akdeniz, 2007 yılında -bu sizin bir soru önergesine yanıtınız- kayıp kaçak oranı yüzde 9,72'ymiş 2007'de, bugün 11,32'ye çıkmış.

Dicle Elektrik Dağıtım örneğini veriyorum. 2007'de yüzde 64,81'miş, bugün 2013 itibarıyla 75,03'e çıkmış.

Trakya'dan bir örnek vereyim. Yüzde 7,6'dan yüzde 6,1'e düşmüş. Yüzde 1 gibi bir düşüş var.

Birçok örnek var. Van örneği var 56'dan 65'e çıkmış. Aynı seviyede kalanlar var.

Peki, özelleştirmenin kesemize, Hükûmete, devlete ne gibi katkısı oldu? Bunu sizden öğrenmek istiyorum.

Yine bir şikâyeti dile getirmek istiyorum enerji nakil hatlarıyla ilgili. Özellikle yaz aylarında sıcaklığın yoğun olarak yaşandığı, klima sistemlerinin yoğun olarak yaşandığı bölgelerde inanılmaz şikâyetler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım Sayın Seçer, son kez süre veriyorum.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu konuda acil önlemler alınız.

Ayrıca, yine bu kayıp kaçakla ilgili bir soru yöneltmek istiyorum bu sorunun cevabını ben de bulamadığım için. Mersin Toroslar Sulama Birliği Başkanı şikâyet ediyor, diyor ki: “Elektrik dağıtım şirketleri sulama birliklerine indirim yapıyor.” diyor. Bizim kayıp kaçak oranımız doğu bölgelerdeki kuruluşlara göre daha az olduğu hâlde bizden kesinti, indirim daha az yapılıyor, doğu bölgelere daha fazla yapılıyor. Bu sorunun yanıtını istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Seçer.

Sayın Demiröz, süreniz beş dakika, bilginize.

Buyurun.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Teşekkür ederim Başkan, hatırlatmanız için de. Ben sözlerime başlarken şimdiye kadar hiç böyle hatırlatma yoktu ama beş dakika içinde meramımı anlatacağım.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlar, Komisyonun çok değerli üyeleri; hepinize saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Benden önceki konuşmacı arkadaşlarımız gereken tespitlerde bulundukları için ve genel konularda görüşlerini ifade ettikleri için ben Manisa, Yırcada meydana gelen olayların Bursa'mızda da yaşanmaması için Kozağacı Vadisi'nden başlamak istiyorum.

Sizinle bunu daha önce de konuşmuştuk, hemen hemen her bütçede ifade ediyoruz. Kozağacı Vadisi'nde 7 tane köyümüz var; Harmandemirci, Yunuslar, Davutlar, Denizler, Çayören, Issızören.

Sayın Bakanım, burada bir termik santral yapılıyor ve biz o tarihlerde ÇED raporunun olumsuz olduğunu söyledik ama size böyle bir belge sunma şansımız yoktu. Şu anda elimizde bununla ilgili bir belge var. Bu belge Çevre ve Orman Bakanlığınızdan TKİ Genel Müdürlüğüne 9 Ocak 2008 tarihinde 192 sayıyla gönderilmiş ve burada, ÇED raporunda, Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'na göre uygun görülmediği, ayrıca su havzası kirliliği yönüyle de uygun olmayacağı yazılmış. Şimdi buradan sormak istiyorum. Kozağacı Vadisi'nde ne değişti Sayın Bakan? Burada Çınarcık Barajı ile Kozağacı Vadisi arasındaki mesafe uzadı mı, kısaldı mı? Toprak Koruma Kurulu'ndaki kararda uygun olmayan nedenler olumlu mu oldu? Neden hâlâ burada 15 köyün haritadan silinmesini ve 195 bin fidanın... Ki, hep Avrupa'ya ihraç edildiğinin özellikle altını çizmek istiyorum. Burayla ilgili gerekli çalışmaların neden sonlandırılmadığını sormak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, biz Kozağacı Vadisi'ndeki termik santralle uğraşırken bir de baktık ki Bursa'nın içinde, DOSAB'da, Demirtaş Organize Sanayi içerisinde bir termik santral daha kuruluyor ve günde 1.200 ton kömür yakılacak, Bursa'nın içerisinde, 100 bin nüfuslu olan bir bölgede...

Yani, bizim Bursa'dan başka gidecek yerimiz yok Sayın Bakan. Size özellikle belirtmek istiyorum. Bu DOSAB bu yetkiyi, bu cesareti nereden buluyor? Ve kendisinin, oradaki basın mensuplarına ifadesi veya konuşması “Biz bu işi yapacağız.” diye. Evet, ÇED raporunu orada ÇED'in nasıl yapıldığını biliyorum. DOSAB sanayi içerisinde olduğu için ÇED'le ilgili hemen olumlu ifadeler kullanılmış. Bursa'nın içerisinde böyle bir termik santral yapılıyor, bunun da arkasında kimlerin olduğunu, bu kadar cesaretle Bursa'nın içine nasıl geldiğini de öğrenmek istiyoruz çünkü günde 1.200 ton kömür yakılacak. Bursa'nın içerisinde kömür çıkmadığını da özellikle belirtmek istiyorum. Yani DOSAB'ın altında kömür yok, bu arkadaşlar su buharı ve elektrik üretecekler. 9 tane firma için o bölgedeki tüm insanları tehlikeye attıklarını söylemek istiyorum.

Bir başka konu: Sayın Bakan, Artvin Cerattepe'de ağaçlar kesiliyor altın madeniyle ilgili. Sayın Bakan, bu bölgenin çocuğu olduğumu ifade ediyorum ve sizinle Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan bu konuyu defalarca konuşmuş. Bu Cengiz İnşaat nasıl bir inşaatmış ki tüm Artvin karşı olduğu hâlde şimdi Artvin tedirgin, ağaçların kesilmesi konusunda çaba sarf ediyor. Sayın Bakanım, orada çıkacak olaylar, orada olacak kötü bir olayın sebebi kim olur bilemiyorum. Yani buna lütfen bir el atın. Bu konuyla ilgili Artvin'in tedirgin olduğunun altını özellikle çizmek istiyorum. Telefonlar alıyoruz ve nedir? Artvinliler bu alana ağaç kesilmemesi için çıkıyorlar ama ne yapalım, bu arada 6 bin tane nasıl zeytin fidanını kesme rahatsa, orada da kesecekler diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) - Bu bakımdan da bu konunun da çok önemli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, son cümleyi şöyle bitirmek istiyorum: Tabii ki, bunu söylerken de inanının sıkılarak söylediğimi de ifade etmek istiyorum. Evet, ben de otuz üç yıl devlet memurluğu yaptım, on üç yıl idarecilik yaptım. İstifa etmek de bir süreç ve bu sürecin çeşitli faydaları var Sayın Bakanım, yani bunu size söylemekte ne kadar sıkıldığımı ifade etmek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

istiyorum. Şöyle faydaları var: Sizden sonraki gelecek kişiler bu olayda bir istifa müessesesi olduğunu düşündükleri takdirde, inanın, o maden ocaklarını, o termik santralleri, her bölgeyi kendileri kontrol eder. Onun için bu müessesenin çalıştırılması gerek. Bu da bir onurdur. Şartlar bunu elvermiştir. Bu şekilde yapmanızın uygun olacağını düşünüyorum.

Bütçenin hayırlı ve uğurlu olması dileğiyle saygı ve sevgiler sunuyorum.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Vedat Demiröz geçti)

BAŞKAN – Sayın Demiröz, teşekkür ediyorum.

Sayın Çam, hazır mısınız?

MUSA ÇAM (İzmir) – Hazırım, her zaman.

BAŞKAN – Buyursunlar.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer kamu görevlileri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyor, hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Yine talihsiz bir olay: Bu akşam Edirne'nin Uzunköprü ilçesinde kömür ocağında grizu patlaması sonucu 3 işçi yaralandı, ambulanslarla Uzunköprü Devlet Hastanesine kaldırılan yaralılarından yüzünde ve kollarında üçüncü derece yanık oluşan 2 işçi İstanbul'a, diğer işçi ise Tekirdağ'ın Çorlu ilçesine sevk edildi arkadaşlar.

Görürsünüz, her saat bir iş cinayeti, iş kazasıyla karşı karşıya kalıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bugün burada Enerji Bakanlığı bütçesi görüşmesinde bizler ne yazık ki ağırlıklı olarak çalışma yaşamına dair sözler söylemek mecburiyetinde kaldık ve kalıyoruz. Bunun sebebi, enerji alanındaki projelerinizi ve uygulamalarınızı çok beğenmememiz değil ya da bu alanda harika işler çıkarıyor olmanızdan da kaynaklanmıyor. Sebebi, tüm ülke kamuoyunda artık algı yönetimleriyle, yayın yasaklarıyla üstünü örtemeyeceğiniz emekçi katliamına girişmiş olmanız ve ülkeden yükselen feryada kayıtsızlığınız ve ilgisizliğinizdir.

Çalışma yaşamı, muhafazakâr sosa bulanmış vahşi kapitalizm, durdurulamaz bir canavara dönüşmüş olan kâr hırsının, emek sömürsünün merkezinde olduğu bir tablo. Bu tablonun her bir yerinden emekçilerin kanı damlıyor. Kâh yandaşlara verdiğiniz redevans ihaleleriyle dayıbaşı zulmünde karanlıkta kaybolan, kâh dikilen kulelerde yalnızca emekçilerin kullandığı asansörden düşüp ölen işçilerin babalarının feryatlarıyla inleyen bir ülke tablosunu önümüze koydunuz. Bu kadar yakıcı bir gerçekle karşı karşıya olan bizler ise sesimizi kamuoyuna duyurmak için çaba sarf ediyoruz. Sizden bir umudumuz yok. Dün Başbakan Davutoğlu'yla yaptığınız basın toplantısında fare doğuran dağı biz zaten çok iyi biliyoruz ve yakından tanıyoruz. Söz konusu olan, çalışma yaşamında işveren lehine düzenleme getirmek olunca hızınıza yetişilemiyor ama emekçiler olduğunda bu kez kamuoyu baskısıyla kabul etmek durumunda kaldıklarınızı dahi tırpanlamak için fırsat kollayan bir anlayışla karşı karşıya olduğunuzu çok iyi öğrendik. Çare belliyken, uluslararası alanda bu açıdan sorunlara dair geniş kabul görmüş çözümler önerileri ortadayken siz işçisini öldürmeyen işvereni nasıl teşvik ederim derindesiniz.

Değerli milletvekilleri, Uluslararası Sosyal Güvenlik Birliği, işçi sağlığı ve güvenliğinin sosyal güvenin tam da kalbinde yattığını belirtiyor. Biz de defalarca dile getirdik. İşçi sağlığı ve güvenliği önlemlerine yatırım yapmak iş kazası ve meslek hastalıklarının azalmasına, yaşamın, bireylerin ve ailelerinin refahlarının korunmasına yardımcı olmaktadır. İşçi sağlığı ve güvenliği hakkının gerçekleştirilmesi, sosyal güvenlik hakkı içinde devlete verilmiş bir sorumluluktur; bundan asla kaçamazsınız ve kaçamaz. Ne yaparsanız yapın bizler bunu getireceğiz. Evine ekmek götürmek isteyen kadınlar kamyon kasalarında, merdivenaltı tesislerde sizlerin desteğiyle kanları pahasına çalışmaya daha fazla devam edemezler, etmemeliler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uluslararası Çalışma Örgütü'nün –ILO'nun- istatistiklerine göre son on yılda tüm ülkelerde iş kazalarında, maden ve taş ocaklarında meydana gelen kaza olayları ile ölüm rakamları aşağı inerken Türkiye'de kaza ve ölüm olayları son yıllarda tam aksi yönde ve inanılmaz bir hızla artarak yükselmeye devam etmektedir. 1983-2013 yılları arasında yani son otuz yılda Türkiye'de ölümlü maden ocağı kazalarında yaklaşık 1.600 işçi öldü. Bu ölümlerin büyük bölümünün de 2004 sonrası özelleştirme ve taşeronlaştırma sonrasında olduğunu da asla unutmayalım. Demek ki özelleştirme, sendikasızlaştırma, taşeronlaştırma ve denetimsizlik ile işçi ölümleri arasında direkt bir bağ var. Kimse bunu aksini iddia edemez.

Konuya dair size birkaç rakam daha vermek isterim gerçek bir karşılaştırma yapabilmeniz için. Bakın, dünyada 1375 yılından bu yana iş kazalarının kaydı tutulur ve Soma altı yüz elli yıldan beri dünyada yaşanmış en büyük 24'üncü maden faciası olarak tarihe geçmiştir. Bu nedenle de, bu başarıları imza attığınız için de sizleri tebrik ediyoruz, tarih sayfalarında yerinizi aldınız. Katledilen emekçilerin kanı sizinle beraber. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün en son 2012 verilerine göre, madencilikte önde gelen ülkeler arasında çalışan işçi başına en yüksek ölüm oranı Türkiye'de. İşte burada, yukarıdaki tablolardan ülkeleri ve Türkiye'nin içerisinde bulunduğu rakamları görme şansınız var. 2003-2012 döneminde Türkiye'de 100 bin maden işçisi başına ölüm sayısı 677 kişi. Bu, İngiltere ve Norveç'in 11 katı, Almanya ve Avustralya'nın yaklaşık 6 katı, Polonya ve İtalya'nın yaklaşık 4 katı, Amerika Birleşik Devletleri'nin 2,5 katı düzeyinde. Yani, üretilen kömür miktarına göre, 1 ton kömür üretim başına düşen ölüm oranı Amerika Birleşik Devletleri'nde 0,2 iken Türkiye'de 7,22'dir yani 36 kat daha büyüktür. Kömür için kurbanlar veren bir ülkede yaşıyoruz ve sizler de bu tablonun asli sorumlusunuz.

Üstelik Türkiye'de madende ve diğer sektörlerde işe bağlı nedenle ölümlerin sayısı bahsi açıldığında her sözün başına "en az" ibaresini ilave etmek gerekli çünkü bunlar sadece kayıtlara geçenler; kayıt dışılığı teşvik etmeniz ve böylelikle rakamları manipüle etmeniz faydaları diye düşünebilirsiniz. Ayrıca hukuk alanında atmadığınız adımlarla "kan parası" adıyla bir de bir şekilde üstü örtülen, kaçak işletmelerde kayıt dışı çalışan işçi ölümleri var ve onları ne aileleri ne çocukları ne akrabaları ne dostları ne de bizler unutmuyoruz, kimse de unutmamalıdır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

Gelelim bu işlerin başındaki kişi olarak size Sayın Bakan. Öncelikle belirtmeliyim ki, Sayın Bakan, hâlâ nasıl görevinize devam edebilmektesiniz ve hiçbir şey olmamış gibi bugün Komisyon sıralarında bütçe sunuşu yapabilmektesiniz, bunu hayretler içerisinde görüyoruz ve hayretle bakıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, geçtiğimiz günlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik Soma'da 301 işçinin öldüğü facia hakkında "Kimin ne kadar sorumlu olduğu konuşulabilir. Maden ocakları benimle ilgili değil. Maden konusunda bizim Bakanlığımızın görevi teftiş ile sınırlı. Ocaklar, ruhsatlar ve işleyiş ise tamamen Enerji Bakanlığına bağlı." diyor ve arkasından ekliyor, "Denetimde sorun varsa istifa ederim." diyor Çalışma Bakanı ve sizden de böyle bir tavrı bekliyoruz.

Ama siz AKP hükümetlerine çok lazımsınız Sayın Bakan. Çok önemli bir boşluğu dolduruyorsunuz. Bugün artık Sayın Bakanın tüm sözlerinde, eylemlerinde ölen emekçilerin sesi yankılanıyor. Onlar bize soruyorlar "Ben boşuna mı öldüm?" diye. Sayın Bakan, siz Türkiye'ye ölümü hatırlatıyorsunuz ve artık ne zaman sizi ve yanınızda dizilmiş bakan arkadaşlarınızı ve etrafınızdaki arkadaşlarınızı görsek bize ölümler hatırlatıyorsunuz, acıları ve kederleri, annesiz babasız kalmış çocukları ve onların evlatlarını hatırlatıyorsunuz.

Bu aşamada Sayın Bakanı ve hâlâ burada oturabilmesini sağlayan düşünce yapısını anlamak için 2010 yılında söylediği bir sözü sizlere hatırlatmak isterim. Sayın Bakan 2010 yılında şunu söylüyor: "Bizler, gelişmekte olan Türkiye olarak, yeri gelecek, on altı, on sekiz saat çalışabileceğiz." demişti. "Ben biliyorum ki benim işçim işini bitirmeden çıktığı direktten inmez. O direkte sorunu sekiz saatte çözerse sekiz saat, on sekiz saatte çözerse on sekiz saat çalışır." cümlesini kullanmıştır, kullanabilmiştir. İşte böyle bir sömürü düzeni yaratma peşinde olan ve işverenlere de örnek olan Bakanlık ve Hükümet nihayetinde işçilerimizin canını kaybetmesine yol açmıştır. İş sendikaya, denetime, iş güvencesine gelince Sayın Bakan ortada yok, söz konusu olan işçinin alın teri, emekçinin kanı olunca da en ön sırada. Zaten kâr ettiren sekiz saat yetmiyor, on sekiz saat istiyor, işçinin her şeyine, kendisi ve ailesi için ayıracağı zamana da Sayın Bakan talip, hatta canına talip. Çünkü on sekiz saat çalışan birinin, eğer riskli bir iş kolundaysa, hayatını kaybetmemesi mucize olur. Ama olmuyor, mucizeler gerçekleşmiyor. İşçiler, emekçiler yok pahasına hayatlarını kaybediyor, böyle bir sömürü düzeni peşinde olan ve bu hâliyle işverenlere de örnek olan Bakanlık ve Hükümet nihayetinde, yetmiyor, ölen işçilerin yakınlarını gazlıyor, copluyor. Karşımızdaki anlayış bu.

Sayın Bakanın kimi örnek aldığıysa açık. Başbakan olduğu dönemde Sayın Erdoğan Soma'da yaşanan facianın ardından yaptığı basın toplantısında "Arkadaşlar, bu ocaklarda bu olaylar hiç olmaz diye yorumlamayalım. Bunlar olağan şeylerdir. Literatürde 'iş kazası' denilen bir olay vardır, bunun yapısında, fitratında bunlar var. Tabii, işin boyutunun bu kadar fazla olması bizi derinden yaralamıştır." cümlelerini sarf etmiştir. 2010 yılında Zonguldak Karadon'daki grizu patlamasının ardından da "Bu mesleğin kaderinde maalesef bu var. Bu mesleğe giren kardeşlerim buna bunu bilerek giriyorlar." demişti. Mısır'da meydana gelen olaylarda ölenler için gözyaşı döken, ortalığı ayağa kaldıran Erdoğan, Soma'da ölenler için iki damla gözyaşını esirgemiş, büyük acılar içerisinde kıvranan insanlara yumruk atmış, danışmanı ise tekme atmıştır. Zannediyorsunuz ki kamuoyunu suni gündemlerle oyalayınca, algı yönetimiyle, her bir sempati cümlesiyle, teskin edici bir iki sözle sorunların üstesinden gelinir ama gelinmiyor ve aileler Ermenek'te, unutturduğunuz Afşin Çöllolar'da, yerin altında madencilerimiz bekliyor.

Değerli milletvekilleri, elbette Bakanı görünce madenlerden ve AKP Hükümetinin yarattığı facialarda ölen emekçilerden başka bir konudan söz etmek gelmiyor insanın içinden ama ne yazık ki Hükümetinizin başka mağdurları da var.

Ülke topraklarını birlikte yağmaladığınız Kolin adlı şirket, Soma'nın Yırcalı köyünde termik santral kurmak üzere acele kamulaştırmayla üzerinden aldığı arazideki 6 bin zeytin ağacını bir gecede imha etti ve çevre adına oluşturduğu zarar bir yana tüm o köylüleri de mağdur etti.

Bu acele kamulaştırma konusu da oldukça önemlidir. Nedendir bilmiyorum, herhâlde iktidarınızın sonu geldiği için olsa gerek işi hızlandırdınız. Torba yasalardan sonra torba acele kamulaştırma işlerine başladınız. Kamuoyuna yansıyan bilgilerden anlıyoruz ki hazırandan bu yana yeni kurulacak HES, RES ve diğer santraller için alınan acele kamulaştırma kararı sayısı 70'e ulaşmıştır. Cumhurbaşkanlığı seçiminin yapıldığı tarihte dahi Resmî Gazete'de acele kamulaştırma kararları yer almıştır. Bu durumda bir de villalar, kaçak saraylar ve de Bilal oğlan için kıyılan alanlar eklenince artık, Orman Bakanlığına ihtiyaç duyulmayacak hâle geleceğiz.

Tabii bir de tüm bu sürecin finansmanı meselesi var. Ne yapılacak; elbette ki zam, zam, zam.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, uzatıyorum ama hakaretvari konuşmaları düzeltin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Var mı öyle bir şey?

BAŞKAN – "Bilal oğlan" diyor...

MUSA ÇAM (İzmir) - Bilindiği üzere Hükümet, 1 Ekim 2014 tarihinden başlayarak üç aylık süreyle elektriğe ve doğal gazı yüzde 9 oranında zam yapmıştır. Buradaki üç ayı önemsiyoruz çünkü bunun anlamı, 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren yeni zamların da geleceğinin şimdiden habercisi niteliğindedir. Gerçi iktidar sözcülerine bakılırsa bu zamları yapan AKP değildir, bu zamları yapan EPDK, BOTAŞ'tır. Yine onlar yirmi dört aydır zam yapmadıklarını söylüyorlar. Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde doğal gazı en ucuz, elektriği 4'üncü en ucuz veren ülkenin Türkiye olduğunu iddia ediyorlar ve hatta asgari ücrette doğal gaz ve elektriğe yönelik satın alma gücünün dönemlerinde arttığını da söylüyorlar.

2011'in Eylülünden bu yana doğal gazı yapılan toplu zam da yüzde 67 ve AKP döneminde doğal gazı yapılan toplam zam oranı yüzde ise 357'dir. Aynı durumu elektrik açısından değerlendirdiğimizde, yalnızca 2008'den bu yana elektriğe yapılan zammın toplam oranı yüzde 109'u bulmuştur.

Bu durumu değerlendirmek üzere kaba bir hesap yapmak gerekirse, ortalama 4 kişilik bir aile ısınabilmek için ayda 125 metreküp doğal gaz kullanır. Bu, yılda 1.500 metreküp doğal gaz anlamına gelir. Ankara ve İstanbul'da doğal

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

gazın metreküpü 1,2 lirayı bulmuş. Bu şu anlama geliyor: Bir aile ayda 150, yılda 1.800 lirayı yalnızca doğal gaz faturası için ödemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez bir dakika uzatıyorum; toparlayın.

MUSA ÇAM (İzmir) – İki paragrafım kaldı Sayın Başkan, bitiyor.

Benzer bir örneklemeyi elektrik için yaparsak, ortalama bir aile ayda 250 kilovat, yılda 3 bin kilovat elektrik kullanıyor. Aylık faturası 100 lira, yıllık faturası ise 1.200 lirayı bulmaktadır. Bu durumu asgari ücretli bir aile için hesaplırsak karşımıza çıkan tablo çok kaygı vericidir. Ayda 891 lira net asgari ücret alan bir yurttaşımız doğal gaz ve elektriğe ayda 250 lira para ödüyor ve bu, toplam gelirinin yüzde 28'i anlamına geliyor. İşte bu, sizin yarattığınız tablo.

Son sözüm; bu maliyet tablosuna bir de kaçak saray'ın aylık 700 bin lirayı bulan elektrik giderini de eklediğimizde, işte size gerçek bir AKP sömürüsü hikâyesi ortaya çıkıyor. Kupon arazilere, ormanlık alanlara, zeytinliklere bir de enerji kaynaklarımızı ekleyin. Eh ne diyelim, padişahım çok yaşa!

Son sözüm bir Kızıldereli atasözü arkadaşlar: “Son ağaç kesildiğinde, son nehir kurduğunda, son balık öldüğünde beyaz adam paranın yenmeyen bir şey olduğunu anlayacaktır.” diyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çam, teşekkür ediyoruz.

Sayın Türel, buyursunlar.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, bugün burada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2015 yılı bütçesini görüşüyoruz.

Ben aslında daha önceki yıllarda da yaptığım gibi bir genel perspektif çizmek, Türkiye ekonomisi içinde enerji sektörünün durumunu ortaya koymak, sonra enerji kaynaklarının çeşitliliğine geçmek, oradan üretim ve tüketim yapılarını analiz etmek üzerine daha öncesinde bir konuşma tasarlıyordum ama bu yaşadıklarımız aslında benim bu konuşmamı yapmamı anlamsız hâle getirdi. O yüzden öyle bir konuşma yapmayacağım ama özellikle Bakanlığınızın görev alanına da giren bu tabii kaynaklar, doğal kaynak ekonomisi üzerine birkaç söz söylemek istiyorum.

Tabii, doğal kaynak ekonomisi bir ülkenin sahip olduğu en temel zenginliklerden, bir ülkenin ya da bölgenin yerküre üzerindeki coğrafi konumu, arazi yapısı, ekonomik faaliyet biçimleri, geçmişte orada yaşayan insanlar, uygarlıklar, hayvan ve bitki çeşitleri, bunların hepsi aslında o doğal kaynak ekonomisinin oluşmasında ciddi bir katkı sağlıyor.

Tabii, çok eskiden beri, özellikle daha tarıma dayalı olan ekonomilerde de doğal kaynak ekonomisi yani mevcut kaynakların işte, altın, gümüş gibi, diğer madenler gibi işletilmesi, üretilmesi, çıkartılması, önemli bir faaliyet alanı olmuş. Emek yoğun bir alan yani emek üzerinden kurgul. Elbette tabii, bu süreç içinde, doğal kaynak ekonomisi içinde belli birtakım makine teçhizatı da kullanılıyor ama temel anlamda emeğin üzerine dayalı ve yoğun bir sömürüye de dayanmış. Taa eski zamanlardan beri baktığımız zaman doğal kaynak ekonomilerinde, hep insanların çok uzun zamanlarda içinde, zor koşullar içinde...

Sayın Bakan...

BAŞKAN – Ama siz devam edin, yani beşeri...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakana hitap ediyorum.

BAŞKAN – Ama beşeri ihtiyaç yani hepiniz kalkıp gidiyorsunuz geliyorsunuz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır anladım da burada Sayın Bakana hitap etmek istiyorum.

BAŞKAN - Beş saat, altı saat bir insanda da bir ihtiyaç var yani ya.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Neyin, hangisinin ihtiyacı?

BAŞKAN – Diğer kadrolar, bürokratlar dinliyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ya bırak lütfen!

BAŞKAN - Yapmayın, devam edin lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir bitireyim, konuşmamız zaten bitiyor ve ondan sonra varsa bir ihtiyaç ara verin.

BAŞKAN – Allah, Allah!

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi, emek yoğun ve sömürüye de dayalı olduğunu söyledim; geçmiş dönemlerde bu çok daha yoğunmuş.

Tabii, zaman içinde artı baktığımız zaman doğal kaynak ekonomisi, bu yer altı kaynaklarının çıkartılması, madencilik alanlarında bugün ciddi anlamda da teknoloji var ve sadece emek gücü kullanılmıyor, o teknolojinin de kullanıldığını görüyoruz.

Tabii, burada bazı kriterler var, bu kriterlere dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Birisi, bugün de en önemli kavramlardan biri olan, Sayın Bakan, bu sürdürülebilir kalkınma kavramı. Bugün artık uluslararası kuruluşların, Birleşmiş Milletlerin de bütün raporlarının içine geçmiş ve ciddi anlamda dünyada da tartışılan bir alan. Yani hem kalkınacaksınız, elbette bir enerji ihtiyacı da onunla olacak ama bu kalkınma süreci ve ona dayalı olarak enerjinin çıkartılması örneğin, ilk anlamda baktığımızda ekosisteme kalıcı anlamda bir zarar vermeyecek çevreye. Yani çevre kaynaklarını tüketmeyeceksiniz kalıcı anlamda geriye çevrelemez biçimde.

Yine bugün demokrasinin de en temel özelliklerinden biri olan, bölgede yaşayan insanların, oradaki kişilerin, sivil toplum örgütlerinin düşüncelerini alacaksınız, meslek odalarının bilgilerinden yararlanacaksınız ve böyle bir sürecin içinde doğal kaynak ekonomisini işleteceksiniz. Yani bu şu demek: Bir tarafta doğal kaynak, bir tarafta emek sömürüsü ve insan hayatı olmayacak. Yapacaksınız, doğal kaynakları elbette işleteceksiniz ama bunu yaparken de, dediğim gibi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

çağdaş çalışma hayatını oluşturmak zorundasınız ve emeğin de hakkını vermek zorundasınız. Bu da aynı zamanda Bakanlığınızın da en temel görevlerinden biri.

Şimdi, tabii önce Soma'da, sonra Ermenek'te, bugün de biraz önce Edirne Uzunköprü'de bir maden kazası meydana gelmiş. Aslında bunlar kaza da değil, baktığınız zaman ciddi anlamda iş cinayetleri ve Bakanlığınızın görevlerini gerektiği gibi yapmadığını açık bir biçimde ortaya koyuyor. Buna ilişkin olarak burada tabii sorumlu aranabilir ve değişik sorumlular bulunabilir ve onların üzerine sorumluluk yüklenebilir ama bu sorumluluk en üst düzeyde bir siyasi sorumlu olarak, bir Bakan olarak sizin sorumluluğunuzu ortadan kaldırmaz diye düşünüyorum ve kanımca yapmanız gereken, bu siyasi sorumluluğu üstlenmektir ve siyasetin etik çerçevesini de oluşturan istifa mekanizmasını işletmek ve kanayan vicdanları bir nebze olsun dindirmektir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurunuz Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sıra geldi mi? İstedığınız gibi oynuyorsunuz sıralarla.

BAŞKAN – Sıralarla istediğimiz gibi oynamıyoruz Sayın Keskin. Sayın Türel geliyor, bir liste veriyor, arkadan siz geliyor, değiştiriyorsunuz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Birbirine düşürmeye çalışıyorsunuz ama.

BAŞKAN – Buyurun tekrar.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, bürokrasimizin değerli temsilcileri, basınımızın seçkin temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sabahtan beri çok ciddi bir tartışma yaşıyoruz. Arkadaşlarımız yaşanan iş kazalarını çok değişik odaklardan değerlendirdiler. Yaşanan olaylarda siyasi iktidarın görevlerini, sorumluluğunu gözler önüne serebilmek için, 10 Temmuz 2013 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesinde Işıklar Holdingin yeni açtığı ocaktaki açılış merasimiyle ilgili elimde kısa bir haber var. Sayın Bakan oraya gidiyor, Manisa milletvekillerinin tümü orada, Bakanlığın bürokratları orada, Adalet ve Kalkınma Partisinin önde gelen simaları orada ve Sayın Başkan gidiyor. Şirket Başkanının yaptığı konuşma var: "Şirketimiz yer altı kömür üretiminde en büyük olmakla birlikte Işıklar ve Merzifon bölgesinde planladığı kömür üretimini yaparak, yıllık 10 milyon kömür üretimi yaparak ciddi anlamda sektörün lideri hâline gelecektir. Bu işi yaparken bize yoldaşlık yapan bütün arkadaşlarımıza, yöneticilerimize ve devlet büyüklerimize çok teşekkür ederiz." Şimdi, Sayın Bakanın da konuşması var, Sayın Bakan da diyor ki: "İşte örnek alınacak niteliklere sahip bir işletme..." diye nitelendiriyor. Kaderin cilvesine bakınız ki bu kadar bürokrasi ile ocak sahibi iç içe geçildikten sonra maalesef hepimizi üzen kaza meydana geliyor.

Şimdi, Sayın Başkan, AKP sözcüleri, Başbakan, bakanlar, milletvekilleri hedefledikleri sonuca ulaşabilmek için algı yönetimini kullanıyorlar. Bunu yaparken haberleri, olayları çarpıtıyorlar, bilgi kirliliği yapmakta herhangi bir sakınca görmüyorlar. Dün "siyah" dediklerine bugün "beyaz" demede ahlaki bir sakınca bulmuyorlar. Örneğin 2002 yılını baz alarak değişik coğrafyada yer alan devletlerin ekonomik, mali tablolarını Türkiye'nin mali ve ekonomik tablolarıyla karşılaştırarak AKP iktidarının başarılı olduğu yönünde algı oluşturmaya çaba sergiliyorlar. O ülkelerin demokrasilerinin işleyişini teğet geçiyorlar, insan haklarının, temel hak ve özgürlüklerin, adaletin, eşitliğin, hukukun, dayanışmanın konumundan söz edilmiyor. Her şeyden önemlisi o ülkelerde ahlak, siyasi etik, dürüstlük kavramları siyasette ve toplumsal yaşamda titizlikle, özenle kurulum uyguladığı sosyolojik gerçeği hiç anımsamaya yanaşmıyorlar. O ülkelerde ahlak, siyasi etiğe aykırı bir uygulama gündeme geldiğinde siyasetçilerin yaklaşımları, uygulamaları, değerlendirmeleri zihinlerden silinip söylemlerden çıkarılıyor.

Şimdi, ben o ülkelerdeki siyasetçilerin ahlak, siyasi etik, yolsuzluk, kusurlu uygulamalar gündeme geldiğinde nasıl bir yaklaşım ortaya koyduklarının örneklerini sunacağım. Bu Komisyonunda maalesef işin bu ahlaki ve etik boyutu hiçbir zaman altı getirilmiyor, bu konuda siyasetçilerin ahlak kavramı gündeme geldiğinde nasıl kaçamak yaptığı tartışılmıyor.

Bakınız, şimdi örnekler vereceğim: Portekiz Maliye Bakanı, 2013 yılında ekonomiyi iyi yönetemediği için, Tunus Eğitim Bakanı, 2013 yılında Hükümet üzerinde baskı yapıldığını gerekçe göstererek, Japonya Tarım Bakanı okullara küflü pirinç satıldığı için 2008 yılında, Danimarka Adalet Bakanı, 2013 yılında Parlamentoya yanlış bilgi verdiği, Mısır Ulaştırma Bakanı, 2012 yılında -sizin yorumunuza göre diktatörlüğün hüküm sürdüğü bir ülkede- 49 öğrenci trafik kazasında yaşamını yitirdiği için, Japonya Adalet Bakanı, 2010 yılında, "İşim çok kolay." diye alaylı bir üslup kullandığı için, İtalya Dışişleri Bakanı, 2013 yılında, 2 İtalyan deniz piyadesinin Hindistan'dan yargılanmak için gönderildiğini gerekçe göstererek, Danimarka Dış Yardımlar Bakanı, 2013 yılında, uluslararası bir kuruluşun kasasında lüks harcamalarla ilgili Parlamento ile kamuoyuna yanlış bilgi verdiği için, İsveç Ulaştırma Bakanlığının kadın Bakanı, 2006 yılında, evinde sigortasız dadı çalıştırdığı için, İsrail Dışişleri Bakanı, 2012 yılında hakkında yolsuzluk iddiaları ortaya konulduğu için, Almanya Eğitim Bakanı, 2013 yılında, doktora tezinde intihal yaptığı iddiası nedeniyle, Fransa Bütçe Bakanı, 2013 yılında, vergi kaçırma suçundan hakkında soruşturma açılınca, Fransa Dışişleri Bakanlığının kadın Bakanı, 2011'de, Tunus'ta ayaklanma başladığı süreçte çok seyahat ettiği gerekçesiyle, Fransa Ekonomi Bakanı ultra lüks konutuyla ilgili polemikler yüzünden 2005 yılında, Letonya Başbakanı bir alışveriş merkezinin çatısının çökmesi nedeniyle ölen 54 kişinin tartışılması nedeniyle, İtalya Spor Bakanı, 2013'te, yanlış mal beyanında bulunması nedeniyle -bizde ise bırakın mal beyanını deveyi havuduyla götürülenler neredeyse başımıza taç ediliyor- Fransa Ekonomi Bakanı, 1999 yılında, öğrenci yardımlarıyla ilgili skandala ismi karıştığı için -bizde ise çalanlar bile çok makbul adam sayılıyor, hatta deniliyor ki: "Çalıyor ama iş yapıyor." diye gerekçe de üretiliyor- İsviçre Maliye Bakanının kadın Bakanı, 2014'te, çikolata almak için devlet kasasından 60 TL harcadığı için, Fransa İletişim Bakanı, 1994'te, kamu malını kötü

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

kullanmaktan, kötü kullanımına yardım ettiği için, Güney Kore Sağlık Bakanı, yaşlılık maaşıyla ilgili sözünü yerine getiremediği için, Japonya Ekonomi Bakanı, nükleer santral kazası geçiren Fukuşima'yla ilgili yaptığı değerlendirme nedeniyle, Güney Kore Başbakanı, 2014 yılında, 300 kişinin öldüğü feribot kazası nedeniyle görevlerinden istifa etmişlerdir.

Sayın Bakan, birazcık kulağınızı verirsiniz, sizin duyarlılığınızı hissettirmek için bunları okudum. Elin memleketinde neler oluyor? Beğenmediğiniz, o eleştirdiğiniz Mısır'da bile bir bakan ufak bir olaydan dolayı istifa etme erdemini gösterebiliyor. Asıl başka bir şey var, Fransa Başbakanı, 1993'te, adı yolsuzlukla anıldığı için ve seçimi kaybetmesi nedeniyle 1 Mayıs 1993'te intihar etmiştir. Japonya Tarım Bakanı 2007 yılında, hakkındaki maliye, yolsuzluk iddiası nedeniyle intihar etmiştir.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Seçim kaybedenler ne yapıyor?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Şimdi, ülkemizde ise milyar dolarları oğullara sıfırlatanlar, koltuklarını kaybederim endişesiyle yolsuzluklarını yakalayanların darbe yapmaya teşebbüs ettikleri gerekçesiyle bileklerine kelepçe vuruluyor; yandaşlara, partililere, kamunun kaynaklarını usulsüz işlemlerle kiralayan, özelleştirme maskesi altında güzelleştirerek peşkeş çekip işletmelerdeki olumsuzluklara göz yumarak, kara kömür ocaklarında kararak ölenlerin cesetlerinin bulunduğunu müjdeleyerek sorumsuzluğun, vurdumduymazlığın, en kaba, en hoyrat yaklaşımlarını sergiliyorlar. İnsani, ahlaki, hukuki açıdan biten Bakanlık görevini yürütüyorlar.

Ben sosyal demokrat bir dünya görüşünün evrensel ilkelerine inanan bir kişi olarak size intihar edin demiyorum, biraz vicdanınızın sesini dinleyerek istifa edin diyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Keskin.

Evet, Sayın Aydemir, süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Adnan Bey, 1994'te devasa kriz olduğunda ne Başbakan ne Başbakan yardımcısı istifa etmedi.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ne olduğunda, ne? Yahu, insaf edin ya! 20 tane örnek saydım size, 20 tane, hâlâ konuşuyorsunuz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – 10 tane seçim saydık ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Başkanım...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bırak seçimi ya? Ne seçimi söylüyorsun? Bir ahlak var, bir dürüstlük var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, bir saniye...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Siz gidiyorsunuz, o seçimin arkasına sığınıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Keskin, Sayın Keskin...

Sayın Başkanım, çok Değerli Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok değerli bürokrat arkadaşlarım...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yolsuzluk geldi mi kutularla götürüyorsunuz, kutuları yutuyorsunuz. Bakın, bir şeyde kutluyorum sizi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Keskin... Sayın Keskin...

Sayın Başkanım, müdahale eder misiniz lütfen?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Dünyada hiç mucidimiz yok, icadımız yok ama bir şeyi başardınız: Yatak odalarının başka bir işe yaradığını dünyaya kanıtladınız ve Türkiye'yi icat sahibi yaptınız. Tebrik ediyorum sizi.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Yatak odalarına girerseniz mahcup olursunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok değerli bürokrat arkadaşlarım, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

Değerli arkadaşlar, Sayın Keskin, çok değerli Bakanımızın yanındaki Müsteşarından bilgi almasına tahammül edemiyorsunuz ama ben bir türlü söze giremiyorum, konuşamıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, topa gir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin Bakanımızdan beklediğiniz bu hassasiyeti ben de sizlerden bekliyorum

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben istiyorum, dinlerim, masal da anlatsan dinlerim, dert etme.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederim sağ olun.

Değerli arkadaşlar, gelişen ve değişen ülkemizde her geçen gün elektrik enerjisi tüketiminin arttığını hep birlikte görüyoruz. Yılda yüzde 7, yüzde 8 oranında elektrik tüketiminde artış olduğunu biliyoruz. Değerli arkadaşlar, bu artışı, elektrik enerjisini karşılayabilmek için gerek yer altındaki gerekse yer üstündeki kaynaklarımızı en iyi şekilde kullanmamız lazım. Bakınız, ülkemizde 2002 yılında -biz de bu kaynakları ne şekilde kullandığımızı ifade ediyoruz- 129 milyar kilovatsaat olan elektrik üretimimiz 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 190 milyar kilovatsaate çıkmıştır. 2002 yılında 31.846 megavat olan elektrik enerjisi kurulu gücümüz 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla yüzde 114,2 artışla 68.230 megavat olmuştur. 2002 yılında 300 olan elektrik üretim santral sayımız...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Uğur Bey kendini yormasın, burada var; Sayın Bakan okudu zaten.

BAŞKAN - Sen soru hakkını kullandın Sayın Zozani, onun için konuşma.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ...2014 Ekim itibarıyla yaklaşık 3,5 kat artarak 1.084'e yükselmiştir.

BAŞKAN – Tutanaklara geçiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir daha duyalım. "Ettekrarü ahsen, vevlevkâne yüz seksen." Sayın Zozani, dinle!

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 84

2002 yılında 4.510 kilometre olan doğal gaz iletim hattı, dağıtım boru hattı uzunluğu 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 20 kat artarak 93.500 kilometreye ulaşmıştır. 2002 yılında sanayi ile konutta 5 şehrimizde doğal gaz varken, değerli arkadaşlar, şimdi 73 şehrimizde vardır.

Değerli arkadaşlar, enerji dediğimizde tabii ki maden kazalarından hepimiz üzülmüyoruz, Allah hiçbir ülkenin başına vermesin, hiçbir milletin başına bir daha vermesin diyoruz ama elektrikte maden kazası var.

2013 yılı kesin hesabını burada görüşüyoruz, 2014 yılı faaliyetlerimizi, 2015 yılı için tahmini bütçe yapıyoruz.

Az önce çok değerli milletvekili arkadaşlarımız işte rüzgâr enerjisinden, nereden nereye geldiğimizden bahsettiler, Danimarkalı bakanla da yemek yediğini, rüzgâr enerjisinden çok iyi duruma geldiklerini söylediler, Türkiye'de de geriye gittiğimizi ifade ettiler, tutanaklarda var. 2002 yılında neredeyse yok sayılacak düzeyde olan 19 megavat rüzgâr enerjisi kurulu gücümüz, değerli arkadaşlar, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla neredeyse 3.500 megavata kadar yükseltilmiştir. Yani bu gerileme mi ilerleme mi? Bunu bilemiyorum, takdirinize bırakıyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sen beni dinlememişsin, anlamamışsın da.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, biz rüzgârdan da faydalanıyoruz, faydalanmamız lazım, sudan da faydalanmamız lazım. Yani, Türkiye'nin bugün enerjide ne bulduysa faydalanması lazım, tabii, çevre duyarlılığıyla birlikte faydalanması lazım. Biz de Hükûmet olarak bunu en güzel şekilde ne yapıyoruz? Uyguluyoruz. Petrol arama çalışmalarına geldiğimizde de 2002'yle kıyaslanmayacak derecede petrol arama çalışmalarımıza kaynak aktarıyoruz. Niye? Çünkü enerjiye çok ihtiyacımız var. Neden? Türkiye'nin cari açığına baktığımız zaman, tamamen enerjiden kaynaklandığını görüyoruz. Eğer Türkiye cari açıkta enerjiyi kendi içerisinde halledebilirse ticarete artı duruma geçtiğimizi hep birlikte biliyoruz, değerli arkadaşlar. Bu yüzden ne yapmamız lazım? Bizim, ülkemizdeki enerjilerden en güzel şekilde faydalanmamız lazım, bunun için de ne gerekiyorsa yapmamız lazım.

Değerli arkadaşlar, bakınız, Çalışma Bakanlığı bütçesinde de görüştük. Arkadaşlarımız yine duvarlara bir şeyler astılar, Hükûmetimize de karne verdiler, Bakanımıza da karne verdiler. Allah'a hamdolsun ki ana muhalefet partisi çok kabiliyetli, en azından karne verme işini bugün kaldırdılar. Neden? Dedik ki arkadaşlarımıza: "Ana muhalefet partisi karne veremez, objektif davranamaz, dolayısıyla karne verme huyundan vazgeçsinler." Dinlemişsiniz bizi, teşekkür ediyoruz, karne vermişsiniz. Ama, yine duvarlara ilanlar asmaya, reklam yapmaya devam ediyorsunuz, devam edin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Soma'ya gel Soma'ya, Manisa Vekili.

MUSA ÇAM (İzmir) – Öyle mi görüyorsunuz Sayın Uğur?

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Karneye gerek görmemişler.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Alın kiriniz o sizin!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Değerli arkadaşlar, iş kazalarını engellemek için iş güvenliği tedbirini almamız lazım, güvenlikleri artırmamız lazım, katılıyorum, hepsini yapmamız lazım. Yalnız, iş kazalarını önlemek için de bunun yanında eğitime de önem vermemiz lazım, kültüre de önem vermemiz lazım, bu kültür meselesi, eğitim meselesidir. Mesela, her zaman örnek veriyoruz, işte, geçtiğimiz günlerde trafik kazası oldu, minibüsçü arkadaşımız ne yaptı? Jandarmayı geçene kadar 26 kişi, jandarmayı geçti mi 46 kişiyi dolmuşa doldurdu, kaza yaptılar; Allah rahmet eylesin. Veya müfettişi gördüğümüz zaman fiş alıyoruz, müfettişi görmediğimiz, denetim olmadığı zaman hiçbir şey yapmıyoruz veya polisi gördüğümüz zaman kemeri çekiyoruz, polisi geçince kemeri bırakıyoruz. Şimdi, az önce de Sayın Çam'da ben onu gördüm, basını görünce baret taktı. Ben beklerdim ki Sayın Çam'dan, ne beklerdim? En azından, bugün bu bütçe bitene kadar baretini çıkarmasın.

BAŞKAN – Ya, Sayın Aydemir, kusura bakmayın...

MUSA ÇAM (İzmir) – Hiç yakışmadı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yani, hakikaten daha iyi olur, daha güvenli olurdu. Ama, basın gidince Sayın Çam'da baretini çıkardı.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, tahrik ediyorsunuz, tahrike girmeyin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, tahrik etmiyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Cevabı siz verecektiniz, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben veriyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır ya, ben niye tahrik ediyorum, ben gördüğümü söylüyorum, kültür meselesi. Basını görünce baret, basın gidince çıkartıyor. Tamam olabilir cevabı versin.

BAŞKAN – Baret ben çıkarttım Sayın Aydemir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Cevabı ver, cevabı.

BAŞKAN – Verdim işte.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, şimdi, Cumhuriyet Halk Partili kardeşlerim hakikaten zeytin ağacının kutsallığından çok güzel bahsediyorsunuz, hakikaten kutsal ağaçtır. Yaş kesen baş keser, hakikaten çok güzel değiniyorsunuz, teşekkür ediyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Öğrenmişsin, aferin!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neredeyse bütün hadisleri ezberlemişsiniz ve neredeyse ayetleri tefsir edecek şekle gelmişsiniz. Belki de biraz sonra müftümüz de buraya gelecek bütün ayetlerden bahsedecek.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yine öğreteceğim sana: "Kul hakkı yiyenin Allah'ın huzurunda yeri yoktur."

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bakınız, yaratılanların en eftali insandır, bütün her şey insanlık için, hepsi insanlığın hizmetine sunulmuştur. Zeytin ağacı da kutsaldır.

BAŞKAN – Uğur Aydemir, bundan sonra size en son vermeyeceğim bilirsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İstanbul'dan İzmir'e otoban geliyor, zeytin ağaçları kesildi. O zaman yaş ağaç değil miydi onlar? Kesilmedi mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 85

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Söyledik biz.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne yapacağız, ağaçların üstünden mi gideceğiz kesmemek için?
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Alternatif yol var.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne yapmamız lazım, ağaçları köprü mü yapacağız?
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ya yapma Uğur Bey, alternatif yol var.
BAŞKAN – Sayın Aydemir, ağaçlar kesilmiyor, ağaçlar taşınıyor.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bakınız, Manisa'mızda, Türkiye'nin her tarafında bölünmüş yollar yapıldı, her tarafında bölünmüş yollar, zeytin ağaçları kesildi.
BAŞKAN – Bakın, yanlış bir ifade kullanıyorsunuz, ağaçlar taşınıyor.
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hüseyin Bey, sen Bursalı değil misin, ne diyor bu?
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Demiröz, zeytini en az sizin kadar biliyorum, zeytinciliği de en az sizin kadar biliyorum. Akhisar'ımız zeytinin başkentidir ülkemizde. 12 milyon ağaç diktik.
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Doğrudur, tamam, tebrik ediyorum!
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ancak bakınız, 5 bin tane ağacı keseceğiz, ne yapacağız? Belki gerekli yere 50 bin ağaç dikeceğiz. Bizim o madeni alıp da başka yere kaydırma şansımız varsa, Sayın Bakanımız bir şey çıkartıyorsa, teknoloji varsa, altına raylı bir sistem kursun, başka yere taşıyalım, ağaçları kesmeyelim. Ama, şimdi orada maden dururken, madenler bize bakarken, zeytin ağacı...
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Yargı kararı var Uğur Bey, onu söyle bakalım.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bir zeytin ağacının ne olduğunu benim kadar bilemezsiniz.
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Nasıl bilemeyiz!
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, benim kadar bilemezsiniz.
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Beş sene boşuna okuduk!
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çünkü zeytinin başkentinde yaşayan bir kardeşinizim, o şehrin milletvekiliyim, Soma'yı da çok iyi bilenim.
Değerli arkadaşlar, Yırcalı muhtarının dışında Yırcalı'da isyan eden de yoktur.
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir tane zeytin ağacı diktin mi?
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ha nedir, gelin bunu birlikte konuşalım. Zeytin Kanunu var; evet, bunu çıkarmamız lazım, düzeltmemiz lazım. Kamu yararı olan, yoldur, sudur, budur, kamu yararı olan yerlerde zeytin ağaçları da kesip kanunu düzeltelim burada, haklısınız ama Anayasa'ya aykırı mıdır? Doğru, düzeltelim. Bunu kim yapacak? Yine biz birlikte yapacağız.
BAŞKAN – Lütfen toparlayın Sayın Aydemir.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama, madenleri orada bırakarak, cari açıktaki... Türkiye'nin en büyük kamburunun cari açık olduğunu burada her hatibimiz söylerken, bizim madenlerimizi orada bırakacak hâlimiz yok. Güvenli bir şekilde en zararsız bir şekilde madenleri çıkartacağız. Ne yapacağız? Ülkemize inşallah bunları hizmet olarak geri getirmenin yollarını hep birlikte arayacağız.
Değerli arkadaşlar, bakınız...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Allah'ı karıştırmayın burada.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Her zaman biz Allah'ı kullanıyoruz, sadece zeytin deyince aklımıza gelmiyor.
Değerli arkadaşlar biz Allah'ı da...
ADNAN KESKİN (Denizli) – İş kazalarında 500 kişi ölürken...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, Bakanımıza teşekkür ediyoruz. Niye teşekkür ediyoruz? Allah kaza vermesin...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Allah'ı burada mı görüyorsunuz.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ...Allah başımıza kaza vermesin ama kazadan sonra da o yaraları saracak birileri lazım.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Cukkalari yerken hiç aklına gelmiyor Allah!
BAŞKAN – Sayın Keskin, hiç yakışmadı size!
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İşte, Hükümetimiz görülmedik bir şekilde oradaki vatandaşlara sahip çıkmıştır. Kaza yerinde de Bakanımızı temsilci olarak bırakmışlardır, Bakanımıza milletimiz adına teşekkürü borç biliyorum, Allah kendisinden razı olsun. Karargâh kurmuştur, orada milletimizin yaralarını en kısa sürede, en güzel şekilde sarmak için de mücadele etmiştir. Cenazemizi bulduğumuza da şükredeceğiz, şükür önemlidir.
ADNAN KESKİN (Denizli) – 700 bin liralık saate de şükür edeceğiz!
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, saat de önemlidir.
Yeri gelir, öldüğü zaman da şükrederiz, ölümümüzü bulduğumuzda da şükrederiz ama her şeye şükrederiz, Rabb'imın verdiği her şeye. Biz kadere inanan insanlarız, şükretmesini bilmemiz lazım değerli arkadaşlar.
Sayın Bakanım, ben soru kısmında söz almayacağım. Size bir soru sormak istiyorum. Sayın Bakanım, Ermenek'teki kazada, basından takip ettiğimiz kadarıyla, Bakanlar Kuruluna bir sunum yaptınız, maketle birlikte. Biz sizden rica ediyoruz, eğer imkânınız varsa, mümkünse, yapabilirseniz burada bu sunumu yapma şansınız var mı? Yaparsanız bizi memnun edersiniz.
Çok teşekkür ederiz.
Ben tekrar bütçemizin hayırlı olmasını Cenabı Allah'tan temenni ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 86

Yalnız, Sayın Aydemir, bir itiraz var yani "Zeytinin başkenti Akhisar değil, Gemlik." diyor arkadaşlar. Bunu da ben kayıtlara geçirmiş olayım.
Değerli arkadaşlar, bütçeler üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

SORULAR VE CEVAPLAR

Arkadaşlar, soru-cevap işlemine geçiyorum.
Buyurun Sayın Çetin.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakanım, bir kısa sorum olacak. Dün de gündeme getirdim. Yani, özellikle, sizinle de ilgili olduğunu tespit ettiğim doğal gaz dağıtım şirketlerine "güvence bedeli" adı altında kamu kurum ve kuruluşları kaynak aktarıyor. Bu güvence bedelinin aynı şekilde elektrikte ve suda da ödendiği...
Soru soruyoruz ama.
BAŞKAN – Efendim, sorunuzu alıyorlar, siz rahat olun.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, Bakan duysun, Bakan duymayınca olmuyor. Soruyu soruyoruz, Bakandır bizim muhatabımız.
BAŞKAN – Sayın Çetin, siz sorunuzu sorar mısınız lütfen? Sormayacaksanız başka arkadaşla geçeyim.
Sayın Koca, buyurun.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, böyle bir şey yok.
BAŞKAN – Ama, sonra dönüp vereyim size, bekleyin canım, Allah Allah! Süreyi geçiriyoruz.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Tam yarıda kesmişiz, öyle bir usul yok.
BAŞKAN – E, o zaman sorun.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Her şeyin bir adabı var, yöneteceksen adabına uygun yönet.
BAŞKAN – Hadi söyleyin. Siz de yani herkesin sizin gözünüze bakmasını bekliyorsunuz, böyle bir usul yok?
İZZET ÇETİN (Ankara) – Ya, soru soruyorum, konuşmuyorum.
BAŞKAN – Tamam, onlar notunu alıyorlar yani illa yüzünüze mi bakmaları lazım?
İZZET ÇETİN (Ankara) – Efeliği bırak, adaba uygun yönet yöneteceksen!
BAŞKAN – Sayın Çetin, buyurun.
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan daha önce bütçelere geldiği zaman pürdikkat dinliyordu, ne oldu? Şimdi bir şey dinlemiyor, konuşuyor. (Gürültüler)
BAŞKAN – Sayın Bakan on dakika sonra size cevap verecek, bir yandan da hazırlığını yapıyor. Efendim, Sayın Bakan hem dinler hem not alır hem konuşur, sıkıntı yok.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, Sayıştay raporlarıyla ilgili sorumu soruyorum.
Doğal gaz dağıtım şirketlerine "güvence bedeli" adı altında kamu kurum ve kuruluşları kaynak aktarıyor. Aynı şey elektrikte var, aynı şey suda var. Yani, bu özel dağıtım şirketlerinin himayesinin nedeni nedir?
BAŞKAN – Teşekkür ederim.
Sayın Koca...
SALİH KOCA (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.
Sayın Bakanım, enerjide yapılanlar zaten rakamlarla ortada. Yine, bu süreç içerisinde yaptıklarınız da ortada ama ben şunu sormak istiyorum: Eskişehir'e de bu anlamda çok büyük yatırımlar gerçekleşti ve Kırka Boraksta Penta 5 tesisleri yani mevcut kapasitenin yarısından daha fazla kapasiteye sahip Penta 5 tesislerinin 2013 yılında temellerini atmıştık, tam olarak ne zaman devreye girecek? Bunu öğrenmek istiyorum, teşekkür ediyorum.
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Koca.
Sayın Hüseyin Şahin...
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.
Sayın Bakanım, Gemlik'in zeytinin başkenti olduğu inancı ve anlayışıyla rüzgâr enerjisinde kurulu gücümüzün en maksimum kapasitesi nedir? Onu öğrenmek istiyorum.
BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.
Sayın Ulupınar...
ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Sayın Bakanım, 301 Soma şehidimizin yakınlarına verilen haklardan tüm maden şehitlerimizin yakınları istifade edebilecek mi?
Bir de torba kanunda işçilerimize verdiğimiz birtakım iyileştirmeler, ücretlerden dolayı redevansçıların bir mağduriyeti söz konusu, bunlar da işçileri çıkartıyorlar, onlara fiyat farkları verilecek mi?
Bir de ÇATES'teki ihalede son durum nedir?
Son olarak, Sayın Bakanım, EPDK, dağıtım şirketlerinin bayilere verdiği intifa değerlerini, bedellerini ortadan kaldırdı, bundan dolayı kamunun menfaati nedir?
Teşekkür ederim.
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.
Sayın İlhan Demiröz, buyurun.
İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.
Sayın Bakanım, Çevre ve Orman Bakanlığının 9 Ocak 2008 tarih ve 192 sayılı ÇED'le ilgili yazısı size ulaştı mı, sizde var mı? Bir, onu öğrenmek istiyorum.
İki: Demirtaş Organize Sanayi Bölgesinde (DOSAB) termik santral kurulacak mı? Bursa'nın merkezinde, 100 bin nüfusu olan Yunuseli'nde bu santral kurulacak mı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 87

Artvin Cerattepe'deki altın madeniyle ilgili görüşlerinizi almak istiyorum.

Son olarak da bu pazar günü, Bursa TEİAŞ ana trafosunda, Karacabeyli olan bir taşeron işçi kardeşimiz Semih Yavaş hayatını kaybetti. Yine, ana trafo merkezi üzerinde iş sağlığı ve iş güvenliği anlamında bu taşeronla ilgili düşüncelerinizi almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Bakanım, hepimizin bildiği gibi, en son torba yasa çerçevesi içinde yer altı kömür işletmelerine özellikle getirilen ekstra maliyetler neticesinde birçok işletme üretimini durdurmuş ve binlerce işçi arkadaşımız, işimiz işsiz kalmış durumda. Bu torba yasa çerçevesi içinde getirilen maddi yükümlülüklerden devletin pay alması, özellikle işçilerin vergi ve sigortalarından kaynaklanan giderlerin devlet tarafından ödenilmesi, yer altı işletmelerinin ürettiği kömürlerden KDV muafiyeti gibi yer altı işletmelerine maddi olarak bu destekleri verip bu işletmelerin tekrar gündeme gelmesini, tekrar çalışır vaziyete gelmesini sağlamayı düşünüyor musunuz? Önümüzdeki süreç içinde bu tür maddi destekler verilmediği takdirde kapatılması düşünülen, ivedilikle bu tedbirler alınmadığı takdirde kapatılması düşünülen ve yüzlerce işçimizi işsiz bırakacak bir olay gelişmek üzere. Bu tedbirleri ivedilikle almayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çelebi, buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Ağrı ili Tutak ilçesinde iki HES'imiz vardı. Bu HES'leri daha önce bir Eskişehir firması almıştı, zannediyorum vazgeçti, iptal oldu. Acaba, bu HES'lerin yeniden ihalesi ne zaman yapılacak? Bu konuda bilgi almak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çelebi.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakanım, istifaya davet ettiğimiz bakana önümüzdeki döneme ilişkin icraatlara dönük soru sormak bana çok şey gelmedi. Ama, bir hususu ifade etmek için söz aldım, şu: Sizin sunum konuşmanız esnasında -bizim grubumuzun milletvekilleri- 3 milletvekilimizle birlikte buradan ayrılmak durumunda kaldık. Bunun sizinle ilgili bir durum olmadığını ifade etmek için -konuşmalar sırasında unuttum söylemeyi- o yüzden bunu söylüyorum. Sayın Bakanın sunumuyla ya da şahsiyetiyle ilgili bir tutum değildir, farklı bir durum söz konusu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, soru sorma işlemi tamamlanmıştır.

Sayın Bakanım, yalnız, bir soru da ben sormak istiyorum son olarak.

Türkiye'de yatırım ortamıyla ilişkin yatırımcıların bu izin süreçlerini takipte çok ciddi sorunları var. Bunların tek elden takibinin kurumunuz yani bağlı kurumlardan bir tanesi tarafından ya da herhangi bir birim tarafından yapılması çalışmaları ne zaman sonlanacak?

Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, ne kadar süreye ihtiyacınız var soruları cevaplandırmak için?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, yaklaşık...

BAŞKAN – Yarım saatle başlayalım Sayın Bakanım, önemli değil, buyurun siz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; tabii, şu ana kadar 95 tane öğrenilmesi gereken konu ve tavsiye, öneriler var, eleştiriler var, 17 tane de soru var. Yani şöyle bir şey söylesek Sayın Başkanım, yaklaşık 120 tane soru üçer dakikadan, herhâlde cevapları üçer dakikadan daha az olmaz, soruları üçer dakikadan az olmadı çünkü. Sorusu üç dakika olan bir konunun cevabı üç dakika olmaz.

Ben, uygun görürseniz, 3x120 dakika süre istiyorum, eğer bu mümkün değilse Plan ve Bütçe Komisyonundan sonra burada kalacağımı ve sorusunun cevabını merak edenlerin burada sabaha kadar sorusunun cevaplanacağını, hepsinin burada hazır olduğunu bu vesileyle söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, konuşmalarda katkı koyan arkadaşlarımız oldu, onlara teşekkür ediyorum. Tabii ki her konuşmanın tutarlı olması gerekmiyor, hele hele Plan ve Bütçe Komisyonunda beş yıl çalışmış birisi olarak zaman zaman seviye kaybettiğini bu konuşmaların üzüldüğümü söylemem lazım. Bu yorumum şeyden kaynaklanmıyor, her şeyi açıkça konuşacağım. İstifaya davet etmek son derece makul bir istektir bir muhalefet partisi için. Benim bunu değerlendirmediyimi zannetmeyin, ben ilkeleriyle yaşamış bir insanım ve Bakanlar Kuruluna ben bunu ilettim, Soma'da ilettim. Ama yaklaşık 13 tane burada muhalefet partisinden arkadaşımın tavsiyesini bir kez daha Başbakanımla paylaşacağım. Bu konuda benim için kolay olanın istifa etmek olduğunu beni tanıyanlar bilirler; makama, paraya bir bakış açımın olduğunu, bunu ortaokuldan bu yana yaşadığımı herkes bilir, bunlar konuşulmaz ancak yaşanır. O yüzden, burada acıdan bahsedenlerin belki de bu acı kelimesini en son kullanacak kişilerden bir tanesiyim. Orada insanlarla beraber ağlaşmak, o sıkıntılı insanların dardını anlamak, zorun oyunu bozduğunu görmek ve onların ileriye dönük kaygılarını paylaşmak, bunların her birisini ben yaşadım. Bunu da bir insani vazife olarak gördüm, Bakanlığımın daha öte insani vazife olarak gördüm.

Türkiye'nin büyük resminde, milyarlarca dolarlık yatırımın arasında tabii ki şu anda istifa cümlesinin bir muhalefet partisi için bulunmaz bir fırsat olduğunu biliyorum ve bunu da çok yadırgamıyorum. Soma Eynez gibi, Ermenek gibi, Soma Yarıca'daki zeytinlik gibi konuların ön plana çıktığını gördüm, müsaade ederseniz kaçamak

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 88

güleşmemek için bunlardan başlamak istiyorum. Diğer soruların -95+17- bu kadar sorunun cevabının da burada hazır olduğunu ve tekraren söylüyorum Plan ve Bütçe Komisyonundan sonra burada bekleyeceğim, buradaki en son arkadaşımız çıkana kadar da buradan çıkmayacağım.

Tabii, böyle tahfif yollu, insanı incitici konuşmaların aslında karşındakine isabet etmediğinde insanın kendisine isabet ettiğinin temel örneklerinden birisini gördük burada. Ben genelde sözlerimi kulağımla dinlerim, gözümle dinlediğimi zannedenler bu konuda yanıılıyorlar. Ben, yazarken dinleyebilen birisiyim, bu konudaki kabiliyetimi de geliştirdim ama bunu böyle bir şey söylemişçesine bahsetmek ancak o insanın kendisini küçültür. Bizim, burada bu makamların geçici olduğunu, yalnızca geçici olan makamın Bakanlık olmadığını, aynı zamanda milletvekilliğinin de olduğunu bilmemiz lazım.

Bakın, burada ben Sayın Kılıçdaroğlu'yla, Ali Topuz'la, Mustafa Özyürek'le, Sayın Hamzaçebi'yle, hepsiyle burada görev yaptım. Sayın Kılıçdaroğlu şurada otururdu, tutanaklara bakın, lütfen arkadaşlarımız isterse gösterin, ben şuradan söz almak istediğimde "Bir dakika, Taner Bey bir şey söyleyecekse dinleyelim, herhâlde önemli bir şey söyleyecektir." diye kayıtlara geçmiştir. Bunu kendi grubunu uyarmak adına yapmıştır. Ama ben aynı disiplinin bu tarihlere aşınarak geldiğini gördüm. O yüzden, hiçbir kimsenin konuşmasını hakaret ettiği hâlde kesmedim, aynı nezaketi arkadaşlarımdan beklediğimi bir kez daha söylemek isterim.

Tabii, "Her konuşmanın tutarlı olması gerekmiyor." demiştim. Mesela bunlardan bir tanesi: "Edirne'de de kaza oldu, Uzunköprü'de de kaza oldu, hadi buyurun bakalım yeni bir kriz ortamı daha oluştu." deniyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, ben bir afet yoksa orada kusur olduğunu söyledim işin başında. Kimsenin bu cümlelerin daha ötesinde cümle kullanmaya ihtiyacı kalmadı. Ve burada bir kusur varsa ister kamu tarafından ister özel sektör tarafından mutlaka bunun ortaya çıkartılacağını, bunun yalnızca bir kanun, yalnızca bir mevzuat işi değil, aynı zamanda bizim veballerimizle de alakalı olduğunu söyledim, ahirete inanan herkes ki bu salondaki herkes bunun böyle olduğunu bilir.

Kanunlar her zaman meseleyi çözmeyebilir, mevzuatlar, yönetmelikler her zaman meseleyi çözmeyebilir veya benim sizi aldatmam, yanıltmam için ille kanunun sınırlaması olmayabilir, bunun çok örnekleri var ama insan kendisini yaratan Allah'a karşı hiçbir zaman için bir yanlışlıkta bulunamaz, aldattığını iddia edemez. Ben bütün bu inanışlarla beraber arkadaşlarımı topladım "Arkadaşlar, kusura bakmayın, sizinle beraber görev yaptık, eğer bu konuda ihmaliniz varsa tarafımdan soruşturmaya tabi tutulacağınızı lütfen kabul edin." dedim. Hiçbir tanesi buna itiraz etmediler "Biz de aynen katılıyoruz." dediler. Bu madalyonun bir yüzü ama diğer yüzü de şu: Bir kimsenin suçluysa onu korumak ne kadar hataysa suçsuzsa onu bir kısım insanların önüne yem olarak atmak da o kadar hatadır. Biz, dürüst insanları korumadığımız müddetçe bir kısım insanların itham ettiği yamuk insanlar daha çok ön plana çıkarlar. Ben dürüst çalışan arkadaşımı burada sonuna kadar koruyup kollayabilecek bir yüreğe sahibim, o açıdan kimsenin böyle üstten laf etmesine gerek yok. Ben bütün tavsiyeleri sonuna kadar aldım.

Şimdi, bakın, her konuşma tutarlı olmak zorunda değil derken şunu kastediyorum: Edirne Uzunköprü, Altinyazı Madencilik. Haziran 2014'te heyet gitmiş, eksikler tespit edilmiş, durdurulmuş. 23 Eylülde eksik evraklar verilmiş, getirilmiş ve 27 Ekimde de üretim faaliyeti durdurulmuş. 14 Kasım saat 19.00'da, bugün orada bir kaza olmuş. Ne diyebilirim ben, hangi arkadaşına ne diyebilirim? Orada eksiklik tespit etmiş, üretimi durdurmuş ama orada şu veya bu şekliyle, daha sebebini bilmiyorum, çok taze bir olay, kaza gelmiş. Şimdi, eğer, siz, "Bir dakika, burada ne oluyor arkadaş, yine denetlememiş, kamu olarak hatanızı itiraf etmiyor musunuz?" dersanız, kusura bakmayın ben üslubumu değiştirip çok daha...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Bakan, bu konuda böyle bir şey denmedi ama!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Lütfen, bakın, ben size özellikle saygı duyduğum bir arkadaşım...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, bakın, ben de saygı duyuyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bir dakika, bir dakika, lütfen!

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şimdi, bunu Musa Bey'le ben söyledim ama...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ya, lütfen bir dakika!

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu tarzda söylemedik.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ya, arkadaşım, hiçbir milletvekilinin sözünü kesmedim diyorum, lütfen!

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ama siz çok stresli başladınız!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Evet, aynen, bunu hak eden arkadaşlarım var, cevabını sonuna kadar vereceğim.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu söylediğinizi, bir düzeltelim bunu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Lütfen sözümü kesmeyin!

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ama olur mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Lütfen kesmeyin, hayır!

VAHAP SEÇER (Mersin) – Ama bu amaçla söylemediğimizi söylüyor.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Dinle sonuna kadar!

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, bir dakika...

(Oturum Başkanlığına Başkan Recai Berber geçti)

BAŞKAN – Sayın Bakanı dinleyelim, ondan sonra söz talebiniz olduğunda gene vereceğiz yani.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Kendi kafasındaki kurguları anlatıyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 89

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Siz ne yapıyorsunuz sabahtan beri? Hepimiz aynısını yapıyoruz, hepimiz kafamızda bir kurgu...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Oranın cevabına bir daha mı cevap vereceğiz, böyle mi?

VAHAP SEÇER (Mersin) – Hayır, böyle bir iddiamız yok.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Yoksa alınmazsınız üzerinize.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

Sayın Bakanım, siz genel olarak hem değerlendirmelere hem sorulara cevap veriyorsunuz. Onun dışında başka...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, hiçbir arkadaşımın sözünü bir kısım iftiralara rağmen kesmedim. Lütfen, dürüstçe konuştuğum cümlelerin kesilmesine müsaade edemem.

Bakın, burada her şeyi çok açık ve net söylüyorum. Siz mal bulmuş mağribi gibi bir kazanın üstüne atlarken kazanın aslını söylüyorum. Buna o cevap veren milletvekili arkadaşım hak etmiyor olabilir, ben şahıs itham etmiyorum. Ben lafımı ortaya söylüyorum, alması gerekenler alırlar.

Ha, konuşmanın sertliğiyle alakalı da şöyle söyleyeceğim: Nezaketini koruyan arkadaşlara aynı şekilde, korumayan arkadaşlara da aynı şekilde cevabımı vereceğim buradan. Ben sonuna kadar dinledim, lütfen

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ohoo, kabadayılık aldı başını gidiyor. Böyle kabadayılık var mı ya!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Böyle laf atmayın kenardan, laf atmayın kardeşim. Ben söylüyorum, laf atmayın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle “ortaya söylüyorum” var mı ya?

BAŞKAN – Sayın Çetin...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben ortaya söylüyorum, üzerine alanlar alsınlar.

BAŞKAN – Sayın Çetin, Sayın Bakan cevap verecek, onun dışında...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar...

Arkadaşlar, siz iftira atarken -bir kısım insanlara söylüyorum- ben sabırla dinledim. Ben şu anda bazı gerçekleri söyleyeceğim, o yüzden sonuna kadar da dinleyeceksiniz. Dinlemek istemeyen kusura bakmasın. Bakın, çok açık, net söylüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yani burada kabadayılık kavgası...

BAŞKAN – Ya, lütfen. “Cevap veriyorum” diyor Sayın Bakan.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle kabadayılıkla... (AK PARTİ sıralarından “Allah Allah!” sesleri, gürültüler)

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, sert soru sorana sert şekilde cevap veriyorum demek istiyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ya nezaketi vardır başkanlığın da. (Gürültüler)

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Hangi nezaketten bahsediyorsun ya? En büyük nezaketsizliği siz yapıyorsunuz ondan sonra nezaketten bahsediyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, tekraren söylüyorum: Nezaketlice bana söyleyenlere cevabım nezaketlidir, kabaca söyleyenlere karşı cevabım da kabacadır. Ben de o zaman bir milletvekili olarak bu hakkımı kullanacağım, Bakan olarak değil. Bir milletvekili Bakana karşı bunu rahatlıkla kullanabiliyorsa ben de milletvekili olarak o milletvekiline bu hakkımı kullanıyorum.

Konuşma sırasına göre, müsaade ederseniz, cevaplayacağım çünkü...

BAŞKAN – Aynı mahiyette olanları da ayrı ayrı, şahıslar bazında değil de...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tabii.

Sayın Kuşoğlu, ahlaki, vicdani bir sorumluluk duymam gerektiğini ve bundan dolayı da istifa etmem gerektiğini söyledi ve 2 milyar dolarlık bir yolsuzluk olduğunu ve bu yolsuzluğa göz yumduğumdan bahsettiler. Şimdi, ben kendisine bir milletvekili olarak eğer vicdanlı ve insani değerlere sahipse savcılığa suç duyurusunda bulunmaya davet ediyorum. 2 milyar dolar para az para değil. 2 milyar dolar değil, 2 milyon dolar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bulundum Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) - Şimdi anlatacağım, dinleyin, anlatacağım.

Nasıl bir noktaya geldiğinizi şimdi anlatacağım.

2 milyar dolar değil, 2 milyon dolarlık bir yolsuzluk karşısında dâhi ben bildiğim bütün konularda tahkikat açıyorum. O yüzden bu konuda hiç sabretmeden bu işlemin arkasına girmeleri lazım. Tabii, ne oldu? Aslında şu anda yaptıkları... Savcılığa suç duyurusunda bulundular, Aykut Erdoğan bu suç duyurusunda bulundu. Sene 2012. Verdiği gensoruda, daha beşinci dakikada kendi arkadaşları arasında mahcup duruma düşen arkadaş... Ben dedim ona da “Eğer sen mert ve düzgün bir insansan savcılığa suç duyurusunda bulunacaksın benimle alakalı.” dedim. Aradan üç ay geçti bulunmadı. “Niçin bulunmuyorsun?” dedim, tekrar Genel Kurulda konuşma yaptım. Şimdi, Sayın Kuşoğlu da oradan aldığı bir kısım kopyalarla yola çıkmaya kalktı ama bu bir kılavuz meselesi.

Olayı anlatıyorum: Eynez sahasında 2006 yılında -hani ihalesiz yapıldı, kanuna uygun değil deniyor- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında açık ihale usulüyle ihale edilmiştir ve bu ihaleyi kazanan Park Teknik AŞ ihale ile aldığı bu işi, yine 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu'nun “Sözleşmenin devri” başlıklı 16'ncı maddesi kapsamında Soma Kömür İşletmeleri AŞ'ye devretmiştir. Bir işin devredilmesinin ihaleyle olması gerekmiyor burada. Sözleşme gereği 16'ncı maddeye göre bunu yapabiliyor. Ha, bu doğru mudur yanlış mıdır bunun yorumu ayrı bir şey, bunun sözleşme ve hukuka aykırı olmadığı ayrı bir şeydir arkadaşlar. Yorum yapabiliriz, beğenmedik bunu diyebiliriz, eyvallah, olabilir ama bu,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 90

sözleşme sınırları içerisinde yapılmış bir şeydir. Sözleşmenin devri hususu Kamu İhale mevzuatında düzenlenen ve tamamen yasal çerçevede yapılan bir işlemdir. Sözleşmenin devri ilk ihaledeki şartlarda devredilmiştir. Sözleşmenin devredildiği firma ihaledeki yeterlilik şartlarını taşımak zorundadır ve bu şartları taşımaktadır. Yani, ihale alan firmanın yeterlilik şartları neyse onu devralacak şirketin de yeterlilik şartları odur. Kısaca, sözleşmenin devri kanunun cevaz verdiği bir durumdur ve devredilen sözleşmeler ihalesiz imzalanan sözleşme anlamına gelmemektedir. Çünkü, ihalede aranan şartları taşıyan yükleniciye ihale sonucunda gerçekleştirilecek fiyatlarla kanun gereğince yapılmıştır.

Şimdi gelelim evraklara. Öyle genel cümlelerle falan konuşulmaz bu konu. Sayın Kuşoğlu sorularının cevaplandırılmadığını söyledi. Türkiye Büyük Millet Meclisinin internet sitesine girin lütfen, burada bize kendisinin sorduğu 6 adet soru...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, cevaplandırmadığınızı söylemedim. Sizin cevabınıza müteakiben o mektubu yazdığımı söyledim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Lütfen Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir yanlış anlaşılma var herhâlde.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – ...önergesinin tamamı süresi içerisinde cevaplandırılmış diye burada yazıyor. Aynen, Erkan Akçay'ın "Benim sorularımı cevaplandırmadı." deyip de 4 sorusunun zamanında cevaplandırıldığını internet sitesinden yayımladığı gibi. O bize gönderdiğini iddia ettiği evrakı da özel kalemden, bakanlık evrakından, her türlü yerden, TKİ'den TTK'dan, hepsinden sordurdum. Şu ana kadar bir izine rastlayamadık. Şimdi ben kendisini davet ediyorum, bana postayla mı gönderdi, kargoyla mı gönderdi, neyle gönderdiğini tevsik etmezse, benden değil, bütün arkadaşlarımdan özür dilenmesine davet ediyorum.

İhale komisyon kararı: Sene 2006, çarşamba saat 14.00. 411 milyon 750 bin TL eskalasyona tabii olmak kaydıyla Park Teknik tarafından bu ihale alınıyor. İhaleye Demir Export'da giriyor. Demir Export 521 milyon 250 bin TL veriyor ve ihale en düşük veren firmada kalıyor. O sırada bakma imkânımız olmuyor bu yandaş mıydı değil miydi, rakamlar burada. Ondan sonra, bir kısım gerekçelerle beraber... Konunun esası da şu: "15 milyon ton kömürü çıkartacak." diyor. Burada alt sınır konulmuş "Şu kadar milyon tondan daha aşağı çıkartamazsın." diye yıllık üretimde, üst sınır konulmamış. Bunun bir kısım komplikasyonları olabilir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kaç yıllık süreyle Sayın Bakanım bu ihale?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – On yıllık. Hepsi burada. Bundan da birer fotokopi arkadaşlarımıza dağıtalım Sayın Başkanım müsaade ederseniz.

Şimdi, bunun doğruluğu tartışılabilir yani "Siz niye tavan koymadınız da taban koydunuz?" diye. Çünkü, oradaki santrale kömür verilecek, arkadaş şu kadardan daha aşağıya, milyon ton kömür verirken elektrik üretimi aksayacak...

BAŞKAN – Güvenlik, tedarik güvenliği...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – ...tedarik güvenliğiyle alakalı, 990 megevattık santral ki Manisa milletvekillerimizin yakinen bildiği santral kömürsüz kalacak. Tavan konuşulmamış. O zaman biz şu cümleyi koyuyoruz: İş sağlığı ve güvenliğiyle alakalı konuları garanti altına almak kaydıyla tavan, kep koymamışız. Bununla alakalı... Bu da sözleşmeye aykırı bir şey değil. Koymalı mıydık? Bugünün şartlarında belki koymalıydık, 2006 yılından bahsediyoruz. Bakın, bir işin -tekraren söylüyorum- doğruluğu ayrı bir şey, hukuki sözleşmeye uygun oluşu ayrı bir şeydir.

Evet, geçiyoruz, devam ediyoruz. "Bununla alakalı yönetim kurulu kararı yok." dedi Sayın Kuşoğlu. Kararı söylüyorum: "Soma Kömür İşletmeleri AŞ firmasına 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmesi Kanunu'nun 16'ncı maddesine göre 9/10/2009 tarih, bilmem falan sayılı tarihle devir protokolü şartları edilmesine oy birliğiyle karar verildi." bu da yönetim kurulu kararı. Bundan da göndereceğim, şimdi bütün arkadaşlara dağıtacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tarih?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tarihini hemen söylüyorum: 2009 10'uncu ay, 9'uncu gün.

Sayın Kuşoğlu ihalesiz verildiğini ve 4 milyar TL'lik bir yolsuzluk yapıldığını söyledi. Bu işin tamamını rakamlarıyla çıkarttım. Bugün itibarıyla, eskalasyona tabii güncellenmiş rakamıyla 641 milyon TL'lik bir hakkedişi var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, 2009 dediniz, 2006 dediniz, ben anlayamıyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – 2006 yılında ihalesi yapıldı, 2009 yılında devri yapıldı diğer şirketin.

Sorum şu: 641 milyon TL olan bir işin yolsuzluk miktarı nasıl 4 milyar TL oluyor? Geçiyoruz bunu. Bununla alakalı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir yıllık mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Toplamı, toplamı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika, şimdi biz burada not alıyoruz Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben size göndereceğim bunu. Bak, sürem geçiyor. Hepsini göndereceğim, fotokopilerini göndereceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne kadar sürede 641?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – On yıllık süre diyorum işte.

BAŞKAN – Toplam tutarı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Toplam şeyin süresi, ondan bahsediyorum, hepsi gelecek tarafınıza.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gönderin, 15 milyon ton...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 91

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Kavas gelsin lütfen, bunlardan hemen fotokopi çektiirelim Başkanım.

Devam ediyoruz. Bu yetmemiş, arkadaşlar en tabii hukuki hakkını bir vatandaş olarak da kullanmışlar. Bakanlığımız Teftiş Kuruluna bu durum şikâyet edilmiş. Soruşturma yapılmış, soruşturmaya gerek olmadığı tespit edilmiş. Subjektif bir yorum olur diye itham etmişler. Başbakanlık Teftiş Kuruluna gitmiş. Başbakanlık Teftiş Kurulu da bu şekliyle bir gerek yoktur demiş. Bununla yetinilmemiş, yargıya taşınmış. Aynen, şu anda Sayın Kuşoğlu'nu davet ettiğim yargı, önceden yaşanan bir konudur. Yargı bu iddiaları reddetmiş. Gerekçelerini sayıyorum şimdi, söylüyorum: Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı -konu anlatılıyor, ediliyor- 4483 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi uyarınca evrakın işleme konulmamasına. Bundan da geçtik, bundan da fotokopi çektiirelim.

Şimdi, mahkeme kararından bir pasaj okuyorum: Yukarıda verilen tek satıcı ölçütlerinin. Yaklaşık yirmi sayfa falan. Doğrudan teminci konumda bulunmaktadır devralan. Yukarıda doğrudan temine ilişkin yapılan açıklamalarda belirtilen tek satıcı iddelesindeki ölçütler bakımından da müteahhit tek satıcı vasfını taşımakta ve sırf bu nedenle de kendisinden doğrudan temin yöntemiyle alım yapılmasında ihale mevzuatına aykırılık bulunmamaktadır. Sonuç olarak, burada TKİ'nin normal piyasa koşullarında kendi denetimindeki üretim şartlarında üretim yaptırdığı, yerli üreticilerden kendisi için oluşturduğu avantajlı fiyattan hazineyi de yararlandırılması söz konusu olmaktadır.

En son sayfada da "Yukarıda açıklanan nedenlerle -on dokuz sayfa sonra- tüm şüpheliler hakkındaki ihaleye fesat karıştırma ve 3628 sayılı Yasa'ya muhalefet suçlarından kamu adına kovuşturmaya yer olmadığına."

Bu da bitti, bununla yetinmemişler arkadaşlar, en tabii hukuki hakları, bunun temyizini Sincan Ağır Ceza Mahkemesine götürmüşler, Aykut Erdoğan ve diğer arkadaşlar. Bunlar ondan sonra... Burada mahkeme bir karar veriyor. Dosya kapsamına göre serencam anlatılıyor. "Belirtilen gerekçeye göre kovuşturulmaya yer olmadığına dair karar usul ve yasaya uygun olduğu anlaşıldığından itirazın reddine karar vermek gerekmiştir."

Şimdi, arkadaşlar, bu mahkeme kararıyla beraber milleti ifsat etmeye kalkmayın. Bakın, tekrar söylüyorum, bu vebal gelir sizi bulur, yalnızca sizi bulmakla kalmaz, yakınlarınıza da sirayet eder hiç kimsenin istemediği şekilde. Bir insanın onuruyla, haysiyetiyle oynamaya kalkarsanız, bu karşdakini bulmuyorsa, gelip, sizin onur ve haysiyetinizi bulur. O yüzden, herkes konuştuğu lafa dikkat edecek, ben de aynı şekilde dikkat edeceğim.

Devam ediyoruz konulara. Şimdi, ikinci, önemli konumuz zeytinlikle alakalı konular. Değerli arkadaşlar, biz Hükûmet olarak ne zeytincilikten...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, 2013'te bununla ilgili de bir sürü şeyler getirmişti Sayın Genel Müdür, 2009'da kaldık.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hayır, en son mahkeme kararı 2012'den sonra.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Mahkeme kararı değil Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ya, savcılıktan sonra mahkeme kararı.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kovuşturmayı savcılık yapar, mahkeme kararıyla öyle şey olmaz ki.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Adnan Bey, lütfen, ben ne söylediğimi...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakanım, Sevgili Bakanım, mahkeme kararı değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bakın, Adnan Bey, sizin bana arkadaşınıza söylerken duymak istemediğim kelimeyi de duyduğum hâlde söylüyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hangi kelimeyi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Geçelim onu, onu sizinle ayrıca konuşacağım. Bak, ne söylediğimi biliyorum ben. Sincan Ağır Ceza Reisinin... (Gürültüler) Lütfen, götürür müsünüz Adnan Bey'e.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakanım, takipsizlik kararı savcılığın kararı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Savcılık artı ağır ceza diyorum işte. Sincan Ağır Ceza... Buyurun, okuyun, hukukçuysanız okuyun lütfen.

Değerli arkadaşlar, ikinci önemli konumuz -şu anda, bakın, Bakanlık faaliyetlerini bıraktık, 80 milyar dolarlık yatırımı bıraktık, Türkiye'nin büyümesini bıraktık, hepsini bıraktık- zeytinlikle alakalı konu.

Değerli arkadaşlar, biz Hükûmet olarak ne zeytinlikten vazgeçeriz ne de enerji santralinden vazgeçeriz. Bu enerji santraliyle alakalı konu hakkında... Bu bir keyfiyet meselesidir, bir kemiyet, bir rakam meselesi olmaktan çıkmıştır ve oradaki yaşanan üslup hataları, özel güvenlikle alakalı hatalar tarafımızdan kabul edilemez hatalardır. Bu meselenin aslını görmemize mani değildir.

Bakın, çok net birkaç şey söyleyeceğim. Türkiye'de 2002 yılında 92 milyon zeytin ağacıyla beraber AK PARTİ iktidarı aldı bunu. Şu anda 170 milyon adet zeytin ağacı var. Yalnızca TKİ, boşalttığı kömür sahalarının üzerine 7,5 milyon TL harcayarak kaç bin tane zeytin ağacı dikti ve biz sırf gündemin müsait olmamasından dolayı oradan elde ettiğimiz zeytinyağını burada dağıtmadık. Şu anda orada üretilen zeytinlerden zeytinyağı elde ediyor. Kim? TKİ. Şimdi, hiç kimse kalkıp söyleyemez ki 90 küsur milyondan alıp da 170 milyon adede çıkartan AK PARTİ iktidarının, öyle, zeytin ağaçlarıyla falan imtihan edilecek bir hâli yok. Bakın, Greenpeace gidip ziyaret etmiş birisi olarak söylüyorum, manipülasyonlarını bir kenara bırakıyorum ama buradaki değer hepimizin değeri. Nedir onlar, değerler nedir bakalım. Bakın, bu işin bir rakam meselesi olmadığını, zeytinden vazgeçmek istemediğimize ve zeytine sahip çıkan bir Hükûmet olarak bunları söylüyorum. Arkadaşlar, orada tespit edilmiş 153 milyon ton kömür var. Bu kömür kimin? 77 milyonun. Bu kömür sadece benim değil.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu sadece bu santral için mi? Yoksa, toplam gibi anlaşılıyor da.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 92

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sadece bu santral için. Orada 750-800 milyon ton kömür var.

Şimdi, bakın, piyasa değerinden değil, düşük değerden hesap ediyorum; 7,5 milyar TL yapar sırf kömürün değeri. Yirmi yılda çıkartılacak bu kömür, işletilecek. Vazgeçtik bundan. Şirketten TKİ'nin yıllık alacağı bedel eskalasyona tabi olmak kaydıyla 152 milyon TL. 152 milyon TL'yi, aldığımız parayı zeytin ağacına yatırsak 9 milyon adet zeytin ağacını bir yılda dikiyoruz.

Şimdi, ben Türkiye'nin değerlerini ortaya koyacağım, her birimiz istediğimizi tercih edelim. Yalnızca oradaki santralden elde edilen enerjinin doğal gaz ithal etmeme karşılığı 230 milyon dolar, yıllık. Şimdi, bakın, yıllık kira alıyoruz, doğal gaz ithalatını engelliyoruz, kömür rezervini değerlendiriyoruz ve orada zeytin ağaçlarının yerine de en az 10 katını da -ki buradan çıkacak kanunda bunu inşallah bizatihi ben koyduracağım, sizlerin de desteğiyle- dikme zorunluluğu getiriyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada bir şeyi tercih etmek diğerinden vazgeçmek anlamına gelmiyor. Biz ne zeytin ağacından vazgeçeriz ne de enerji santralinden. Bunun üslubu ayarlanmalıdır, bunun algısı ve gerçeği doğru şekilde yönetilmelidir. Orada vatandaşımızla beraber temel atmaya gittiğimde ben oturdum, çay, kahve içtim köylülerimizle, muhtarlarımızla, hepsiyle beraber. Birisi 3 kilometreden geldi, beraberdik; birisi 5 kilometreden geldi oradaki heyecanı paylaşmak için.

Şimdi, arkadaşlar, Türkiye'nin kaynağından bahsediyoruz. Biz yer altını da kullanacağız yer üstünü de kullanacağız. Bugün yer altında olduğu için savaş çıkartan, yer üstünde olduğu için de barış gerektiren bir kısım petrol ve doğal gaz hareketlerini görüyoruz dünyada. Bunlara bihaber kalmayacağız.

Şimdi, “yemek yedi iftarda.” Dediniz. Ben her yılbaşında ve her ramazanda mutlaka bir ocakta, Zonguldak'ta, Tunçbilek'te, Tavşanlı'da, Soma'da, Yozgat'ta, Amasya'da, Suluova'da hepsinde bütün maden ocaklarına girdim ve girdiğim ışıklar; Eynez'de değildi. Ben Eynez'de de iftara girebilirdim, dürüst olmamız lazım. Şimdi, eğer siz buna bir siyasi konu olarak yüklenmeye kalkarsanız bu belden aşağı vurmak anlamına gelir ve dürüstlüğüme sığmaz. Ben şu örneği şimdiye kadar hiç kullanmadım. Şimdi de lütfen beni kullanmamış olarak kabul edin, yalnızca bilgi vermek için söylüyorum. Ben bu örneği istediğim için değil, sırf buradaki konuya cevap vermek zorunda kaldığım için kullanıyorum. 1 Ocak 2011 yılbaşı ve Sayın Kılıçdaroğlu biraz önce CHP milletvekilinin ve bir MHP'li arkadaşımızın bahsettiği tarzda Darkale Kömür Ocağını hicvetti. Sayın Kılıçdaroğlu buraya iyi niyetle madene indi Darkale'ye. O hicvettiğimiz Uyar Madencilik'in madeniydi burası. Benden şimdiye kadar, bunu bildiğim hâlde hiç kullandığımı gördünüz mü? Bu, siyasette ilkeli davranmak anlamına gelir. Hepimizin iktidar veya muhalefet ayrımı yapmaksızın buna borcu var. Biz siyaseti saygın ve kaliteli hâle getirmek için uğraşıyoruz. Ben bunu bu toplantıdan sonra yırtacağım bir daha kullanmamak üzere ama...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, anlamadığım için...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – ...sen o ocağa gittin şöyle yaptın, bu ocağa geldin böyle yaptın tarzındaki yaklaşımları yanlış bulurum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, o madene Genel Başkanımızla birlikte gittik.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, ben bütün milletvekillerimiz buradayken açıkça bir şey söyleyeyim. Açıkça bir şey söylüyorum ben şimdi.

Lütfen arkadaşım, lütfen... İzzet Bey, lütfen...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, beraberdim Genel Başkanla.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tamam, beraber olduğunu anladık.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, “hicvetti” dediniz, onu anlayamadık.

Ziyaret etti anlamında mı söylediniz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Buradaki muhalefetteki arkadaşlarımızın bir kısmı Darkale Kömür Ocağını hicvettiler.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – “Hayır” değil.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır efendim yanlış yorumluyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben kusura bakmayın, anlamaktan yana sıkıntısı olmayan birisiyim Adnan Bey, hepsini de not aldım ben. Tutanaklardan çıkartın bakın, lütfen. Ben böyle söz şeyine girmeyeceğim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Burada iftira atıp konuşamazsınız. (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Biz...

Sayın Başkanım, ya, lütfen seviyeyi koruyalım ya, lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kusura bakmayın ama sahtekârlık yapmayın! Ben oradaydım.

BAŞKAN – Sayın Çetin...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Zeytinyağı gibi hiç su yüzüne çıkmayın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Fotokopisini verin o zaman.

BAŞKAN – Sayın Çetin, bakın, onun için söylemiyorum, burada arkadaşların söylediğinden bahsediyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben bunu niçin söylüyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – ...ocağa yıl başında...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Adnan Bey, çok ayıp ediyorsun bak, çok ayıp ediyorsun. Kusura bakma bak, senin tecrübene hiç sığmıyor bu. Kusura bakma.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Benim konuşmamda siz iftara gitti diye bir şey yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 93

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben cümlelerimi tekrar ediyorum...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben sadece o yaptığınız...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – İzzet Bey, anladık, sen gittin Genel Başkanla beraber ocağın altına girdin! Anladık onu! Tamam çok güzel.

Şimdi, Başkanım...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Anladın da ama olmadık bir şey söylüyorsun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Cümlemleri tekrar ediyorum: Tutanakları açın, bakın. MHP'den ve CHP'den milletvekili arkadaşlarımız, notlarımı aldım, Darkale Kömür Madeniyle alakalı hicivlerde bulundular. "Uyar Madencilik kötü." dediler. Kötü de olabilir. Ben Uyar Madencilikçi savunmuyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Gittiğimiz ocak kapatıldı daha sonra.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Aynen öyle Bakın, sözüme şöyle başladım: Sayın Kılıçdaroğlu'nda iyi niyetle orada bir yılbaşına gitti. Bu cümlemleri atlamayın. Ve ben olsam bir daha giderim. Sayın Kılıçdaroğlu'yla da giderim. Kılıçdaroğlu doğru bir iş yaptı oraya gitmekle. Hangi maden ocağının olduğunu seçmek durumunda değildi Sayın Kılıçdaroğlu aynen benimki gibi. Şu anda yaklaşık 20 tane yer altı maden ocağından herhangi bir tanesine inilebilir. TTK'da, TKİ'nin de, hepsinin de. Şimdi, bu iyi niyetle yapılmış bir ziyaretin istismarı yapılır mı?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kim yaptı istismarı?

BAŞKAN – Hayır, yapılmaz diyor işte.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben yapılmaz diyorum. Aynen benim Işıklar Ocağına gittiğimi sizin ayıpladığınız gibi. Bak, iğneyi kendine batır, çuvaldızı bana batırdın iğneyi kendine batır.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben demedim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sen demedin, başkası dedi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, ben "Nereye gittiniz?" demedim, muhatap da değilim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tamam, sen demedin, başkası dedi İzzet Bey, tamam ya, tamam kardeş.

BAŞKAN – "Siz dememişsiniz." diyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bakın, bunların siyaset adına kullanılması, iyi niyetle yapılmış bir işin siyaset adına kullanılması çok ama çok yanlış, siyasetin seviyesinin yükseltilmesi adına. Bu siyasetin seviyesini korumak adına borçlu olanlar yalnızca iktidar partileri değildir, milletvekili olan herkes siyasetin seviyesini korumak durumundadırlar.

Gelelim, üçüncü konuya: Arkadaşlar, maketi getirin, milletvekili arkadaşlarımız Bakanlar Kuruluna sunduğumuz maketin burada sunulmasını istediler.

Şuraya getirin. Nevzat Bey, şurayı boşaltın.

Şimdi, ben, üç boyutlu, konunun daha iyi anlaşılacağı gerekçesiyle...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Muhalefet görmese de olur.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tam ortada ya kardeşim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, proje üzerinde kotların, metrelerin, her türlü teknik olarak bir maden mühendisinin, herhangi bir mühendisin anlayacağı konuyu herkes anlamak zorunda değil, üç boyutlu gözünde canlandıramayabilir. Bakanlar Kuruluna da aynen bu maketle sunumu yaptık.

Burada, ben kısaca şey söylemek istiyorum.

Şimdi, şurası desandre, buradan ocağa giriliyor yaklaşık yüzde 33'lük bir eğimle 325 metre gidiyorsunuz ve 325 metre giderken 170 metre aşağı iniyorsunuz. Şurasını yeryüzü olarak görün tamamen, dışarıdan görünen iki tane baca var, gerisi görünmüyor. Biz bunu kestik ve hangisi görünüyordu oradan bakıyoruz. Şu, desandre giriş, şu da "nefeslik" dediğimiz çıkış. Ve bu ara 1.300 küsur metre civarında, giriliyor çıkılıyor, giriliyor çıkılıyor, taşla gittiğin yer var.

Tam görünmüyor mu arkadaşlar oradan, şey edelim mi?

BAŞKAN – Hayır, o zaman bu taraf göremeyecek, ortada dursun arkadaşlar.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – O zaman iki taraflı mı anlatayım, iki taraflı anlatayım mı?

Arkadaşlar, iki taraflı anlatacağım.

BAŞKAN – Ortaya çekin biraz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, desandre ve nefeslik. Burayla buranın arasında yeryüzünde yaklaşık 30 metre mesafe varken yer altında 1.300 küsur metrelik bir mesafe kat ediyor. Bu tüneller 6,5 metrekare at nalı şeklinde kesite sahip olan bir maden ocağı. Maden ocağının bir kısım yerleri kömürü, bir kısım yerleri de kireci ve taşı kesiyor. Şimdi, biz bu kaza olduktan sonra buraya iki noktadan girebildiğimizi gördük ve ortalık darmaduman olmuş, biz buraya üçüncü bir noktadan daha girmemiz lazım geldiğini düşünerek şuradan MTA kanalıyla, şuraya bir sondaj yaptık. Yani bunun tam dibine inecek ve buradan da suyu çünkü, yaklaşık burada 12 bin ton civarında su birikmişti, suyu almak için. Kazanın neyden olduğunu bilmiyoruz o zaman yani su buraya geldi de nereden geldiğini bilmiyoruz. Su buradan mı boşaldı, buradan mı boşaldı onu bilmiyoruz. İçeride bulunan arkadaşlar, kaçabilen arkadaşlar, dediler ki: "3 kişi şurada yemek yiyordu, 2 kişi buradaydı, 4 kişi buradaydı." diye tarifler verdiler ve o tariflerde biz o su hareketinde nerede bulunabileceğini tabii AFAD, yaklaşık 30 tane kurum, hemen hemen bütün kurumlar seferberlik ilan etmiş yani bunun UMKE'si, AFAD'ı, Sağlık Bakanlığı, TTK'sı, TKİ'si, bu işi bilenler kim varsa özel sektör de dâhil... Madencilik sektöründeki bu dayanışma çok belirgin bir dayanışmadır, herkes başını açıp koşuyor bunda, birbiriyle kavgalı olan, birbirinin dostu olan arkadaşları kim varsa oraya koşup geliyor. Biz bu sondajdan, şuraya yaptığımız

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 94

sondajdan bir sonuç elde edemedik çünkü 25 ton su attıktan sonra su gelmemeye başladı. Şimdi, burası "marn" dediğimiz kile çok yakın ve suyla beraber çok çabuk çamurlaşan bir malzeme, çok şlama dönebilen, su gittiğinde de çabuk kuruyabilen bir malzeme. O yüzden biz... Şu mavi gördükleriniz su seviyesi.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kaç metre derinlik?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – 170 metre, böylesi 170 metre derinlik. Yani siz 325 metre buradan gittiğinizde 170 metre derine inmiş oluyorsunuz ve şuradaki gördüğünüz maviler, buraya kadar tamamı su basan yerler. Önce suyu çekmemiz lazımdı. Bize dediler ki: "Elimizde ne pompa varsa, Konya Şekerden tutun ki, bütün İstanbul, İzmir büyükşehir belediyeleri, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Konya, ne varsa, biz bunları gönderiyoruz." dediler ama ihmal edilen bir konu vardı. Tabii, onların ayıklanması gerekiyordu. Burası 170 metre derinlikte bir yer ve çok hızlı çekmemiz lazım. Böyle dediğimiz anda 3 şart, "Aşemi 170 metre olacak." dediğimiz anda pompaların dörtte 3'ü elendi ve o "ahtapot" dediğimiz, buradan içeri sokup da 2 ton ağırlığında gelip saatte 400 ton su çekebilen bir cihaz var. Bu cihazdan benim bilgim yoktu. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 6 tane, İzmir Büyükşehir de 1 tane cihazı varmış. Tabii, bu arada bize "mail"ler geliyor, mesajlar geliyor. Hollanda'dan bir arkadaşım arıyor: "Burada büyük bir firma var, hemen kargoyu ayarladım, uçakla oraya şunu göndersem nasıl olur?" Bir araştırıyoruz ki o, işte, İstanbul Büyükşehir'in aldığı cihazmış. Dolayısıyla, Türkiye'nin en iyi kabiliyetleri oraya hemen bir gün, bir buçuk gün içerisinde geldi. Suyu çektik ama suyu çektikçe karşımıza bir şey çıktı; tahkimatlar, çamurlar, yani bozulmuş birçok yapı. Bu sefer onları temizliyoruz. Suyu çektikçe tahkimat temizliyoruz, çamur temizliyoruz. Bu sefer çamur pompalarını getirdik. Yeni tahkimat yapıyoruz, bir sonraki metrenin kurtarması için ve sonuçta biz, yani o son kardeşimizi çıkartıncaya kadar bu ocağın belki de hepsini yeniden yapmak durumunda kalacağız ve o 2 kişiyi şuralarda, baş yukarı dediğimiz konular var, şurada bulduk. Şimdi, bunların her birisi sert eğimli olan yerler.

Şimdi değerli arkadaşlar, ben MİGEM'i de Teftiş Kurulunu da, Denetim Kurulunu da, hepsini, Madencilikten Sorumlu Müsteşar Yardımcımız Nevzat Bey de işin başında bulunmak kaydıyla, hepsini topladık. "Denetim raporlarını getirin, teftiş raporlarını getirin." Altıncı ayın 25'inde buraya denetime gidilmiş.

Bir kaza denetimden kaynaklanabilir ama bu kazanın denetimden kaynaklanıp kaynaklanmadığını bilmemiz lazım. Yani ne denetimciye haksızlık yapacağız ne de denetimciyi koruyacağız. Sayın Faruk Çelik Bakanımızın söylediği de bu tarzda.

Şimdi, arkadaşlar geliyorlar, 11 tane eksik tespit ediyorlar, diyorlar ki: "Burada üretimi durdurun." Bir ocağın, maden ocağının, kömür ocağının kapatılması ile üretimin durdurulması ayrı şeyler arkadaşlar. Bir ocağı kapattığınızda buranın kapısına mühür vurmazsınız. Mühür vurursanız oradaki eksikleri gideremezsiniz. Eksikleri gidermek için mutlaka orada birilerinin çalışması lazım. Aynen Işıklar'daki, Eynez'de olduğu gibi. Belki 10 kişi çalışacak, belki 100 kişi çalışacak ama bunlar 1 kilo kömür üretmezler. 1 kilo kömür ürettirlerse, bırakın 1 tonu, o yasak bir işleme tabi olmuştur. Şimdi yeni getirdiğimiz uygulamalarda daha da ağırlaştırıyoruz. İki buçuk ay sonra firma diyor ki: "Ben eksikleri tamamladım." Geliyorlar arkadaşlar. 2015 yılının -burası çok önemli- üretim planı şurası. Geliyorlar, buranın kapalı olduğunu söylüyorlar.

Bu kısmı tekrar teyit ettireceğim, üzerine başka bir tahkikat yaptırıyorum. Bundan sonraki söyleyeceğim kısımlar teyit edilmiş bilgi. Birkaç konu var, ondan dolayı.

Burada, buranın perdelendiğini ve kapatıldığını görüyorlar. Bunu teyit ettireceğim. Buralar 2015 yılında imal edileceği için "Orada herhangi bir üretim yok." diyorlar, geri dönüyorlar. Nereleri kontrol... Buraları kontrol ediyorlar, gidiyorlar. Şimdi önemli bir şey söyleyeceğim.

Asıl kazanın olma nedeni şuradaki su delinmesi. Peki, böyle bir imalatın eski ocakta şöylesine geldiğini düşünün, eski ocağın tünelinin de böyle geldiğini düşünün. Peki, hiçbir tarafta yaklaşıyor, burada nasıl yaklaşıyor? Burada 6-7 metre yaklaşıyor. Şimdi bunu kimler görmedi?

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu bir suçtur. Eski ocak ile yeni ocağın 25 metreden daha az yaklaşmaması gerekirken 6-7 metre yaklaşması suçtur. Bu kararda kimin imzası varsa o suçludur. İster kamudan olsun, ister özel sektörden olsun. Babamızın oğlu olsa aynı şekilde davranmak zorundayız. Bakın, 18 tane can var.

BAŞKAN – Eski ocağı da aynı kişi mi işletiyor?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Eski ocağı da aynı kişi işletiyor.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sondajda belli olmuyor mu peki?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sondajda belli. İçeriden bir işçi kardeşimiz diyor ki, kurtulanlardan birisi anlattı, bu savcılık ifadesinde de var: "Ya, biz bu eski ocağa biraz yaklaştık gibi." diyor. Başlarında bulunan, ne yazık ki şu anda madenin altında kalan bir kişi -bakın, o mesai arkadaşının söylediğini diyorum- o kişi: "Yok, daha 50-60 metre var, siz rahat olun." diyor. Şimdi, bakın, bir, burası maden.

Arkadaşlar, bunların hepsinin planı var, MİGEM'de, eski de var, yeni de var. Bununla ilgili herhangi bir talepte bulunmuyorlar, bulunuyorlarsa da veriyorlar. Ben maden şirketinin mühendisini, MİGEM'i ve bütün ilgili arkadaşları topladım. Paftaları üst üste oturtuk, eski, yeni ne varsa. Bir penaltılık faul var burada. Bu kabul edilemez bir hatadır ve bu her zaman patlayabilir, 6-7 metre. Jeolojisine göre, oranın kil yapısına göre, maden yapısına göre, denize göre. Şimdi, Zonguldak'ta 300 metre biz denizin altına girdik. Şimdi orada da aynı şey var ama bir kalınlık var. Oranın şartnamesi var. Şimdi, siz buraya kadar yaklaşırsanız... Ben arkadaşlarıma dedim ki... Buraya yaklaşan şirketin kendisi.

Şimdi, "Kim korunuyor, korunmuyor?" diye böyle cümleler... Arkadaşlar, bakın, tekraren söylüyorum: Bu bizim yetişme tarzımıza da sığmaz. Ama bu kararda, bu kısmını daha tam, net teyit etmedik, kimin yetkisi ve imzası varsa o suçludur. Kamudan veya özel sektörden, fark etmez. Şimdi, siz eğer burayı kapatıp da, "Burayı ben 2015 yılında yapacağım." deyip kaçak bir işlem yapıyorsanız, kusura bakmayın yani, orada da... Onu denetimin görebilmesi lazım. Denetimi sokmadığınız bir yerde denetim göremez.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 95

Bu kısmını, tekrar söylüyorum, teyit ettireceğim. Bir araştırmamız daha var, ondan sonra netleştireceğim.

O yüzden kaza böyle bir madende oluyor ve eski ocağı işleten de, o yöreyi bizden, hepimizden daha iyi bilen kişi de, işte, işletme sahibi diyor ki: "Ben iki, üç yıldan beri zaten giremiyordum, rahatsızdım, o yüzden ben onları çok bilmiyorum." diyor. Bizde yetkiler devredilebilir ama sorumluluklar devredilmez. Yani sorumluluklar devredilse bile yetkiyle sorumluluk arasında bir korelasyon var, ilgi var. Yetkileri devredersiniz ama sorumlulukları devredemezsiniz. O yüzden en son, Ermenek'le alakalı konu bundan ibaret.

Şimdi, değerli arkadaşlar, diğer konu başlığımız...

BAŞKAN – Maketi biraz kenara alabilirsiniz arkadaşlar.

Sayın Bakanım, tekrar bir ek süre veriyorum. Ne kadar?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bir buçuk saat daha alayım ben Başkanım.

BAŞKAN – Yarın da bir toplantımız olduğu için sorulan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Dinliyoruz Sayın Başkanım, merakla bekliyoruz, daha henüz tatmin olmadık ama dinliyorum yani. 2009 bitti. Biz burada 1 hafta 10 gün kavga ettik, TKİ Genel Müdürü 3 sefer geldi. 2013 kararlarını...

Sayın Bakan, onun dışında 2013 Yönetim Kurulu kararlarını bekliyoruz sizden. Siz açıkça söylediniz, biz de söyledik. 2013 yılında, Sayın Bakanım, bakın, 2013 yılında "Aldık." dedikleri... 2026'ya ve 2028'e kadar süresi dolmadan uzattığınız Yönetim Kurulu kararlarını da lütfen bize verin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar çıkarsınlar.

Zafer Bey, onları da çıkarsınlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yönetim Kurulu kararlarını çıkarsınlar bize. Biz onu bir ay istedik, alamadık.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, bakın, ben devam edeyim, diğer arkadaşlarımızın hukukunu...

Melda Hanım bir şey söyledi. Yani "Ben bu kadar soru sordum, cevap aldım ama böyle uyduruk bir cevap aldım ama böyle uyduruk bir cevap aldım." dedi. Tabii, şimdi, kendisi adına üzuldüm. TEDAŞ -bu çok bilinmiyor, belki bu da vesile olacak- Enerji Bakanlığına bağlı bir kuruluş değil, Maliye Bakanlığına bağlı bir kuruluş. Biz o cevabımızda diyoruz ki: "Bunu Maliye Bakanlığına yazın." Resmî yazışma olduğu için altına imza atılacak kalem Maliye Bakanlığı tarafından gelmesi lazım. Biz o konuyu bilmediğimiz için değil. Biz "Git özel şirkete, ne hâlin varsa gör." demiyoruz o cevapta, "Maliye Bakanlığı" diyoruz. O yüzden bu tür yanlış teşhis koymalar, bizi de üzüyor bir milletvekilinin bu kadar fahiş bir hata yapması da tabii ki bizi üzüyor. O yüzden biz cevabımızı önceden TEDAŞ adına vermeye çalıştık. Baktık ki ipin ucu kaçtı ve Maliye Bakanlığının...

MELDA ONUR (İstanbul) – "Özelleştirme gerekçesi" yazmışsınız Sayın Bakan, "özelleştirme gerekçesi."

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Evet, özelleştigi gerekçesiyle Maliye Bakanlığına bağlıdır. Şu anda da TEDAŞ...

MELDA ONUR (İstanbul) – Bu sizin sorumluluğunuzu kaldırmaz efendim ortadan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ee, kusura bakmayın da bu kadar söyledikten sonra hâlâ daha...

MELDA ONUR (İstanbul) – Özür dilerim ama bu bir sorumluluk meselesi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Kusura bakmayın, şimdi Maliye Bakanı resmî yazışma, ben size sözle bunu cevaplayabilirim.

MELDA ONUR (İstanbul) – Özelleştirme gerekçesi...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bakın, ben dağıtım şirketlerinden gelen birisiyim.

MELDA ONUR (İstanbul) – O zaman atın bütün her şeyi. Var mı böyle bir şey?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bunu her türlü fonksiyonel testine söyleyebiliriz ama siz şunu kabul edin: Ben Maliye Bakanlığına yazmam gereken soruyu yanlışlıkla Enerji Bakanlığına yazdım diye söyleyin, ben ondan sonra gerisini cevaplarım.

MELDA ONUR (İstanbul) – Şunu yapabiliriniz: Maliye Bakanlığından görüşü alıp bana verebilirsiniz. Bunu yapıyor bakanlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Siz de böylece Maliye Bakanlığını öğrenmiş oldunuz, böylece öğrenmiş oldunuz.

MELDA ONUR (İstanbul) – Ben sordum efendim, aldım cevabımı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Özelleştirme İdaresine geçmeden kime bağlıydı?

BAŞKAN – Özelleştirme İdaresine... Sayın Çetin, siz de biliyorsunuz Özelleştirme İdaresine geçtikten sonra... (Gürültüler)

MELDA ONUR (İstanbul) – Bu, asla sorumluluğunuzu ortadan kaldırmaz. Bu bir bahane değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar, kusura bakmayın. Yani eksikliğinizi kabul edin. Bu da önemli bir şey değil bana göre. Öğrenmiş olduk ya, önemli bir şey değil.

MELDA ONUR (İstanbul) – Efendim, ben eksikliğinizi kabul ederim ama siz duyarsızlığınızı, umursamazlığınızı, gevşekliğinizi kabul edeceksiniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ya önemli bir şey değil.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 96

BAŞKAN – Sayın Bakan...
Arkadaşlar...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hanımefendi, önemli bir şey değil ya.
MELDA ONUR (İstanbul) – Cahilsem cahilim...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Estağfurullah, cahil demiyorum ben.
MELDA ONUR (İstanbul) – ...ama siz sorumsuzsunuz, duyarsızsınız, ve işi taca atıyorsunuz.
BAŞKAN – Arkadaşlar, değerli arkadaşlar, bakın...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Siz Maliye Bakanlığına yazı yazın, ben size cevap vereceğim sonra.
(İstanbul Milletvekili Melda Onur'un Hükûmet sıralarına doğru yürümesi)
MELDA ONUR (İstanbul) – Bu aynı neye benziyor biliyor musunuz?
BAŞKAN – Bakın, lütfen...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hanımefendi, lütfen yerinize buyurun, lütfen. Lütfen yerinize buyurun, lütfen geçin yerinize. (Gürültüler)
BAŞKAN – Arkadaşlar...
MELDA ONUR (İstanbul) – ...her akşam gözümüze kamu spotu sokmasına benziyor.
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Aşkın Bey...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Lütfen yerinize geçin, yerinize geçin. (Gürültüler)
BAŞKAN – Aşkın Bey, lütfen davet edin yerine. (Gürültüler, AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)
Arkadaşlar, arkadaşlar...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hanımefendi, yerinize geçin lütfen, yerinize geçin, yerinize geçin.
BAŞKAN – Ama böyle bir şeye gerek yok ki.
MELDA ONUR (İstanbul) – Okey, cahilim, kabul ediyorum.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Estağfurullah. Ben hiçbir milletvekiline o kelimeyi kullanmam.
MELDA ONUR (İstanbul) – Kullandınız. Kabul ettim, ben cahilliğimi kabul ettim. Siz de duyarsızlığınızı kabul edin.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Her birimizin...
BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bakın, bizler, Sayın Başkanım, her şeyi...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle bir cevap verme yöntemi ilk defa oluyor.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hayır.
BAŞKAN – Arkadaşlar...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, bir saniye...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Adnan Bey, lütfen.
BAŞKAN – Arkadaşlar, Adnan Bey...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle bir cevap verme yöntemi ilk defa oluyor efelenerek, dayılanarak.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tabii, tabii, sen öyle soru sorma yöntemini bul, ben öyle cevap verme yöntemini koyacağım.
BAŞKAN – Şimdi, bakın, lütfen...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Yani efelenerek, dayılanarak cevap vermeyi ilk defa görüyoruz.
BAŞKAN – Hayır, sadece... Ama yani deminden beri...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Başkansanız oturumu yönetin.
BAŞKAN – Evet, Başkanım ve müdahale etmeyin diyorum. Müdahale etmeyin.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Hangi bakana üç saat ek süre verdiniz?
BAŞKAN – Başkanlık Divanı olarak müdahale etmeyin diyoruz, tamam, lütfen, müdahale etmeyin.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Başkanım...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Kısa kısa sorduk, kısa kısa...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, biz bir konuyu...
BAŞKAN – Sayın Bakanım...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, biz bir konuyu...
BAŞKAN – Diğer konulara kısa kısa cevap vererseniz, böylece daha...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, biz her konuyu aynı şekilde bilmek zorunda değiliz bir milletvekili olarak. Hanımefendi de ben de, yanlış da bilebiliriz ama ben o kelimeyi hiçbir zaman kullanmam. Şu var: Doğru adres veriyoruz, hepsi o kadar, başka bir şey yok.
BAŞKAN – Yani adres orası diyorsunuz.
Buyurun.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, arkadaşlar, burada hep beraber bir karar alma imkânımız var. Ben açıkça söylüyorum: Eynez Ocağı'nın, bunun her türlü yani siyasi, sosyal ekonomik birçok açıdan Eynez Ocağı'nın artık ben çalışılmaz hâle geldiğine inanıyorum. Eynez Ocağı'nı kapatalım ve Atabacası'nı da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

aynı şekilde kapatalım oradaki istihdamı düşürmek açısından ve bize gelen talepleri de değerlendirmek açısından. Soma'daki esnaf onu söylüyor, işçi onu söylüyor. Bir kısım çalışmak istemeyen arkadaşlar olabilir. Bunu son derece normal karşılamamız lazım. Psikolojik sıkıntıya girmiş olanlar olabilir, bunu normal karşılamamız lazım. Orada açıkça söylüyorum: 301 kişinin mahcubiyeti var. Bu mahcubiyette kimin suçu varsa onlar gerekli ne varsa o işleme tabi tutulacaklar. Bakın, Eynez kapansın, Atabacası da kapansın. Sizler Manisa Milletvekilisiniz. Burada Manisa milletvekili olan arkadaşlarımız var ve istihdam oradaki yeni açılacak olan Demir Export'a, işte, İmbata yine dağıtılsın. Çalışmak isteyenler orada çalışma zemini bulacaklardır. Ama ben artık bu sıkıntıya kesinlikle yol açmak istemiyorum. Orada 8 milyon tonluk kalan kömür hiç de umurumuzda değil. Bakın, bu ülkenin kaynağı olmasına rağmen söylüyorum bunu. O yüzden burada bir karar almış olalım. Bu kararın bağlayıcı...

BAŞKAN – Siz bilgi verin sadece, kararı siz verin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Peki, o zaman şöyle: Ben bilgi veriyorum. Manisa milletvekillerimiz de var. Bütün, iktidar, muhalefet partisinden arkadaşlarımız var. Bu manada da bu şekilde bir uygulama noktasına gideceğimizi söylüyorum.

Şimdi, Bakanlığımız denetim görevini yerine tam getirmiyor dendi. Tekraren söylüyorum: Denetim yapılıyor, denetim bu işin tamamı değildir arkadaşlar. Kanun, kanun yapılıyor, kanun bu işin tamamı değildir. Ben şeyi sordum: Şimdi, denetimden kaynaklanabilir bu kazalar, eksik denetimden kaynaklanabilir, eksik işletmecilikten kaynaklanabilir, eksik işçilikten kaynaklanabilir.

Şimdi...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ya sabaha kadar bizim böyle teferruat dinleyecek hâlimiz yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, Bakanlık tarafından son beş yılda 30.702 saha denetlenmiş ve bu denetimler sonucunda 13.808 sahanın faaliyeti durdurulmuştur arkadaşlar.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sorularımıza yanıt istiyoruz Sayın Başkan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – İzzet Bey, ben senin soru sorma hakkına müdahil olmuyorken sen benim cevap verme hakkıma nasıl müdahil oluyorsun?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ama hiçbir bakan böyle beş saat süre isteyerek yanıt vereceğim diye istismar etmedi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – E soru sordum işte ben. 120 tane soru sorulmuş.

BAŞKAN – Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – İsteseniz kısa kısa verebilirsiniz, siz konuşma yapıyorsunuz, kendinizi tatmin ediyorsunuz yorum yaparak, teferruata girerek.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Başkan, 120 tane soru sorulmuş. Üç dakikada ne diyeceğim ben? Sizin ithamınıza mı karşı geleceğim ben soruyu cevaplamadı diye. Kusura bakmayın.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle yanıt verme adabı yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar, dinlemek istemeyen kusura bakmasın. Allah Allah!

BAŞKAN – Şimdi, bakın, arkadaşlar, biz burada... (Gürültüler)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, biz Sayın Bakanımızın cevap vermesi gereken hususlarda hızlı bir şekilde cevap alıyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bizim masala ihtiyacımız yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bırak şimdi, ezbere cümle konuşuyorsun ya!

BAŞKAN – Daha sonra Komisyon olarak diyoruz ki: Yetmediği zaman, bitmediği zaman da diyoruz ki daha sonra yazılı olarak istiyoruz, öyle değil mi? Gene aynı şekilde Sayın Bakanımız... (Gürültüler)

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Biz oylayalım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayıştay raporları var dedik, bilmem ne. Yanıt vermiyorsun, azarlıyorsunuz. Azar yemeye mi geldik sizden?

BAŞKAN – Arkadaşlar, buraya gelen...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir tek cümle söyleyebilir miyim? Bütün sorularımdan feragat ediyorum. 2013 yılındaki yönetim kurulu kararları...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tamam, yazılı olarak vereceğim size, tamam, yazılı olarak veriyorum, tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) –Yazılı olarak veriyorum ya. Bu kadar milletvekili arkadaşın sorusu bekliyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika... O kadar bağırdınız, bir dakika, soruyorum, bir dakika...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hadi bakalım... (Gürültüler)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ayağa kaldırmayın. Bir şey soruyorum, bir dinleyin.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bağırmandan söyleyin ya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 2013 yılında alınan yönetim kurulu kararlarını neden 2015 yılında dolacak olan sözleşmeler beklenmeden 2026'ya kadar uzattınız mı, uzatmadınız mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tamam, güzel, tamam, arkadaşlar cevabını hazırlıyorlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 98

BAŞKAN – Cevap verecek.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Uzattıysanız o zaman niye bize 2009’daki mahkeme kararını koyup da hiçbir şey yokmuş gibi...
BAŞKAN – Onlar da soruldu işte.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – ...bizim sorduğumuz soru buydu. 2013’teki hangi bakanlık...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bir dakika, bir dakika...
BAŞKAN – Onlar da soruldu herhâlde ki...
Sayın Günal, siz sormasanız da onlar soruldu.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bir dakika...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – İyi de bize verdiğiniz bir algı var.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar, Sayın Kuşoğlu cevabını aldı, sizinle alakalı değil o.
BAŞKAN – Arkadaşlar, bir dakika...
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, hayır. Ya bilerek bizi enayi yerine koyuyor ya da kötü niyetlisiniz, aynı şeylerle cevap veriyorsunuz.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, ben tamamlıyorum.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunu şu anda söylemesini bekliyorum, başka hiçbir cevap istemiyorum. 2013 yılında o karar alındı mı, alınmadı mı?
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar...
BAŞKAN – Arkadaşlar, o kararlar şu anda yoksa isteyeceğiz.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – 16’ncı madde zorunlu hâllerde devir diyor. Hangi zorunlu hâller? Yönetim kurulu kararında hangi zorunlu hâlleri tespit ettiniz de bu şirketten o şirkete... Bize söylüyorsunuz. Zorunlu hâllerde devir düzenliyor 16’ncı madde. Ne oldu? Onları bize bir anlatın.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar...
BAŞKAN – Şimdi, bakın, tekrar tekrar...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, burada bize çok ağır şeyler söyledi Sayın Bakan, sustuk. Sayın Müsteşar şahidimizdir, Sayın Genel Müdür şahit, Sayın Bilgiç adamı buradan kovdu. Son günkü kavganın nedeni...
BAŞKAN – Lütfen... Şimdi, bakın...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika, lütfen... Son günkü kavganın nedeni, TKİ Genel Müdürünün bize önceden bilgi vermemesidir. (Gürültüler)
BAŞKAN – Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar,...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Allah Allah! Hepiniz buradasınız. Çıkarayım o tutanakları, getireyim burada...
BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – ...okumaya başlarsam görürsünüz.
BAŞKAN – Bakın, biz burada onları...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir şey olur mu canım? Bize bağırıp bağırıp sonra bilgi vermiyor. (Gürültüler)
BAŞKAN – Arkadaşlar...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Üç ay oldu Sayın Bakan, üç ay. Hâlâ bekliyoruz be!
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ne kadar sessiz konuşuyorsunuz ya!
BAŞKAN – Sayın Günal...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bekliyorum...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok, sessiz konuşuyorsunuz onu diyorum!
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bekliyorum, bekliyorum, buna bir cevap bekliyorum.
BAŞKAN – Sayın Günal.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sessiz konuşuyorsun, onu söylüyorum yani.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sustum, sustum; bekliyorum artık.
BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Günal... Sayın Günal, siz Sayın Bakana niye yüksek sesle... Siz de konuşuyorsunuz.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Hangi bakan üç saat konuşur böyle ya! Sorulara cevap vermiyor.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bekliyorum ben.
BAŞKAN – Ee, bekleyin, verecek Sayın Bakan.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Saatlerdir bekliyorum, vermiyor cevap.
BAŞKAN – Lütfen, cevap veriyor Sayın Bakan; vermezse...
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, kesinlikle cevap almadık, hiç.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yönetim Kurulu kararlarını getirin, bakın içeriğine. 16’ncı madde “Zorunlu hâllerde” diyor.
RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – İçinizde hukukçu var; hangi zorunlu hâl var bu Yönetim Kurulu kararında bana onu bir söyleyin bakalım.
BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi bakın...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 99

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle şey olur mu ya? Hem bağıracaksınız hem hiçbir şey vermeyeceksiniz.
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, kesinlikle cevap alamadık.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öyle şey olmaz!
BAŞKAN – Şimdi bakın, lütfen... Eğer böyle ikili diyaloga girersek bitmez.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, saatlerdir cevap bekliyoruz.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bekliyorum arkadaşlar.
BAŞKAN – O zaman arkadaşlar...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yönetim Kurulu kararlarını bekliyorum tarihi ve içeriğiyle birlikte.
BAŞKAN – Sayın Günel, sadece siz istemediniz başka arkadaşlar da istedi burada.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Üç ay önce istedim.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Evet, Sayın Başkan...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sözümü bitirebilir miyim?
BAŞKAN – Sayın Bakan cevaplarını verdikten sonra “Eksik, bunlar niye verilmedi?” dersiniz ama Sayın Bakan açıklasın bir.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır başka şeye geçti, bitirdi onu.
BAŞKAN – Bitirmedi, getirecekti.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başka konulara geçti.
BAŞKAN – Arkadaşlar “getirteceğim” demedi mi Sayın Bakan? Tutanaklar burada, lütfen ya!
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkanım, cevaplarıma devam edeyim müsaade ederseniz.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Araya girerek bir şey söyleyeyim: Torba yasa görüşülürken buradaki tartışma konumuz, süresi dolmadığı hâlde kiralama sözleşmelerinin on yıl uzatılmasına ilişkin.
BAŞKAN – O yönetim kurulu kararları.
ADNAN KESKİN (Denizli) – O yönetim kurulu.
BAŞKAN – Tamam, Sayın Bakan “Onları getireceğiz.” dedi.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakanım, siz bunu biliyorsunuz.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Buraya gelmiyor ki.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Burada TKİ Genel Müdürünü, Sayın Bilgiç burada...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bilgiç’i çağır, söz ver; bakalım ne demiş?
BAŞKAN – Arkadaşlar...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Bir dakika... Burada sizin verdiğiniz Yönetim Kurulu kararı değil tartışma konusu, on yıllık süre dolmadığı hâlde, daha süre dolmadan...
BAŞKAN – Uzatmayla ilgili.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi Adnan Bey...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakanım...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Adnan Bey, ben tekrar söyleyeyim: Bir dakika... Ben anlamaktan yana sıkıntısı olan birisi değilim.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Niye cevap vermiyorsunuz anlamaktan yana sıkıntınız yoksa?
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bakın, eğer o kastedilmeseydi savcılığa verilmezdi. Sayın Kuşoğlu’nun kastettiği o.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neydi ya?
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Kuşoğlu cevabını aldı.
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Katiyen cevap veremediniz Sayın Bakan.
BAŞKAN – Arkadaşlar...
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Hiç kusura bakma, hiç...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yönetim Kurulu kararlarını getirecek misiniz?
BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Günel...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Üç ay önce istedik, hiçbir şey yok. Yani bunları niye getirmiyorsunuz?
ADNAN KESKİN (Denizli) – Daha kirası dolmadan on sene böyle bir şey uzatılır mı?
BAŞKAN – Böyle bir üslupla nereye varacağız?
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Böyle bir üslup yok! Sayın Bakana da söyle, böyle bir üslup yok.
BAŞKAN – Sayın Bakan cevap veriyor.
Evet, Sayın Bakanım, siz size burada yöneltilen sorularla ilgili kısa kısa cevap verirsiniz..
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Kaç dakika sürem var Sayın Başkanım?
BAŞKAN – Ya lütfen...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır, sabaha kadar dinleyeceğiz.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tamam peki.
BAŞKAN – Lütfen ya! Sayın Keskin, siz sabaha kadar dinleyeceksiniz.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Dinleriz efendim!
BAŞKAN – Ama diğer arkadaşımız da başka bir şey. Böyle bir şey olmaz ki.
RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Burada konuştuğumuz konu şu: Sorulan ve söylenen şeylere cevap alamadı ki arkadaşlar.
BAŞKAN – Alacaklar; alamazlarsa...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 100

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bizim söylemediklerimizi söylemişiz gibi söylüyor.
BAŞKAN - Arkadaşlar bakın “alamadık” derken...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Cevap vereceğim.” diyor Sayın Bakan.
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Geçti, başka bir konuya geçti. Sayın Bakan anlatsın.
BAŞKAN – Arkadaşlar...
Evet, oturuma on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.34

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.55

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)
KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)
(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 10’uncu Birleşimin Yedinci Oturumunu açıyorum.
Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Bakan, sorulara cevap veriyordunuz. Bir on dakika süre veriyorum, lütfen bu on dakikalık sürede toparlayın.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii ki, verdiğim cevaplar bir kısım arkadaşları mahcup etmiş olabilir. Soru sorarken ki...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hiç kimse mahcup olmadı.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, lütfen...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle girilir mi Sayın Başkan? Cevap vermedi, hiçbir soruya cevap vermedi.

BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen... Sayın Bakan, bir bitirsin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – O zaman bize de konuşma hakkı çıkıyor buradan.

BAŞKAN – Tamam, vereceğim. Lütfen müsaade edin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Böyle girilir mi ya?

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bir kısım arkadaşların soru sorarken ki öz güveninin cevapları dinlerken kısmen kaybolduğunu gördüm ama ben Plan ve Bütçe Komisyonunda ben 2002 yılında da buradaydım, şunu biliyorum: Bir bakanın “Sen sorulara yeterince cevap vermedin.” diye itham edilmesinden “Çok cevap veriyorsunuz.” denmeyi tercih ettiğim için de böyle yapıyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – AKP Grubu değil burası. Burayı AKP grubu zannediyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, “Bakanlık denetim görevi yerine getirmiyor, denetim yapmıyor.” dendi. Sayın Hasip Kaplan, Bakanlığımız tarafından son beş yılda 30.702 saha denetlendi ve bu denetimler sonucunda 13.808 sahanın faaliyeti durduruldu ve en son Soma kazasından sonra 94 tane yer altı ocağı kapatıldı, üretimi durduruldu ve onun içerisinde şartları yerine getirenler devam ettiler bir müddet sonra, şartları yerine getiremeyenler devam edemediler. Kömür sahalarında son beş yılda 1.346 adet denetim gerçekleştirildi ve bunun 352 sahasında faaliyetler durduruldu. Bütün bunlara rağmen, tekraren söylüyorum; denetim heyetleri hata yapabilirler, eksik yapabilirler, ihmal yapabilirler.

Bu denetimlerin yanında, tek başına denetim belirleyici değildir, önemli bir unsurdur, gerekli şarttır ama yeterli şart değildir. Yer altı işletme yöntemiyle çalışan 206 kömür ocağının tamamı Bakanlığımız tarafından denetlenmiştir. Yapılan denetimler sonucunda geri kalan o biraz önceki bahsettiğim 77 ocağın faaliyeti de durdurulmuştur. 2002 yılında 1.445 adet olan maden sahası denetim sayısı 2013 yılında 6.898’e çıkarılmıştır.

“Shale” gazıyla alakalı soru sorulmuştu. Ülkemizin çökel havzaları “shale” açısından incelenmeye başlandı, 2 tane arama kuyusu açıldı; Diyarbakır’da Sarıbuğday 1 ve Sarıbuğday 2 kuyusu. Aynı şekilde Trakya’da da benzer bir işleme geçiliyor. Kırklareli’nde ilk defa bir jeotermalle alakalı -şu anda hâlâ sondaj makineleri orada- bir bulguya rastladık, bu Trakya bölgesindeki ilk sıcak su bulgusu oldu.

Hâlihazırda hidrokarbon, etan 2 çökel havzası başta olmak üzere bütün çökel havzalarda arama projesi başlatıldı. Bu projelerin bir kısmında jeofizik ve jeolojik değerlendirmeler devam ederken bir kısmında da sondaj ve hidrolik çatlatma operasyonu aşamasına gelindi.

Dağıtım şirketleri, Sayın Aydın Ayaydın’ın sorusunda, TEDAŞ alacaklarını da tahsil ediyor, kendi parası gibi. Özelleşme tarihinden önceki tahsilatlar kamu adına yapılan tahsilatlardır, ondan sonraki yapılan tahsilatlar kendi özel sektör adına yapılan tahsilatlardır ve bu manada TEDAŞ’ın hesabına da yatırmaktadırlar.

Alacakların büyüklüğüne göre tahakkuk destekleme ödemelerinden mahsubuyla alakalı konular, çiftçilerle alakalı konulara geldik. Şimdi, burada, kamu, suyu parasız, elektriği parayla satıyor, Türkiye’deki uygulama bu ve elektrikte ulusal tarife uygulanıyor. Edirne’den Kars’a, Sinop’tan Hatay’a varıncaya kadar. Cazibeyle yapılan sulamalar cebri sulamaların yaklaşık 3,5-4 katı. Yani bir sulamada 100 miktarın 80’i cazibeyle, 20’si de cebri oluyor, pompajla oluyor. Bunların dönüm başına olan fiyatı, cebri sulamaların dönüm başına olan fiyatı yaklaşık diğerinin 4,5 katı. Bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 101

kuyunun derinliğiyle alakalı, birçok detay var. Yani tek başına hepsi 100 metreden çekmiyor, birisinden 300 metreden çekiyor diyelim ki ve bunların desteklemeye alabilmek için "elektrik borcu yoktur" yazısını alabilmek lazım.

Değerli arkadaşlar, şimdi, ülkemizin bir gerçeği var. Burada hiçbir milletvekili arkadaşım şunu tasvip edemez. Mardin Kızıltepe'de ödenmeme oranı yüzde 95. 100 liralık elektrik dağıtıyoruz, 5 liralık tahsilat yapıyoruz, 5 liralık tahakkuk yapıyoruz, onun tahsilatının da bir kısmını yapıyoruz. Arkadaşlar, bu sürdürülebilir bir durum değil. Eğer siz, iyi niyetli vatandaşımıza, ödeme ihtiyacı hisseden, ödeme niyetinde olan vatandaşlarımıza dedik ki: Gel kardeşim yapılandırma yapalım, 5 taksitte mi ödeyeceksin, hadi sen 10 taksitte öde ama yeter ki öde. Ben ödemiyorum dersen, arkadaşlarımızın bir kısmının bahsettiği elektrik kesilir orada. Ben yapısı, dokusu sağlam insanımızı orada herhangi bir şekilde ilzam etmiyorum ama ödemem dersen ben buradaki vatandaşın hakkını da koruyup kollamak zorundayım. Şimdi, eğer bana, bir yandan kayıp kaçakla mücadele edin, bir yandan da hayır oradan almayın derseniz, kusura bakmayın, bunlar birbirine tenakuz. Ben kamuyla alakalı verdiğimiz 9,5 milyar TL'lik tarımsal desteği bu şarta bağlamamızla normal olacağı kanaatindeyim.

Sayın Zozani "Hakkâri'de ne yaptınız, hiçbir şey yaptınız mı?" dedi. Daha fazlası yapılabilir mutlaka ama yaptıklarımızı siz o bölgeyi daha iyi bildiğiniz için söylüyorum. Buradaki saydığım her ismin yerini tam bilmiyorum. Kırıkdağ Yüksekova 154 kilovolt ve 12 milyon 800 bin TL'lik enerji iletim hattı -ki bu bizim otobanlarımızdan yüksek gelirim- Ağustos 2015'te bitiyor. Ben size bir şey söylüyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Başlamamış bile.

ENERJİ VE TABİİ KAYNALAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ağustos 2015'te bitiyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) – 1,5 sene daha var.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Üç sene önce de aynı şey var Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNALAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yüksekova Başkale enerji iletim hattının Eylül 2015'de bitecek 87 kilometrelik kısmı 13 milyon TL. Yüksekova trafo merkezi 2x100 MVA'lık yine 154 kilovoltta, 9 milyon 490 bin TL, bu da Aralık 2015'te bitiyor. Şimdi, bunlar tutanağa geçti. Eğer bu tarihlerde bitiremezse genel müdür bunun bedelini öder, açıkça da söylüyorum burada.

Şırnak ilimizde son on üç yılda -bunları sorduğunuz için söylüyorum- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız tarafından 140 milyon TL, özel şirketler tarafından da 22,1 milyon TL'lik yatırım yapıldı. Toplam 162,1 milyon TL'lik yatırım yapıldı. Detaylarına girmiyorum, isterseniz bu sayfayı tamamen veririz.

Hakkâri ilinde son on üç yılda 63,4 milyon TL'si kamu tarafından, 7,2 milyon TL'si de özel sektör tarafından olmak kaydıyla toplam 70,7 milyon TL'lik yatırım yapıldı. Bunların detaylarını da saymıyorum.

Sayın Günal'ın sorusunda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Saymanlığı, Bilim Teknoloji Sanayi Bakanlığında dedik. Bu uygulama Maliye Bakanlığının maliyet performans ve tasarruf kriterlerine göre ve tek merkezden yönetim esasına göre yapılan bu uygulama. İsterseniz Maliye Bakanlığımıza bunu gündeme getirebiliriz.

Doğal gazdaki kaynak ve ülke çeşitliliğiyle alakalı, doğal gaz depolamalarıyla alakalı bir eleştiri oldu. Ben bu eleştirinin bir kısmına katılıyorum. Doğal gazla alakalı mutlaka daha fazla depo yapabilmemiz lazım. Arkadaşlar, 2,6 milyar metreküplük bizim TPAO'nun Marmara Ereğli'sindeki Değirmen köydeki yer altı depolama faaliyetlerine Tuz Gölü'nü de eklememiz lazım, Tuz Gölü'nde 1 milyar metreküp kapasite oluştu, 12 adet depo oluşturmasıyla alakalı inşaat devam ediyor. 6 adet depo 2017 yılında, ikinci 6 altı adet depo da 2019 yılında devreye girmiş olacak. Şu anda fiili uygulama yüzde 45'ler civarında inşallah daha da fazla hız yapmamız gerekir. Tuz Gölü depolamayla alakalı söyledim.

MTA hâlâ dış denetim olarak murakıp niçin görevlendiriyor? Sayın Günal'ın sorusu. Burada 2804 sayılı kuruluşu kanunun 14 ve 15'inci maddelerine istinaden Bakanlığımız Maliye Bakanlığınca murakıp görevlendirmekte, murakıplar üçer aylık dönemler itibarıyla çalışma sonuçlarını raporla MTA ve ilgili bakanlıklara sunmakta ve ilgili yine kanunlar hükmünce de görevlendirme bakanlıkça yapılmakta.

Sayın İzzet Çetin'in kep kapsamındaki üretim ihalelerinde asgari 1,5 milyon ton yıl üretim öngörülmüş. Bunu saydım taban konmuş ama tavan kep konmamış dedim. Tartışılabilir, doğrusu yanlışı tartışılabilir.

Çöllolar'daki heyelanda hayatını kaybeden 9 kişinin göçük altında kalması diye sorulmuş. Burada 50 milyon metreküp yani yaklaşık 100 milyon ton toprak 1,5 kilometre boyunca aktı.

BAŞKAN – Sayın Bakan, süreniz doldu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNALAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – O zaman şöyle yapayım, en son Sayın Günal'ın söylediği konuya da kısaca değineyim. Tekrar Başkanım söylediğim gibi ben toplantıdan sonra da, bütçe oylamasından sonra da buradayım ve onunla alakalı da şeye devam edeceğim, isteyen arkadaşlarımız da gelebilirler, ona da devam edeceğim.

Şimdi değerli arkadaşlar...

BAŞKAN – Arkadaşlarımız hemen bu yönetim kurulu kararınızla...

ENERJİ VE TABİİ KAYNALAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi onu söylüyorum. Yönetim kuruluyla alakalı önceki yıllardan alınan bir yönetim kurulu kararı var ve bunun aksi yönetim kurulundan...

BAŞKAN – Hazırsa dağıtalım, arkadaşların elinde olsun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNALAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlar dağıtalım, yardımcı olalım bir.

19 Temmuz 2007 tarihli Yönetim Kurulu kararı uyarınca hazırlanan rapor. Yönetmelik ve yönergeler tadilat yapılmasıyla yeni yönerge çıkartılması suretiyle değişikliklerin yapılması ve bahsedilen konularda -yani onların detaylarını veriyor- genel müdürlüğe yetki verilmesine oy birliğiyle karar verildi. Sene 2007 Temmuz 19. Şimdi, hukuka aykırı olarak ve ihalesiz verildiği söylenen ancak mahkeme kararıyla hukuka uygun olduğu tescillenen -biraz önce ki bahsettiğim- sözleşmenin veya savcılık kararıyla diyelim -Adnan Bey'in ifadesini kullanalım- ve mahkemenin de Sincan Ağır Ceza'nın onaylamasıyla diyelim. Sözleşmenin süre uzatımına ilişkin Yönetim Kurulu kararı -bu bahsettiğim tarih,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 102

sayılar onları saymıyorum, işte, sayıları filan da var- Yönetim Kurulu süre uzatma yetkisini genel müdürlüğe devrediyor. Devredilmeyebilirdi ama devrediliyor. Ana sözleşmede süre uzatma yetkisi var. Şimdi, ana sözleşmede de bu yetki var. 2016'da süresi bitecek sözleşme 26 Eylül 2013 tarihli olurla on yıllığına aynı şartlarda uzatılıyor. Uzatılmayabilir de, sonuçlarına bakalım neler olur? Kangal'daki kömür santrali iki yıl önceden işleme başlatıldı. Niçin? Bunu durdurdum dediğin anda A firması yerine B firmasının gireceği bir iş değil, en az iki, iki buçuk yıllık hazırlık süresi oluyor. Nitekim Kangal'da el değiştirdi hazırlayanlar. Eğer biz onu son gün yapsak, son ay veya son üç ayda yapsak orası bir buçuk yıl kömür üretemez hâle geliyor. Burada teknik spekler, bunların her birisi tabii ki tartışılır, topuk ne kadar bırakılacak, oradan kömür ne kadar alınacak, yeni firma girdiğinde ne oluyor, eski firma girdiğinden ne oluyor, fiyatlar nedir, mekanizmalar nedir, yer altı madenciliğinde bu aldığınız kararların faz farkıyla uygulandığı bir yerdir. Yaklaşık 100-150 milyon TL'lik tesisatın 400 metreden, 700 metreden alınıp, yerine ondan sonra yeni tesisatların konulduğu bir alandır. O yüzden kömür üretimiyle alakalı planlamalar iki ila üç yıl içerisinde. Dediğim çok fazla örneği var, ben sırf Sivas Kangal aklıma geldiği için onu söylüyorum ve o zamanı aşmamak için ve kömürsüz kalmamak için yapılan bir işlemdir.

Şimdi rüçhan haklı karma akitli redevans sözleşmesidir bu. Yani bununla alakalı madencilikte kendi buluculuk yöntemiyle bulduğu bir sahayı kamu gelmiş sahalarını birleştirmiş. Yani karma dediğimiz sistem bu. Karşılıklı orada bir fiyat oluşmuş, fiyatlar ucuzdur, pahalıdır, bunların her birisi tartışılır.

BAŞKAN – Açık ihaleyle yapılan bir işlem.

ENERJİ VE TABİİ KAYNALAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Tabii, bunların her birisi o dediğimiz ihaleyle de beraber. O yüzden yönetim kurulu kararını arkadaşlarımıza dağıttık. Bu yetki ikinci bir yönetim kurulu kararı alınincaya kadar geçerlidir. Nitekim bu tartışmalar çok arttığı için biz böyle bir olumlu eleştiri olabileceği gerekçesiyle de genel müdürün yetkisini tekrar yönetim kuruluna aldık. Bu, yalnız her ikisi de hukuki olan bir şeydir. Sözleşmenin gereği olan bir şeydir ve mevzuatında olmalıdır.

Ben tekrar teşekkür ediyorum.

Soruların cevabı için de burada bekleyeceğimi bir kez daha belirtiyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakana teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bütçe üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, son söz milletvekilidir. Lütfen, hem yöntem olarak hem de konuyla ilgili olarak...

BAŞKAN – Fasılları oyladıktan sonra usul olarak vereceğim.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını...

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Oylamadan verin Sayın Başkan.

Sayın Bakan söyledi, "Tamam." dediniz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Oylamayı etkileyecek belki konuşması.

Böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Sayın Çetin, şöyle: Bütçe görüşmelerinin usulünde nihayetinde soru, görüş ve eleştirilere cevap verildikten sonra fasıl oylamasına geçiliyor ama sizin ısrarlı talebiniz üzerine oylamayı yaptıktan sonra usul olarak yani yeni bir söz değil, usul açısından Sayın Kuşoğlu'na söz vereceğim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ama, burada sözlerim başka bir anlama yorumlansa İç Tüzük'e göre cevap verme hakkımız var.

BAŞKAN – Takdir ederseniz ki Sayın Keskin, "Bunu siz öyle anladınız, biz böyle anladık." dediğiniz andan itibaren bunun sonu yok.

PROGRAMLAR

BAŞKAN - Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2015 yılı bütçesi ve 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu 2015 yılı bütçesi ve 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü 2015 yılı bütçesi ve 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türkiye Atom Enerjisi Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 2015 yılı bütçesi ve 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2015 yılı bütçesi ve 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Böylece gündemimizde bulunan bütçe ve kesin hesaplar oylanmış ve kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun diyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, usulle ilgili bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, öncelikle, tabii, işin bu noktaya gelmesi istediğimiz bir şey değil ama siz de biraz gerginsiniz, aşırı sertlik olunca, arkadaşlarımız da karışınca buraya geldi. Ben maksadımızı şimdi sakın kafayla söyleyeyim: Siz de getirdiniz, "vereceğiz" dediğinizi verdiniz. Bize şu söylenseydi ki... Hâlâ benim sorduğum soruların cevabı yok, ayrı konu, verirsiniz vermezseniz. Sayın Müsteşarla da konuştuk, arada getirdi, getirdiklerini söylüyorum size. Bilmiyorum, başını bilmediğiniz için biz burada çok kavgaya ettik Komisyonunda, belki o kısmına vakıf

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 103

olmayabilirsiniz. Arkadaşlarımızın verdiği, bir, 2007 yılında, sizin söylediğiniz anlamda, Genel Müdüre yetki devri kararı. Biz defalarca "2013 yılında yönetim kurulu kararı var mı?" diye sorduk. "Yine var mı?" dedik, öbür getirdiğiniz de makama, olura, Genel Müdüre sunulan kararlar. 2013 yılına ait hiçbir yönetim kurulu kararı burada yok. Yani, deseydiniz ki: "Kardeşim, biz yetki aldık, ister kabul edersin, ister etmezsin." Yetkiye istinaden ısrarla soruyoruz, "Var, bakarız, ederiz." dendi, çünkü başta kavgamız oydu.

Şimdi, benim müdahale etmemin noktası da orasıdır, dikkat ederseniz. Biz oturduk, tamamını saatlerce konuştuk, sırf bu maddeyi görüşeceğiz diye geciktirmiş için de o maddeyi beklerken Süreyya Bey'in baskısıyla gece 02.47'e kadar bir usul tartışması yaşadık, gereksiz şeyler yaşadık. Çünkü, bunu çok iyi hatırlıyoruz. Onun için, hassasiyetimiz böyle geldi.

Şimdi, burada ne diyor? İki tanesini dikkatinize sunacağım: Bakın, yönetim kurulu kararı yok, gelen bu, eğer var da bize vermediyseniz bilmiyorum. "Yetkiyi aldık." diyorsunuz 2007'de ona istinaden de süresi dolmadan bir sözleşmedeki şartlara göre uzatılabilir. Bir tanesi okuyorum -Genel Müdüre İşletme Dairesi Başkanının sunduğunu- Yeni Çeltik Madencilikle ilgili, madde 4, süresi: "Sözleşmenin süresi sözleşme imza tarihinden itibaren başlamak üzere beş yıldır. Ancak, bu süre işletmecinin istemesi ve TKİ'nin onayıyla aynı sözleşme şartlarında beş yıl daha uzatılabilir, buna istinaden yaptığını söyledi. Altında ne diyor? Kurumumuz uhdesinde bulunan bilmem ne, Ergene Havzası... Sonuç: Şekille değiştirilmesi ve sözleşme süresine ilave olarak otuz altı yıl daha uzatılarak sözleşme bitiş süresini 29/2/2053... Bizim bildiğimizden de fazlası. Bakın, yukarıda diyor ki "Beş yıl daha uzatılabilir." Yine uzatın, beş yıl sonra bir daha uzatın, ona itirazımız olur olmaz, o ayrı, usulen. "Sözleşmenin maddesinde varsa yapabiliriz." diyor. Altındaki de aynı şekilde, on yıl daha uzatılması -Yeni Çeltik 2028-71666- İmbat AŞ 1918 ile 1/10/2028, Soma Kömür işletmeleri 31/12/2026. Biz de diyoruz ki, bu kadar uzun süreli yeniden niye işletmeye veriyorsunuz? Yukarıda bir tanesini yazmış, bakın, sözleşmenin ilgili maddesinden bir tanesini yazmış "Beş yıla beş yıl daha verelim." diyor ama 2053 olmuş. Dolayısıyla, biz bunları eğer almaz isek ve biz yönetim kurulu kararı var mı dediğimiz zaman "Var, bir şey yok, usule uygun." denirse, nerede bilgi kirliliği ya da eksik bilgi varsa şüphe olur Sayın Bakanım. Biz de bunun [cemaziyelevvelini](#) bildiğimiz için...

Bakın, diğer konuşmalarımın hiçbirinde size karşı sesimi de yükseltmedim, arkadaşlar araya girince özellikle, kişisel hukukumuz ayrı ama... Sizin de gerginliğinizi anlıyoruz, eğer doğrudan bir şey varsa "Sayın Günal, Sayın Oral, siz şöyle demiştiniz." dersanız biz kabulleniriz ama ortaya bizim de içinde olduğumuz şey olursa böyle geriliyor.

Ben bunlardan henüz tam olarak, söylediğim anlamda bilgi almış değilim, özellikle madem ki "Sözleşmede var." deniyorsa... Burada yazmış işletme daire başkanımız. Ne diyor? 4'üncü maddeye göre Yeni Çeltik'te, işletmede var diyor, 4'üncü sözleşme süresine ilişkin. Varsa o zaman ona bakalım diyorum.

Bir ikincisi, zorunlu hâller diyor, siz bana söylediniz, 16'ncı madde, kamu ihale sözleşmeleri. O zaman yönetim kurulu kararını alırken veya bunu alırken hangi zorunlu hâllerin olduğunu da bir şekilde size sunmuş olmaları lazım diyorum, bundan daha doğal bir talep veya soru olamaz. Ha, siz cevaplarınız cevaplamasınız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitiriyorum Başkanım.

Eğer cevaplırsanız teşekkür ederiz, cevaplamazsanız yine sormaya devam ederiz, işin özeti budur. Yani bundan biz tam bir bilgi almadık, yönetim kurulu kararı yokmuş, böylece anlamış olduk.

BAŞKAN – Sayın Bakan, diğer arkadaşlara da...

Peki, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – 3 cümle söyleyeceğim: Yönetim kurulu kararı aksi alınmadığı takdirde geçerli olduğu için, 2007 yılında alınan yönetim kurulu kararı üzerine o yetkiyi kaldıran ikinci bir yönetim kurulu kararına kadar o geçerlidir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam, beş yıllık süreye, niye 53'e kadar verdiniz, bir de onu söyleyin de.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Arkadaşlarımız bu cevabı orada bir cümleyle vermesi gerekirken o sizin toplantınızda, orada bu cevabı vermemeşler. Aslında bu cevap normal, anlaşılabilir bir cevap. Daha sonra ne oldu diyorum? Bu, bir tavsiye niteliğinde bir şey yapılmış olabilir yani doğru olabilir dedik ve yönetim kurulu kalktı, genel müdürdeki verdiği yetkiyi kendi bünyesine aldı tekrar, meselenin özü bu.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ama atı alan Üsküdar'ı geçti!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, bir şey soracağım: Sözleşmede beş yıl yazarken niye beş yıl değil de otuz altı yıl... O zaman kafamız karışıyor, biz şimdi...

BAŞKAN – Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, ben şeyi anlatayım diye söylüyorum.

BAŞKAN – Dur, Sayın Kuşoğlu da söyleyeceklerini söylesin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Bakın arkadaşlar, onu da söyleyeyim. Şimdi, bu, mevcut... Mesela bizim arkadaşlarımızın kafasında nasıl bir intiba kaldı? Oradaki, Eynesiz'deki, İmbat'taki Soma AŞ'nin oradaki yerlerini uzattı diye aklımızda kaldı değil mi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle oldu, doğrudur.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ha, konu öyle değil çünkü.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, öyledir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şimdi, konu öyle değil, 2053 yılına kadar uzatılan orası değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yeni Çeltik, biz size öyle söylemiyoruz ki, Yeni Çeltik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 104

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Siz nasıl anladınız arkadaşlar?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben baştan söyledim ya, Yeni Çelttek'in 4'üncü... O zaman şöyle yapalım, sözleşmelerinin maddesini de bir koyun, onu okudum "beş yıl" diyor, beş yıl

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Şöyle, Yeni Çelttek, KİAŞ'ın, kamunun bir iştirakidir ve oraya yeni bir santral kurulması kaydıyla onu veriyoruz, yeni santral kurulmayacaksa onu vermiyoruz, yeni santral kurulması lazım.

Şimdi, siz santral kuracaksınız, oraya beş yıl, altı yıl yatırım yapacaksınız, on-onbeş yılda amorti edeceksiniz, otuz yıllığına kömür alacaksınız. Otuz yıllık kömürünüzü garanti etmeden oraya santral kurabilir misiniz herhangi birisi? O yüzden, arkadaşlar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, onu geçtik zaten. Diyoruz ya orada zaten var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Neyse, şöyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır, orada zaten beş yıl süre var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Ben kısaca böyle bir bilgi vereyim, sizi de çok yormayım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Diğerlerinde de var mı diyorum?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Günal, lütfen, müsaade edin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yok, bir şey söylüyorum, gümbürtüye gitmesin, cümlemden bir şey yok.

BAŞKAN – Olduğundan değil canım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, burada sözleşme maddesini koymuşsunuz. Peki, Soma'yla ilgili ve İmbat'la ilgili sözleşme maddesinde ne kadar uzatılır, "On beş yıl uzatılabilir." diyor mu, demiyor mu? Burada beş diyor, orada kaç demiş diyorum? Yani, siz 2028'e kadar uzatmışsınız. Yani, bunu sorgulama hakkımız yok mu bizim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – O sözleşmeyi yapan kişi içinizde değil mi, bilmiyor mu?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, biri 2026, biri 2028, Soma'yla İmbat'ın ki. Yani, sözleşmede varsa uzatılabilir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Diyor ki sözleşmede... On yıllık sözleşme on yıl daha uzatılabilir hükmüne istinaden yapmışlar onu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI TANER YILDIZ (Kayseri) – Yok, sözleşmesinde on yıl.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaşlar, 2028 on beş yıl ediyor. Hayır, anlamadığımı soruyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, hakkımı kullanamaz mıyım?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, bu Yeni Çelttek ve Anadolu Madencilik ayrı konulardır, onları hazırlıyorum, daha sonra onları da gündeme getireceğim, onlar ayrı konular.

Ama, Sayın Bakanım, bana dediniz ki "şeref ve haysiyeti olan bir insan suç duyurusunda bulunur." Ben dedim ki: "Bulundum." Vazgeçtiniz. Suç duyurusunda bulundum, geçen hafta başında bulundum, onu belirteyim önce. Dediniz ki: "Bana gelmedi." Sayın Müsteşara gönderdim. 2 milyon 229 bin 001 numarayla 19/9'da Kadir Yılmaz, büro memuru, ona teslim edilmiş Bakanlığınızda.

Ondan sonra, benim sorduğum, siz 2009'dan bahsettiniz, 2006'dan bahsettiniz. Hiç onlarla ilgisi yok. Daha önce, Park Enerji almış falan, onlarla da ilgisi yok. Ben diyorum ki sorum şu, bu dokuz sayfalık mektubumda var: Bütün bunlardan sonra 2013 yılında yapılan uzatmalar var iki firma için. Bunlar, birisi biraz önce Mehmet Bey'in söylediği gibi 2026'a kadar, birisi de 2028'e kadar. Bu süre içerisindeki uzatmalarla 30 ve 39 milyon tondan, en azından, 4 milyar liraya, 2 milyar dolara gelen –en azından yine- bir yolsuzluk, usulsüzlük var. Diyorsunuz ki cevabınızda, bunu biz torba kanunu görüşmeleri sırasında da tartıştık. 2007 tarihinde bir yönetim kurulu kararı var, o yönetim kurulu kararı genel müdüre yetki veriyor. O 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye göre –KİT'leri ilgilendiriyor- genel çerçeve çiziyor, hiçbir zaman böyle bir yetki devri kanuni değildir." diyor, bir.

İkincisi: Süre uzatımı bu şekilde yani biraz daha şey kalmıştı. Bunlar, sonuna kadar böyle santimle, metreyle ölçülebilen, süresi tam olarak belirlenebilen sözleşmeler değil. Yüzde 20'lik, yüzde 30'luk bir pay kalmıştır, onun için süre uzatılabilir, budur. TKİ redevans uygulama yönergesinin 13'üncü maddesinde de hangi şartlarda uzatılacağı da bellidir. Bunlara istinaden yapılmamıştır, yanlıştır, eksiktir. Biz de bunları söyledik.

Bakin, görüşmeler sırasında Sayın Müsteşarımız bunlarla ilgili olarak dedi ki: Bu konularda daha ayrıntılı bilgileri, bu noktaya gelindi... Metin Bey: "Özet bilgilerin ötesinde daha ayrıntılı bilgileri getireceğiz, ben söz veriyorum." dedi birkaç yerde. Sayın Veysel Eroğlu Bakandı. Aynı şekilde, Sayın Ekrem Çelebi'nin de sözü var: "Arkadaşlar, tamam, Müsteşarımız burada, belgeler gelecek pazartesi günü, gelmezse hepimiz buradayız." dedi. Hepimizi mahcup ettiniz. Hiçbir şekilde bu bilgiler gelmedi, bunlar eksiktir Sayın Bakanım, benim sorduğum da budur. Yoksa, sizi istismar etmek, sizi zor durumda bırakmak, böyle bir şey yok. Biz görevimizi yapmaya çalışıyoruz iyi niyetlerle, hiç kimseye düşmanlığımız yok, özel bir şeyimiz yok.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, teşekkür ederim.

Sizin iddianız, uzatmanın usulsüz olduğudur. Kurum usulüne uygun olduğunu söylüyor. Yargı kararını verir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neden yapalım bunları? Siz bizleri hedef alıyorsunuz! Ve söylediklerimizde yüzde yüz haklıyız, o benim 9 sayfalık mektubumu lütfen okuyun. Lütfen, gereğini de yapmanızı diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 13.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 105

Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakan, bir kere, bizi üzdüğünüzü lütfen bir kabul edin. Bakınız, dünyanın neresinde vardır? Otuz yıl, kırk yıl süreyle uzatma yapıyorsunuz aynı koşullarda. Yüzde 10'luk, yüzde 15'lik enflasyon yaşanan bir ülkede kira sözleşmesi aynı koşullarla 2053'e uzatılır mı, böyle bir şey olabilir mi? 2020... Sizin dediğiniz gibi 2053'e kadar termik santral için mi uzatıyorsunuz bunu? Kaldı ki, bakınız okuyorum şimdi: "Yeni Çeltekk Kömür Madencilik AŞ'nin ruhsatının madde süresi..." 4'üncü madde şunu söylüyor: "Sözleşmenin süresi sözleşme imza tarihinden itibaren başlamak üzere beş yıldır. Ancak, bu süre işletmecinin istemiyle, TKİ'nin onayıyla aynı sözleşme şartlarında beş yıl uzatılabilir." Bunu bile ihlal ediyorsunuz siz. Burada sözleşmenin koşulu var, sözleşmenin maddesi var burada. Nasıl beş yıllık uzatmayı bilmem otuz seneye çıkarabiliyorsunuz? Kendi yaptığınız sözleşmeyi ayak altına alıyorsunuz.

Bırakın bunun hukuki yönünü ahlaki boyutuna bakalım. Bir firmaya veriyorsunuz, koşullarınız belli, fiyat belli. Sonra buna, otuz yıl aynı fiyatlarla nasıl ihale yapılabilir? Böyle bir yetki verilebilir mi? Yani orada bir maddenin arkasına sığınarak, kuru hukuk kuralının altına sığınarak kamunun hakları hukukları bu kadar peşkeş çekilebilir mi? Böyle bir mantık olabilir mi? Nasıl kabul ediyorsunuz arkadaşlar bunu? Böyle bir şey olur mu ya? Ya, lütfen...

BAŞKAN – Sayın Keskin, teşekkür ediyoruz, anlaşılmıştır.

ADNAN KESKİN (Denizli) – 2026, 2028... Sizin vicdanınıza havale ediyorum bunu. Yapmayın ya!

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, yarın saat 13.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.32